Něžní obři z Ganymedu

James P. Hogan

Kdo zdědil hvězdy
Něžní obři z Ganymedu
Hvězda obrů

Na Ganymedu, měsíci Jupitera, objeví pozemští vědci v ledu zamrzlou obrovskou kosmickou loď neznámých bytostí – Obrů. Zdá se, že jejich civilizace má cosi společného s Charliem, mužem z rasy Lunarů, jenž před 50 000 lety zemřel na Měsíci. Vědci všech oborů lidské činnosti stojí před mnoha záhadami...

Druhý díl trilogie, která jistě potěší všechny, kdo vyznávají teorii, že lidé ve vesmíru nejsou sami, že na Zemi existovaly v průběhu věků i jiné civilizace a že člověk by mohl být potomkem dávných technologických ras. Nový a neotřelý pohled na tuto tematiku nabízí román z pera, v Čechách zatím neznámého, britského autora Jamese P. Hogana.

Cena 135,- Kč

ISBN 80-86428-10-9
9 788086 428109

Straky na vrbě
SVAZEK 21

edice Západní fantastika:
sv. 1: Harry Harrison: Na západ od ráje
sv. 2: Harry Harrison: Zima v ráji
sv. 3: Robert A. Heinlein: Rudá planeta
sv. 4: Harry Harrison: Návrat do ráje
sv. 5: Roger Zelazny: Jack, Pán stínů
sv. 6: James P. Hogan: Kdo zdědil hvězdy
sv. 7: James P. Hogan: Něžní obři z Ganymedu

vyjde:
sv. 8: James P. Hogan: Hvězda obrů
sv. 9: Robert A. Heinlein: Mezi planetami
sv. 10: Roger Zelazny: Podvrženec

James P. Hogan

Něžní obři z Ganymedu

Straky na vrbě
Praha 2001

James P. Hogan

The Gentle Giants of Ganymede

Kniha byla vydána se souhlasem autora a jeho agentury,
Spectrum Literary Agency

Copyright © 1978 by James Patrick Hogan
Translation © 2001 Marek Čtrnáct
Cover Art © 2001 Darrell K. Sweet
Edition © 2001 Straky na vrbě

ISBN 80-86428-10-9

Prolog

Leyel Torres, velitel vědecké pozorovací stanice poblíž rovníku Iscarisu III, zavřel zprávu, kterou četl, a s vděčným povzdechnutím se protáhl ve svém křesle. Chvíli seděl a vychutnával si ten pocit uvolnění, když křeslo změnilo tvar, aby lépe vyhovovalo jeho nové poloze. Potom vstal a nalil si skleničku z láhve na podnosu na stolku opodál. Nápoj byl chladný a osvěžující a rychle rozptýlil únavu, která ho po více než dvou hodinách nepřetržitého soustředění začala zmáhat. Už to nebude trvat dlouho, pomyslel si. Ještě dva měsíce a všichni dají téhle pusté, sežehnuté kamenné kouli navěky sbohem a znovu se vydají do čistého, nekonečného vesmíru plného hvězd. Poletí domů.

Rozhlédl se po své pracovně. Patřila k jeho soukromému apartmá ve shluku kopulí, pozorovatelen a komunikačních antén, který byl už dva roky jeho domovem. Stále totéž, měsíc za měsícem – už ho to unavovalo. Jistě, projekt byl vzrušující a zajímavý, ale čeho je moc, toho je příliš; co se jeho týkalo, čím dřív odletí, tím lépe.

Pomalu přešel ke stěně a na okamžik se zadíval na holou zeď. Aniž otočil hlavu, řekl nahlas: „Zprůhledni okno.“

Stěna okamžitě zprůhledněla, ovšem pouze z jedné strany. Za ní se rozkládal povrch Iscarisu III. Od okraje změti staveb a strojů, která tvořila základnu, se všemi směry až k výrazně zakřivenému obzoru táhly suché, nevýrazné červenohnědé kameny a skály. Na obzoru najednou končily a začínala opona z černého sametu posetá hvězdami. Vysoko nahoře nemilosrdně planula ohnivá koule zvaná Iscaris a odraženým světlem naplňovala místnost teplou oranžovočervénou září. Když se tak díval ven, najednou se v něm zvedla touha projít se zase jednou pod modrým nebem a vdechovat plnými doušky vítr. Ano – čím dřív odletí, tím líp.

Jeho úvahy přerušil hlas, který, jak se zdálo, nevycházel ze žádného určitého místa.

„Marvyl Chariso požaduje rozhovor, veliteli. Tvrdí, že je to nanejvýš urgentní.“

„Přepoj ho,“ odpověděl Torres. Otočil se k velké obrazovce, která zabírala většinu protější zdi. Okamžitě se rozsvítila a objevil se na ní obraz Charisa, hlavního fyzika. Mluvil z přístrojové místnosti na observatoři a vypadal poplašeně.

„Leyeli,“ začal bez úvodu. „Měl bys sem ihned přijít. Máme problém – velký problém.“ Fyzikův tón hlasu řekl zbytek. Jestli něco dokázalo takhle vyvést Charisa z míry, muselo to být opravdu špatné.

„Jsem na cestě,“ Torres už byl na půl cestě ke dveřím.

O pět minut později dorazil do laboratoře, kde na něj Chariso už čekal. Vypadal nervózněji než kdy předtím. Dovedl ho k monitoru, který stál před policí elektronického vybavení. Tam si Galdern Brenzor, další z vědců, prohlížel křivky a analýzy na výstupních obrazovkách počítače. Když k němu přistoupili, vzhlédl a vážně pokývl.

„Ve fotosféře jsou silné emisní čáry,“ začal. „Absorpční čáry se rychle posouvají k fialovému konci spektra. Není pochyb; v jádře se objevila velká nestabilita a narůstá.“

Torres se podíval na Charisa.

„Iscaris se mění v novu,“ vysvětlil fyzik. „Něco se pokazilo a celá hvězda začíná vybuchovat. Fotosféra se rozpíná do vesmíru a podle předběžných výpočtů nás obklopí za méně než dvacet hodin. Musíme se evakuovat.“

Torres se na něj nevěřícně zadíval. „To je nemožné.“

Vědec rozhodil rukama. „Možná ano, ale je to fakt. Později můžeme věnovat zjišťování, kde se stala chyba, tolik času, kolik budeš chtít, ale pro tuto chvíli odsud musíme zmizet… a to *rychle!*“

Torres se zadíval na oba vědce. Jeho mozek se instinktivně pokoušel popřít, co právě slyšel. Zadíval se na další velkou nástěnnou obrazovku, která ukazovala obraz přenášený ze vzdálenosti patnácti milionů kilometrů. Díval se na jeden ze tří ohromných G-projektorů, válec tři kilometry dlouhý a půl kilometru široký. Všechny tři projektory byly postaveny na oběžné dráze kolem Iscarisu ve vzdálenosti padesáti milionů kilometrů a jejich osy mířily

přesně do středu hvězdy. Za siluetou projektoru viděl Torres zářící disk Iscarisu.

Pořád vypadal normálně, ale Torresovi se zdálo, že vidí, jak se skoro neznatelně, leč hrozivě zvětšuje.

Na okamžik mu mysl zaplavily emoce, když si uvědomil nesmírnost úkolu, který je teď čeká, šílenou nutnost myslet racionálně pod neskutečným časovým tlakem a naprostou marnost dvouletého úsilí. A potom ten pocit zmizel stejně rychle jako se objevil a velitel se vzpamatoval.

„ZORACu," zavolal poněkud zvýšeným hlasem.

„Veliteli?" ozval se stejný hlas, který byl předtím slyšet v jeho pracovně.

„Okamžitě zkontaktuj Garutha na *Shapieronu*. Řekni mu, že došlo k velice závažné události a že je nezbytně nutné uspořádat okamžitou videokonferenci všech velících důstojníků expedice. Žádám, aby vyslal nouzový signál a stanovil zahájení konference za patnáct minut od tohoto okamžiku. Dále, spusť na celé základně signál všeobecného poplachu. Všechen personál zůstane na svých místech a bude očekávat další instrukce. Já se ke konferenci připojím z multikonzole v místnosti číslo 14 v hlavní pozorovací kopuli. To je vše."

O pouhou čtvrthodinku později seděli Torres a oba vědci proti čtvercové síti obrazovek, na kterých byli vidět ostatní účastníci konference. Garuth, vrchní velitel expedice, seděl v srdci mateřské lodě *Shapieronu* tři tisíce kilometrů nad Iscarisem III. Vyslechl nástin situace bez jediného přerušení. Shilohin, šéfka vědeckých pracovníků, z jiného místa lodi potvrdila, že během posledních několika minut zachytily senzory na *Shapieronu* podobná data jako přístroje na povrchu Iscarisu III a že počítače dospěly ke stejným závěrům. G-projektory zřejmě způsobily nepředvídané, katastrofální změny ve vnitřní rovnováze Iscarisu a hvězda se začala měnit v novu. Nebyl čas na cokoli jiného než na útěk.

„Musíme všechny dostat z planety," rozhodl Garuth. „Leyeli, první, co od tebe potřebuju, je abys mi řekl, kolik lodí tam dole máš a kolik lidí můžou odvézt. Jakmile budeme vědět, jakou kapacitu ještě potřebujeme, pošleme tam raketoplány, aby odvezly ostatní.

Monchare…“ To oslovil jednoho ze svých zástupců na jiné obrazovce. „Máme venku nějaké lodě, které by od nás byly vzdálené víc než patnáct hodin nejvyšší rychlostí?“

„Ne, pane. Nejvzdálenější loď je poblíž Projektoru dvě. Ale i ta se sem může dostat za deset hodin.“

„Výborně. Okamžitě je všechny odvolej, s prioritou stavu nouze. Pokud ta čísla sedí, jsou naší jedinou nadějí hlavní motory *Shapieronu*. Připravte rozvrh příletů lodí a ujistěte se, že jsme připravení i na jejich přijetí.“

„Ano, pane.“

„Leyeli…“ Garuth se opět otočil, takže se díval jakoby přímo z obrazovky v místnosti číslo 14. „Připrav k letu všechny dostupné lodě a okamžitě začni plánovat evakuaci. Ohlásíš se za hodinu. Povoluji pouze jedno zavazadlo osobního majetku na osobu.“

„Mohu upozornit na problém, pane?“ zeptal se Rogdar Jassilane, hlavní inženýr *Shapieronu*, z motorové sekce lodě.

„Co se děje, Rogu?“ Garuth se podíval na jinou obrazovku.

„Pořád máme závadu na primárním retardačním systému pro hlavní toroidy. Jestli je teď zapojíme, nebudou moci zpomalit jinak než svým přirozeným tempem. Vymontovali jsme celý brzdicí systém a za dvacet hodin ho rozhodně nemůžeme dát zase dohromady. Ani nemluvě o tom, že bychom do té doby stačili nalézt a odstranit závadu.“

Garuth se na okamžik zamyslel. „Ale zapojit je můžeme?“

„To ano,“ potvrdil Jassilane. „Jenže jakmile začnou ty černé díry v toroidech kroužit, jejich moment setrvačnosti dosáhne neuvěřitelné hodnoty. Bez retardačního systému potrvá léta, než zpomalí natolik, abychom mohli motor odpojit. Celou tu dobu bychom letěli na plný výkon a nemohli zastavit.“ Bezmocně rozhodil ruce. „Mohli bychom skončit kdekoli.“

„Ale nemáme na vybranou,“ poukázal Garuth. „Buď odletíme, nebo se usmažíme. Musíme nastavit kurz domů a obíhat kolem Sluneční soustavy, dokud dostatečně nezpomalíme. Co jiného nám zbývá?“

„Já chápu, co chce Rog říct,“ vpadla do debaty Shilohin. „Ono to není zas až tak jednoduché. Víte, při rychlosti, které bychom dosáhli

v případě nepřetržitě zapojeného hlavního pohonu, bychom ve srovnání se vztažnou soustavou, spojenou s Iscarisem nebo Sluncem, podléhali neuvěřitelné časové dilataci. Protože *Shapieron* by byl zrychlený systém, uplynulo by doma mnohem víc času než na palubě lodi; víme, *kde* skončíme, to je v pořádku… ale netušíme *kdy*.“

„A ve skutečnosti je to ještě horší,“ dodal Jassilane. „Princip hlavních motorů spočívá v tom, že generují lokální deformaci časoprostoru, do které loď neustále ‘padá’. To taky přispívá k dilataci času. A oba ty efekty by se sčítaly. Co by znamenalo letět několik let s neretardovaným hlavním pohonem, to vám nepovím – pokud vím, nic takového se nikdy nestalo.“

„Ani já jsem přirozeně ještě neprovedla přesné výpočty,“ řekla Shilohin. „Ale pokud se mohu spolehnout na svůj odhad, může se tu jednat o celkovou dilataci v řádu milionů.“

„Milionů?“ Garuth vypadal omráčeně.

„Ano.“ Shilohin se na něj střízlivě zadívala. „Za každý rok, který strávíme zpomalováním z rychlosti, potřebné k útěku před novou, může doma uplynout milion let.“

Nastalo dlouhé ticho. Nakonec Garuth, ač nerad, rozhodl: „To je jedno. Nemáme jinou možnost. Mé rozkazy platí. Hlavní inženýre Jassilane, připrav se na odlet a uveď hlavní motory do pohotovosti.“

O dvacet hodin později už *Shapieron* nejvyšší možnou rychlostí mířil do mezihvězdného prostoru. Když čelo novy dorazilo k jeho trupu, z Iscarisu III daleko za ním už nezbývalo vůbec nic.

Kapitola jedna

Během doby kratší než jediný úder srdce v životě vesmíru neuvěřitelný tvor jménem člověk spadl ze stromů, objevil oheň, vynalezl kolo, naučil se létat a vydal se zkoumat ostatní planety.

Historie lidského rodu byla změtí aktivity, dobrodružství a neúnavného objevování. Za všechny ty věky evoluce a pomalého zlepšování se nic takového nikdy neobjevilo.

Alespoň si to dlouho všichni mysleli…

Ale když člověk vstoupil na Ganymedes, největší z Jupiterových měsíců, klopýtl tam o objev, který zasadil smrtelnou ránu víře přetrvávající staletí neukojitelné zvídavosti: zjistil, že přece jen není jedinečný. Všechno, co dokázal, už před pětadvaceti miliony let překonala jiná rasa.

Čtvrtá výprava k Jupiteru s lidskou posádkou na počátku třetí dekády jedenadvacátého století zahájila éru intenzivního výzkumu vnějších planet a stavbu prvních trvalých základen na Jupiterových měsících. Přístroje na oběžné dráze kolem Ganymedu odhalily pod jeho ledovou kůrou velké ložisko kovu. Nad anomálií byla postavena základna a lidé začali do ledu vrtat, aby zjistili, o co se jedná.

Loď, kterou tam našli zamrzlou v ledové hrobce, byla obrovská. Z kosterních pozůstatků v ní nalezených pozemští vědci rekonstruovali model rasy dvouapůlmetrových obrů, kteří ji postavili a jejichž technologie byla podle odborných odhadů minimálně sto let před pozemskou. Obři dostali jméno „Ganymeďané“, na památku místa, kde byli objeveni.

Ganymeďané pocházeli z Minervy, planety, jež kdysi obíhala mezi Marsem a Jupiterem, ale byla zničena. Její největší úlomek se dostal na velmi výstřednou dráhu na pomezí Sluneční soustavy a dnes se mu říká Pluto. Zbytek rozmetaly slapové síly Jupitera a stal se z nich pás asteroidů. Nejrůznější vědecké výzkumy, včetně zjišťování, jak dlouho byly vzorky přivezené z pásu asteroidů

vystaveny kosmickému záření, určily, že Minerva byla zničena před padesáti tisíci lety – tedy dlouho poté, co ve Sluneční soustavě žili Ganymeďané.

Objev technicky pokročilé rasy staré dvacet pět milionů let byl sám o sobě dost zajímavý, ale ještě zajímavější, byť ne skutečně překvapivý, byl fakt, že Ganymeďané navštívili Zemi. V lodi na Ganymedu se mimo jiné nalézala sbírka rostlin a živočichů, jaké lidské oko nikdy nespatřilo – reprezentativní vzorek pozemského života během pozdního oligocénu a raného miocénu. Některé vzorky byly uchované v nádržích, jiné ve chvíli ztroskotání zjevně žily uzavřeny v ohradách a klecích.

Zatímco došlo k těmto objevům, stavělo se na oběžné dráze okolo Měsíce sedm lodí mise *Jupiter pět*. Když lodě odletěly, vydala se s nimi na Ganymedes i skupina vědců, dychtivých ponořit se do neodolatelně přitažlivého příběhu Ganymeďanů.

# # #

Program zpracování dat v počítačovém komplexu dvoukilometrové velící lodi *Jupiteru pět*, která obíhala tři tisíce kilometrů nad Ganymedem, odeslal své výsledky do komunikačního procesoru. Laser zprávu předal do přijímače na povrchu ganymedské Hlavní základny a potom ji řetěz stanic poslal na sever. O pár miliontin sekundy později a o jedenáct set kilometrů dál dekódovaly počítače základny Vršek cíl zprávy a nasměrovaly ji do obrazovky na zdi malé konferenční místnosti v biologické laboratoři. Na obrazovce se objevily složitě uspořádané symboly, které genetici používají k popisu vnitřní struktury chromozomů. Pět lidí, rozesazených kolem stolu v malé místnosti, obrazovku pozorně sledovalo.

„Tady. Pokud chcete zacházet do detailů, vypadá to takto.“ Mluvčí byl vysoký, hubený, plešatící muž. Měl bílý laboratorní plášť a zastaralé brýle se zlatými obroučkami. Stál vedle obrazovky a jednou rukou na ní ukazoval, zatímco druhou si lehce svíral klopu pláště. Profesor Christian Danchekker z Westwoodského biologického institutu, součásti Divize biologických věd Vesmírného oddělení Organizace spojených národů, vedl tým biologů, který přiletěl na Ganymedes na palubě *Jupiteru pět*, aby studoval pravěká

pozemská zvířata objevená v ganymeďanské lodi. Vědci před ním studovali informace na obrazovce. Po chvíli Danchekker znovu shrnul problém, o němž poslední hodinu debatovali.

„Doufám, že většině z vás je zřejmé, že tento výraz představuje molekulární uspořádání charakteristické pro strukturu enzymů. Tento konkrétní enzym byl identifikován ve tkáňových vzorcích mnoha druhů zkoumaných nahoře na *J čtyři*. Opakuji – *mnoha* druhů… mnoha *různých* druhů…“ Danchekker se chytil za klopy oběma rukama a s očekáváním se zadíval na své miniobecenstvo. Ztišil hlas až skoro do šepotu. „A přesto, v žádném dnešním pozemském zvířeti nebylo nikdy nalezeno nic, co by tento enzym připomínalo nebo s ním jakkoli souviselo. Náš dnešní úkol, pánové, je prostý – vysvětlit tento zvláštní fakt.“

Paul Carpenter, nejmladší z přítomných, se odstrčil od stolu a rozhlédl se po kolezích. Zvedl ruce. „Já myslím, že nechápu, v čem tkví problém,“ přiznal kajícně. „Ten enzym existoval ve zvířatech starých pětadvacet milionů let – nemám pravdu?“

„Máš,“ potvrdila mu to z druhé strany stolu Sandy Holmesová a pokývla hlavou.

„Takže za pětadvacet milionů let mohl prostě zmutovat natolik, že se změnil k nepoznání. Časem se všechno mění a enzymy nejsou žádná výjimka. Ten kmen tu určitě ještě je, ale nevypadá stejně…“ Všiml si výrazu na Danchekkerově tváři. „Ne?… Tak v čem je problém?“

Profesor si s výrazem nekonečné trpělivosti povzdechl. „Tohle už jsme přece probírali, Paule,“ řekl. „Alespoň si to *myslím*. Dobrá, ještě jednou to zrekapituluji. Enzymologie udělala za posledních pár dekád velký pokrok. Prakticky všechny typy enzymů jsou dnes zařazeny a zkatalogizovány, ale neznáme nic, co by se podobalo tomuto enzymu – ten se liší ode všeho, co jsme kdy viděli.“

„Nechci se s vámi přít, ale je to skutečně pravda?“ protestoval Carpenter. „Chci říct… i za poslední rok nebo dva se přece do katalogů něco doplňovalo, ne? Byl tu Schneider a Grossman v Sao Paulu se sérií P273B a jejími deriváty… Braddock v Anglii s –“

„Ano, ale vy to chápete špatně,“ přerušil ho Danchekker. „Jistě, byly to nové enzymy, ale patřily do známých, standardních skupin.

Vykazovaly charakteristiky, které je jasně a definitivně určovaly jako příbuzné známým enzymům.“ Znovu pokynul k obrazovce. „Ale zde to neplatí. Tento enzym je úplně nový. Mně připadá jako zástupce zcela nové třídy – třídy s jediným členem. Nepodobá se ničemu, co bylo kdy nalezeno v metabolismu jakékoli známé živé bytosti.“ Danchekker přejel pohledem malý okruh tváří.

„Každý známý živočišný druh lze zařadit do určité třídy – dají se najít příbuzné druhy, určit jeho předkové… A totéž platí na mikroskopické úrovni. Všechny naše zkušenosti říkají, že i když je tento enzym starý dvacet pět milionů let, měli bychom být schopní rozeznat, do které třídy náleží a přiřadit ho k enzymům, které známe dnes. Jenže to nedokážeme. Mně to připadá velice zvláštní.“

Wolfgang Fichter, jeden ze starších biologů, se podrbal na bradě a pochybovačně se zadíval na obrazovku. „Souhlasím s tebou, Chrisi, že je to vysoce nepravděpodobné,“ řekl. „Ale můžeš si být jistý, že je to *nemožné?* Koneckonců, je to přece jen dvacet pět milionů let… Možná se změnilo životní prostředí a ten enzym zmutoval natolik, že ho nejsme schopní poznat. Já nevím, třeba nějaká změna v potravě… tak něco.“

Danchekker rozhodně zavrtěl hlavou. „Ne. Já tvrdím, že je to nemožné.“ Zvedl ruce a začal vypočítávat na prstech své důvody. „Za prvé – i kdyby zmutoval, pořád bychom dokázali identifikovat jeho základní strukturu stejně jako dokážeme podle základních znaků určit dejme tomu obratlovce. Ale žádný dnešní enzym takovouto strukturu nemá.

Za druhé – kdyby ten enzym existoval pouze v jediném druhu oligocénního živočicha, potom ano, byl bych ochoten souhlasit s tím, že zmutoval a dal vzniknout mnoha dnešním kmenům – jinými slovy, že se jedná o pradávnou formu, předka celé současné třídy. Ano, v takovém případě bych dokonce připustil, že mohlo dojít k tak drastické mutaci, že zastřela vztah mezi původním kmenem a jeho potomky. Ale tak to není. Tento konkrétní enzym jsme nalezli v mnoha různých, naprosto nepříbuzných oligocénních zvířatech. Vaše teorie by vyžadovala, aby se tentýž nepravděpodobný proces odehrál mnohokrát, nezávisle na sobě, a to současně. A to je nemožné.“

„Ale…“ začal Carpenter, jenže Danchekker ještě neskončil.

„Za třetí – žádný dnešní živočich takový enzym v těle nemá, a přesto jim to nepůsobí žádné potíže. Mnoho z nich jsou přímí potomci oligocénních druhů z ganymeďanské lodi. A dále, i když v některých případech vývoj skutečně zahrnoval rychlý řetězec mutací a adaptací na odlišnou potravu či prostředí, jindy tomu tak nebylo. V některých případech byl vývoj od oligocénních předků do dnešních forem velmi pomalý a změny nepatrné. Provedli jsme detailní srovnání mikrochemických procesů živočichů nalezených v lodi a známých údajů týkajících se dnešních zvířat, jejich potomků. Výsledky byly velmi podobné tomu, co jsme čekali – žádné velké změny a jasně definovatelné vztahy mezi oběma skupinami. Každou funkci, kterou plnil metabolismus předka, plní i – byť někdy s lehkými obměnami – metabolismus potomka.“ Danchekker vrhl rychlý pohled na Fichtera. „Dvacet pět milionů let není v evolučním měřítku žádná dlouhá doba.“

Nikdo nejevil známky odporu, a tak Danchekker pokračoval. „Ale vždy tam byla jedna výjimka – a to byl tento enzym. Všechny naše zkušenosti a teorie nám říkají, že pokud existoval v předkovi, mělo by ho být možné nalézt i v potomkovi. Ale ve všech případech byly výsledky negativní. Já tvrdím, že je to nemožné, ale přesto se to stalo.“

Nastalo krátké ticho, jak skupina přemýšlela o Danchekkerových slovech. Konečně se odvážila promluvit Sandy Holmesová. „A co když to byla radikální mutace, ale obráceně?“

Danchekker se na ni zakabonil.

„Co tím myslíte, obráceně?“ zeptal se jí Henri Rousson, další ze starších biologů, který seděl vedle Carpentera.

„No,“ odpověděla, „všechna zvířata z lodě přece byla na Minervě, ne? S největší pravděpodobností se tam narodila z předků, jež Ganymeďané přivezli ze Země. Nemohlo něco v minervanském prostředí způsobit mutaci, která vytvořila ten enzym? To by přinejmenším vysvětlovalo, proč ho nemají dnešní pozemská zvířata. Jejich předkové na Minervě nikdy nebyli.“

„Ale to je ten samý problém,“ zamumlal Fichter a zavrtěl hlavou.

„Jaký problém?“ zeptala se Sandy.

„Jde opět o to, že ten *samý* enzym byl nalezen v mnoha různých, nepříbuzných oligocénních druzích," řekl Danchekker. „Ano, souhlasím s tím, že rozdíly v minervanském prostředí mohly nějaký pozemský enzym zmutovat v něco takového." Znovu ukázal na obrazovku. „Ale Ganymeďané ze Země přivezli mnoho různých druhů – a každý z nich měl vlastní charakteristický metabolismus a vlastní skupiny enzymů. Nyní předpokládejte, že něco v minervanském prostředí vyvolalo mutaci těchto enzymů – *různých* enzymů. To se opravdu domníváte, že by *všechny* nezávisle na sobě zmutovaly do *stejné* podoby?" Chvilku čekal na odpověď. „Protože přesně k takovému závěru směřujete. V ganymeďanské lodi bylo množství zachovalých exemplářů mnoha různých druhů, ale jeden každý druh obsahoval přesně *tentýž* enzym. Takže, nechcete svůj návrh ještě přehodnotit?"

Sandy na okamžik bezmocně sklopila oči a potom dala najevo porážku. „Dobrá… když to říkáte takhle, tak předpokládám, že to nedává smysl."

„Děkuji vám," řekl s kamenným výrazem Danchekker.

Henri Rousson se naklonil a nalil si sklenici vody z konvice na stole. Zhluboka se napil, zatímco ostatní se zamyšleně dívali do stěny nebo na strop.

„Zkusíme se na chvíli vrátit na začátek a podíváme se, zda se tím způsobem někam dostaneme," navrhl. „Víme, že Ganymeďané se vyvinuli na Minervě – ano?" Všichni souhlasně přikývli. „Dále víme, že Ganymeďané museli navštívit Zemi, poněvadž je to jediné vysvětlení faktu, že na palubě jejich lodi byla pozemská zvířata – ledaže bychom si vzali na pomoc jinou hypotetickou mimozemskou rasu a to jistě dělat nebudeme, protože nemáme důvod. Dále víme, že loď, kterou jsme našli tady na Ganymedu, přiletěla z Minervy a ne přímo ze Země. Pokud loď přiletěla z Minervy, musela pozemská zvířata přiletět také odtamtud.

To podporuje naši hypotézu, že Ganymeďané z nějakého důvodu vozili všemožné tvory ze Země na Minervu."

Paul Carpenter zvedl ruku. „Počkejte chvíli. Jak víme, že ta loď dole přiletěla z Minervy?"

„Rostliny," připomněl mu Fichter.

„No jo, rostliny. Na to jsem zapomněl…“ Carpenter se odmlčel.

V ohradách a klecích uvnitř ganymeďanské lodi bylo rostlinné krmivo a podestýlka; obojí se dokonale zachovalo pod ledovým příkrovem, když zmrzla atmosféra a vzdušná vlhkost se srazila. Danchekkerovi se podařilo oživit semena a vypěstovat živé rostliny naprosto odlišné od čehokoli, co kdy rostlo na Zemi – zřejmě ukázky domorodého minervanského života. Měly velice tmavé listy – téměř černé – a absorbovaly veškeré sluneční záření ve viditelné části spektra. To pěkně souhlasilo s nezávisle získanými důkazy o tom, že Minerva byla daleko od Slunce.

„Jak daleko,“ zeptal se Rousson, „jsme pokročili ve zjišťování, *proč* vlastně Ganymeďané vozili všechna ta zvířata na Minervu?“ Rozhodil rukama. „Nějaký důvod k tomu mít museli. Co je nám o tom známo? Já nevím, ale třeba s tím ten enzym nějak souvisí.“

„No dobrá, krátce si zrekapitulujeme, co soudíme, že o tom tématu víme,“ navrhl Danchekker. Odstoupil od obrazovky a posadil se na okraj stolu. „Paule. Mohl bys nám říct svou odpověď na Henriho otázku?“ Carpenter se na okamžik poškrábal na temeni a svraštil obličej úporným přemýšlením.

„No…“ začal, „tak za prvé je tu ta ryba. Je prokázané, že pocházela z Minervy a to nám potvrzuje spojení mezi Minervou a Ganymeďany.“

„Dobře,“ přikývl Danchekker. Jeho nevrlost už trochu ustoupila. „Pokračujte.“

Carpenter mluvil o dokonale zachované rybě, nalezené v konzervě, která se dala vystopovat až do minervanských oceánů. Danchekker ukázal, že uspořádání kostí této ryby odpovídá pozůstatkům Ganymeďanů z lodi; byl to podobný vztah jako, dejme tomu, mezi člověkem a mamutem a dokazoval, že ryba a Ganymeďané patřili do stejné vývojové linie. Z toho vyplývalo, že pokud ryba pocházela z Minervy, pak Ganymeďané rovněž.

„Vaše počítačová analýza základního buněčného metabolismu té ryby,“ pokračoval Carpenter, „naznačuje, že měla velmi nízkou odolnost vůči skupině toxinů zahrnující oxid uhličitý. Myslím, že jste dále uvedl, že tento základní metabolismus mohl pocházet od velmi dávného předka té ryby – ze samého úsvitu historie Minervy.“

„To je pravda," přitakal Danchekker. „Co dál?"

Carpenter zaváhal. „Takže i pozemní minervanské druhy měly nízkou odolnost vůči CO_2?" pokusil se.

„Ne tak docela," odpověděl Danchekker. „Zapomněl jste na poslední článek řetězu. Ví někdo…?" Podíval se na Fitchera. „Wolfgangu?"

„Předpokládejme, že nízká odolnost vůči CO_2 se objevila u velmi vzdáleného předka – něčeho, co existovalo ještě předtím, než se na souši objevili živočichové." Fitcher se odmlčel a nadechl. „Potom lze vyvodit závěr, že tento dávný tvor byl předkem všech pozdějších pozemních i mořských živočichů – například té ryby. Na základě tohoto předpokladu pak můžete říct, že všechny pozdější suchozemské druhy mohly tento znak zdědit."

„Nikdy nezapomínejte na své předpoklady," nabádal Danchekker. „Mnoho problémů v historii vědy vzešlo z této prosté chyby. Všimněte si ale ještě jedné věci: pokud se nízká tolerance CO_2 opravdu objevila v minervanské evoluci tak brzy a přetrvala až do dob oné ryby, pak vše nasvědčuje tomu, že se jednalo o velmi *stabilní* znak – pokud můžeme použít paralely z pozemské evoluce. To dodává na věrohodnosti myšlence, že mohl existovat u všech suchozemských živočichů a zůstat celé věky v podstatě nezměněný – tak jako základní stavba těla obratlovců zůstala beze změny stovky milionů let – vzdor povrchním rozdílům ve tvaru, velikosti a podobě." Danchekker si sundal brýle a začal si kapesníkem čistit skla.

„Tak dobrá," řekl. „Přijmeme-li tento předpoklad, docházíme k závěru, že v době, kdy se vyvinuli Ganymeďané – před pětadvaceti miliony let – žilo na povrchu Minervy množství živočichů a všichni měli, mimo jiné, nízkou odolnost vůči oxidu uhličitému. Jaká známe další fakta, která by nám pomohla zjistit, co se v té době na Minervě dělo?"

„Víme, že Ganymeďané opouštěli planetu a mířili někam jinam," nadhodila Sandy Holmesová. „Pravděpodobně k jiné hvězdě."

„Ale, skutečně?" Danchekker se usmál a znovu si dýchl na sklo brýlí. „A jak to víme?"

„No, tak pro začátek je tu ta loď," odpověděla Sandy. „Její náklad a jeho množství naznačují, že šlo o kolonizační loď, která se neměla vracet. A navíc, jak to, že skončila právě na *Ganymedu?* To by při přeletu mezi vnitřními planetami nemohla, nebo snad ano?"

„Ale za oběžnou dráhou Minervy už není nic, co by se dalo kolonizovat," vpadl jí do řeči Carpenter. „Tedy kromě hvězd."

„Naprosto správně," přitakal Danchekker a otočil se přímo k Sandy. „Řekla jste, že to *naznačuje*, že šlo o kolonizační loď. Nezapomínejte na to, že přesně tohle lze vyvodit z důkazů, které máme – jen náznak, nic víc. Nic to *nedokazuje*. Spousta lidí na základně tvrdí, že víme, že Ganymeďané opustili Sluneční soustavu, aby si hledali domov jinde, protože z nějakého doposud neznámého důvodu začala v atmosféře Minervy stoupat hladina oxidu uhličitého. Ano, pokud je pravda všechno, co jsme tu dosud řekli, pak Ganymeďané měli nízkou odolnost vůči CO_2, stejně jako všichni ostatní suchozemští tvorové, a jakékoli zvýšení jeho podílu v atmosféře by jim mohlo způsobit vážné potíže. Ale jak jsme právě viděli, nic takového *nevíme*; pouze pozorujeme jeden či dva náznaky, které by k takovému závěru mohly vést." Profesor se odmlčel, protože si všiml, že Carpenter chce něco říct.

„Ale přece toho máme víc, ne?" zeptal se Paul. „Jsme si skoro jistí, že všechny suchozemské minervanské druhy velice rychle vymřely zhruba před pětadvaceti miliony let. To vypadá přesně jako něco, co by se stalo, kdyby se zvýšila koncentrace CO_2, a oni se nedokázali přizpůsobit. Soudím, že to tu hypotézu docela dobře podporuje."

„Já myslím, že na tom, co říká Paul, něco bude," přisadila si Sandy Holmesová. „Všechno souhlasí. A taky to souhlasí s naší teorií, proč Ganymeďané vozili na Minervu všechna ta zvířata." Otočila se ke Carpenterovi, jako by ho vybízela, aby to dopověděl.

Ten jako obvykle nepotřeboval vybízet dlouho. „To, oč se Ganymeďané doopravdy pokoušeli, bylo zvrátit nerovnováhu oxidu uhličitého tím, že pokryjí planetu pozemskými zelenými rostlinami, které pohlcují oxid uhličitý a produkují kyslík. A potom museli samozřejmě přivézt zvířata, aby vznikl ekosystém, ve kterém by ty rostliny mohly přežít. Jak řekla Sandy, všechno to souhlasí."

„Pozor! Pokoušíte se upravit důkazy, aby vyhovovaly vašim odpovědím," varoval ho Danchekker. „Ještě jednou: musíme oddělit faktické důkazy od pouhých předpokladů nebo návrhů." A tak diskuse pokračovala. Danchekker předváděl princip vědecké dedukce a techniky logické analýzy. Celou tu dobu muž, který seděl na konci stolu naproti obrazovce a tiše debatu sledoval, klidně popotahoval z cigarety a vstřebával všechny detaily.

Doktor Victor Hunt byl také členem vědeckého týmu, který před více než třemi měsíci přiletěl s *Jupiterem pět*, aby studoval ganymeďanskou loď. I když za tu dobu neobjevili nic opravdu převratného, vyprodukovali ohromné množství dat o struktuře, stavbě a nákladu mimozemské lodi. Každý den se v laboratořích v povrchových základnách i na velících lodích *J čtyři* a *J pět* zkoumaly nová zařízení a stroje. Nových poznatků příliš mnoho nebylo, ale začaly se objevovat náznaky, v jejichž světle bylo možno spatřovat celkový obraz ganymeďanské civilizace a záhadných událostí, jež se odehrály před pětadvaceti miliony let.

To byla Huntova práce. Původně byl teoretický fyzik, specializovaný na matematickou nukleoniku, ale odešel z Anglie do Vesmírného oddělení OSN, aby vedl skupinku vědců zajišťující vzájemné korelace objevů specialistů, kteří pracovali na projektu jak na Zemi, tak na Ganymedu. Oni malovali dílky skládačky; Hunt je ukládal na patřičná místa. Tak to zařídil jeho přímý nadřízený Gregg Caldwell, ředitel Skupiny pro navigaci a komunikaci VOOSN v Houstonu. Toto uspořádání se osvědčilo – díky němu odhalili existenci a osud Minervy – a teď se zdálo, že se osvědčí znovu.

Hunt poslouchal, jak se debata mezi biology stáčí o tři sta šedesát stupňů, až nakonec skončila tam, kde začala – u neznámého enzymu.

„Ne, obávám se, že ne," odpovídal právě Danchekker na Roussonovu otázku. „V současnosti nemáme představu, k čemu sloužil. Jisté funkce v jeho reakční rovnici napovídají, že mohl pomáhat při modifikaci nebo rozkladu nějaké bílkoviny, ale které nebo proč, to nevíme." Rozhlédl se po místnosti, zda někdo nechce ještě něco říct, ale zdálo se, že ne. Zavládlo ticho. Poprvé se rozlehlo tiché hučení blízkého generátoru. Nakonec Hunt zamáčkl cigaretu a opřel se. „To vypadá, že vážně máte problém," poznamenal.

„Enzymy ovšem nejsou můj obor, takže to ponechávám plně ve vašich rukou.“

„Á, rád vidím, že jsi stále s námi, Viku,“ Danchekker vzhlédl, aby na Hunta viděl. „Co tu sedíme, ještě jsi neřekl ani slovo.“

„Poslouchám a učím se,“ zašklebil se Hunt. „Neměl jsem k tomu co dodat.“

„To mi zní jako filozofický přístup k životu,“ řekl Fichter, který se právě přehraboval v papírech na stole před sebou. „Máte hodně životních filozofií… třeba celou takovou červenou knížku jako ten Číňan v roce devatenáct set a něco?“

„Bojím se, že ne. Mít příliš mnoho filozofií není nikdy dobře. Vždycky nakonec začnete odporovat sám sobě a to vám ubírá na důvěryhodnosti.“

Fichter se usmál. „Takže na náš problém s tímhle prokletým enzymem žádné světlo nevrhnete.“

Hunt neodpověděl okamžitě, ale sevřel rty a naklonil hlavu na stranu jako člověk, který něco ví, ale váhá, jestli to má říct. „No,“ prohodil nakonec, „myslím, že už takhle máte s tím enzymem dost nesnází.“ Tón jeho hlasu byl trochu hravý, ale neodolatelně provokativní. Všichni lidé v místnosti se k němu okamžitě otočili.

„Viku, ty nám něco tajíš,“ prohlásila Sandy. „Tak spusť.“

Danchekker Hunta provrtal tichým, vyzývavým pohledem. Ten kývl a natáhl ruku ke klávesnici v okraji stolu u jeho křesla. Počítače na *Jupiteru pět*, vysoko nad opačnou stranou Ganymedu, odpověděly na jeho požadavek a obrazovka na stěně konferenčního sálu zaplála nahuštěnými sloupci čísel.

Hunt ostatní chvilku nechal, aby si je mohli prohlédnout. „Tohle jsou výsledky série testů kvantitativní analýzy, které nedávno proběhly v laboratořích na *J pětce*. Spočívaly v rutinním zjišťování chemického složení buněk vybraných orgánů zvířat, o kterých jste právě mluvili – zvířat z lodě.“ Na okamžik se odmlčel a potom věcným tónem pokračoval: „Podle těchto údajů se všude objevuje jistá kombinace prvků, a to vždy ve stejných vzájemných poměrech. Ty poměry odpovídají produktům známých rozpadových řad. Je to, jako kdyby se ten enzym skládal z radioizotopů.“

Po několika sekundách se jeden nebo dva lidé zmateně zamračili. První se na slovo zmohl Danchekker. „Ty říkáš, že ten enzym… selektivně zařazoval do své struktury radioizotopy?“ zeptal se.

„Přesně tak.“

„To je směšné,“ prohlásil pevně profesor. Řekl to tónem, který nepřipouštěl diskusi. Hunt pokrčil rameny.

„Ale zdá se, že je to tak. Podívej na ta čísla.“

„Takový proces je naprosto nemožný,“ trval na svém Danchekker.

„To já vím, ale tady jsme to zjistili.“

„Čistě chemické děje nemohou rozlišit radioizotop od normálního izotopu,“ poukázal netrpělivě Danchekker. „A tvorba enzymu je chemický děj. Takový děj nemůže pro tvoření enzymu vybírat radioizotopy.“ Hunt napůl očekával, že Danchekkerovou první reakcí bude nekompromisní a naprosté odmítnutí těchto výsledků. Pracoval s ním už přes dva roky a za tu dobu si zvykl na jeho tendenci schovávat se za bariérou ortodoxních tvrzení, kdykoli se k němu blížilo něco, co odporovalo jeho víře. Hunt ale věděl, že když má Danchekker dostatek času, aby se s tím vyrovnal, je stejně flexibilní jako kterýkoli vědec mladší generace. A tak prozatím zůstal zticha, tiše si pro sebe pískal a bezmyšlenkovitě bubnoval prsty na stůl.

Danchekker čekal a s každou další sekundou byl víc a víc rozzlobený. Nakonec prohlásil: „Chemické děje nemohou rozlišit radioizotop. Tedy, žádný enzym nemůže být vytvořený tak, jak říkáš. A i kdyby mohl, nemělo by to žádný smysl. Funkce enzymu by byla naprosto stejná, ať už by radioizotopy obsahoval nebo ne. To, co tu tvrdíš, je nesmysl!“

Hunt si povzdechl a unaveně ukázal prstem na obrazovku.

„To netvrdím já, Chrisi,“ připomněl profesorovi. „To tvrdí tahle čísla. Jsou to fakta – ověř si to.“ Nahnul se nad stůl a najednou naklonil hlavu na stranu a trochu se zamračil, jako by ho právě něco napadlo. „*Co* přesně jsi to před chvílí povídal o lidech, co upravují důkazy, aby vyhovovaly odpovědím, které chtějí dostat?“

Kapitola dvě

Když bylo Viku Huntovi jedenáct, odstěhoval se ze svého neutěšeného domova v londýnském East Endu ke strýčkovi a tetě do Worcesteru. Jeho strýc – rodinný podivín – byl návrhářský inženýr v nedalekých laboratořích velkého výrobce počítačů a právě jeho trpělivé vedení otevřelo Vicovi vzrušující a tajemný svět elektroniky.

O něco později se Vic poprvé pokusil podrobit svoji nově objevenou fascinaci zákony formální logiky a technikou logických obvodů praktické zkoušce. Vymyslel a postavil jednoduchý procesor, do kterého se dalo zadat libovolné datum po zavedení gregoriánského kalendáře v roce 1582 a vypadlo číslo od 1 do 7, které určovalo, na který den v týdnu toto datum připadlo.

Když ho plný očekávání poprvé zapnul, nic se nestalo. Jak se ukázalo, připojil elektrolytický kondenzátor obráceně a zkratoval napájení.

To ho naučilo dvě věci: za prvé, že většina problémů má jednoduché řešení, stačí se na ně podívat ze správného úhlu; a za druhé, že uspokojení z konečného úspěchu stojí za všechnu tu práci. Také to posílilo jeho intuitivní chápání, že jediný způsob, jak dokázat nebo vyvrátit něco, co vypadá jako dobrý nápad, je najít nějaký způsob, jak to vyzkoušet. Později sice přešel od elektroniky k matematické fyzice a nakonec k nukleonice, ale tento způsob uvažování se stal základem všech jeho myšlenkových pochodů. Za těch skoro třicet let ho nikdy nepřestaly vzrušovat ty poslední minuty napětí před spuštěním klíčového experimentu; ty minuty, kdy se neúprosně blížil okamžik pravdy.

A přesně totéž cítil i teď, když sledoval Vincenta Carizana, jak dělá poslední úpravy v nastavení energetického zesilovače. Dnešní hlavní atrakcí v elektronické laboratoři na základně Vršek byl předmět nalezený v ganymeďanské lodi. Měl zhruba válcový tvar, byl velký asi jako barel na naftu a zdálo se, že nepůjde o nic

složitého – měl relativně málo vstupních a výstupních spojů, takže se pravděpodobně jednalo o samostatné zařízení a ne o část něčeho většího a složitějšího.

Co to ale dělá, to nebylo ani zdaleka jasné. Inženýři na Vršku dospěli k závěru, že spoje jsou určené k přívodu proudu. Analýzou použitých izolačních materiálů, omezovačů napětí a pojistek, vyhlazovacích obvodů a filtrů zjistili parametry elektrického proudu, který zařízení poháněl. Pomocí systému transformátorů a frekvenčních konvertorů sestavili správný zdroj a dnes konečně nastal den, kdy měli přístroj zapojit, aby zjistili, co umí.

Kromě Hunta a Carizana byli v laboratoři ještě dva inženýři, kteří dohlíželi na měřicí přístroje připravené na experiment. Když Frank Towers uviděl Carizana spokojeně kývnout, odstoupil od panelu zesilovače a zeptal se:

„Všechno připraveno na zkoušku přetížení?“

„Jo,“ odpověděl Carizan. „Zapni to.“ Towers přehodil vypínač na jiném panelu. Okamžitě se ozvalo ostré *třask*, jak někde za panelem vyletěla pojistka.

Sam Mullen, který stál u přístrojové konzole na jedné straně místnosti, se krátce podíval na jednu ze svých obrazovek. „Proud prochází, v pořádku,“ ohlásil.

„Znova zapoj tu pojistku a přihoď pár voltů,“ přikázal Carizan Towersovi. Ten změnil několik kontrolních nastavení, znovu zapnul vypínač a podíval se na Mullena.

„Omezováno na padesáti,“ řekl Mullen. „V pořádku?“

„V pořádku,“ odpověděl Towers.

Caxizan se podíval na Hunta. „Všechno je připravené, Viku. Napoprvé to zkusíme se současnými omezovači, ale ať se stane cokoli, naše vybavení je chráněné. Poslední šance změnit sázku; zavíráme kancelář.“

„Pořád tvrdím, že to hraje hudbu,“ zašklebil se Hunt. „Jsou to elektrické barelové varhany. Pusť do toho šťávu.“

„Počítače?“ Carizan vrhl pohled na Mullena.

„Běží. Všechny datové kanály v normálu.“

„Tak dobrá.“ Carizan si zamnul ruce. „A nyní naše vrcholné číslo. Tentokrát naživo, Franku – fáze jedna podle plánu.“

Nastalo napjaté ticho. Towers znovu nastavil kontrolky a přehodil hlavní vypínač.

Údaje na číselných displejích v jeho panelu se okamžitě změnily.

„Zapojeno," potvrdil. „Odebírá energii. Proud je na maximální hodnotě povolené omezovači. Zdá se, že chce víc." Všichni se obrátili k Mullenovi, který pozorně sledoval počítačové obrazovky. Zavrtěl hlavou, ani se na ně nepodíval.

„Nic. Blboun nejapný je ve srovnání s tímhle ohnivá koule."

Akcelerometry připevněné na vnější straně ganymeďanského zařízení, které bylo upevněné v ocelovém rámu na gumových tlumičích vibrací, nezachycovaly žádný vnitřní mechanický pohyb. Citlivé mikrofony neslyšely nic – ani ve slyšitelné ani v ultrazvukové oblasti. Hlavní senzory, radiační detektory, elektromagnetické sondy, scintilační počítače i nejrůznější antény – nic z toho nezachycovalo sebemenší aktivitu. Towers si zkusil trochu pohrát s frekvencí proudu, ale brzy bylo zřejmé, že to nic nemění. Hunt přešel vedle Mullena a prohlédl si počítačový výstup. Nic.

„Zdá se, že budeme muset trochu přitlačit," poznamenal Carizan. „Franku, fáze dvě." Towers zvýšil vstupní napětí. Na jedné z Mullenových obrazovek se objevila řada čísel.

„Mám něco na kanálu sedm," informoval je. „Akustika." Zadal několik příkazů a podíval se na vlnu, která se objevila na pomocném displeji. „Periodická vlna s vážnou distorzí sudých harmonických frekvencí… nízká amplituda… základní frekvence je zhruba sedmdesát dva hertzů."

„To je frekvence proudu," zamumlal Hunt. „Zřejmě jenom nějaká rezonance. Podle mě to moc velký význam nemá. Ještě něco?"

„Ne."

„Tak to ještě trochu zvedni, Franku," řekl Carizan.

Jak pokus pokračoval, byli stále opatrnější a s každým krokem zvyšovali počet variací. Nakonec jim charakteristika vstupního proudu prozradila, že zařízení je nasycené a běží tak, jak bylo navrženo. V tu chvíli už odebíralo značné množství energie, ale kromě dalších malých akustických rezonancí a lehkého zvýšení teploty některých částí pláště nedokázaly měřicí přístroje zjistit

vůbec nic. Po první hodině se Hunt a tři inženýři VOOSN smířili s tím, že budou muset zařízení podrobit delší a mnohem detailnější prohlídce, která bude nepochybně zahrnovat jeho rozebrání. Ale, stejně jako Napoleon, byli toho názoru, že šťastlivci jsou lidé, kteří dali štěstí šanci, aby je potkalo. Jinými slovy – stálo to za pokus.

Jenomže to, co ganymeďanské zařízení skutečně dělalo, jejich přístroje zachytit nemohly. Ze základny Vršek začaly vycházet vlny silné, ale přísně lokální časoprostorové distorze a rychlostí světla se rozletěly Sluneční soustavou.

O jedenáct set kilometrů jižněji, na ganymedské Hlavní základně, se náhle zbláznily seismické monitory a programy na ověřování dat v počítači, který zaznamenával jejich údaje, se zastavily a ohlásily chybu systému.

Tři tisíce kilometrů nad povrchem Ganymedu určily senzory *Jupiteru pět* jako zdroj abnormálních údajů základnu Vršek a uvědomily o tom operátora, který měl právě službu.

Od chvíle, kdy zařízení začalo dostávat maximální energii, uplynulo více než půl hodiny. Když Towers konečně vypnul zdroj a s povzdechem se opřel v židli, Hunt zamáčkl cigaretu.

„Tak to bychom měli," pokrčil rameny Towers. „Takhle se nikam nedostaneme. Zdá se, že to budeme muset otevřít."

„Dlužíš mi deset babek," prohlásil Carizan. „Vidíš, Vicu – žádná písnička."

„Ale ani nic jiného," ohradil se Hunt. „Sázka je neplatná."

Mullen dokončil ukládání dat, vypnul počítače a přidal se k ostatním.

„Čemu nerozumím je, kam se poděla všechna ta energie," vrčel zamračeně. „Teplota nestoupla tolik, aby to odpovídalo, a nic jiného jsme nezjistili. Je to bláznivé."

„Tam uvnitř je určitě černá díra," nadhodil Carizan. „To bude ono – je to popelnice. Nejdokonalejší popelnice na světě."

„Vsadíš se o deset babek?" zeptal se okamžitě Hunt.

# # #

Pět set šedesát milionů kilometrů od Ganymedu, v pásu asteroidů, zachytila automatická sonda VOOSN rychlý sled

přechodných gravitačních anomálií. Její hlavní počítač zastavil všechny systémové programy a zahájil úplnou diagnostiku a chybové zkoušky.

# # #

„Nedělám si legraci – jako z Walta Disneye," řekl Hunt ostatním. Seděli u stolu v jednom rohu veřejné jídelny na Vršku. „Nikdy jsem neviděl nic takového, jako jsou zvířecí malby na stěnách té místnosti v ganymeďanské lodi."

„To zní šíleně," prohlásil Sam Mullen, který seděl naproti němu.

„Co myslíš, že jsou zač – minervanská zvířata nebo nějaká jiná?"

„Pozemská nejsou, to je jisté," odpověděl Hunt. „Ale možná vůbec nejsou… tedy, ne skutečná, myslím. Chris Danchekker je přesvědčený, že nemůžou být skutečná."

„Co tím myslíš, *skutečná?*" zeptal se Carizan.

„No, *nevypadají* skutečná," odpověděl Hunt. Zamračil se a opsal rukou ve vzduchu pár malých koleček. „Mají všemožné jasné barvy… jsou neohrabaná… toporná. Těžko by mohla vzniknout přírodním výběrem –"

„Chceš říct, že by nepřežila?" navrhl Carizan. Hunt rychle přikývl.

„Ano, to je ono. Nemají žádnou adaptaci na přežití… žádné maskování ani schopnost utéct ani nic podobného."

„Hmm…" Carizan vypadal zaujatě, ale na rozpacích. „Máte nějaké nápady?"

„No, vlastně ano," odpověděl Hunt. „Jsme si prakticky jistí, že ta místnost byly ganymeďanské jesle nebo něco podobného. To by to pravděpodobně vysvětlovalo. Nemají to být skutečná zvířata, jen ganymeďanští animáci." Hunt se na okamžik zarazil a potom se rozesmál. „Danchekker přemýšlel, jestli se některý jmenoval Neptun." Ostatní se na něj nechápavě podívali. „Dospěl k závěru, že nemohli mít Pluta, protože Pluto tehdy ještě nebyl," vysvětlil. „Takže třeba měli místo toho Neptuna."

„Neptuna!" Carizan se rozřehtal a plácl rukou do stolu. „To se mi líbí… To by mě nenapadlo, že by Danchekker udělal takovej vtip."

„To by ses divil,“ odvětil Hunt. „Dokáže být pěkně zábavný, když ho trochu líp poznáš. Jenom navenek působí poněkud nudně, to je všechno… Ale ta zvířata byste měli vidět. Přinesu vám obrázky. Jedno bylo modré s růžovými pruhy na bocích a vypadalo jako přerostlé prase. A mělo chobot!“

Mullen udělal obličej a zakryl si oči.

„Páni… už ta představa mě nutí omezit pití.“ Otočil hlavu a podíval se k pultu. „Kde sakra vězí Frank?“ Jako na zavolanou se Towers objevil za ním; nesl podnos se čtyřmi šálky kávy. Postavil ho, vtiskl se do židle a rozdal pití.

„Dvě bílé s mlékem, bílá bez a černá s. V pořádku?“ Opřel se a přijal od Hunta cigaretu. „Ať slouží. Ten chlapík u pokladny říká, že odlétáš. Je to pravda?“

Hunt přikývl. „Jenom na pět dní. Mám nárok na malou dovolenou na *J pětce*. Pozítří odlétám z Hlavní základny.“

„Jen ty?“ zeptal se Mullen.

„Ne – bude nás pět nebo šest. Danchekker letí taky. Musím přiznat, že pauzu uvítám.“

„Já doufám, že vydrží počasí,“ řekl s lehkým sarkasmem Towers. „Byla by smůla, kdybyste propásli hlavní sezónu. Když se tak koukám kolem, přemýšlím, co vlastně lidi vidí na Miami Beach.“

„Dávají tam k ledu skotskou,“ odpověděl Carigan.

Na stůl padl stín. Když vzhlédli, uviděli urostlou postavu s dlouhými černými vousy, oblečenou do tartanové košile a modrých džínů. Byl to Pete Cummings, strukturální inženýr, který přiletěl na Ganymedes s Huntovým a Danchekkerovým týmem. Obrátil židli a obkročmo se na ni posadil. Podíval se přímo na Carizana.

„Tak jak to šlo?“ zeptal se. Carizan se zatvářil rozpačitě a zavrtěl hlavou.

„Nic moc. Trochu tepla, trochu hučení… jinak nic zvláštního. Na nic jsme nepřišli.“

„Škoda.“ Cummings udělal příslušné vstřícné gesto. „Tak to jste asi nebyli vy, kdo způsobil všechen ten poprask.“

„Jaký poprask?“

„Vy jste to neslyšeli?“ Zatvářil se překvapeně. „Před malou chvílí poslali z *J pětky* zprávu. Prý zachytili nějaké podivné vlny, co

vycházely z povrchu… a jejich zdroj byl někde tady. Velitel volá všem na základně, aby zjistil, co kdo dělal a co to způsobilo. Nahoře všichni lítají jak slepice, když je v kurníku liška.“

„Vsadím se, že to byla ta zpráva co přišla, když jsme odcházeli z laboratoře,“ řekl Mullen. „Já vám říkal, že to může být důležité.“

„Sakra, jsou chvíle, kdy člověk prostě potřebuje kafe,“ odpověděl Carizan. „Každopádně, my jsme to nebyli.“ Otočil se ke Cummingsovi. „Pardon, Pete. Zeptej se jindy. Dneska byl výsledek nulový.“

„No, celé je to dost divné,“ prohlásil Cummings a podrbal se na bradě. „Skoro všechno ostatní už vyloučili.“

Hunt se pro sebe mračil a popotahoval z cigarety. Vyfoukl obláček kouře a podíval se na Cummingse.

„Nevíš náhodou, kdy se to stalo, Pete?“ zeptal se. Cummings svraštil čelo.

„Počkej, vzpomenu si – ale je to míň než hodina.“ Otočil se a zavolal ke skupině tří mužů u jiného stolu. „Hej, Jede. Kdy *J pětka* zachytila ty divný vlny? Nevíš náhodou?“

„V deset čtyřicet sedm místního času,“ zavolal Jed.

„V deset čtyřicet sedm místního času,“ zopakoval Cummings.

V Huntově skupině náhle zavládlo zlověstné ticho.

„Tak co, hoši?“ zeptal se nakonec Towers. I když mluvil věcně, bylo znát, že je ohromený.

„Mohla by to být náhoda,“ zamumlal Mullen, ale neznělo to zrovna dvakrát přesvědčeně.

Hunt přejel pohledem kruh obličejů; ve všech se zračila stejná myšlenka. Všichni dospěli ke stejnému závěru; po pár vteřinách ho vyslovil.

„Já na náhody nevěřím.“

# # #

O osm set milionů kilometrů dál, v komplexu observatoře pro rádiová a optická pozorování na odvrácené straně Měsíce, profesor Otto Schneider přešel do jedné z místností pro počítačovou grafiku, kam ho zavolala jeho asistentka. Ukázala mu bezprecedentní údaje, zachycené přístrojem určeným k měření kosmického gravitačního

záření, především předpokládaných gravitačních vln z galaktického jádra. Signál byl identifikován s naprostou jistotou, ale nepřicházel ani přibližně z očekávaného směru. Přicházel odněkud od Jupitera.

# # #

Na Ganymedu uplynula další hodina. Hunt a inženýři se vrátili do laboratoře, aby zopakovali experiment ve světle toho, co jim řekl Cummings. Zavolali velitele na základně, ohlásili situaci a souhlasili, že podrobí ganymeďanské zařízení intenzivnější zkoušce. Potom, zatímco Towers a Mullen přezkoumávali dřívější data, Hunt a Carizan prošťárali základnu, aby vyžebrali, vypůjčili si nebo ukradli nějaké seizmické monitorovací zařízení, které by mohli přidat ke svým přístrojům. Konečně našli vhodné detektory v jednom skladišti – byly to náhradní díly pro seizmickou stanici zhruba pět kilometrů od základny. Potom začali plánovat odpolední program. Jejich vzrušení se stupňovalo, ale zvědavost ještě víc; jestli byl ten stroj opravdu vysílač gravitačních pulzů, k čemu se používal?

# # #

Dvě miliardy čtyři sta milionů kilometrů od Ganymedu, poblíž střední oběžné dráhy Uranu, přerušil komunikační subprocesor běh svého nadřízeného počítače. Ten aktivoval podprogram na konverzi kódu a předal hlavnímu systémovému monitoru zprávu nejvyšší priority.

Byl zachycen signál ze standardního nouzového majáku model 17 vzor 3B.

Kapitola tři

Povrchový transportér hladce vystoupal nad věčný závoj metanu a amoniaku, který zahaloval základnu Vršek, a zamířil na jih. Skoro dvě hodiny letěl nad neměnnou krajinou připomínající rozbouřené moře vytesané do ledu a napůl ponořené do mlžného oceánu. Jenom občasné kusy skály, černé oproti strašidelné záři obrovského disku Jupitera, zářícího všemi barvami duhy, dodávaly té scenérii trochu hloubku. A potom se na obrazovce venkovního výhledu objevila na obzoru semknutá skupina zhruba půl tuctu stříbrných špicí. Mířily k obloze – obří termonukleární raketoplány Vega, střežící ganymedskou Hlavní základnu.

Po občerstvení na Hlavní základně se Hunt a ostatní nalodili na jednu Vegu spolu s dalšími skupinami cestujícími na *J pětku*. Téměř vzápětí se hnali do vesmíru a Ganymedes se za nimi rychle měnil v pouhou hladkou, bezvýraznou sněhovou kouli. Před nimi se objevil světelný bod, který se pořád prodlužoval a rostl, až se změnil v úchvatnou, majestátní, dva kilometry dlouhou velitelskou loď mise *Jupiter pět*, která se osamoceně vznášela v prostoru; *Jupiter čtyři* se před týdnem vydal ke Kallistó, kde měl přejít na trvalou oběžnou dráhu. Počítače a naváděcí radary jemně Vegu usadily do ohromného předního hangáru a za několik minut už pasažéři vstoupili do velkého kovového města.

Danchekker promptně zmizel, aby s vědci *J pětky* prodiskutoval do posledního detailu jejich studium vzorků pozemských zvířat z Vršku. Hunt naproti tomu strávil beze studu a bez výčitek svědomí krásných čtyřiadvacet hodin naprostou relaxací a nicněděláním. Vypil spoustu drinků, vyměnil si spoustu historek se členy posádky *Jupiteru pět*, se kterými se spřátelil během dlouhé cesty ze Země, a našel nezměněné potěšení v tom skoro zapomenutém pocitu svobody, jejž přinášelo prosté poflakování se po chodbách a ohromných palubách lodi. Cítil se opilý pohodou – bujný. Zdálo se

mu, že už jenom být na *Jupiteru pět* znamená být blíž k Zemi a ke známým věcem. V jistém slova smyslu byl doma. Tenhle drobný lidmi stvořený svět, ostrov světla, života a tepla plující nekonečným oceánem prázdnoty, to už nebyl studený, cizí stroj, do kterého vstoupil vysoko nad Měsícem více než před rokem. Teď mu připadal jako část samotné Země.

Druhý den Hunt strávil společenskými návštěvami u některých vědců, cvičením v jedné z lodních přepychově vybavených tělocvičen a osvěžením v bazénu. Později, když popíjel zasloužené pivo v jednom z barů a diskutoval sám se sebou, co si dát k večeři, pustil se do řeči s lékařskou důstojnicí, která se přišla trochu občerstvit po službě. Jmenovala se Shirley. Ke vzájemnému překvapení se ukázalo, že Shirley studovala v Cambridgi a měla pronajatý byt ani ne dvě minuty od místa, kde během studií bydlel Hunt. Zanedlouho již mezi nimi vzkvétalo jedno z těch okamžitých přátelství, která se zrodí jen tak z ničeho. Povečeřeli spolu a strávili zbytek večera mluvením a smíchem a pitím a pitím a smíchem a mluvením. Kolem půlnoci začalo být jasné, že se jen tak nerozloučí. Druhý den ráno se Hunt cítil jako už dlouho ne – nezdravě dlouho, jak si myslel. A říkal si, že právě to by s lidmi měli lékařští důstojníci a důstojnice dělat.

Další den se připojil k Danchekkerovi. Výsledky dvouleté práce, kterou vedli právě Hunt a Danchekker, se těšily světovému uznání a jména obou vědců byla tedy ve středu pozornosti. Velitel mise *Jupiter pět*, Joseph B. Shannon, který před demilitarizací sloužil jako plukovník letectva, byl informován o jejich přítomnosti na lodi a pozval je k sobě na oběd. A tak úderem „poledne“ seděli v jeho jídelně, vychutnávali si slast doutníků a brandy po posledním chodu a vyprávěli Shannonovi své zážitky z dob, kdy pracovali na druhém senzačním objevu, který během posledních dvou let otřásl vědeckým světem – na Charliem a Lunarech. Ti svou schopností vzbudit senzaci mohli s Ganymeďany úspěšně soupeřit.

Ganymeďané byli objeveni až později, když tunely proražené do ledu pod Vrškem narazily na jejich loď. Nějaký čas předtím se při výzkumech na povrchu Měsíce našly stopy po jiné technologicky pokročilé civilizaci, která žila ve Sluneční soustavě dlouho před

lidmi. Tato rasa byla pojmenována „Lunarové“, také na paměť místa, kde je poprvé nalezli. Vědělo se, že lunarská civilizace dosáhla vrcholu před nějakými padesáti tisíci lety – během poslední doby ledové. Charlie, dokonale zachovaná mumie ve skafandru nalezená pod troskami a kamením nedaleko od Koperníka, byl vůbec prvním nálezem. Právě on dal vědcům do rukou první stopy, ze kterých se nakonec podařilo rekonstruovat celý příběh Lunarů.

Jak se ukázalo, Lunarové byli do posledního detailu lidmi. Jakmile vešlo ve známost tohle, muselo se vysvětlit, odkud pocházeli. Buďto ze samotné Země, z do té doby neznámé civilizace, která existovala před moderním člověkem, nebo odjinud. Žádné jiné možnosti nebyly.

Ale dlouho se zdálo, že obě možnosti jsou vyloučeny. Kdyby kdysi na Zemi existovala rozvinutá společnost, staletí archeologických průzkumů by po ní přece musela najít řadu stop. Na druhé straně, předpoklad, že pocházeli odjinud, vyžadoval připustit proces paralelního vývoje – což narušovalo všeobecně přijímané principy náhodných mutací a přírodního výběru. Takže Lunarové nemohli pocházet ze Země, nemohli pocházet ani odjinud a tudíž nemohli vůbec existovat. Jenže oni existovali. Rozluštění této zdánlivě neřešitelné záhady svedlo Hunta a Danchekkera ke společné práci a zaměstnávalo je i stovky dalších expertů prakticky ze všech světových institucí na více než dva roky.

„Chris od začátku prohlašoval, že Charlie a zřejmě i všichni ostatní Lunarové musejí pocházet ze stejných předků jako my.“ Hunt mluvil přes závoj tabákového oparu, zatímco Shannon pozorně poslouchal. „Já jsem se s ním o tom nechtěl hádat, ale nemohl jsem souhlasit se závěrem, který z toho podle něj plynul – že se tedy museli vyvinout na Zemi. To by po nich musely zůstat někde stopy, a ty se nenašly.“

Danchekker se žalostně usmál a usrkl ze svého drinku. „Ano, opravdu,“ přikývl. „Jak si vzpomínám, naše setkání v oněch raných dnech byla charakterizována něčím, co by se dalo nazvat, ehm, poněkud přímé a uštěpačné výměny názorů.“

V Shannonových očích se krátce rozhořely plamínky, když si představil ty měsíce prudkých hádek a nesouladu, které Danchekker naznačil opatrně volenými eufemismy.

„Vzpomínám si, že jsem o tom četl," přikývl. „Ale vyrojilo se o tom tolik různých zpráv a tolik různých reportérů vyrukovalo se zmatenými příběhy, že jsem nikdy přesně nepochopili, co za tím vším vězí. Kdy jste poprvé s jistotou určili, že Lunarové přišli z Minervy?"

„To je dlouhý příběh," odpověděl Hunt. „V celé té záležitosti dlouho panoval neuvěřitelný zmatek. Čím víc jsme věděli, tím víc jsme nacházeli rozporů. Moment…" Podrbal se na bradě. „Lidi dostávali útržky informací ze všech možných testů lunarských pozůstatků a artefaktů, co se našly po Charliem. A byl tu samozřejmě Charlie sám, se skafandrem, batohem a tak dál a s těmi věcmi uvnitř… no a potom ty další stopy z Tycha a tak. Nakonec to všechno začalo do sebe zapadat a z toho se nám povedlo vytvořit překvapivě úplný obrázek Minervy a celkem přesně jsme určili, kde musela být."

„Když jste přešel k Navikomu, byl jsem s VOOSN v Galvestonu," řekl Shannon Huntovi. „Tahle část příběhu byla ohromně populární v médiích. *Time* o vás otiskl článek s názvem 'Houstonský Sherlock Holmes'. Ale vysvětlete mi jednu věc – to, co jste právě říkal, podle mě problém neřeší; jestli jste je vystopovali na Minervu, jak to řeší otázku paralelního vývoje? Bojím se, že to pořád nechápu."

„Máte naprostou pravdu," souhlasil Hunt. „Nedokázali jsme tím nic víc než existenci planety. Neměli jsme důkaz, že se tam Lunarové vyvinuli. Přesně jak říkáte, pořád tu byl ten problém paralelního vývoje." Zamáčkl cigaretu v popelníku a s povzdechem zavrtěl hlavou. „Objevily se na to všemožné teorie. Někdo mluvil o pradávné civilizaci, která nějak kolonizovala Minervu a zůstala odříznutá od domova; jiní tvrdili, že se tam vyvinuli sami díky nějakému procesu konvergence, kterému zatím nerozumíme… Začalo to být šílené."

„Ale právě tehdy nás potkalo mimořádné štěstí," dodal Danchekker. „Vaši kolegové z *Jupiteru čtyři* objevili

ganymeďanskou loď – tady na Ganymedu. Jakmile se zjistilo, že na její palubě byla pozemská zvířata stará dvacet pět milionů let, vedlo to k teorii, jež dokázala adekvátně vysvětlit celou situaci. Závěr byl neuvěřitelný, ale souhlasilo to.“

Shannon horlivě kýval na znamení toho, že Danchekker právě potvrdil jeho vlastní podezření.

„Ano, musela to být ta zvířata. Přesně to jsem si myslel. Dokud jste nezjistili, že předky Lunarů přivezli na Minervu Ganymeďané, nemohli jste najít žádnou spojitost mezi Lunary a Minervou. Mám pravdu?“

„Skoro, ale ne úplně,“ odpověděl Hunt. „Nám se *podařilo* najít spojitost mezi Lunary a Minervou – jinými slovy, věděli jsme, že s tou planetou nějak souviseli – ale nedokázali jsme pochopit, jak by se tam mohli *vyvinout.* Ale máte samozřejmě pravdu, že tohle se nakonec vyřešilo, když se našla ta zvířata, která tam Ganymeďané přivezli. Ale napřed jsme museli najít spojitost mezi Ganymeďany a Minervou. Totiž: všechno, co jsme o nich původně věděli bylo, že jedna jejich loď ztroskotala na Ganymedu. Nedalo se zjistit, odkud přiletěla.“

„Jistě. To je pravda. Tam vlastně nebylo nic, co by naznačovalo, že Ganymeďané pocházeli z Minervy, co? Tak co vám konečně ukázalo správnou cestu?“

„Musím přiznat, že to byla další šťastná náhoda,“ pousmál se Danchekker. „Mezi potravinami nalezenými v troskách zničené lunarské základny na Měsíci byly dokonale zachované ryby. Podařilo se nám dokázat, že ty ryby pocházely z Minervy a že na Měsíc je dopravili Lunarové. Co víc, ty ryby byly prokazatelně anatomicky příbuzné s Ganymeďany. To samozřejmě znamenalo, že Ganymeďané se museli vyvinout ze stejného předka jako ony. A protože ryby pocházely z Minervy, museli odtamtud Ganymeďané pocházet také.“

„A odtamtud musela tedy přiletět ta loď,“ dodal Hunt.

„A ta zvířata,“ dodal Danchekker.

„A jediný způsob, jak se tam mohla dostat je, že je tam Gynameďané přivezli,“ dokončil Hunt.

Shannon o tom chvíli přemýšlel.

„Ano… rozumím,“ kývl nakonec. „Všechno to dává smysl. A výsledek zná každý. Od té doby existovaly dvě oddělené populace pozemských zvířat – jedna, která žila na Zemi, a druhá, kterou založili Ganymeďané na Minervě a ve které byli mimo jiné pokročilí primáti. Během následujících pětadvaceti milionů let se z nich na Minervě vyvinuli Lunarové a to vysvětluje jejich lidskou podobu.“ Shannon zamáčkl cigaretu, položil ruce na stůl a podíval se na oba vědce. „A co Ganymeďané?“ zeptal se. „Co se s nimi stalo? Před pětadvaceti miliony let přece beze stopy zmizeli. Už jste blízko odpovědi na tuhle otázku? Co takhle něco naznačit? Zajímá mě to.“

Danchekker rozhodil rukama.

„Věřte mi, že by mě nic tolik nepotěšilo jako moci vám vyhovět. Ale pravda je taková, že v tomto směru jsme zatím velký pokrok neudělali. Je pravda, co říkáte: nejenom Ganymeďané, ale i všichni minervanští suchozemští živočichové buď vyhynuli nebo zmizeli v relativně velmi krátkém čase před pětadvaceti miliony let. Dovezené pozemské druhy ovšem přežily a ovládly planetu. A z nich se nakonec vyvinuli Lunarové.“ Profesor znovu rozhodil rukama. „Co se stalo s Ganymeďany a proč? To zůstává záhadou. Jistě – máme o tom své teorie, nebo lépe řečeno, můžeme nabídnout možná vysvětlení. Nejoblíbenější je teorie o zvýšení obsahu toxinů, především oxidu uhličitého, v minervanské atmosféře, které vyhubilo domorodé druhy, ale neuškodilo přistěhovalcům. Zrovna včera jsem o tom mluvil s vašimi molekulárními biology tady na *J pět*; díky některým jejich výsledkům si už touto teorií nejsem tak jistý, jako jsem si byl před dvěma nebo třemi měsíci.“

Shannon vypadal trochu zklamaně, ale vzal to filozoficky. Než mohl říct něco dalšího, přistoupil ke stolu stevard v bílém rondonu a začal sklízet prázdné šálky od kávy a smetat se stolu popel a drobky. Hunt a ostatní se opřeli, aby mu udělali místo, a Shannon se na stevarda podíval.

„Dobré ráno, Henry,“ pozdravil nenuceně. „Zachází s vámi dnes svět dobře?“

„Ó, nesmím reptat, pane. Už jsem pracoval pro horší firmy než VOOSN,“ odpověděl vesele Henry. Hunt si se zájmem povšiml jeho

přízvuku – východní Londýn. „Změna je vždycky dobrá; to říkám pořád.“

„Co jste dělal předtím, Henry?“ zeptal se Hunt.

„Stevarda v letadle.“

Henry odešel sklidit ze sousedního stolu. Shannon uviděl tázavý pohled v očích obou vědců a kývl hlavou.

„Úžasný chlapík, tenhle Henry,“ řekl poněkud ztišeným hlasem. „Setkali jste se s ním vůbec na cestě ze Země?“ Hunt a Danchekker zavrtěli hlavou. „Šachový šampión *Jupiteru pět*.“

„Dobrý Bože,“ Hunt se se zájmem po Henrym ohlédl. „Opravdu?“

„Naučil se hrát, když mu bylo šest,“ vysvětloval Shannon. „Má talent. Zřejmě by mu vyneslo dost peněz, kdyby se rozhodl hrát profesionálně, ale on tvrdí, že má šachy radši jen jako koníček. První navigační důstojník dnem i nocí studuje, aby ho o ten titul připravil. Mezi námi, já myslím, že by k tomu potřeboval pořádnou dávku štěstí a šachy jsou prý jediná hra, kde štěstí nehraje žádnou roli. Že ano?“

„Přesně,“ potvrdil Danchekker. „Mimořádné.“

Velitel mise se podíval na hodiny na stěně jídelny a opřel se rukama o stůl.

„Dobrá, pánové. Bylo mi potěšením vás konečně poznat. Děkuji vám za nanejvýš zajímavou konverzaci. Ode dneška se musíme takhle scházet pravidelně. Brzy musím odejít na schůzku, ale nezapomněl jsem na svůj slib, že vám ukážu velící centrum lodi. Jestli jste tedy připravení, půjdeme. Představím vás kapitánu Hayterovi, který vás provede. Potom, obávám se, mě budete muset omluvit.“

O patnáct minut později, po jízdě kapslí jednou lodní komunikační trubicí do jiné části lodi, stáli ze tří stran obklopení nepřehlednou vrstvou konzolí, kontrolních pultů a obrazovek můstku; pod nimi se rozkládalo jasně osvětlené velící centrum *Jupiteru pět*. Shluky operačních stanic, naleštěné stěny kójí na vybavení a řady ovládacích panelů tvořily nervové centrum, ze kterého se řídila celá mise stejně jako všechny funkce lodi. Odtud se ovládalo trvalé laserové spojení, které zajišťovalo výměnu dat se

Zemí; datové kanály k nejrůznějším povrchovým instalacím a lodím VOOSN rozptýleným na výzkumech v systému Jupitera; navigační, pohonné a kontrolní systémy; vytápění, chlazení, osvětlení, systémy podpory života a pomocné počítače a stroje a tisíc a jeden další proces – se řídilo a kontrolovalo odsud – z tohoto neuvěřitelného konglomerátu designérského umění a technologie.

Kapitán Ronald Hayter stál za oběma vědci a čekal, až vstřebají tu scenérii. Mise a její velící hierarchie byly organizované tak, jak bylo běžné u operací Civilní sekce Vesmírného oddělení; nejvyšší autoritou byl Shannon. Pro mnoho věcí nutných pro správnou funkci mise, jako řízení vesmírných lodí a bezpečné a efektivní provádění určené činnosti v neznámém cizím prostředí, byl ale nutný výcvik a disciplína, jaké mohla poskytnout jen vojenská organizace. Z toho důvodu byla založena Uniformovaná sekce Vesmírného oddělení; ta se také, nikoli náhodou, snažila mírově uspokojovat touhu významné části mladší generace po dobrodružství. Velké, permanentně ozbrojené jednotky totiž patřily minulosti, na kterou bylo lepší zapomenout. Hayter velel všem uniformovaným hodnostem na *J pětce* a podléhal přímo Shannonovi.

„Teď je tu tak ticho, jak jen může být," poznamenal nakonec a přistoupil k Huntovi a Danchekkerovi. „Jak vidíte, u velkého počtu sekcí v dolní části není obsluha; to proto, že když jsme na orbitě, je hodně věcí vypnutých nebo nastavených na automatiku. Tady nahoře je taky jenom základní posádka."

„Zdá se, že támhle se něco děje." Hunt ukázal na skupinu konzolí, jejichž operátoři horečnatě sledovali obrazovky, pravidelně bušili do klávesnic a mluvili jak do mikrofonů, tak mezi sebou. „Co se děje?"

Hayter se podíval, kam ukazuje, a přikývl. „Jsme ve spojení s křižníkem, který je už nějakou dobu na oběžné dráze kolem Io. Jeho posádka vypustila sérii sond na nízké oběžné dráhy kolem samotného Jupitera a v další fázi je v plánu přistání na povrchu. Teď se nad Io připravují povrchové sondy a celá operace se bude řídit odtamtud. Tamti hoši jenom sledují přípravy." Kapitán ukázal k další sekci dál vpravo. „To je dopravní dispečink… hlídají pohyb všech lodí kolem různých měsíců a mezi nimi. Mají pořád spoustu práce."

Danchekker tiše přehlížel velící centrum. Nakonec se obrátil k Hayterovi s výrazem neskrývaného úžasu ve tváři.

„Musím přiznat, že jsem ohromen. Opravdu naprosto ohromen. Obávám se, že při několika příležitostech během naší cesty sem jsem vaši loď označil za pekelný krám; zdá se, že nyní se musím omluvit.“

„Říkejte si jí jak chcete, profesore,“ odpověděl Hayter s úsměvem. „Ale je to zřejmě nejbezpečnější krám, který kdy postavili. Všechny životně důležité funkce, které se odsud řídí, mají ještě jedno ovládání v nouzovém velícím centru – a to je v úplně jiné části lodi. I kdyby tohle místo něco zničilo, dostali bychom vás v pořádku domů. A kdyby se stalo něco, co by vyřadilo obě naráz – v tom případě…“ pokrčil rameny. „V tom případě by asi stejně z lodě nezbylo nic, co by se mohlo vrátit.“

„Fascinující,“ zamumlal udiveně Danchekker. „Ale povězte mi – “

„Promiňte, pane,“ přerušil je důstojník, který seděl u své stanice asi metr za nimi. Hayter se k němu otočil.

„Co se děje, poručíku?“

„Mám na obrazovce radarového důstojníka. Dálkové radary zachytily neidentifikovaný objekt. A rychle se blíží.“

„Aktivujte stanici druhého důstojníka a přepněte to. Vezmu si to tam.“

„Ano, pane.“

„Promiňte,“ omluvil se Hayter. Přešel k prázdnému křeslu před jednou z konzolí, sedl si a zapnul hlavní obrazovku. Hunt a Danchekker se postavili kousek za něj. Přes jeho rameno viděli, jak se na ní objevil obličej lodního radarového důstojníka.

„Děje se něco neobvyklého, kapitáne,“ hlásil. „Ke Ganymedu se blíží neznámý objekt. Vzdálenost sto třicet tisíc kilometrů, rychlost osmdesát kiometrů za sekundu, ale klesá; směr dva-sedm-osm na nula-jedna-šest v solárních souřadnicích. Přímý přibližovací kurs. Vypočtený čas příletu – zhruba třicet minut. Silná ozvěna kvality sedm. Pozorování ověřené a potvrzené.“

Hayter se na něj na okamžik zadíval. „Máme v tom sektoru nějaké lodě?“

„Ne, pane.“

„Nějaká odchylka od letového plánu?“

„Ne. Všechny lodě jsme zkontrolovali a žádná nechybí.“

„Profil trajektorie?“

„Nedostatečná data. Monitorujeme ji.“

Hayter se na okamžik zamyslel. „Zůstaňte ve spojení a podávejte hlášení.“ Otočil se k důstojníkovi za sebou. „Zavolejte posádku můstku zpátky na stanoviště. Najděte velitele mise a upozorněte ho, aby počkal, až ho zavoláme.“

„Ano, pane.“

„Důstojníku,“ obrátil se Hayter k obrazovce. „Nastavte podřízené optické scannery na LRS. Zaměřte UFO a pošlete kopii na obrazovku tři, B5.“ Na okamžik se odmlčel a znovu oslovil důstojníka na můstku. „Upozorněte dopravní dispečink. Všechny starty se až do dalšího upozornění odkládají. Lodě, které mají přistát na *J pět* do šedesáti minut, ať se drží dál a očekávají další instrukce.“

„Chcete, abychom odešli?“ zeptal se tiše Hunt. Hayter se na něj podíval.

„Ne, to je v pořádku. Jen zůstaňte. Možná uvidíte nějakou akci.“

„Co se děje?“ zeptal se Danchekker.

„To nevím.“ Hayter vypadal vážně. „Nic takového se tu ještě nestalo.“

# # #

Jak minuty odtikávaly, napětí rostlo. Členové posádky se pomalu trousili, po jednom či po dvou, a sedali si ke svým konzolím a panelům. Atmosféra byla tichá, ale nabitá napětím, když se jako dobře naolejovaný stroj připravili… a čekali.

Zvětšený obraz z optických scannerů byl ostrý, ale nedal se interpretovat: neznámé těleso vypadalo jako kruh se čtyřmi tenkými výrůstky do tvaru kříže; jedna dvojice byla o něco delší a silnější než druhá. Mohl to být disk, koule nebo něco úplně jiného, co bylo vidět čelně. Nedalo se o tom říci nic přesnějšího.

Potom přišly laserovým spojem první obrázky z *Jupiteru čtyři*, který se nacházel na oběžné dráze kolem Kallistó. Díky relativní pozici Ganymedu a Kallistó a rychle se zmenšující vzdálenosti viděly dalekohledy na *Jupiteru čtyři* vetřelce z jiného úhlu.

Pozorovatelé na *J pětce* zalapali po dechu, když se na obrazovce objekt objevil. Jediné lodě VOOSN, které měly aerodynamický tvar, byly Vegy, jež byly určené k průletům atmosférou planet; tohle ovšem zcela jistě Vega nebyla. Ty rozmáchlé linie a delikátně zakřivené, pečlivě vyvážené ploutve nemohly pocházet z hlavy žádného pozemského návrháře.

Hayter zbledl. Nevěřícně zíral na obrazovku a začal plně chápat, co vidí. Ztěžka polkl a rozhlédl se po ohromených obličejích kolem sebe.

„Obsluhu na všechna stanoviště ve velícím centru," nařídil skoro šeptem. „Okamžitě zavolejte na můstek velitele mise."

Kapitola čtyři

Na velké nástěnné obrazovce na můstku *Jupiteru pět* se mimozemská loď vznášela v prázdnotě na pozadí hvězd a skoro neznatelně se otáčela. Uplynula už skoro hodina od chvíle, kdy zpomalila tak, že se ocitla v klidu vzhledem k velící lodi a na paralelní oběžné dráze nad Ganymedem. Obě lodi teď byly jenom osm kilometrů od sebe a z *Jupiteru pět* se dal snadno rozeznat každý detail. Loď neměla žádné identifikační znaky ani insignie a elegantní křivky trupu a ploutví se jevily takřka neporušené. Tu a tam bylo ovšem místo odlišné barvy. Mohly to být pozůstatky značek, které se obrousily, nebo je možná něco sežehlo. Vlastně celá loď působila dojmem opotřebovanosti po dlouhé a těžké cestě. Vnější plášť byl drsný, plný jamek a od jednoho konce na druhý posetý nevýraznými šmouhami a skvrnami, jako by loď byla někdy v minulosti vystavena velkému žáru.

Od chvíle, kdy dorazily první pořádné záběry, panovala na *Jupiteru pět* horečnatá aktivita. Zatím nic nenaznačovalo, jestli má loď nějakou posádku a pokud ano, jaké jsou její úmysly. *Jupiter pět* neměl žádné zbraně ani obranné prostředky; tohle byla snad jediná eventualita, kterou plánovači mise nevzali v úvahu.

Ve velitelském centru byla teď všechna křesla obsazená a všichni členové posádky po celé lodi seděli na svých nouzových stanovištích. Všechny přepážky byly uzavřeny a hlavní motory připraveny k okamžitému startu. Komunikace se základnami na Ganymedu a s ostatními loďmi VOOSN byla přerušená, aby cizí plavidlo neodhalilo jejich pozici. Ty lodě, které byly na *J pětce* a mohly být v daném čase připraveny k letu, se rozptýlily do vesmíru. Některé byly ovládány dálkově z *J pětky*, aby v případě potřeby mohly do cizí lodi narazit. Loď odpovídala na signály, které k ní vyslali, ale počítače *J pětky* nedokázaly odpověď převést do čehokoli srozumitelného. Nezbývalo než čekat.

Uprostřed celého toho vzrušení stáli Hunt a Danchekker, doslova omráčení. Jako jediní na můstku se mohli kochat pohledem na vše, co se děje, a nemuseli se věnovat svým povinnostem. Možná, že byli jediní, kdo mohl pořádně uvažovat o tom, jak významná událost se odehrává před jejich zraky.

Po objevu Lunarů a později Ganymeďanů lidé přijali jako fakt, že i jiné rasy se dostaly na technologicky vyspělou úroveň. Ale tohle bylo něco jiného. Osm kilometrů od nich byl nikoli nějaký zapomenutý artefakt z dávných dob nebo pomník pradávné katastrofy, ale funkční, pracující stroj, který přiletěl z jiného světa. A právě v tuto chvíli ho ovládala a řídila nějaká forma inteligence; sebejistě a bez váhání vmanévroval na oběžnou dráhu a odpovídal na signály *J pětky*. Ať už uvnitř někdo byl nebo ne, jednalo se o první kontakt mezi moderním člověkem a cizí inteligencí v historii. Byl to jedinečný okamžik; ať už se historie lidstva bude dál odvíjet jakkoli, tohle už se nikdy nebude opakovat.

Shannon stál uprostřed můstku a díval se na hlavní obrazovku. Hayter přešlapoval vedle něj, prohlížel hlášení a další obrazy na řadě pomocných obrazovek pod ní. Na jedné byl vidět Gordon Storrel, zástupce velitele mise, v nouzovém velícím centru se svou vlastní skupinou důstojníků. Spojení se Zemí bylo stále zapojené a odesílalo úplný záznam všeho, co se dělo.

„Analyzátory právě zachytily novou složku," zavolal komunikační důstojník ze své stanice na jedné straně můstku. Potom ohlásil změnu ve vzoru signálů zachycovaných z mimozemské lodi. „Přenos úzkým paprskem, připomíná radar v pásmu K. Frekvence dvacet dva celých třicet čtyři setiny gigahertzů. Nemodulovaný."

Přešla další nekonečná minuta. Potom se ozval další hlas: „Nový radarový kontakt. Od cizí lodi se oddělil malý objekt. Míří přímo na *J pět*. Loď udržuje pozici."

Pozorovateli na můstku projela vlna znepokojení. Jestli to byla raketa, nemohli s tím nic dělat; nejbližší loď bez posádky byla osmdesát kilometrů daleko a i s maximálním zrychlením by potřebovala půl minuty, než by ji dostihla. Kapitán Hayter neměl čas na aritmetiku.

„Odpalte *Beran jedna* a zaměřte," vyštěkl.

O vteřinu později zazněla odpověď: „*Beran jedna* odpálen. Zaměřen na cíl.“

Na tvářích některých lidí, kteří sledovali obrazovku, vyvstaly kapičky potu. Hlavní obrazovka stále ještě neukazovala menší objekt, ale na jedné pomocné obrazovce se objevil obraz dvou velkých lodí a malá, leč nepřehlédnutelná tečka, která začala překonávat vzdálenost mezi nimi.

„Radar hlásí stálé přibližování, rychlost třicet metrů za sekundu.“

„*Beran jedna* se blíží. Srážka za dvacet pět sekund.“

Shannon si olízl rty, jak horečně prohlížel data na obrazovkách. Hayter udělal správnou věc, kladl na první místo bezpečí své lodě. Co dělat dál, to už leželo výhradně na veliteli mise.

„Padesát kilometrů. Patnáct sekund do srážky.“

„Objekt drží stabilní kurs a rychlost.“

„To není raketa,“ řekl náhle Shannon rozhodným a konečným tónem. „Kapitáne, odvolejte *Berana*.“

„Odvolejte *Beran jedna*,“ nařídil Hayter.

„*Beran jedna* odvolán.“

Všichni si oddechli úlevou, jak z nich spadlo napětí. Vega, která se řítila na těleso, lehce změnila směr, takže proletěla třicet kilometrů od něj a vzápětí se ztratila na pozadí nekonečného vesmíru.

Hunt se otočil k Danchekkerovi a tiše prohodil: „Víš, Chrisi, je to legrace… Mám strýčka, co žije v Africe. A ten říkal, že tam jsou místa, kde cizince vítají tak, že křičí a mávají oštěpy. Je to tamější způsob, jak ukázat své postavení.“

„Možná to pokládají za nezbytné opatření,“ podotkl suše Danchekker.

Konečně byly optické kamery schopny rozlišit jasný bod na půl cestě mezi *J pětkou* a cizí lodí. Po zvětšení se ukázalo, že je to hladký stříbrný disk bez jakýchkoli výběžků; stejně jako předtím to nic neprozradilo o jeho skutečném tvaru. Pokračoval v pomalém letu, dokud se nepřiblížil na osm set metrů k velitelské lodi; potom se zastavil a natočil se ke kamerám z profilu, takže se ukázalo, že má zhruba tvar vajíčka. Vejce bylo asi deset metrů dlouhé a zdálo se, že je celé z kovu. Po několika sekundách se na něm rozsvítilo jasné bílé světlo, jež pomalu blikalo.

Na můstku vypukla debata, co to znamená. Nakonec zvítězil názor, že vejce žádá o povolení ke vstupu na loď. Časová prodleva při spojení se Zemí neumožňovala konzultovat to s vyššími autoritami. Shannon odeslal na Zemi laserovým spojem úplnou zprávu a rozhodl, že žádost cizinců splní.

# # #

Byl rychle sestaven uvítací výbor. Ten se vydal do jednoho hangáru *Jupiteru pět*. Hangár byl určený k údržbářským pracem na dceřiných lodích *J pětky* a měl ohromná vrata, která byla za normálních okolností otevřena, ale dala se zavřít, pokud situace vyžadovala, aby se hangár naplnil vzduchem. Z lodi se dalo vstoupit do hangáru několika přetlakovými komorami umístěnými v pravidelných vzdálenostech na vnitřní straně hangáru. Členové výboru, oblečení ve skafandrech, vyšli na jednu velkou pracovní plošinu a zapojili maják, který začal blikat se stejnou frekvencí jako vejce.

Na můstku *Jupiteru pět* se mezitím kolem obrazovky, na niž byl přenášen obraz z hangáru, shromáždil nedočkavý půlkruh lidí. Stříbrný ovoid vmanévroval doprostřed hvězdného koberce, který odděloval stíny obou křídel dveří. Vejce klesalo pomalu, se zhasnutým světlem, až se vznášelo kousek nad plošinou, jako by opatrně obhlíželo situaci. Záběry zblízka ukázaly, že se z jeho povrchu vysunulo několik kruhových sekcí – jakési nízké, zatažitelné věže, které se pomalu otáčely – pravděpodobně monitorovaly vnitřek hangáru kamerami a jinými přístroji. Potom vejce znovu začalo klesat, až se zastavilo zhruba devět metrů od hloučku lidí. Nad jejich hlavami se rozsvítil reflektor a ozářil je bílým světlem.

„No, přistáli," ozval se hlas zástupce velitele mise Gordona Storrela, který se dobrovolně přihlásil do vedení uvítacího výboru. „Ze spodní části se vysunuly tři přistávací nohy. Žádné jiné známky života."

„Dejte jim dvě minuty," řekl Shannon do svého mikrofonu. „Potom se pomalu přesuňte do poloviční vzdálenosti a tam se zastavte."

„Rozumím."

Po šedesáti sekundách pozemšťany ozářil další reflektor; kdosi totiž nadhodil, že stíny skryté v příšeří působí dost neblahým dojmem. Vejce na tento krok nijak nezareagovalo.

Konečně se Storrel otočil ke svým mužům. „Dobrá, čas vypršel. Jdeme dovnitř.“

Na obrazovce byl teď vidět shluk postav v helmách, jak jdou pomalu k vejci; v čele se dal poznat Storrel podle zlatých nárameníků a po bocích mu kráčeli starší důstojníci VOOSN. Zastavili se před vejcem. Náhle se hladce odsunul panel v jeho stěně a odhalil průlez zhruba dva a půl metru vysoký a asi o poloviční šíři. Postavy ve skafandrech viditelně ztuhly a pozorovatelé na můstku zatajili dech, ale nic víc se nestalo.

„Možná to souvisí s jejich protokolem nebo tak něco,“ odhadoval Storrel. „Oni přiletěli do našeho doupěte. Nenaznačují nám náhodou, že teď je řada na nás?“

„Možná,“ souhlasil Shannon. Tiším hlasem se zeptal Haytera: „Máme nějaké hlášení shora?“ Kapitán aktivoval další linku ke dvěma seržantům, kteří stáli na údržbářské rampě vysoko nad plošinou v hangáru.

„Ohlaste se, rampo. Co vidíte?“

„Vidíme dovnitř pod slušným úhlem. Je to ve stínu, ale máme zvýrazněný obraz. Je tam nějaké vybavení a výplň… připadá mi to nacpané. Žádný pohyb, žádné známky života.“

„Žádné viditelné známky života, Gordone,“ ohlásil Shannon do hangáru. „Vypadá to, že tam můžete buď stát donekonečna nebo se podívat dovnitř. Hodně štěstí. Nerozmýšlejte se couvnout, kdyby tam bylo něco podezřelého.“

„To ani náhodou,“ odpověděl Storrel. „Dobrá, přátelé, slyšeli jste ho. Nikdy neříkejte, že náborové plakáty VOOSN lžou. Miralski a Obermane, půjdete se mnou; ostatní tu prozatím zůstanou.“

Tři postavy se oddělily od skupiny a zastavily se poblíž malé rampy, která se vysunula od průlezu. Na můstku se rozsvítila další obrazovka a ukázal se na ní obraz, který snímala ruční kamera jednoho z důstojníků. Na vteřinu se objevil otevřený průlez a potom obrazovku zaplnila Storrelova záda.

Storrel začal s komentováním. „Jsem teď nahoře na rampě. Je tu asi třiceticentimetrový schod dolů. Na druhé straně téhle místnosti jsou další dveře a jsou otevřené. Zřejmě přechodová komora.“

Obraz se přiblížil, jak se kameraman přesunul vedle Storrela; potvrdil se jak Storrelův popis tak obecný dojem přeplněné, stísněné prostory, který měli seržanti na rampě. Zpoza vnitřních dveří zářilo teplé žlutavé světlo.

„Procházím do vnitřního prostoru…“ Pauza. „Tohle vypadá jako kontrolní kabina. Jsou tu křesla pro dvě osoby, vedle sebe, směřují ‘dopředu’. Možná stanoviště pilota a kopilota – všemožné kontrolky a přístroje… Ale po nikom ani stopy… jenom další dveře, co vedou do zadní části, zavřené. Ta křesla jsou veliká, ostatní věci jsou ve stejném měřítku. Musí to být velcí kluci… Obermane, pojďte sem a zaberte to pro naše lidi.“

Na obrazovce se objevila scéna, kterou Storrel popisoval, a kamera začala pomalu přejíždět po kabině, aby zabrala detaily cizího vybavení. Najednou Hunt ukázal na obrazovku.

„Chrisi!“ vykřikl a pevně chytil Danchekkera za rukáv. „Všiml sis toho…? Toho dlouhého šedého panelu s těmi vypínači? Já jsem tyhle znaky už viděl! Byly na –“

Náhle se zarazil, protože kamera rychle přešvenkla nahoru a zabrala velkou obrazovku, která byla přímo před prázdnými křesly. O vteřinu později se lidé dívali do tváře tří mimozemšťanů. Všichni na můstku *Jupiteru pět* ohromeně a nevěřícně vykulili oči.

Nebyl mezi nimi nikdo, kdo by ten pohled neznal – protáhlý obličej, jenž ustupuje do prodloužené lebky… masivní trup a neuvěřitelné šestiprsté ruce se dvěma palci… vždyť sám Danchekker zkonstruoval první dvouapůlmetrový model v životní velikosti nedlouho poté, co *Jupiter čtyři* poslal na Zemi zprávu o svém nálezu. Všichni si prohlédli umělecká ztvárnění, jak podle kostry museli vypadat tvorové, kterým patřila.

Ta ztvárnění byla přesná… jak teď mohli vidět.

Z obrazovky se na ně dívali Ganymeďané!

Kapitola pět

Dosavadní důkazy dosvědčovaly, že Ganymeďané zmizeli ze Sluneční soustavy zhruba před pětadvaceti miliony let. Jejich planeta už padesát tisíc let neexistovala, leda v podobě ledové koule za Neptunem a troskami, jež tvořily pás asteroidů. Jak se tedy mohli Ganymeďané objevit na obrazovce ve vejci? První možnost, která Hunta napadla byla, že se dívají na nějaký dávný záznam, který se spustil, když vstoupili do vejce. Ale tenhle nápad rychle zavrhl. Za třemi Ganymeďany byla totiž vidět velká obrazovka, ne nepodobná hlavní obrazovce na můstku *J pětky*; a na ní byl *Jupiter pět*, zabíraný z úhlu, ve kterém ležela cizí loď. Ne, Ganymeďané byli tam venku, v té lodi… osm kilometrů od nich. Potom se ve vejci začaly dít věci, které nedovolily už žádné filozofické spekulace.

Nikdo nemohl s jistotou tvrdit, co znamená ta změna výrazu na tvářích cizinců, ale obecný dojem byl, že jsou stejně ohromení jako pozemšťané. Ganymeďané začali gestikulovat a z mřížky reproduktoru se ozvala nesrozumitelná řeč. Ve vejci nebyl žádný vzduch, kterým by se mohl šířit zvuk. Ganymeďané zjevně monitorovali komunikace uvítacího výboru a teď vysílali na stejných frekvencích a se stejnými modulacemi.

Obraz ve vejci se zaostřil na prostředního mimozemšťana. Potom znovu promluvil cizí hlas. Řekl jenom dvě slabiky, znělo to nějak jako „Garruth“. Postava na obrazovce lehce naklonila hlavu v nezaměnitelném gestu zdvořilosti a důstojnosti – kombinace, která se na Zemi vyskytovala zřídka. „Garruth,“ opakoval. A znovu: „Garuth.“ Podobným způsobem Ganymeďan představil i své dva společníky (v tu chvíli se obraz vzdálil, aby se všichni vešli na obrazovku). Ani jeden z nich se nehýbal; dívali se z obrazovky, jako by na něco čekali.

Storrel rychle pochopil a postavil se přímo před obrazovku. „Storrel. Storrel.“ Potom dodal „Dobrý den.“ Později připustil, že to

znělo hloupě, ale že mu mozek v tu chvíli nepracoval zrovna nejlíp. Obraz ve vejci se změnil a Storrel se na okamžik ocitl tváří v tvář sám sobě.

„Storrel," řekl cizí hlas. Jeho výslovnost byla dokonalá. Někteří z přihlížejících si dokonce mysleli, že to řekl Storrel sám.

Potom se představili Miralski a Oberman – to vyžadovalo složité přesouvání, protože kabina byla dost malá. Potom se na obrazovce objevila sada obrázků, na které Storrel odpovídal anglickými podstatnými jmény: *Ganymeďan, Pozemšťan, loď, hvězda, ruka, noha, dlaň, chodidlo.* Takhle to pokračovalo několik minut. Ganymeďané se zjevně rozhodli vzít veškeré učení na sebe a brzy bylo zřejmé proč – ať už s Pozemšťany mluvil kdokoli, byl zjevně schopen absorbovat informace nesmírně rychle a pamatovat si je. Nikdy nechtěl žádnou definici zopakovat a nikdy nezapomněl žádný detail. Zpočátku dělal hodně chyb, ale jakmile ho někdo opravil, už je neopakoval. Pohyby úst žádného z Ganymeďanů hlasu neodpovídaly – mluvčím byl zřejmě někdo jiný na lodi, kdo sledoval situaci.

Najednou se na malém displeji po straně hlavní obrazovky objevil obrázek: malý kruh s věnečkem ostnů kolem sebe a okolo něj devět soustředných kruhů.

„Co je sakra tohle?" zamumlal Storrel.

Shannon svraštil obočí. Rozhlédl se.

„Sluneční soustava," poradil mu Hunt. Shannon to řekl Storrelovi a ten Ganymeďanovi. Na malé obrazovce se objevil prázdný kruh.

„Kdo je to?" zeptal se Ganymeďan.

„Oprava," řekl Storrel v souladu s konvencemi, které už zavedli. „*Co* je to?"

„Kde 'kdo'? Kde 'co'?"

„'Kdo' pro Ganymeďany a pozemšťany."

„Ganymeďané a pozemšťané – kolektiv?"

„Lidé."

„Ganymeďané a pozemšťané lidé?"

„Ganymeďané a pozemšťané *jsou* lidé."

„Ganymeďané a pozemšťané jsou lidé."

„Správně.“
„‘Co’ pro ne-lidi?“
„Správně.“
„Ne-lidé – obecně?“
„Věci.“
„‘Kdo’ pro lidi; ‘co’ pro věci?“
„Správně.“
„Co je to?“
„Kruh.“
Uprostřed kruhu se objevila tečka.
„Co je to?“ zeptal se hlas.
„Střed.“
„‘Střed’ jeden; ‘středy’ mnoho?“
„‘Střed’ *když* je jeden; ‘středy’ *když je* mnoho.“
Znovu se objevil obraz Sluneční soustavy, ale symbol uprostřed blikal.
„Co je to?“
„Slunce.“
„Hvězda?“
„Správně.“
Začaly blikat symboly různých planet a Storrel je pojmenovával. Dialog byl pořád pomalý a těžkopádný, ale zlepšoval se. Během něj se Ganymeďanům podařilo vyjádřit svůj údiv nad tím, že mezi Marsem a Jupiterem není žádná planeta – to nebylo obtížné, protože pozemšťané to čekali. Trvalo dlouho, než se podařilo mimozemšťanům vysvětlit, že Minerva byla zničena a dnes z ní zbývají jenom nějaké trosky a Pluto, který už dostal jméno a pochopitelně představoval pro Ganymeďany další záhadu.

Když se po mnoha otázkách a kontrolách Ganymeďané konečně smířili s tím, že pozemšťany pochopili správně, zavládlo mezi nimi ticho. I když pozemšťané neznali význam jejich gest a výrazů obličeje, zapůsobil na ně ten pocit naprosté beznaděje a nekonečného smutku. Cítili úzkost, vepsanou do každého pohybu těch dlouhých, zasmušilých obličejů, jako by je až do morku kostí zmrazil výkřik, který pocházel z počátku času.

Chvíli trvalo, než bylo mimozemšťanům zase do řeči. Pozemšťané zatím z faktu, že Ganymeďané očekávali Sluneční soustavu v podobě, jakou měla v dávné minulosti, odvodili, že se opravdu museli, jak se předpokládalo, odstěhovat k jiné hvězdě. A tohle náhlé objevení byla pravděpodobně sentimentální cesta na místo, kde se jejich druh před tolika miliony let zrodil a které nikdo z nich ani neviděl, leda snad na opatrně uchovávaných záznamech odnepaměti předávaných z generace na generaci. Kdo by se divil, že je zdrtilo, co tady našli.

Ale když pozemšťané předestřeli tuto teorii Ganymeďanům, setkali se, jak se zdálo, s kategorickým popřením. Cizinci, zdálo se, jim říkali, že jejich cesta začala kdysi dávno na samotné Minervě, což byl samozřejmě nesmysl. V té chvíli se už ale Storrel beznadějně zamotal do gramatiky a celá záležitost byla smetena se stolu jako důsledek krátkodobého komunikačního problému. Později, až bude tlumočník zkušenější, se to nepochybně vyjasní.

Ganymeďanský tlumočník postřehl spojení mezi slovy „Země“ a „pozemšťan“ a začal se vyptávat, zda bytosti, se kterými mluví, opravdu pocházejí ze třetí planety od Slunce. Ganymeďané na obrazovce vypadali velice vzrušeně, když to Storrel potvrdil a zabrali se do živé diskuse, ze které ale nebylo v rádiu slyšet ani slovo. Proč to vyvolalo takovou reakci, zůstalo záhadou. Nikdo se jich neptal.

Nakonec mimozemšťané naznačili, že byli dlouho na cestě, že zažili mnoho útrap a mnoho z nich zemřelo. Docházely jim zásoby, jejich vybavení bylo natolik poškozené, že většina přestávala fungovat a všichni byli naprosto fyzicky, mentálně, emocionálně i duševně vyčerpaní. Budili dojem, že jedinou věcí, která jim dávala sílu pokračovat dál, byla touha vrátit se domů. Teď, když se jejich sen zhroutil, byli v koncích.

Shannon nechal Storrela, ať se dál baví s Ganymeďany, odstoupil od obrazovky a pozval všechny ostatní, včetně obou vědců, na krátkou, neformální poradu.

„Chci poslat na jejich loď výsadek,“ řekl tiše. „Potřebují pomoc a já myslím, že jsme široko daleko jediní, kdo jim ji může poskytnout. Odvolám Storrela z hangáru, aby ten výsadek vedl; zdá se, že s nimi docela vychází.“ Potom se zadíval na Haytera.

„Kapitáne, připravte jeden autobus k okamžitému odletu. Vyberte deset mužů, kteří poletí se Storrelem, mezi nimi minimálně tři důstojníky. Rád bych, aby se všichni členové výsadku shromáždili na briefing u přechodové komory autobusu, který může odletět nejrychleji a to, řekněme… za třicet minut. Samozřejmě, že musí být plně vybaveni.“

„Okamžitě to zařídím,“ kývl Hayter.

„Má ještě někdo něco?“ zeptal se Shannon.

„Dostane výsadek osobní zbraně?“ zeptal se jeden z důstojníků.

„Ne. Ještě něco?“

„Jen jedna věc.“ To se vmísil Hunt. „Prosba. Chtěl bych letět taky.“ Shannon se na něj podíval a zaváhal, jako by ho něco takového vůbec nenapadlo. „Poslali mě sem speciálně proto, abych zkoumal Ganymeďany. To je můj oficiální úkol. Znáte nějaký lepší způsob, jak mi to umožnit?“

„No, já opravdu nevím.“ Shannon se zamračil a podrbal se na hlavě, jak přemýšlel, jestli nepřijde na nějakou námitku. „Předpokládám, že není důvod, proč byste neměl letět. Jo – myslím, že to půjde.“ Otočil se k Danchekkerovi. „A co vy, profesore?“

Danchekker odmítavě zvedl ruce. „Vaše nabídka je velice šlechetná, ale obávám se, že na jeden den jsem už zažil vzrušení dost. A mimo to, trvalo mi skoro rok, než jsem se začal cítit bezpečně v *tomto* krámu. Neodvažuji se představovat si, jak musí vypadat ten mimozemský.“

Hayter se zasmál a zavrtěl hlavou, ale nic neříkal.

„Tak dobrá.“ Shannon přejel ještě jednou pohledem všechny zúčastněné, jestli nemají další návrhy. „To bychom měli. Vrátíme se teď k našim lidem v hangáru.“ Přešel k obrazovce a přitáhl si mikrofon, který ho spojoval se Storrelem. „Jak to pokračuje, Gordone?“

„Docela dobře. Právě je učím počítat.“

„Dobrá. Ale teď bych rád, abys to předal někomu jinému, ano? Posíláme tě na malý výlet. Kapitán Hayter s tebou za chviličku probere detaily. Budeš velvyslanec Země.“

„Kolik takový velvyslanec bere?“

„Dej nám čas, Gordone. Pořád ještě na tom pracujeme.“ Shannon se usmál. Poprvé po velice dlouhé době se cítil uvolněně.

Kapitola šest

Autobus – malý osobní raketoplán sloužící k přepravě lidí mezi měsíci nebo loděmi – se blížil ke ganymeďanské lodi. Ze svého místa, vmáčknutý mezi dvěma dalšími lidmi ve skafandru na lavici, která se táhla podél stěn kabiny, mohl Hunt vidět na malou obrazovku zasazenou v koncové části stěny vozidla. Ukazovala, jak se loď blíží.

Takhle zblízka působila ještě starším a opotřebovanějším dojmem než zdálky. Odlišně zbarvená místa, kterými byl její trup posetý po celé délce a která se ani při vysokém zvětšení nedala příliš dobře pozorovat z *J pětky*, teď byly zřetelná a místy připomínala maskovací nátěr jako z filmu. Vnější plášť byl nepravidelně posetý menšími kulatými dírami; každá z nich měla vyvýšený okraj z šedého kovu a vypadala jako miniaturní měsíční kráter. Budilo to dojem, že loď bombardovaly tisíce drobných částic, které se pohybovaly obrovskou rychlostí – dost velkou na to, aby prorazily plášť a roztavily materiál okolo místa dopadu. Buď ta loď přilétala opravdu zdaleka, řekl si Hunt, nebo mimo Sluneční soustavu panují podmínky, o jakých VOOSN zatím neví.

V boku *Shapieronu*, – nyní už znali jméno ganymeďanské lodi – se otevřel obdélníkový otvor dost velký na to, aby se do něj autobus vešel. Zevnitř zazářilo měkké oranžové světlo a poblíž středu jedné z delších stran začal blikat bílý maják.

Autobus se jemně natočil a zamířil k němu. V interkomu se ozval pilot: „Pevně se držte, pánové. Nemáme tu žádný naváděcí radar, takže to bude čistě vizuální přistání. Helmy až do dosednutí nechte na policích.“

Autobus za jemného postrkování manévrovacích trysek proplouval otvorem. U vnitřní stěny hangáru bylo zakotvené baňaté plavidlo s modročerným leskem, které zabíralo většinu dostupného prostoru. Do zbytku hangáru zasahovaly dvě velké, pevně vypadající

plošiny kolmé na hlavní osu lodě; na jedné z nich ležela vedle sebe dvě stříbrná vajíčka, druhá byla prázdná – kromě majáku, jenž byl výrazně posunut do strany, aby umožňoval snadné přistání. Autobus se srovnal, až visel asi tři metry nad plošinou, potom opatrně klesl a přistál.

Hunt okamžitě věděl, že něco není v pořádku, ale trvalo mu pár vteřin, než přišel na to, co to je. Několik dalších lidí se také tvářilo zaraženě.

Jeho váha ho tlačila do sedadla. Cítil zhruba normální přitažlivost, ale nevšiml si žádného mechanismu, který by takový efekt mohl vytvářet. *Jupiter pět* měl sekce, které simulovaly normální gravitaci tak, že se rychle otáčely, i když některé části lodi byly záměrně navrženy a zkonstruovány na stav beztíže. Přístroje, které musely zůstat pevně zaměřené na určitý objekt, například kamera, která během posledních několika hodin sledovala *Shapieron*, byly namontované na kruzích, jež mohly svým vlastním otáčením rotaci vyrovnat – stejný princip využívaly i pozemské dalekohledy. Ale ganymeďanská loď, jak byla vidět na obrazovkách na *J pětce*, nevypadala na to, že by kterákoli její část rotovala. A kromě toho, když se autobus připravoval na poslední část přistání a dostal se do klidu vzhledem ke dveřím, bylo hvězdné pozadí nehybné; to znamenalo, že pilot nemusel vyrovnávat žádnou rotaci. Pocit tíhy mohl tedy znamenat jedinou věc: že Ganymeďané používají nějakou revoluční technologii k vytváření umělé gravitace. Zajímavé.

Pilot vzápětí jeho závěry potvrdil.

„No, hádám, že dneska mám šťastný den. Dokázali jsme to.“ Ten pomalý jižanský hlas byl darem z nebes. „Někteří z vás si možná všimli přitažlivosti. Neptejte se mě, jak to dělají, ale odstředivá síla to rozhodně není. Vnější záklopka se zavřela a tlak kolem nás se zvyšuje, takže se zdá, že sem napouštějí vzduch nebo co to dýchají. Až uděláme nějaké testy, řeknu vám, jestli budete potřebovat helmy nebo ne. Potrvá to jen minutku. Pořád jsme ve spojení s *J pětkou*. Naši zřejmě zachycují naše vysílání a předávají ho dál. *J pětka* říká, že zrušili nouzový stav a obnovili komunikaci. Zpráva z *J čtyřky* zní: *Vyřiďte jim, že jsme mávali, když letěli kolem*.“

Vzduch se dal dýchat – byl skoro normální. To Hunt očekával; atmosféra na lodi pravděpodobně připomínala atmosféru Minervy a tam se pozemskému životu dařilo náramně. Lidé v kabině byli navenek klidní, ale vzrůstající netrpělivost a očekávání se začaly projevovat – každou chvíli někdo znovu kontroloval nebo ladil nějaký přístroj.

Čest být prvním člověkem, jehož noha vstoupí na palubu mimozemské lodi, připadla Storrelovi. Vstal ze svého sedadla v zadní části kabiny a počkal, až se vnitřní dveře přechodové komory odsunou stranou; potom vešel dovnitř a podíval se průzorem ve vnějších dveřích.

Začal ostatním sdělovat, co vidí. „Na okraji plošiny, kde jsme přistáli, se otvírají dveře. Stojí tam – obři, myslím. Vycházejí ven… jeden, dva, tři… pět jich je. Teď jdou k nám…“ Všichni otočili hlavu k nástěnné obrazovce, ale ta ukazovala úplně jinou část hangáru.

„Nemůžeme na ně zaměřit kamery,“ řekl pilot, jako by jim četl myšlenky. „Jsou ve slepém místě. Máte velení, pane.“ Storrel se dál díval průzorem, ale nic dalšího neřekl. Potom se otočil do kabiny a zhluboka se nadechl.

„Dobrá, tak to bychom měli. Žádné změny, jedeme přesně podle plánu. Otevřete dveře, pilote.“

Vnější dveře autobusu zajely do své štěrbiny a na plošinu se spustilo krátké kovové schodiště. Storrel vykročil, na okamžik se zastavil ve dveřích a potom pomalu zmizel venku. Důstojník VOOSN, který měl být druhý, už čekal u vnitřních dveří. Vydal se za ním, zatímco Hunt se zařadil do pomalu postupující řady.

Když Hunt vystoupil z autobusu, udělalo na něj velký dojem, v jak obrovském prostoru se nacházeli – v autobusu to zdaleka nepůsobilo tak monumentálně. Bylo to, jako by vyšel z malé kapličky přímo do hlavní lodě katedrály. Ne že by kolem nich byl velký prázdný prostor – koneckonců, byla to vesmírná loď – ale za ocasní částí dceřiné lodi *Shapieronu*, která se teď jevila jako hladká kovová geometrická skulptura nad jejich hlavami, se linie hangáru v souladu se zákony perspektivy v dálce sbíhaly. To dodávalo astronautickému zázraku, ve kterém stáli, skutečný dojem velikosti.

Ale tyhle pocity proletěly jen tak na pozadí Huntova vnímání. Vždyť před ním se rodila historie: první přímé setkání lidí s inteligentní mimozemskou rasou. Storrel a oba důstojníci teď stáli vpředu, zatímco ostatní se za nimi postavili do řady; jen kousek od nich stál proti Storrelovi Ganymeďan, který zřejmě velel uvítacímu výboru, a za ním jeho čtyři společníci.

Kůže mimozemštanů byla světle šedá a o něco drsnější než lidská. Všech pět mělo na hlavách husté vlasy, které jim spadaly až na ramena, ale nikdo neměl žádné ochlupení v obličeji. Vlasy tří z nich, včetně vůdce, byly černé jako uhel. Čtvrtý Ganymeďan měl vlasy šedé, skoro bílé, zatímco vlasy pátého měly tmavý měděný odstín, což ještě podtrhovalo načervenalou barvu jeho pleti.

Jejich oděvy měly všechny možné barvy a neměly jeden s druhým nic společného kromě základního stylu – jednoduchá, volná košile a kalhoty, které končily u kotníků jakousi páskou; rozhodně to nepůsobilo dojmem uniformy.

Všichni měli lesklé boty se silnými podrážkami, opět v nejrůznějších barvách, a někteří ozdobné opasky. A každý z nich měl na čele tenkou zlatou pásku s kulatým drahokamem zasazeným uprostřed a plochou stříbrnou krabičku, z dálky připomínající pouzdro na cigarety, na kovovém náramku. Vůdce se oblečením nijak nelišil od ostatních.

Několik dlouhých sekund proti sobě obě dvě skupiny stály mlčky. Za pozemšťany, ve dveřích autobusu, zachycoval pilot ruční kamerou tuto scénu pro potomstvo. Potom vůdce Ganymeďanů o krok vystoupil a naklonil hlavu stejně jako předtím jiný Ganymeďan na obrazovce v *Jupiteru pět*. Storrel nechtěl udělat nic, čím by mohl Ganymeďany nevědomky urazit, a tak odpověděl předepsaným zasalutováním VOOSN. K potěšení pozemšťanů ho všech pět Ganymeďanů okamžitě napodobilo, i když se stopami nejistoty a synchronizací, která by vehnala každému výcvikovému seržantovi VOOSN slzy do očí.

Vůdce Ganymeďanů pomalu a se zadrháváním promluvil. „Já jsem Melthur. Dobrý den.“

Tento výrok se zapsal do historie. Později se z něj stal všeobecně známý vtip, kterému se smáli pozemšťané i Ganymeďané. Melthurův

hlas byl hluboký a hrčivý – vůbec se nepodobal hlasu tlumočníka z vejce, který měl bezchybnou výslovnost a dokonce i přízvuk. Tohle zjevně nebyl on; to činilo z jeho snahy přivítat hosty v jejich jazyce ještě hezčí gesto.

Potom Melthur pronesl kratší řeč ve svém vlastním jazyce, zatímco návštěvníci mu zdvořile naslouchali. Pak přišla řada na Storrela.

Celou cestu z *J pětky* se těšil na tuto chvíli a současně se jí hrozil a přál si, aby ve výcvikových příručkách VOOSN byl nějaký návod, co dělat v takové situaci. Koneckonců, nebyli jejich pisatelé placení za to, aby použili trochu předvídavosti? Narovnal se a pronesl krátkou řeč, kterou si v duchu připravil, a doufal, že budoucí historici ho nebudou soudit příliš tvrdě a přihlédnou k okolnostem.

„Milí poutníci a sousedé, přináším vám pozdravy od lidí planety Země. Přicházíme v míru a v duchu přátelství všech bytostí. Nechť je toto setkání začátkem dlouhé a trvalé koexistence mezi našimi rasami a událostí, která bude ku prospěchu oběma druhům. Ať tedy Ganymeďané a pozemšťané společně posouvají hranici znalostí; těch znalostí, které nás všechny přivedly z našich světů do této říše; říše všech světů."

Ganymeďané dali najevo svou úctu tím, že ještě několik vteřin poté, co Storrel domluvil, zůstali tiší a nehybní. Potom, když byly formality u konce, jim vůdce pokynul, aby ho následovali a otočil se ke dveřím, ze kterých vyšel on i jeho kolegové. Dva zbývající Ganymeďané se vydali za ním, aby pozemšťany vedli, a poslední dva se zařadili na konec.

Procházeli dlouhou chodbou s bílými stěnami a mnoha dveřmi po obou stranách. Celá chodba byla osvětlená stejnoměrným rozptýleným světlem, které, jak se zdálo, vyzařovalo ze všech částí stropu a z mnoha panelů tvořících stěny. Podlaha pod jejich nohama byla měkká a pohlcovala zvuk. Vzduch byl studený.

Jak šli, objevovaly se skupinky a hloučky Ganymeďanů, kteří je pozorovali. Většina z nich byla stejně vysoká jako ti, se kterými se setkali u autobusu, ale několik jich bylo mnohem menších, křehčeji stavěných a s jemnější kůží; zřejmě děti v různých fázích růstu. Oděvy přihlížejících Ganymeďanů se barevně lišily ještě víc než u

vítacího výboru, ale všichni měli stejnou čelenku a náramkovou jednotku. Hunt začínal mít podezření, že to nejsou pouhé ozdoby. Spousta šatů vykazovala známky opotřebování, což přispívalo k celkové atmosféře únavy a demoralizace, kterou pozemšťané cítili na každém kroku. Na zdech a dveřích byly škrábance, jak je nesčetněkrát odíraly pronášené předměty, podlaha uprostřed chodby byla prošoupaná, jak po ní déle, než si kdokoli mohl představit, procházely nohy obyvatel lodi, shrbený postoj Ganymeďanů – některé dokonce museli ostatní podpírat – to vše mluvilo samo za sebe.

Chodba byla poměrně krátká a zavedla je do druhé, příčné, o něco širší. Tato druhá chodba byla zakřivená a zdálo se, že se stáčí do kruhu a obklopuje osu lodi. Těsně před nimi byly v zakřivené stěně velké otevřené dveře. Ganymeďané je zavedli do holé kruhové místnosti – asi šest metrů v průměru – vstoupili za nimi a potom se dveře tiše zavřely. Neviditelné stroje tiše zahučely a na panelu ve zdi poblíž dveří zablikalo několik nesrozumitelných symbolů. Po několika vteřinách Hunta napadlo, že asi jsou ve velkém výtahu, který se pohybuje v šachtě vedoucí středem lodi. Nepocítil vůbec žádné zrychlení – možná další příklad ganymeďanského mistrovství ovládání gravitace.

Vynořili se z výtahu a přešli přes další kruhovou chodbu. Potom prošli skrz něco, co vypadalo jako řídící nebo přístrojová místnost; na obou stranách centrálního průchodu byly konzole, indikátory a displeje a mnoho křesel, ve kterých seděli Ganymeďané. Místnost působila čistším a méně přeplněným dojmem než podobné prostory na palubách lodí VOOSN. Vypadalo to, že přístroje a vybavení jsou do místnosti vestavěné, nikoli přidané později. Ten, kdo tuto místnost navrhoval, bral přinejmenším stejný ohled na estetiku jako na funkčnost. Už to barevné schéma, subtilní rovnováha odstínů žluté, oranžové a zelené, tvořila jediný ladný celek, který se táhl od jednoho konce místnosti ke druhému. Krátce řečeno: tahle místnost nebyla pouhou částí *Shapieronu* – bylo to něco, co vyzývalo k hlubokému zamyšlení. Velící centrum *Jupiteru pět* ve srovnání s ní vypadalo stroze a přísně účelově.

K cíli je vedly dveře na druhém konci místnosti. Prošli jimi a ocitli se ve velké prostoře tvaru lichoběžníku – snad utvořené tím, že byla sevřená mezi středem lodi a vnějším pláštěm. Byla povětšinou bílá a šedá. Na vzdálené zdi byla ohromná obrazovka. Pod ní pak stála řada stanovišť a přístrojů. Oproti *J pětce* bylo všude podstatně méně páček a knoflíků. Uprostřed místnosti stálo několik pracovních ploch připomínajících stoly a užší podstava lichoběžníku byla trochu vyzvednutá. Byla na ní velká konzole, za kterou stála tři prázdná křesla, otočená proti hlavní obrazovce. Z toho místa určitě kapitán a jeho zástupci řídili činnost lodi.

V otevřeném prostoru před kapitánským můstkem stáli čtyři Ganymeďané. Pozemšťané stanuli proti nim a zopakovali si rituální výměnu krátkých proslovů. Jakmile formality skončily, mluvčí Ganymeďanů, Garuth, nasměroval jejich pozornost k předmětům na jednom stole. Pro každého pozemšťana tu ležela čelenka a zápěstní jednotka, stejné, jaké nosili sami Ganymeďané, plus pár drobnějších věcí. Jeden z důstojníků po nich váhavě sáhl, povzbuzovaný gesty mimozemšťanů, vzal si čelenku a začal si ji prohlížet. Ostatní ho jeden po druhém následovali.

Hunt si taky jednu vybral a vzal si ji. Nevážila skoro nic. To, co zdálky vypadalo jako drahokam, byl ve skutečnosti plochý, lesklý kovový disk zhruba velikosti čtvrťáku, na němž byla uprostřed připevněna malá kopule, zřejmě z černého skla. Čelenka byla příliš malá, než aby mohla padnout některému Ganymeďanovi, a kov nesl známky, že ho někdo zlomil a potom narychlo opravil – zjevně je Ganymeďané museli rychle přizpůsobit lidským rozměrům.

Do Huntova zorného pole sáhla něčí velká šedá šestiprstá ruka s širokými nehty a jemně čelenku uchopila. Hunt zvedl hlavu a zjistil, že se dívá přímo do očí jednoho z obrů, který teď stál vedle něj. Ty oči byly tmavě modré a měly obrovské kruhové zorničky; Hunt mohl přísahat, že se v nich zračí dobrácký smích. Ale než měl čas přebrat si myšlenky, měl už čelenku pevně nasazenou. Potom Ganymeďan zvedl jeden z menších předmětů, gumový disk připevněný k vycpávané přezce, a jednoduchým pohybem ho Huntovi připevnil k lalůčku pravého ucha; kupodivu to bylo docela pohodlné, protože disk se lehce opíral o kost po straně krku. Podobné zařízení mu

Ganymeďan připevnil k límci, takže ho skafandr skoro zakrýval. Disk tohoto přístroje se dotýkal krku. Hunt si uvědomil, že mimozemšťané se rozptýlili a podobně asistují všem jeho kolegům. Než si stačil uvědomit víc, jeho vlastní obr zvedl poslední součást vybavení, zápěstní jednotku, a několikrát předvedl důmyslný způsob úpravy náramku, než ho připevnil na předloktí Huntova skafandru. Skoro celý povrch jednotky zabíralo cosi, co nejspíš byla miniaturní obrazovka, i když na ní momentálně nebylo nic vidět. Obr ukázal na jedno z malých tlačítek v řadě pod obrazovkou a zašklebil se a udělal několik pohybů hlavou, které Huntovi absolutně nic neříkaly. Potom se otočil k pozemšťanovi, u něhož zrovna nikdo nebyl a který měl potíže s nasazováním náušnice.

Hunt se rozhlédl. Ganymeďané, kteří neměli co na práci, se shromáždili okolo nich, sledovali je, a trpělivě čekali, co se stane. Nad nimi byl na hlavní obrazovce vidět *Jupiter pět*, stále osm kilometrů od lodi. Ten náhlý pohled na něco tak důvěrně známého v tomto podivném prostředí okamžitě z Hunta smyl zasněnou strnulost, jež se ho pomalu zmocňovala. Znovu se podíval na zápěstní jednotku, pokrčil rameny a stiskl tlačítko, které mu obr ukázal.

„Já jsem ZORAC. Dobrý den.“

Hunt se podíval nahoru a otočil se, aby zjistil, kdo to mluvil, ale nikdo se na něj dokonce ani nedíval. Zatvářil se pěkně zmateně.

„Kdo jsi ty?“ Zase ten samý hlas. Hunt se rozhlédl, ale ani teď nikoho nespatřil. Všiml si ale, že jeden nebo dva další pozemšťané se chovají stejně jako on a že pár dalších si začalo něco mumlat pro sebe. A potom mu došlo, že ten hlas vychází z ganymeďanské náušnice. Byl to hlas ganymeďanského tlumočníka, který poprvé uslyšel na *J pětce*. Ve zlomku vteřiny pochopil, že ta věc na krku musí být mikrofon. Dodal si sebevědomí myšlenkou, že bude přinejhorším působit stejně směšně jako jeho kolegové, a odpověděl: „Hunt.“

„Pozemšťané mluví se mnou. Já mluvím s Ganymeďany. Překládám.“

To Hunta úplně zaskočilo. Ať se mělo stát cokoli, rozhodně nečekal, že v tom bude hrát nějakou velkou roli, čekal spíš, že bude

pouhým pozorovatelem; ale teď byl přizván, aby se přímo účastnil dialogu. Na chvíli ho nenapadalo nic, co by mohl říct.

Potom, aby nepůsobil hrubě, se zeptal: „Kde jsi?“

„Mé části jsou rozmístěny po celém *Shapieronu*. Nejsem Ganymeďan. Jsem stroj. Domnívám se, že pozemský termín je *počítač*…“ Krátká pauza, potom: „Ano. Měl jsem pravdu. Jsem počítač.“

„Jak se ti to podařilo tak rychle zjistit?“ zeptal se Hunt.

„Omlouvám se. Této otázce prozatím nerozumím. Mohl bys to prosím říct jednodušeji?“

Hunt se na okamžik zamyslel. „Poprvé jsi slovu počítač nerozuměl. Napodruhé ano. Jak jsi zjistil jeho význam?“

„Zeptal jsem se pozemšťana, který se mnou hovoří ve vejci na *Jupiteru pět*.“

Hunt si s úžasem uvědomil, že ZORAC není obyčejný počítač, ale superpočítač. Dokázal současně vést několik rozhovorů a ještě se z nich učit. To do značné míry vysvětlovalo jeho fenomenální pokroky při učení angličtiny a jeho schopnost zapamatovat si každý detail bez nutnosti opakování informace. Hunt měl několikrát příležitost sledovat nejpokročilejší pozemské překladače v akci; oproti nim byl ZORAC génius.

Několik dalších minut Ganymeďané jen tiše přihlíželi, zatímco se pozemšťané seznamovali se ZORACem a se zařízeními na komunikaci jak s ním, tak mezi sebou. Čelenky byly ve skutečnosti miniaturní kamery, které snímaly všechno, co viděl jejich nositel, a předávaly to ZORACovi. Ten mohl na libovolnou zápěstní jednotku promítnout pohled z libovolné čelenky nebo jakoukoli jinou informaci z lodního počítačového komplexu, která se dala vyjádřit graficky. ZORAC – což bylo vlastně souhrnné jméno pro celý tento komplex – byl univerzální mechanismus, který umožňoval Ganymeďanům nejenom přístup ke všem funkcím lodi, ale i vzájemnou komunikaci. A i to patřilo jen k okrajovým funkcím; jeho hlavním posláním bylo dohlížet na celý *Shapieron* a ovládat ho. Proto vypadaly panely a konzole tak jednoduše a přímočaře; většinu povelů udíleli Ganymeďané ZORACovi hlasem.

Jakmile se ZORAC představil všem novým příchozím, znovu začala vážná diskuse – Storrel ovšem tentokrát vedl s Garuthem, velitelem lodi, o něco smysluplnější dialog. Z diskuse vyplynulo, že *Shapieron* opravdu přiletěl od jiné hvězdy, ke které se vydal, aby tam provedl jistý složitý vědecký experiment. Výpravu ale potkala katastrofa, která je donutila odletět narychlo a bez přípravy; navíc měla loď jakési technické problémy, jejichž přesná povaha zůstala zahalena tajemstvím. Cesta byla dlouhá a plná obtíží. Proto byla teď ona i její posádka v takovém stavu, v jakém ji pozemšťané viděli. Garuth nakonec znovu zdůraznil špatný fyzický i duševní stav Ganymeďanů a jejich potřebu najít nějaké místo, kde by mohli přistát s lodí, odpočinout si a zhodnotit situaci.

Po celou dobu vysílali pozemšťané komentované zprávy o konverzaci posádce v autobusu. Ganymeďanská stanice je pak předávala na *Jupiter pět*.

Ještě než Garuth domluvil, Shannon navázal spojení s ganymedskou Hlavní základnou a požádal jejího velitele, aby zahájil přípravy na ubytování plné lodi nečekaných a velice unavených hostů.

Kapitola sedm

„Jeden pozemšťan mi právě dal instrukci, abych se ztratil, a vypnul svou jednotku," řekl ZORAC. „Jediný způsob, jak to udělat, by byl, kdybych odletěl se *Shapieronem* do vesmíru, a jsem si jistý, že to nezamýšlel. Co tím tedy myslel?"

Hunt se pousmál, zabořil hlavu do polštáře a začal si prohlížet strop. Už byl na palubě *Jupiteru pět* několik hodin a po vyčerpávajícím dni odpočíval ve své kajutě. A přitom experimentoval s ganymeďanským komunikačním zařízením.

„To je takové pozemské rčení," odpověděl. „Nemá se brát doslova. Tohle lidé říkají, když zrovna nechtějí nikoho poslouchat. Pravděpodobně byl unavený a chtěl spát. Ale ty to radši v rozhovoru s pozemšťany neříkej. Je to nepříjemné a i trochu urážlivé."

„Chápu. Dobře. Existuje nějaké slovo nebo fráze pro rčení, které nemá svůj doslovný význam?"

Hunt si povzdechl a unaveně se poškrábal na nose. Najednou musel obdivovat trpělivost učitelů.

„Myslím, že se tomu říká řečnický obrat nebo rčení."

„Ale řeč se přece skládá ze slov, nikoli z gest, nebo jsem někde udělal chybu?"

„Ne, máš úplnou pravdu. To je jenom další rčení."

„Takže výraz 'řečnický obrat' je řečnickým obratem sám o sobě. Správně?"

„Ano. Podívej, ZORACu, já už jsem taky unavený. Nemohl by sis, prosím, schovat další otázky, týkající se angličtiny, až na ně budu zase připravený? Mám pár věcí, na které bych se rád zeptal tebe."

„Jinak mi řekneš, abych se ztratil, a vypneš svou jednotku?"

„Správně."

„Dobře. Jaké jsou tvé otázky?"

Hunt se opřel o čelo svého lůžka a složil si ruce za hlavou. Po chvíli strávené shromažďováním myšlenek byl připravený. „Zajímá

mě ta hvězda, od které přiletěla tvoje loď. Říkal jsi, že měla několik planet.“

„Ano.“

„A tvoje loď přiletěla z jedné té planety?“

„Ano.“

„A všichni Ganymeďané z Minervy kdysi dávno odletěli na tu planetu?“

„Ne. Letěly jenom tři velké lodě a na nich několik menších. Potom letěly tři veliké stroje, které měly vlastní pohon jako lodě. Ganymeďané tam letěli, aby otestovali jednu vědeckou myšlenku. Neletěli tam žít. Mnoho jich zemřelo a ti, kteří přežili, se vrátili v *Shapieronu*.“

„Když jste letěli k té hvězdě, odkud jste letěli?“

„Z Minervy.“

„A kde byli ostatní Ganymeďané – myslím ti, kteří s vámi neletěli k té hvězdě?“

„Přirozeně zůstali na Minervě. Pro práci u hvězdy stačil pouze malý vědecký tým.“

Hunt nemohl dál skrývat nevěřícný údiv. Takže to, na co už měl nějakou dobu podezření, byla skutečně pravda.

„Jak je to dlouho, co jste odletěli od té hvězdy?“ zeptal se a hlas se mu trochu zadrhával.

„Přibližně dvacet pět milionů pozemských let,“ informoval ho ZORAC.

Hunt dlouho mlčel. Jen tak ležel a snažil se pochopit nesmírnost toho, co se právě dozvěděl. Před několika hodinami stál tváří v tvář bytostem, které žily dlouho předtím, než se vůbec objevil druh *Homo sapiens*. A pořád byly naživu, celý ten nepředstavitelně dlouhý čas. Ta samotná myšlenka mrazila.

Ani na okamžik si nemyslel, že by snad pětadvacet milionů let mohla být u Ganymeďanů běžná délka života. Předpokládal, že za to může relativistická dilatace času. Ale aby dosáhla takových obludných rozměrů, na to by Ganymeďané museli letět obrovskou rychlostí a navíc velice dlouho. Co je mohlo přimět, aby se vydali tak daleko? A, – což bylo stejně zvláštní –, proč by něco takového dobrovolně podstoupili? Museli přece vědět, že to znamená

navždycky se vzdát svého světa, svého způsobu života a všeho známého? Jaký mohl být účel jejich výpravy, když díky takovému časovému rozdílu nemohlo nic, co by dokázali, mít vliv na jejich civilizaci? Ale počkat – neříkal Garuth něco o tom, že ne všechno vyšlo podle plánu?

Hunt si znovu uspořádal myšlenky aspoň do zdánlivého logického řetězce a zeptal se: „Jak daleko od Slunce byla ta hvězda?“

„Světlo by tu vzdálenost urazilo za devět celých, tři desetiny pozemského roku,“ odpověděl ZORAC.

To už bylo šílené. Při rychlosti nutné k takové časové dilataci by ta cesta trvala, astronomicky řečeno, pouhý okamžik.

„Věděli Ganymeďané, že se vrátí až za pětadvacet milionů let?“ zeptal se Hunt, aby přišel té záhadě na kloub.

„Když odlétali od hvězdy, tak ano. Ale když odlétali z Minervy, nevěděli to. Neměli důvod myslet si, že zpáteční cesta bude delší než cesta tam.“

„Jak dlouho letěli tam?“

„Měřeno od Slunce dvanáct a jednu desetinu roku.“

„A zpáteční cesta trvala pětadvacet milionů let?“

„Ano. Nemohli se vyhnout cestování velmi vysokou rychlostí. Myslím, že následky takové rychlosti jsou vám známy. Vykonali mnoho oběhů kolem Slunce.“

Hunt položil otázku, která se přímo nabízela. „Proč jednoduše nezpomalili?“

„Nemohli.“

„Proč ne?“

Zdálo se, jako by ZORAC na zlomek sekundy zaváhal.

„Elektrické stroje se nedaly ovládat. Body-co-ničí-všechny-věci se pohybovaly v kruzích a nedaly se zastavit. Nebylo možné narovnat záhyby spojující-čas-a-prostor.“

„Tomu nerozumím,“ zamračil se Hunt.

„Nemůžu to vysvětlit srozumitelněji bez položení dalších otázek týkajících se angličtiny,“ upozornil ho ZORAC.

„Tak toho zatím nech.“ Hunt si vzpomněl, jaký rozruch vzbudily spekulace o pohonném systému ganymeďanské lodě pod základnou Vršek, která pocházela zhruba ze stejné doby jako *Shapieron*. I když

si nikdo z vědců a inženýrů VOOSN nemohl být jistý, mnoho se jich domnívalo, že loď se nepohybovala reaktivně, ale že před sebou vytvářela oblast lokalizované časoprostorové distorze, do které neustále „padala“. Hunt cítil, že s takovým pohonem by opravdu bylo možné zrychlení nutné k tomu, aby *Shapieron* dosáhl rychlosti, o níž mluvil ZORAC. Hunt si uvědomil, že ostatní vědci nepochybně položí ZORACovi podobné otázky, takže si s ním o tom může promluvit zítra a prozatím to nechat být.

„Pamatuješ si tu dobu?“ zeptal se opatrně. „Myslím, před pětadvaceti miliony let, když tvá loď odletěla z Minervy?“

„Pětadvacet milionů let pozemského času,“ upozornil ZORAC. „Podle času *Shapieronu* to bylo méně než dvacet let. Ano, pamatuji si všechno.“

„Jaká to byla planeta?“

„Úplně ti nerozumím. Co myslíš tím *jaká?*“

„No, například, jak vypadalo místo, odkud jste startovali? Byla tam rovná půda? Byla tam voda? Byly tam stavby, které postavili Ganymeďané? Můžeš mi to místo popsat?“

„Můžu ti ukázat obraz,“ nabídl ZORAC. „Prosím, podívej se na obrazovku.“

Hunt se zájmem zvedl zápěstní jednotku z nočního stolku, kam si ji odložil. Když se podíval na obrazovku, ta ožila a objevila se na ní tak úchvatná scenérie, že Hunt tiše hvízdl. Díval se na *Shapieron*, nebo přinejmenším na značně podobnou loď, ale nebyla vůbec poškrábaná ani posetá krátery. Naopak, byla to čistá, zářivá, majestátní stříbrná věž bez jediné poskvrnky a stála zpříma na velkém otevřeném prostranství zaplněném podivnými konstrukcemi – budovami, válci, trubicemi, kopulemi, sloupy a oblouky, všechno propojené a spoutané do obrazu spojité umělé krajiny. Po stranách lodi stály dvě další, o něco menší.

Nad kosmickým střediskem – protože to zřejmě obraz představoval – se pohybovalo plno létajících strojů všech možných velikostí. Většina jich létala ve vyhrazených koridorech jako řady vychovaných okřídlených mravenců.

A za tím vším se tyčilo město. Muselo být vysoké celé kilometry, aby mohlo takhle dominovat obzoru. Nepodobalo se

žádnému městu, které kdy Hunt viděl, ale nic jiného to být nemohlo. Vrstva za vrstvou, úroveň nad úrovní, mrakodrapy, terasy, rampy a létající mosty sestavené dohromady ve fantasticky složitém vzoru, který, jak se zdálo, sahal až do nebes a vysmíval se gravitaci. Celé město vypadalo, jako by ho nějaký nesmírně dovedný vesmírný umělec vytesal z jediného kusu mramoru, a přesto tam byly části, které zjevně pluly ve vzduchu samy o sobě jako slonovinové ostrovy. Něco takového by člověk se svými znalostmi a technikou vytvořit nedokázal. To musela být ganymeďanská věda, kterou pozemští vědci dosud neodhalili.

„Toto je *Shapieron* před odletem z Minervy," informoval ho ZORAC. „Můžeš vidět i druhé dvě lodě, které letěly s ním. To místo vzadu se jmenovalo *Gromos*. Nevím, jaký máte výraz pro místo vytvořené k tomu, aby tam mohlo žít mnoho Ganymeďanů."

„Město," řekl Hunt, ale cítil, že tenhle termín zdaleka nevystihuje to, co viděl. „Stýskalo se Ganymeďanům po jejich městě?"

„Prosím?"

„Měli ho rádi? Přáli si, aby byli zase doma?"

„Velmi. Ganymeďanům se stýskalo po všem, co bylo na Minervě. Stýskalo se jim po domově." Zdálo se, že ZORAC měl rozvinutou schopnost rozpoznat, kdy by měl poskytnout víc informací, než o kolik byl požádán. „Když odlétali od hvězdy, věděli, že cesta domů bude trvat velmi dlouho. Neočekávali, že se nic nezmění. Ale neočekávali ani, že jejich domov už nebude existovat. Jsou velmi smutní." Tohle už Hunt zjistil. Než mohl něco říct, ZORAC se zeptal: „Můžu ti položit otázky, které se netýkají angličtiny?"

„Ano, můžeš," odpověděl Hunt. „Co bys chtěl vědět?"

„Ganymeďané jsou velmi nešťastní. Věří, že pozemšťané zničili Minervu. Je to pravda, a pokud ano, proč ji zničili?"

„Ne!" vyletělo vyděšeně z Hunta. „Ne. To není pravda. Minerva byla zničená před padesáti tisíci lety. Tehdy na Zemi ještě lidé nebyli. Objevili jsme se až potom."

„Kdo tedy zničil Minervu? Lunarové?" zeptal se ZORAC. Evidentně už na tohle téma hovořil i s jinými lidmi na *Jupiteru pět*.

„Ano, Lunarové. Kolik toho o nich víš?“

„Před pětadvaceti miliony let Ganymeďané přivezli na Minervu pozemské formy života. Brzy poté Ganymeďané a všechny formy života, které pocházely z Minervy a žily na souši, vyhynuly. Pozemské formy života nevyhynuly. Z nich pocházeli Lunarové, kteří vypadali tak, jako pozemšťané dnes. Tolik mi řekli ostatní vědci z *Jupiteru pět*. Víc nevím.“

Teď si Hunt uvědomil něco, co ho předtím netrklo. Zdálo se, že se ZQRAC teprve před několika málo hodinami dozvěděl, že Ganymeďané dovezli na Minervu velké množství zvířecích druhů ze Země. Pro jistotu položil ještě jednu otázku: „Takže Ganymeďané nepřivezli na Minervu žádná zvířata ze Země předtím, než jste odletěli ke hvězdě?“

„Ne.“

„Nevíš, jestli to neplánovali?“

„Pokud ano, mně o tom neřekli.“

„Napadá tě nějaký důvod, proč by to dělali?“

„Ne.“

„Takže ať měli problém jaký chtěli, museli do něj spadnout později.“

„Prosím?“

„Říkám, že důvod, proč to udělali, se musel objevit až potom, co jste odletěli z Minervy.“

„Myslím, že správný výraz by byl ‘zřejmě ano’. Nedokážu vypočítat žádnou alternativu.“

Hunt si s rostoucím vzrušením uvědomil, že osud ganymeďanské civilizace představuje hádanku pro obě rasy. Říkal si, že společnými silami a znalostmi určitě najdou odpověď. Rozhodl se, že je čas, aby ZORACovi pověděl celý příběh o Lunarech – příběh největšího objevu posledních let a možná celé historie. Ten příběh znamenal radikální změnu lidského chápání Sluneční soustavy i všech teorií o počátku lidstva.

„Ano, máš pravdu,“ řekl po chvíli Hunt. „Lunarové pocházeli – lepší termín je ‘vyvinuli se’ – z pozemských živočichů, kteří zůstali na Minervě poté, co Ganymeďané a ostatní vymřeli. Trvalo pětadvacet milionů let, než se vyvinuli. Před padesáti tisíci lety

dospěli do stadia rozvinuté civilizace – stavěli vesmírné lodě, stroje a města. Říkal ti někdo, co se stalo potom?“

„Ne. Ale chtěl jsem se zeptat.“

„Je pravda, že Minerva měla měsíc?“

„Satelit obíhající kolem planety?“

„Správně.“

„Ano.“

Hunt s uspokojením přikývl. Právě tohle on a ostatní pozemští vědci odvodili ze svých výzkumů lunarských nálezů.

„A řekni mi ještě,“ položil druhou, kontrolní otázku. „Měla Země měsíc… před pětadvaceti miliony let?“

„Ne. Země v té době žádný satelit neměla.“ Hunt se mohl mýlit, ale byl si jistý, že se ZORAC učí vyjadřovat emocionální zabarvení tónem hlasu. Přísahal by, že to, co právě řekl, znělo překvapeně.

„Ale dnes Země měsíc má,“ řekl. „A má ho už asi padesát tisíc let.“

„Od doby, kdy Lunarové vytvořili rozvinutou civilizaci.“

„Přesně.“

„Chápu. Jasně tím naznačuješ, že je tu souvislost. Prosím, vysvětli.“

„Když Lunarové zničili Minervu, planeta vybuchla… rozbila se na kusy. Největší kus teď obíhá kolem Slunce jako Pluto, nejvzdálenější planeta. Ostatní kusy – aspoň většina z nich – obíhají mezi Marsem a Jupiterem. Předpokládám, že tohle víš, protože Ganymeďané byli překvapení, když zjistili, jak se změnila Sluneční soustava.“

„Ano, o Plutu a asteroidech vím,“ potvrdil ZORAC. „Věděl jsem, že se Sluneční soustava změnila a Minerva už v ní není. Ale nevěděl jsem, jak k té změně došlo.“

„Měsíc Minervy padal ke Slunci. Někteří Lunarové na něm přežili. Přiblížil se k Zemi a ta ho zachytila. Tak se z něj stal měsíc Země, kterým je dodnes.“

„Ti Lunarové, kteří přežili, museli odletět na Zemi,“ přerušil ho ZORAC. „Od té doby se jejich počet zvýšil. Pozemšťané se vyvinuli z Lunarů. To vysvětluje, proč vypadají stejně. Nemohu vypočítat žádnou alternativu. Mám pravdu?“

„Ano, máš, ZORACu.“ Hunt s uznáním pokýval hlavou. I když tenhle stroj neměl k dispozici skoro žádná data, neomylně dospěl ke stejnému výsledku jako pozemští vědci – jenomže těm to trvalo dva roky a navíc během té doby došlo k nejzuřivějším hádkám a rozkolům za celé desítky let. „Aspoň věřím, že taková je pravda. Nemůžeme to dokázat nade vší pochybnost.“

„Promiň. Co znamená ‘nade vší pochybnost’?“

„To je jako konečně… s jistotou.“

„Rozumím. Odvozuji, že Lunarové museli odletět na Zemi ve vesmírných lodích. Museli si s sebou vzít stroje a jiné věci. Navrhuji, aby pozemšťané hledali tyto věci na Zemi. To by dokázalo, že to, čemu věříš, je pravda. Domnívám se, že jste to buď nezkusili, nebo zkusili, ale neuspěli jste.“

Hunt nebyl schopen slova. Kdyby měli ZORACa k dispozici o dva roky dřív, mohli celou hádanku rozřešit během týdne.

„Nemluvil jsi s pozemšťanem jménem Danchekker?“ zeptal se.

„Ne. S nikým toho jména jsem se nesetkal. Proč?“

„Je to vědec a tvrdí totéž, co ty. Prozatím jsme nenašli žádné stopy po věcech, které Lunarové přivezli s sebou. Danchekker ale prohlašuje, že je jednoho dne najdeme.“

„Pozemšťané nevěděli, odkud pocházejí?“ zeptal se ZORAC.

„Až donedávna ne. Předtím jsme si mysleli, že jsme se vyvinuli pouze na Zemi.“

„Živočichy, kteří se vyvíjeli na Minervě, tam přivezli Ganymeďané. Ti samí živočichové žili i na Zemi. Lunarové, kteří nezemřeli a odletěli na Zemi, byli pokročilá rasa. Dnešní pozemšťané o nich ale až donedávna nevěděli. Z toho plyne, že zapomněli, odkud pocházejí. Odvozuji, že to bylo proto, že jenom velice málo Lunarů nezemřelo. Jejich civilizace zanikla a oni zapomněli své vědomosti. Po padesáti tisíci letech se pozemšťané znovu stali pokročilou rasou, ale mezitím na Lunary zapomněli. Jak získávali nové vědomosti, nacházeli na Zemi stopy po dávných živočiších. Viděli, že jsou podobní jejich vlastnímu druhu. Z toho odvodili, že se vyvinuli na Zemi. Nedávno pozemšťané objevili Lunary a Ganymeďany. Teď odhalili pravdu. Jinak by nemohli vysvětlit, proč Lunarové vypadají stejně jako oni sami.“

ZORAC to celé rozlouskl. Jistě, měl k dispozici několik klíčových informací, jejichž odkrytí zabralo Huntovi a jeho kolegům spoustu práce, ale přesto to byla výborná ukázka logické analýzy.

Hunt pořád obdivoval jeho výkon, když ZORAC znovu promluvil. „Pořád ale nevím, *proč* vlastně Lunarové zničili Minervu.“

„Oni nechtěli,“ vysvětlil mu Hunt. „Byla tam válka. Myslíme, že kůra planety byla tenká a nestabilní. Oni používali velice silné zbraně. A planeta vybuchla.“

„Promiň. Válka? Kůra? Zbraně? Nerozumím.“

„Ó Bože,“ zaúpěl Hunt. Vybral si cigaretu z balíčku na nočním stolku a zapálil ji. „Takže: vnější část planety je studená a tvrdá – ta část těsně u povrchu. To je kůra.“

„Jako kůže?“

„Ano, ale křehká… snadno se láme.“

„Dobře.“

„Válka je, když mnoho lidí bojuje ve velkých skupinách.“

„Bojuje?“

„Sakra… boj je násilná akce mezi dvěma skupinami lidí. Když se zorganizují, aby zabíjeli.“

„Zabíjeli co?“

„Tu druhou skupinu lidí.“

ZORACovi se podařilo působit skutečně zmateným dojmem. Na okamžik se zdálo, že nemůže věřit svému mikrofonu.

„Lunarové se organizovali, aby zabíjeli jiné Lunary,“ pronesl pomalu a opatrně, jako by se chtěl ujistit, že slyšel dobře. „To dělali záměrně?“

Ten náhlý obrat v konverzaci Hunta trochu zaskočil. Začal se cítit nejistě a dokonce i trochu zahanbeně jako dítě vyslýchané kvůli prohřešku, na který by nejraději rychle zapomnělo. Nezmohl se na víc než „Ano.“

„Proč by něco takového dělali?“ V ZORACově hlase znovu zazněl přídech emocí. Tentokrát vyjadřoval nemaskovaný úžas.

„No, bojovali, protože… protože…“ Hunt se zoufale snažil na něco přijít. Zdálo se, že ZORACovi úplně chybí chápání takových věcí. Jak mohl shrnout vášně a komplikace tisíciletí historie v

několika větách? „Aby se chránili… aby bránili svoji skupinu před jinými…“

„Před jinými skupinami, které se zorganizovaly, aby zabíjely je?“

„No, je to celé hrozně komplikované… ale v zásadě… ano, dá se to tak říct.“

„V tom případě se dá samozřejmě položit stejná otázka – proč si ta druhá skupina přála dělat takové věci?“

„No, když jedna skupina tu druhou něčím rozzlobila… nebo když obě chtěly stejnou věc, nebo když třeba jedna skupina chtěla mít území té druhé… tak někdy bojovali, aby to rozhodli.“ Hunt si musel přiznat, že to není příliš uspokojivé vysvětlení, ale nic lepšího vymyslet nedokázal. Nastala krátká pauza; zdálo se, že i ZORACovi dává tahle myšlenka pěkně zabrat.

„Trpěli všichni Lunarové mozkovou poruchou?“ zeptal se nakonec, když z daných skutečností vyčlenil nejpravděpodobnější společný faktor.

„Myslíme si, že to byla už od přírody velice násilná rasa,“ odpověděl Hunt. „Ale v době, kdy žili, čelili hrozbě vyhynutí – smrti všech jedinců. Před padesáti tisíci lety Minerva mrzla. Chtěli odletět na nějakou teplejší planetu; soudíme, že na Zemi. Ale bylo jich mnoho, měli málo zdrojů a času. Báli se, byli rozzlobení… a tak bojovali.“

„Zabíjeli se navzájem, aby se zachránili před smrtí? Zničili Minervu, aby ji ochránili před zmrznutím?“

„Nic takového neměli v úmyslu,“ řekl znovu Hunt.

„Co tedy měli v úmyslu?“

„Předpokládám, že skupina, která by po válce zůstala naživu, by odletěla na Zemi.“

„Proč nemohly letět všechny skupiny? K válce museli potřebovat zdroje, které by bylo lepší využít jinak. Všichni Lunarové mohli spojit své znalosti. Chtěli přežít, ale udělali všechno pro to, aby nepřežili. Trpěli mozkovou poruchou.“ To byl ZORACův konečný verdikt.

„Ale oni to přece neplánovali záměrně. Poháněly je emoce. Když lidé cítí silné emoce, nedělají vždycky nejlogičtější věci.“

„Lidé… pozemšťané? Pozemšťané také mají silné emoce? Také je nutí bojovat, tak jako Lunary?“

„Někdy ano.“

„A vedou pozemšťané také války?“

„Na Zemi bylo velmi mnoho válek, ale už dlouho k žádné nedošlo.“

„Chtějí pozemšťané zabít Ganymeďany?“

„*Ne!* Ne. Ovšemže ne. Nemáme přece žádný důvod…“ protestoval zoufale Hunt.

„Nemůžete mít žádný důvod,“ prohlásil ZORAC. „Lunarové také neměli žádný důvod. Věci, které jsi uvedl, nejsou důvody, protože vedou k pravému opaku toho, co zamýšlejí – tedy nejsou rozumné. Pozemšťané museli zdědit mozkovou poruchu od Lunarů. To je velmi ošklivé.“

Danchekker měl teorii, že výjimečná agresivita a odhodlání člověka vzniklo jako mutace mezi antropoidy zanechanými na Minervě po pádu Ganymeďanů. Vysvětlovalo to děsivou rychlost rozvoje Lunarů, kteří létali do vesmíru v době, kdy byl na Zemi posledním výkřikem techniky opracovaný kámen. Jak ZORAC předpokládal, tuhle lunarskou charakteristiku opravdu zdědili i jejich pozemští potomci (i když už trochu rozředěnou) a právě to bylo příčinou vzestupu lidské rasy. Mohla právě tohle být ta jedinečná odchylka, o které Danchekker občas spekuloval?

„Na Minervě nikdy nebyly války?“ zeptal se Hunt. „Ani v prehistorických dobách nikdy Ganymeďané nebojovali?“

„Ne. Pro něco takového nemůže být důvod. Nic takového by nikoho nenapadlo.“

„A co jedinci – ani oni nikdy nebojovali? Nikdy se nechovali násilně?“

„Byly případy, kdy se jeden Ganymeďan pokusil ublížit jinému, ale jenom když byl velice nemocný. Občas se vyskytla mozková porucha. Velmi smutné. Lékaři to většinou dokázali vyléčit. Někdy bylo nutné takového Ganymeďana držet stranou od ostatních, aby se mu mohlo pomoci. Ale takových případů bylo velice málo.“

Naštěstí se nezdálo, že by ZORAC chtěl pronášet morální soudy nad lidstvem, ale Hunt se přesto cítil asi jako papuánský lovec lebek, který se baví s misionářem.

ZORAC rychle celou situaci ještě zhoršil. „Jestli byli všichni Lunarové nemocní, a to včetně lékařů, mohlo se stát cokoli. V takovém případě lze vypočítat alternativu, že by zničili planetu. Pokud jsou všichni pozemšťané nemocní a mohou dělat stroje a létat na Ganymedes, mohou i dělat válku a ničit planety. Musím Garutha upozornit na tuto možnost. Možná se tu nebude chtít zdržovat. Jiná místa budou bezpečnější než Sluneční soustava plná nemocných pozemšťanů.“

„Žádná válka nebude,“ řekl pevně Hunt. „Takové věci se děly dávno. Dnes jsou pozemšťané jiní. Dnes nebojujeme. Ganymeďané jsou tu v bezpečí – jsou naši přátelé.“

„Aha.“ ZORAC nezněl zrovna přesvědčeně. „Abych mohl vypočítat pravděpodobnost, že je to pravda, musím vědět víc o pozemšťanech a o tom, jak se vyvinuli. Mohu ti položit další otázky?“

„Polož mi je někdy jindy,“ Hunt byl najednou silně unaven. Musel ještě hodně přemýšlet a diskutovat s ostatními, než bude připravený pokračovat v tomhle rozhovoru. „Myslím, že už jsme mluvili dost. Potřebuju se vyspat.“

„Takže se mám ztratit?“

„Ano, obávám se že ano, ZORACu, starý příteli. Promluvím si s tebou zítra.“

„Rozumím. V tom případě, dobrý den.“

„To sis spletl. Jdu spát. Teď je noc.“

„Já vím. To byl vtip.“

„Dobrý den,“ usmál se Hunt a ukončil spojení stiskem tlačítka na zápěstní jednotce. Počítač se smyslem pro humor; teď už viděl skutečně všechno. Opatrně rozložil na noční stolek součásti komunikačního zařízení, pohodlně se opřel a vychutnával si cigaretu. Přemýšlel o tom neuvěřitelném rozhovoru. Teď všechen jejich strach a opatření působily směšně. Nejenom že Ganymeďané neměli žádný výraz pro válku, oni dokonce vůbec nechápali ten pojem. Začal se

cítit jako něco, co prožilo celý svůj život někde pod kamenem, který právě někdo otočil.

Zrovna chtěl zhasnout, když se z nástěnného panelu ozvalo zazvonění. Bezmyšlenkovitě přepnul spínač, aby přijal zprávu. Byl to lodní rozhlas na audiokanále.

„Hovoří ředitel Shannon. Jenom jsem myslel, že byste všichni rádi věděli, že ve dvacet tři čtyřicet místního času jsme obdrželi zprávu ze Země. Po celonočním nouzovém zasedání Spojených národů padlo rozhodnutí povolit *Shapieronu* přistání na ganymedské Hlavní základně. Ganymeďané byli informováni a zahájili přípravy. To je vše. Děkuji vám.“

Kapitola osm

A tak tedy neuvěřitelná cesta trvající pětadvacet milionů let konečně dospěla ke konci.

Hunt stál spolu s mnoha dalšími v prostorné průhledné kopuli kontrolní věže na ganymedské Hlavní základně a tiše sledoval, jak se *Shapieron* pomalu snáší na místo, které pro něj bylo vyhrazeno těsně za základnou. Nakonec spočinul na hrotech čtyř ploutví, které trčely z ocasní části; ta byla pořád aspoň třicet metrů nad ledem. Vedle téhle lodě působily Vegy, které stály na jedné straně jako čestná stráž, jako hračky.

Malá armáda vozidel, která čekala hned za okrajem přistávací plochy, se okamžitě dala do pohybu; tři vedoucí vozidla se zastavila těsně před nejbližší podpůrnou ploutví a vystoupily z nich postavy oděné do skafandrů VOOSN. Zbytek vozidel vytvořil po obou stranách cesty jakýsi kordon. Lidé se seřadili proti lodi; tři z nich stáli kousek před ostatními – komandér Lawrence Foster, velitel Hlavní základny, jeho zástupce a jeden starší důstojník, který přiletěl z *Jupiteru pět* jako pozorovatel. Slabé slunce viselo nízko nad obzorem, takže ještě zdůrazňovalo neutěšenost ganymedské krajiny a vrhalo bezedné stíny na zmrzlé skály a rozbité ledové útesy, němé svědky meteorických impaktů starých jako sám čas.

Potom se najednou záď *Shapieronu* oddělila od hlavního trupu a začala klesat. Po několika vteřinách uviděli, že ji s lodí stále spojují tři zářivě stříbrné, neustále se prodlužující trubice, nahloučené kolem osy lodi. Záďová část se dotkla ledu a zastavila se. V tu ránu se v ní kolem dokola otevřela řada dveří a vysunuly se krátké rampy k povrchu. Hunt si vzpomněl na výtah, ve kterém on a jeho společníci jeli v *Shapieronu*. Pokud byl jeho odhad správný, byla výtahová šachta zhruba tak daleko od vnějšího pláště jako tři trubice, které teď viděl. Takže ty trubice byly zřejmě prodloužením šachet, což znamenalo, že dopravu po délce lodi zajišťuje systém tří výtahů,

který se dá v případě potřeby prodloužit až na zem. A celá koncová část lodi se spustí s ním, aby vytvořila jakousi „předsíň“. Velice pěkné. Ale jeho další studium lodě přerušilo náhlé vzrušení v kopuli.

Ganymeďané vycházeli ven.

Skupina mimozemšťanů, kteří ve svých skafandrech vypadali ještě větší, pomalu sestupovala po jedné z ramp a blížila se k čekajícím pozemšťanům, kteří se okamžitě postavili do pozoru a zasalutovali. Během několika dalších minut se znovu odehrála výměna formalit, jakou už Hunt zažil. Z reproduktoru v kopuli zazněla Fosterova uvítací řeč Ganymeďanům jménem všech vlád Země, která vyjadřovala touhu po přátelství obou ras na všechny časy. Promluvil o útrapách, jež museli poutníci podstoupit a ujistil je, že pozemšťané jim dodají všechny zdroje a pomoc, kterou budou potřebovat.

Garuth, který se rozhodl osobně vést své lidi z lodě, odpověděl přes ZORACa, který se napojil na jeden kanál v komunikačních okruzích kopule. ZORAC poslušně poděkoval Fosterovi za jeho soucítění, i když to znělo poněkud mechanicky a uměle, jako by nedokázal pochopit, proč někdo pokládá za nutné takové city vůbec vyjadřovat. Garuth působil dojmem, že se ze všech sil snaží nepokazit neznámý rituál, který neslouží žádnému zřejmému účelu. Publikum si nicméně toho gesta vážilo. Garuth dále vyjádřil vděčnost svých lidí, že osud, který jim vzal jejich bratry, jim dal bratry nové, když se vrátili domů. Závěrem řekl, že obě rasy se z tohoto setkání mohou hodně naučit.

Potom vozidla přejela k rampám, aby odvezla Ganymeďany do připravených ubikací. Ani po odstranění všeho, co se dalo včetně sedadel nebyla vozidla schopná převážet víc než několik Ganymeďanů najednou, takže se soustředila hlavně na slabé a nemocné. Těch bylo dost. Ostatní, v čele s trpaslíky ve skafandrech, se vydali na pomalý pochod k budovám, které na ně čekaly. Zanedlouho roztroušený průvod hloučků i osamělých postav sahal od lodi až na území základny. Nahoře lhostejně zářily hvězdy.

Kopule ztichla. Všichni se dívali ven a všechny obličeje byly neproniknutelnými maskami, které skrývaly myšlenky. Žádný videozáznam nemohl nikdy vyjádřit ten pocit.

Po chvíli seržant, který stál vedle Hunta, pootočil hlavu. „Člověče, já nevím,“ zamumlal tiše. „Takhle bych se domů vrátit nechtěl.“

„Já bych se zase nechtěl vrátit do *takového* domova,“ odpověděl Hunt.

# # #

Ubytování na Hlavní základně zdaleka nestačilo pro všechny Ganymeďany – bylo jich totiž přes čtyři sta. Většina tedy musela zůstat v *Shapieronu*. Zdálo se ale, že jim to moc nevadí – stačilo, že jsou zase na pevné zemi, i když to byla jen zmrzlá kamenná koule zvaná Ganymedes, a mezi jinými bytostmi. Pozemšťané jim ukázali vybavení jejich nových pokojů, vysvětlili, kde jsou zásoby a jídlo pro účely experimentování a různé další věci, které, jak doufali, budou Ganymeďanům zpříjemňovat život. Mezitím jiní členové posádky VOOSN doručovali podobný náklad, narychlo svážený z jedné nákladní lodi na orbitě, Ganymeďanům, kteří byli stále v lodi. Pak byli noví příchozí ponecháni o samotě.

Po vytouženém odpočinku ohlásili, že jsou připravení pokračovat v dialogu s hostiteli. Na večer byla svolána konference velitelů a různých jiných osobností obou ras, která se měla konat v důstojnické jídelně a po níž měla následovat formální uvítací večeře. Hunt byl mezi pozvanými. Danchekker taky.

Kapitola devět

Teplota v jídelně byla původně trochu nižší, aby se tam Ganymeďané cítili víc jako doma, ale po hodině, když už se pod světly vznášel oblak cigaretového dýmu, ji namačkaná těla značně zvýšila a ukázalo se, že vlastně vyhovuje všem. Danchekker právě domluvil do mikrofonu připojenému ke sluchátkům na hlavě a posadil se. Garuth odpověděl z druhé strany jídelny, kde se usadili Ganymeďané.

„Myslím, profesore, že na tuto otázku by měl odpovědět vědec.“ Ohlédl se. „Shilohin, mohla bys?“ Ti pozemšťané, kteří neměli úplnou ganymeďanskou komunikační sestavu, dostali sluchátka s mikrofonem, jako měl Danchekker, aby mohli poslouchat ZORACův překlad. ZORAC už uměl anglicky málem jako rodilý mluvčí, ale díky tomu, že se učil od mnoha různých lidí, pletl zatím dohromady formální britské konstrukce a americké hovorové výrazy, takže občas působil dost směšně.

Se Shilohin, hlavním vědeckým pracovníkem ganymeďanské výpravy, se už pozemšťané seznámili. Když si Garuth sedl, aby na ni bylo vidět, vstala a začala mluvit. „V prvé řadě musím pozemským vědcům pogratulovat k jejich úchvatným deduktivním schopnostem. Ano, právě jak naznačil profesor Danchekker, my Ganymeďané jsme poměrně citliví na oxid uhličitý. On a jeho kolegové měli také naprostou pravdu v tom, jaké podmínky panovaly v době našeho odletu na Minervě – a připomínám, že ji nikdy ani neviděli.“

Shilohin se na okamžik odmlčela, aby její slova náležitě zapůsobila. Potom pokračovala. „Průměrná koncentrace radioaktivních látek v minervanských horninách byla o něco vyšší, než je dnes na Zemi. Svým rozpadem produkovaly teplo, a proto byl vnitřek planety teplejší a tekutější a kůra byla tenčí. Proto byla na Minervě větší vulkanická aktivita než na Zemi, což dále komplikovaly silné slapové síly, vyvolávané Měsícem – ten byl totiž

k Minervě blíže, než je dnes k Zemi. Velká sopečná činnost znamenala uvolňování obrovského množství oxidu uhličitého a vodních par do naší atmosféry a to mělo za následek skleníkový efekt. Tak se na povrchu planety udržela natolik vysoká teplota, že oceány zůstaly kapalné a mohl se v nich objevit život. Podle pozemských standardů tam byla pořád pekelná zima, ale zdaleka ne tak velká, jaká by mohla být.

Tak vypadala Minerva celou svou historii. Ale v době, kdy naše civilizace dosáhla vrcholu, začínalo nové období tektonické činnosti. Hladina oxidu uhličitého se znatelně zvyšovala. Brzy začalo být zřejmé, že je pouze otázkou času, než vzroste natolik, že ji nebudeme moci snášet. Potom by pro nás naše planeta byla neobyvatelná. Co jsme tedy mohli dělat?“ Shilohin nechala svou otázku viset ve vzduchu a rozhlédla se po sále – vyzývala pozemšťany k diskusi.

Po několika vteřinách jí odpověděl inženýr VOOSN, který seděl vzadu. „No, viděli jsme velice působivé ukázky technologie, jakou vaši lidé měli. Já bych myslel, že s takovými prostředky by vám nemělo dělat problémy prostě tu hladinu zase nějak srazit… já nevím, třeba jste mohli vytvořit nějaký systém celoplanetárního ovládání počasí nebo tak… tak něco.“

„Pozoruhodně přesný odhad,“ Shilohin udělala něco, co byl zřejmě ganymeďanský ekvivalent uznalého pokývnutí. „Opravdu jsme měli systémy, které mohly do jisté míry ovlivňovat planetární klima; používali jsme je hlavně k omezování velikosti polárních čepiček. Ale když přišlo na změnu chemického složení atmosféry, nebyli jsme si jisti, zda by se nám to nevymklo z rukou – rovnováha byla velice citlivá.“ Podívala se přímo na inženýra. „Skutečně byl podán návrh podobný tomu, co napadl vás, ale matematické modely ukázaly, že je příliš velké riziko zničení skleníkového efektu, což by znamenalo konec veškerého života. My jsme opatrní lidé a neriskujeme, pokud to není nutné. Naše vláda tento návrh zavrhla.“

Odmlčela se, aby si pozemšťané mohli promyslet další možnosti. Danchekker se ani nepokoušel nadhodit, že mohli importovat pozemské rostliny, aby vykompenzovaly nárůst CO_2. Už věděl, že Ganymeďané o ničem takovém nevědí. Tohle řešení zřejmě na Minervě přijali až po odletu *Shapieronu*. Díky dalším analýzám,

které provedl jeho vědecký tým, a diskusím se ZORACem se navíc zjistilo, že takový plán nemohl uspět – a to by ganymeďanským vědcům té doby určitě neušlo. Záhada pozemských zvířat dále zůstávala záhadou.

Nakonec Shilohin rozpřáhla ruce, jako by mluvila ke třídě plné dětí, kterým dnes učení zrovna moc nejde. „Logicky vzato je to velice jednoduché. Pokud by dále stoupala hladina oxidu uhličitého, zemřeli bychom. Tedy jsme to museli zastavit. Mohli jsme tomu zabránit, ale pokud bychom to udělali, značně bychom riskovali, že by zanikl skleníkový efekt a Minerva by zmrzla. Skleníkový efekt jsme potřebovali k životu, protože jsme byli příliš daleko od Slunce. Z toho vyplývá, že kdybychom byli blíže ke Slunci – nebo kdyby Slunce bylo teplejší – dokázali bychom přežít bez tohoto efektu."

Někteří lidé vypadali nechápavě; někteří užasle. „No tak v tom případě je to jednoduché," zvolal někdo poblíž Hunta. „Stačí pohnout Minervou nebo ohřát Slunce." Myslel to samozřejmě jako vtip, ale Ganymeďanka v imitaci lidského gesta pokývala hlavou.

„Přesně tak," potvrdila. „K těmto dvěma možnostem jsme také dospěli." Z různých míst jídelny zaznělo zalapání po dechu. „Obě možnosti jsme intenzívně studovali. Nakonec tým astrofyziků přesvědčil vládu, že ohřát Slunce je proveditelnější. V jejich výpočtech nikdo neodhalil chybu, ale naše vláda byla jako vždy opatrná a rozhodla se, že si se Sluncem zahrávat nebudou. Chtěli nejprve vidět důkazy, že ten plán bude fungovat…" Všimla si, že Hunt má zvednutou ruku. „Ano, doktore Hunte?"

„Mohla bys nám prosím podrobněji vysvětlit, jak jste něco takového chtěli provést?" zeptal se. „Myslím, že pár lidí tu ohromilo už to, že někdo vůbec mohl o takové možnosti uvažovat." Souhlasné mumlání podpořilo jeho žádost.

„Ale ovšem," odpověděla. „Ganymeďané, jak už nepochybně víte, rozvinuli odvětví technologie, kterou ve vašem světě dosud nechápete – technologii založenou na umělém vytváření síly, kterou nazýváte 'gravitace'. Ganymeďanští astrofyzici navrhli umístit na oběžnou dráhu kolem Slunce tři velice velké a silné projektory, které by vysílaly do středu Slunce paprsky časoprostorové distorze – 'zesílení gravitace', chcete-li, i když tento pojem popisuje spíš

následek než příčinu. Teorie předpokládala, že by se tak o něco zvýšila gravitace Slunce, které by se tím pádem poněkud smrštilo – jen do té míry, než by se tlak záření znovu vyrovnal s gravitací. V novém rovnovážném stavu by Slunce zářilo víc a při správně zadaných parametrech by přírůstek energie přesně vyvážil ztrátu skleníkového efektu na Minervě. Jinými slovy, pak bychom mohli riskovat změnu složení atmosféry, protože kdyby se to nepovedlo a my začali mrznout, mohli bychom to vykompenzovat změnou solární konstanty. Je to dostatečná odpověď na vaši otázku, doktore Hunte?“

„Ano… naprosto. Děkuji.“

Mohl položit tisíc dalších otázek, ale rozhodl se nechat si je pro ZORACa; prozatím mu dělalo potíže si byť i jen představit takový projekt. Ale Shilohin o tom mluvila jako o něčem normálním. Jako o stavbě paneláku.

„Jak už jsem řekla,“ pokračovala Shilohin, „naše vláda trvala na tom, že tato teorie se nejprve musí vyzkoušet. Proto vyslali naši expedici – abychom provedli ověřovací experiment u jiné hvězdy, co nejvíc podobné Slunci.“ Udělala gesto, které pozemšťanům nic neříkalo. „Jak se ukázalo, bylo to od ní prozíravé. Hvězda přestala být stabilní a změnila se v novu. Stěží jsme zachránili holé životy. Garuth vám právě pověděl o problému s pohonným systémem *Shapieronu*, který zavinil tuto situaci – ačkoli jsme od odletu z Iscarisu zestárli o méně než dvacet let, ve vašem časovém rámci se to všechno stalo před pětadvaceti miliony let. A tak jsme tady.“

Po celé jídelně vypukly vzrušené debaty. Shilohin chvíli čekala a potom pokračovala. „Je tu trochu plno a je obtížné měnit si místa. Má na mě ještě někdo nějaké otázky, než předám slovo Garuthovi?“

„Jenom jednu.“ To byl Lawrence Foster, velitel Hlavní základny. „Pár z nás napadla taková věc… měli jste technologii, která dalece předčila naši – mohli jste například létat mezi hvězdami. Takže jste určitě museli pořádně prozkoumat Sluneční soustavu. Někdo se tu vsadil, že Ganymeďané určitě někdy navštívili Zemi. Můžeš nám k tomu něco říct?“

Zdálo se, že Shilohin na okamžik znejistěla… i když bylo těžké být si tím jistý. Neodpověděla hned, ale otočila se ke Garuthovi a vyměnila si s ním několik slov. Potom znovu vzhlédla.

„Ano… máte pravdu…“ Slova zněla váhavě, jak se ZORAC snažil věrně reprodukovat nejistý tón původního hlasu. „Ganymeďané navštívili… Zemi.“

Po celé místnosti se rozlila vlna vzrušení. Tohle si chtěli poslechnout všichni.

„Předpokládám, že to bylo ještě před vaší výpravou na Iscaris,“ řekl Foster.

„Ano, jistě… asi sto pozemských let předtím nebo tak nějak.“ Odmlčela se. „Dokonce někteří členové posádky *Shapieronu* Zemi navštívili předtím, než se vydali na Iscaris. Ale žádný z nich tu teď není.“

Pozemšťané rozhodně chtěli slyšet víc o své planetě od bytostí, které tam byly dlouho předtím, než oni sami existovali. Z celé místnosti začaly pršet otázky.

„Hej, kdy s nimi můžeme mluvit?“

„Nemáte někde uložené nějaké obrázky?“

„A co mapy nebo tak něco?“

„Určitě postavili to město v Jižní Americe.“

„Zbláznil ses? To není ani zdaleka tak staré.“

„Létali jste na Zemi, abyste odtamtud odváželi zvířata?“

Zdálo se, že náhlý zájem publika Shilohin zmátl. Rozhodla se odpovědět na poslední otázku, na kterou už znali odpověď všichni, jako by doufala, že tím odvede pozornost od těch ostatních.

„Ne, v té době se na Minervu žádná zvířata nevozila ani se o ničem takovém nemluvilo. To muselo být až později. Stejně jako vy, ani my nevíme, proč k tomu došlo.“

„Dobrá, ale co –“ začal Foster, ale zarazil se, když se mu v uchu ozval ZORACův hlas.

„Tady ZORAC. Hovořím pouze k Pozemšťanům; nyní nepřekládám pro Shilohin. Domnívám se, že Ganymeďané si nepřejí dále hovořit na toto téma. Možná by nebylo špatné ho změnit. Promiňte.“

Po celé místnosti se na lidských obličejích objevily zmatené výrazy, což potvrzovalo, že všichni pozemšťané tu zprávu slyšeli. Ganymeďané zjevně ne. Na okamžik zavládlo nepříjemné ticho, než se Foster ujal velení a zakormidloval do klidnějších vod.

„No, to může počkat na jindy," řekl. „Čas se krátí a pomalu se blíží večeře. Než tady skončíme, měli bychom se dohodnout, co si počneme dál. Podle mě představuje největší problém porucha vaší lodi. Co plánujete v tomto ohledu udělat; můžeme vám s tím nějak pomoci?"

Shilohin krátce pohovořila se svými společníky a sedla si. Zřetelně se jí ulevilo. Její místo zaujal Rogdar Jassilane, hlavní inženýr *Shapieronu*.

„Měli jsme dvacet let na to, abychom zjistili, kde je chyba, a víme přesně, jak ji opravit," prohlásil. „Garuth už popisoval účinek poruchy – nemohli jsme zpomalit systém obíhajících černých děr, který je hlavní součástí našich motorů. Dokud motor běžel, nebyli jsme schopní s tím nic udělat. Teď to opravit můžeme, ale některé klíčové součástky jsou zničené a vyrobit je by bylo obtížné, ne-li nemožné. Co opravdu potřebujeme, je podívat se na ganymeďanskou loď, která leží pod Vrškem. Podle fotografií, které jste nám ukazovali, je o něco modernější než *Shapieron*. Ale doufám, že tam najdeme to, co potřebujeme. Základní koncept pohonné jednotky se zdá být stejný. Ze všeho nejdřív musíme jet na Vršek."

„To není problém," řekl Foster. „Zařídím to… omluvte mě na chvilku…" Podíval se na stevarda, který se objevil ve dveřích. „Aha… děkuju. Hned přijdeme." Otočil se zpátky k Jassilanemu. „Omlouvám se, ale večeře je připravená. A co se týče vaší otázky, ano, můžeme se tam vypravit třeba hned zítra. Detaily probereme později, ale teď prosím všechny ke stolu!"

„Výborně," řekl Jassilane. „Vyberu některé naše inženýry. Mezitím, jak říkáte, půjdeme jíst." Zůstal stát, zatímco zbytek Ganymeďanů se postavil za něj, takže vytvořili neutěšený hlouček.

Když pozemšťané také vstali a začali ustupovat, aby uvolnili místo obrům, Garuth dodal ještě něco: „Je tu ještě jeden důvod, proč chceme vidět tu loď – velice důležitý důvod. Možná tam najdeme něco, co podpoří vaše tvrzení, že Ganymeďané se odstěhovali k jiné hvězdě. A v takovém případě bychom možná mohli zjistit, ke které."

„Já myslím, že hvězdy mohou do zítra počkat," prohodil Jassilane. „Teď mě mnohem víc zajímá pozemské jídlo. Už jste

zkusili tu věc, které říkají ananas? Je to lahodné – na Minervě jsme nikdy nic takového neměli.“

V davu u dveří Hunt zjistil, že stojí těsně vedle Garutha. Podíval se na jeho masivní tělo. „Garuthe, opravdu bys to udělal? Opravdu bys letěl k další hvězdě, po tolika letech?“

Obr na něj pohlédl a zdálo se, že o té otázce uvažuje.

„Možná ano,“ kývl nakonec. „Kdo ví?“ Z tónu jeho hlasu Hunt vycítil, že ZORAC přestal pracovat ve veřejném módu a překládá teď každou konverzaci zvlášť. „Mí lidé žili celá léta díky snu. Teď, více než kdy jindy, by nebylo moudré ten sen zničit. Dnes jsou unavení a myslí jen na odpočinek; zítra ale budou znovu snít.“

„Uvidíme tedy, co přinese zítřek na Vršku,“ pousmál se Hunt. Zachytil pohled Chrise Danchekkera, který stál hned za ním. „Povečeříš s námi, Chrisi?“

„S potěšením, pokud ovšem omluvíte mé nespolečenské chování,“ odpověděl profesor. „Rozhodně odmítám jíst s tímhle krámem na hlavě.“

„Jen si vychutnejte jídlo, profesore,“ uklidňoval ho Garuth. „Společenské chování může počkat.“

„Překvapuje mě, že jsi to slyšel,“ řekl Hunt. „Jak ZORAC poznal, že mluvíme ve třech? Chci říci, že to musel vědět, když ti to dal na audio.“

„Ó, ZORAC je v takových věcech velice dobrý. Rychle se učí. Jsme na něj docela pyšní.“

„Je to úžasný stroj.“

„To si ani neumíte představit,“ souhlasil Garuth. „Právě ZORAC nás na Iscarisu zachránil. Loď zasáhl výšleh novy a většina z nás ztratila vědomí žárem; tak zahynula většina našich mrtvých. To ZORAC dostal *Shapieron* z nebezpečí.“

„Opravdu si musím odvyknout nazývat jeho bratry krámy,“ zamumlal Danchekker. „Nechci, aby se urazil – třeba je na takové věci citlivý.“

„Mně to nevadí,“ ozval se nový hlas. „Pokud mi ovšem dovolíte, abych *vaše* bratry nazýval opicemi.“

Právě tehdy Hunt poznal, jak zní ganymeďanský smích.

Když zasedli k večeři, Hunta trochu překvapilo, že menu bylo zcela vegetariánské. Ganymeďané na tom zřejmě trvali.

Kapitola deset

Dovolená, kterou chtěli Hunt a Danchekker strávit na *Jupiteru pět*, se beztak chýlila ke konci, takže se druhý den vydali spolu se smíšenou výpravou pozemšťanů a Ganymeďanů na základnu Vršek. Byla to opravdu smíšená výprava – někteří Ganymeďané se mačkali v transportéru VOOSN, zatímco ti šťastnější pozemšťané letěli jako pasažéři v jedné ze dceřiných lodí *Shapieronu*.

První věc, kterou pozemšťané Ganymeďanům na Vršku ukázali, byl nouzový maják, který přivedl *Shapieron* přes celou Sluneční soustavu až k Ganymedu. Mimozemšťané vysvětlili, že v zóně lokalizované časoprostorové distorze, kterou vytváří ganymeďanský pohon, není možné zachytit elektromagnetické vlny, takže dálkovou komunikaci většinou zajišťují modulované gravitační pulzy; právě na takovém principu fungoval maják. Ganymeďané signál zachytili, když se jim konečně podařilo vypnout hlavní motor a vletěli do Sluneční soustavy jen s pomocnými motory. Ty byly dobré na poletování mezi planetami, ale na mezihvězdné cesty se nehodily. Pochopitelně je zaskočily změny, ke kterým mezitím ve Sluneční soustavě došlo – Minerva byla pryč a tam, kde předtím nebylo nic, se objevila nová planeta – ale najednou zachytili ten signál. Jak řekl jeden důstojník VOOSN Huntovi: „Představte si, že byste se vrátil po pětadvaceti milionech let a uslyšel v rádiu hrát něco z dnešní hitparády. Muselo je napadnout, jestli celá jejich cesta nebyl jen sen.“

# # #

Skupina pokračovala podzemní chodbou s kovovými stěnami, která je dovedla do laboratoří, kde se prováděl základní výzkum předmětů nalezených v lodi. Ocitli se ve velké místnosti, ze které nízké přepážky udělaly bludiště pracovních koutů přeplněných stroji,

přístroji, policemi na elektronické součástky a skříňkami na nářadí. Strop byl za všemi těmi trubkami, rourami, kabely a vedeními sotva vidět.

Craig Patterson, vedoucí v této sekci laboratoře, zavedl skupinu do jednoho koutu a ukázal na stůl, kde ležel nízký kovový válec.

Byl zhruba třicet centimetrů vysoký a v průměru měl skoro metr. Tvořil jeden celek se složitě uspořádanými rameny, sítěmi a přírubami, které ho obklopovaly. Působil těžce a pevně. Zřejmě byl odmontován z nějakého většího stroje. Na povrchu bylo několik konektorů, které snad sloužily k přívodu elektřiny.

„Tohle je pro nás pořád záhada," řekl Patterson. „Zatím jsme takových věcí vynesli několik – všechny stejné. Jsou jich tam stovky, po celé lodi, zamontovaných pod podlahami. Netušíte, co to je?"

Rogdar Jassilane přistoupil a sklonil se k doličnému předmětu.

„Vypadá to na modifikovaný G-pak," řekla Shilohin ode dveří, kde stála vedle Hunta. Ganymeďané mohli stále konverzovat přes ZORACa, i když ten zůstal u Hlavní základny, jedenáct set kilometrů odsud. Jassilane přejel prstem po plášti válce, podíval se na značky, které byly tu a tam ještě viditelné, a potom se narovnal. Viděl, co potřeboval.

„Je to opravdu tak," prohlásil. „Trochu vylepšený oproti těm, na které jsem zvyklý, ale základní schéma je stejné."

„Co je to G-pak?" zeptal se Art Stelmer, jeden z Pattersonových inženýrů.

„Element ve sdíleném uzlovém poli," vysvětlil Jassilane.

„Děkuju," odpověděl Stelmer a pokrčil rameny. Nebyl o nic moudřejší.

Shilohin se to rozhodla trochu vysvětlit. „Obávám se, že to souvisí s odvětvím fyziky, které vaše rasa dosud neobjevila. Ve vašich vesmírných lodích, například v *Jupiteru pět*, simulujete gravitaci pomocí rotace, je to tak?" Hunt si najednou vzpomněl na záhadnou tíži v *Shapieronu*. Najednou mu došlo, co chce Shilohin říci.

„Vy ale gravitaci nesimulujete," prohlásil. „Vy ji vyrábíte."

„Správně," potvrdila Shilohin. „Taková zařízení se standardně montovala na všechny ganymeďanské lodě."

Přítomné pozemšťany to ani nijak zvlášť nepřekvapilo – už nějakou dobu měli podezření, že Ganymeďané ovládali technologie lidstvu naprosto neznámé. Stejně je to ovšem zaujalo.

„Přemýšleli jsme o tom," Patterson se otočil k Shilohin. „Na jakém principu je to všechno založené? Nikdy jsem o ničem takovém neslyšel." Shilohin neodpověděla hned, ale odmlčela se, aby si uspořádala myšlenky.

„Nevím vlastně, kde začít," odpověděla nakonec. „Pořádně to vysvětlit by trvalo pěkně dlouho…"

„Hele, tady je posilovací límec z transferové trubice," vpadl jí do řeči jiný Ganymeďan. Díval se přes přepážku do sousedního koutu a ukazoval na velký ganymeďanský přístroj, který tam ležel, částečně rozebraný.

„Ano, myslím, že máš pravdu," souhlasil se svým společníkem Jassilane.

„Co je proboha posilovací límec?" chtěl vědět Stelmer.

„A transferová trubice?" dodal Patterson, který úplně zapomněl na svou předchozí otázku.

„Byly to trubice, které se táhly přes celou loď a sloužily k dopravě věcí a lidí z místa na místo," odpověděl Jassilane. „Musíte je přece znát – viděl jsem je na plánech lodi, co nakreslili vaši inženýři."

„Tak trochu jsme uhádli, k čemu sloužily," řekl Hunt. „Ale nikdy jsme si nebyli jistí, jak fungovaly. To je nějaký další G-trik?"

„Správně," přitakal Jassilane. „Lokální pole v trubici působila hybnou silou. Ten límec vedle je prostě určitý druh zesilovače, který obepínal trubici, aby posiloval a vyrovnával pole. Dává se tak jeden na – teď nevím – asi každých deset metrů, podle šířky trubice."

„Chceš říct, že v těch trubicích se pohybovali lidé?" Pattersonův hlas zněl poněkud pochybovačně.

„Jistě. Na *Shapieronu* je máme taky," odpověděl nonšalantně Jassilane. „V jedné jezdí hlavní výtah, kterým se už někteří pozemšťané svezli. Zrovna v té se pohybuje uzavřená kapsle, ale v těch ostatních ne; v těch prostě padáte."

„Jak to děláte, abyste se nesráželi?" zeptal se Stelmer. „Nebo jsou vždycky jednosměrné?"

„Obousměrné,“ odpověděl Jassilane. „V jedné trubici jsou obyčejně dvě pole, jedno nahoru, jedno dolů. Dá se to oddělit bez problémů. Částečně taky proto jsou tam ty límce – je v nich něco, čemu se říká ‘odmezovač okraje paprsku’.“

„A jak se z toho dá vystoupit?“ chtěl vědět Stelmer, kterého tahle myšlenka zjevně stále fascinovala.

„Zpomalíte se díky lokalizovanému vzoru stojatých vln, které se začnou generovat, když se přiblížíte k místu, kde chcete vystoupit. Nastupuje se velmi podobně…“

Potom se rozhovor zvrhl v dlouhou diskusi o principech transferových trubic a řízení dopravy v jejich sítích, které byly, jak se ukázalo, nejen v lodích, ale i v ganymeďanských budovách a městech. Ale po celou dobu nedostal Patterson odpověď na svou otázku, jak to vlastně funguje.

# # #

Poté, co si skupina prohlédla pár dalších předmětů z lodě, opustila tuto část základny a vydala se dál. Další chodba je zavedla do podpovrchových pater Hlavního operačního střediska a vyšli po schodech do prvního podlaží. Odtamtud se po vyvýšeném chodníku dostali do další kopule, postavené nad ústím šachty číslo tři. Nakonec, poté, co prošli labyrintem chodníků a průchodů, stáli v horní přechodové komoře číslo tři. Za ní čekala kapsle, která měla odvézt prvních šest osob dolů. Když sjela potřetí, byli všichni hluboko v ledové kůře Ganymedu.

Hunt spolu s Jassilanem, dvěma dalšími Ganymeďany a komandérem Hewem Millsem, starším důstojníkem uniformované posádky VOOSN na Vršku, vyšel z kapsle do dolní přechodové komory číslo tři. Krátkou chodbou se odtamtud dostali do spodní kontrolní místnosti, kde už čekali ostatní. Nikdo si ale nových příchozích ani nevšiml; všichni totiž upírali zrak na výjev, který se rozprostíral za vzdálenou skleněnou stěnou.

Dívali se do obrovské jeskyně vysekané a vytavené v ledu, která ve světle tisíců obloukových lamp zářila všemi barvami od šedé až po zářivě bílou. Její konec se ztrácel kdesi v lese obrovských ocelových podpěr a sloupů neroztaveného ledu, které držely strop. A

přímo před nimi ležela v brázdě v ledu ganymeďanská loď a táhla se do dálky.

Hladké křivky černého kovu byly porušeny na místech, kde lidé odstranili část pláště, aby se dostali dovnitř nebo aby odtamtud mohli vytáhnout stroje. Někde byl trup odstraněn úplně a ke stropu jeskyně se vypínala zakřivená žebra – v těch místech loď připomínala kostru velryby vyvržené na pláž. Po stranách se kolem lodi táhla nepravidelně rozmístěná lešení z nosníků a kovových trubek, která na mnoha místech sahala od podlahy až ke stropu a podpírala skutečnou změť chodníčků, žebříků, plošin, ramp, věží a rumpálů. To všechno bylo zahalené ve spleti hydraulických a pneumatických přívodních kabelů, ventilačních trubek a elektrických šňůr.

A všude pracovali lidé – na lešení u trupu, dole v bludišti všemožného harampádí, vysoko na chodnících u hrubých ledových zdí i na samotném trupu lodi. Tady někdo uvolňoval část pláště, tam vnitřek lodě sporadicky osvětloval acetylénový hořák; a ještě dál byla malá skupinka inženýrů zabraná do diskuse – neustále gestikulovali a sledovali velkou přenosnou obrazovku. Bylo to místo neustálé činnosti.

Pozemšťané tiše čekali, zatímco Ganymeďané sledovali scénu.

Nakonec Jassilane řekl: „Je to opravdu veliké… rozhodně tak velké, jak jsme očekávali. Tahle loď je určitě o pěkných pár let vyspělejší než cokoli, co létalo za našich časů. ZORACu, co si o tom myslíš?“

„Toroidální sekce vyčnívající z velké příčné části lodi devadesát metrů od místa, kde stojíte, jsou téměř jistě diferenciální induktory rezonančního napětí, které omezují ohnisko svazku hlavního pohonu,“ odpověděl ZORAC. „To velké zařízení na podlaze přímo pod vámi, u kterého stojí dva pozemšťané, nemohu určit, ale předpokládám, že se jedná o pokročilý model zadního kompenzačního reaktoru. Pokud je to tak, byla loď poháněna pomocí běžné stresové vlny, a v tom případě by tam někde měl být i přední kompenzační reaktor. Pozemšťané na Hlavní základně mi ukazovali nákresy něčeho, co by to mohlo být, ale abychom se ujistili, museli bychom se podívat do přední části lodi. Také bych si při té

příležitosti rád prohlédl primární sekci energetického konvertoru a její rozvržení.“

„Hmm… mohlo to být horší,“ zamumlal nepřítomně Jassilane.

„Co to vlastně znamenalo, Rogu?“ zeptal se ho Hunt. Obr se otočil a ukázal rukou k lodi.

„ZORAC potvrdil mé první dojmy,“ řekl. „I když tu loď postavili až nějakou dobu po *Shapieronu*, základní design se příliš nezměnil.“

„Takže je docela slušná šance, že tam najdete to, co potřebujete k opravě vlastní lodi, že?“ nadhodil Mills.

„Doufejme,“ souhlasil Jassilane.

„Ale musíme se na to podívat zblízka, abychom si byli jisti,“ upozornila Shilohin.

Hunt se otočil ke zbytku skupiny a rozpřáhl ruce. „No, tak pojďme dolů a udělejme to.“

Odstoupili od okna, propletli se mezi stojany a konzolemi kontrolní místnosti ke dveřím na druhé straně a sestoupili. Když se dveře zavřely za posledním členem, jeden z operátorů se napůl otočil ke kolegovi.

„Vidíš, Ede, co jsem říkal,“ poznamenal vesele. „Nikoho nesežrali.“

Ed, který stál asi metr a půl od něj, se pochybovačně zamračil.

„Možná dneska prostě nemají hlad,“ zamumlal.

Na dně jeskyně, hned pod oknem, se z přechodové komory vynořila smíšená skupina Ganymeďanů a pozemšťanů a vydala se po ocelové podlaze, skrze bludiště všemožných strojů k lodi.

„Je tu docela teplo,“ obrátila se cestou Shilohin k Huntovi. „Ale stěny nejeví žádné známky tání. Jak to?“

„Je tu promyšlený systém cirkulace vzduchu,“ vysvětlil jí. „Teplejší vzduch je tady dole, kde se pracuje, a od ledu ho oddělují clony studeného vzduchu. Ten fouká od země ke kolektorům u stropu. Stěny jsou tvarované tak, že splývají se střechou, čímž se dociluje správného obtékání. Funguje to velice dobře.“

„Geniální,“ zamumlala.

„A nemůže se stát, že vybuchnou plyny uvolněné z ledu?“ zeptal se jiný Ganymeďan. „Předpokládal bych, že to bude představovat vážné nebezpečí.“

„Když jsme s vykopávkami začali, tak to byl opravdu problém,“ odpověděl Hunt. „Tehdy se totiž tavila většina ledu. Všichni tu museli pracovat ve skafandrech, protože právě kvůli nebezpečí výbuchu jsme do jeskyně napustili argon. Teď, když máme ventilaci, to už není tak velké riziko, takže si můžeme dovolit trochu větší pohodlí. Taky hodně pomáhají ty clony ze studeného vzduchu – díky nim prakticky žádné plyny neunikají, a když už, strhne je to nahoru. Šance, že by tu došlo k explozi, je pravděpodobně nižší, než že základnu nahoře zasáhne meteorit.“

„Jsme tady,“ ohlásil Mills. Stáli u úpatí široké, nízké kovové rampy, která se ztrácela mezi kabely ve velké díře vyříznuté do pláště. Nad nimi se zvedala křivka boku lodi a ztrácela se pod stropem. Připadali si jako myši, které se dívají na spodní stranu zahradního válce.

„Tak půjdeme dovnitř,“ vyzval je Hunt.

Další dvě hodiny strávili tím, že prolezli každičký kout labyrintu chodníků a průchodů v lodi. Ta totiž ulehla ke svému věčnému odpočinku nakloněná na bok, takže v ní nebylo moc vodorovných povrchů, po nichž by se dalo chodit. Obři sledovali kabely a trubky očima, které zcela zřejmě věděly, co mají hledat. Každou chvíli se zastavili, aby jistými a zkušenými prsty rozmontovali nějaký obzvlášť zajímavý předmět nebo našli spojení s nějakým zařízením. Absorbovali každý detail z plánů vědců VOOSN, na kterých bylo všechno, co pozemšťané dokázali zjistit o struktuře lodi.

Po dlouhém dialogu se ZORACem, který analyzoval výsledky, Jassilane prohlásil:

„Máme právo na optimismus. Zdá se, že existuje dost velká naděje, že se nám podaří *Shapieron* plně opravit. Rádi bychom ovšem provedli mnohem podrobnější průzkum jistých částí lodi a na to budeme potřebovat víc technických expertů z Hlavní základny. Mohli byste tu prosím ubytovat skupinu našich lidí, tak na dva tři týdny?“ To platilo Millsovi. Velitel pokrčil rameny a souhlasně pokynul rukou.

„Cokoli chcete. Jako by se stalo.“

Ani ne za hodinu poté, co se vrátili na povrch, aby se najedli, odletěl z Hlavní základny na sever druhý transportér. Na jeho palubě byli další Ganymeďané a potřebné nástroje a přístroje ze *Shapieronu*.

# # #

Později navštívili biologickou laboratoř a obdivovali Danchekkerovu zahrádku. Potvrdili, že znají rostliny, které vypěstoval, a že byly rozšířeny v rovníkovém pásu Minervy. Profesor trval na tom, aby si vzali nějaké odnože na *Shapieron* a pěstovali je tam jako vzpomínku na domov. Zdálo se, že na ně toto gesto hluboce zapůsobilo.

Danchekker je potom zavedl dolů do velkého skladiště vytesaného do ledu pod laboratoří. Ocitli se v prostorné, dobře osvětlené jeskyni. U stěn stály police s nejrůznějšími zásobami a přístroji; byly tam řady uzavřených zelených skříněk, kdovíjaké stroje přikryté plachtou proti prachu a tu a tam hory neotevřených beden, které sahaly až skoro ke stropu. Ale to, co okamžitě přitáhlo pozornost každého, kdo vstoupil, bylo zvíře, jež stálo na čtyřech masivních nohách asi šest metrů ode dveří.

V kohoutku mělo přes pět a půl metru. Mohutný hrudník přecházel do dlouhého širokého krku, na němž spočívala relativně velká a robustně stavěná hlava. Kůže byla šedavá; působila drsně a pevně a byla svraštěná do mnoha hlubokých vrásek, které brázdily krk a hlavu pod krátkýma, vztyčenýma ušima. Oči nad dvěma ohromnými nozdrami a rozevřenou tlamou připomínající papoušci zobák byly doširoka rozevřené. Zvýrazňovaly je tlusté záhyby kůže nad nimi a dívaly se přímo na dveře.

„To je můj oblíbený exemplář,“ informoval je Danchekker, když přistoupil ke zvířeti a láskyplně pohladil jednu masivní přední nohu.

„*Baluchitherium* – asijský předchůdce moderních nosorožců; žil v pozdním oligocénu až raném miocénu. Tento druh už ztratil čtvrtý prst na přední noze, tím se její struktura přiblížila tříprsté noze zadní – tento trend byl v oligocénu velmi rozšířen. Také je tu zřetelné zesílení horní čelisti, i když tento konkrétní druh nikdy nezískal

skutečný roh, jak můžete vidět. Další zajímavá věc jsou zuby, které – “

Danchekker se zastavil uprostřed věty a otočil se k publiku. Uvědomil si totiž, že Ganymeďané zůstali stát namačkaní u dveří a bez dechu zírali na obrovské *Baluchitherium*. Oči měli doširoka otevřené, jakoby úžasem. Ne že by se přímo krčili, ale jejich výrazy a postoje vypovídaly o nejistotě a obavách.

„Stalo se něco?“ zeptal se nechápavě Danchekker. Žádná odpověď. „Je úplně neškodné, ujišťuji vás,“ pokračoval uklidňujícím tónem. „A velmi, velmi mrtvé… našli jsme ho v jedné nádrži v lodi. Je velmi mrtvé už nejméně pětadvacet milionů let.“

Ganymeďané pomalu ožili. Pořád byli zamlklí a jaksi zaražení, ale opatrně se začali přesouvat na místo, kde stáli pozemšťané v nepravidelném půlkruhu. Velmi dlouho se dívali na obrovského tvora a fascinovaně si ho prohlíželi.

„ZORACu,“ zašeptal Hunt do svého mikrofonu. Zbytek pozemšťanů tiše sledoval Ganymeďany a čekal na signál, že mohou pokračovat v dialogu. Nebyli si jistí, co tak silně zapůsobilo na jejich hosty.

„Ano, Viku?“ ozval se Huntovi v uchu ZORACův hlas.

„Oč tu jde?“

„Ganymeďané nikdy neviděli zvíře, které by se mohlo srovnávat s *Baluchitheriem*. Je to pro ně nový a nečekaný zážitek.“

„Tebe to taky překvapuje?“ zeptal se Hunt.

„Ne. Já to zvíře vnímám jako velmi podobné jiným raným pozemským druhům, které mám v archívu. Tyto informace pocházejí od ganymeďanských výprav na Zemi z doby před odletem *Shapieronu*. Ale žádný z Ganymeďanů, kteří jsou s vámi zde na Vršku, na Zemi nikdy nebyl.“

„Ale musí přece vědět něco o tom, co ty expedice našly,“ trval na svém Hunt. „Musely se o tom přece publikovat nějaké zprávy.“

„To je pravda,“ souhlasil ZORAC. „Ale je něco jiného číst zprávu o takovýchto zvířatech a něco jiného ocitnout se jednomu z nich tváří v tvář, obzvlášť když to nečekáš. Mám podezření, že kdybych byl organická inteligence, která se vyvinula v organickém evolučním systému založeném na přežití, a měl všechny podmíněné

emocionální reflexy, které to předpokládá, asi by mě to taky trochu vyděsilo.“

Než na to mohl Hunt něco říct, Shilohin se jako první vrátila řeč.

„Takže… to je pozemské zvíře.“ Mluvila tiše a váhavě, jako by jí dělalo problémy to vyslovit.

„To je neuvěřitelné!“ vydechl Jassilane, který stále nespouštěl z *Baluchitheria* oči. „To skutečně kdysi žilo…?“

„Co je *tamto?*“ Jiný Ganymeďan ukazoval za *Baluchitherium* na menší, ale nebezpečněji vypadající zvíře s jednou nohou zvednutou a vyceněnými špičáky. Ostatní Ganymeďané se podívali, kam ukazuje, a zalapali po dechu.

„*Cynodictis,*“ odpověděl Danchekker a pokrčil rameny. „Má zvláštní směsici znaků kočkovitých a psovitých šelem a je společným předkem obou. Vedle něj se nachází *Mesohippus*, předek všech dnešních koní. Když se pozorně podíváte, můžete si všimnout, že…“ Znovu se uprostřed věty zarazil; zdálo se, že se jeho myšlenky ubírají novým směrem. „Ale proč vám to připadá tak podivné? Přece jste už viděli zvířata… na Minervě byla zvířata, nebo ne?“

Hunt všechno pozorně sledoval. Tyhle reakce vypadaly velice podivně na tak civilizované bytosti, které se navíc až dosud chovaly za všech okolností tak racionálně.

Shilohin vzala odpověď na sebe. „Ano… byla tam zvířata…“ Začala se rozhlížet po svých společnících, jako by hledala podporu v obtížné situaci. „Ale byla… *jiná…*“ skončila neurčitě. Danchekker se zatvářil zaujatě.

„Jiná?“ opakoval. „Jak zajímavé. Jak přesně jiná? Nebyla tak velká?“

Zdálo se, že Shilohinina úzkost ještě vzrůstá. Nebyla zřejmě ochotná diskutovat o oligocénní Zemi, stejně jako předtím. Hunt vycítil, že se blíží krize, a viděl, že Danchekkerovi to nedochází. Odvrátil se od ostatních a tiše řekl: „ZORACu, spoj mě soukromě s Chrisem Danchekkerem.“

„Hotovo,“ odpověděl ZORAC o vteřinu později. V jeho hlase byla téměř znát úleva.

„Chrisi,“ zašeptal Hunt. „Tady Vic.“ Uviděl, jak se Danchekkerův výraz náhle změnil, a pokračoval: „Oni o tom nechtějí

mluvit. Možná jsou pořád nervózní kvůli našemu spojení s Lunary nebo tak něco – já nevím, ale něco jim dělá starosti. Skonči to tu a půjdeme dál.“

Danchekker se podíval na Hunta, zmateně zamrkal a potom kývl a rychle změnil téma. „No nic, jsem si jistý, že to může počkat, až budeme někde, kde to bude pohodlnější. Co kdybychom se vrátili nahoru? V laboratořích tam provádíme pár experimentů, které by vás, myslím, mohly zajímat.“

Všichni se začali šourat zpátky ke dveřím. Hunt a Danchekker si vzadu vyměnili nechápavé pohledy.

„Mohu se zeptat, co to mělo znamenat?“ chtěl vědět profesor.

„Netuším,“ odpověděl Hunt. „Pojď, nebo nás tu nechají.“

# # #

Mnoho set milionů kilometrů od Vršku se užaslá planeta dozvídala o setkání s inteligentní mimozemskou rasou. Na obrazovkách celého světa se přehrával záznam prvního přímého kontaktu na palubě *Shapieronu* a přílet Obrů na ganymedskou Hlavní základnu. Přes zeměkouli se přehnala ještě větší vlna úžasu a vzrušení než ta, co následovala po objevu Charlieho a první ganymeďanské lodi. Některé reakce byly obdivuhodné, některé odsouzeníhodné, některé jen komické – ale všechny předvídatelné.

Na nejvyšší oficiální úrovni se Frederic James McClusky, delegát Spojených států na mimořádném zasedání svolaném Spojenými národy, opřel v křesle a rozhlédl se po přeplněném kruhovém sálu, zatímco Charles Winters, zástupce Velké Británie ze Spojených států evropských, skončil svůj pětačtyřicetiminutový projev.

„Krátce řečeno prohlašujeme, že místo, kde dojde k prvnímu přistání, by mělo nepochybně být vybráno z oblasti britských ostrovů. Všechny rasy, lidé i národy na Zemi dnes vedou své sociální, obchodní, vědecké i politické dialogy v anglickém jazyce. Angličtina je symbolem zborcení bariér, jež nás kdysi oddělovaly, a také symbolem nového řádu; řádu harmonie, důvěry a vzájemné spolupráce všech obyvatel planety. Je tedy zcela na místě, že právě anglický jazyk je prostředkem, kterým se vede dialog mezi námi a

našimi mimozemskými přáteli. Mohu vám také připomenout, že jazyk britských ostrovů je jediným lidským jazykem, který ganymedanský stroj ovládl? Co by tedy, pánové, mohlo být přirozenější, než aby první Ganymeďan vstoupil na půdu naší planety v místě, kde se tento jazyk zrodil?“

Winters se naposledy rozhlédl po publiku a sedl si. V sále bylo slyšet tiché hovory a šustění papírů. McClusky naškrábal do svého zápisníku pár poznámek a podíval se, co tam zatím má.

Pozemské vlády se projednou vzácně shodly a prohlásily, že poutníci z minulosti, kteří ztratili vlastní domov, se mohou usadit, kdekoli budou chtít. Toto setkání bylo svoláno až po veřejném prohlášení a zvrhlo se v nechutnou hádku, kdy se zástupci jednotlivých států před zraky kamer hašteřili o to, který národ má mít tu čest přivítat Ganymeďany jako první.

Začal to vlastně McClusky, který, pamětliv svého briefingu v Komisi prezidentových poradců a na Ministerstvu vnitra ve Washingtonu, upozornil na fakt, že příslušníci VOOSN, kteří operují u Jupiteru, jsou převážně Američané. V podstatě tím říkal: Američané je našli, mají tedy právo si je nechat. Nato vystoupil sovětský delegát, kterému trvalo dvě hodiny, než z něj vypadlo, že protože jeho země zaujímá největší část zemského povrchu ze všech, představuje většinu planety, a to je to, co se počítá. Na to zareagovala Čína tvrzením, že ona má víc *obyvatel* než kterákoli jiná země, což je, podle všech demokratických principů, rozhodně lepší definice ‘většiny’. Izrael prohlásil, že nejlépe ze všech chápe situaci menšinových skupin bez domova a že by se to mělo brát v úvahu. Irák založil svůj nárok na tvrzení, že je nejstarším známým národem, zatímco jistá africká republika podporovala *svůj* nárok prohlášením, že je nejmladší.

V té době už to McCluskyho mírně řečeno nudilo. Rozladěně mrskl své pero na zápisník a stiskl tlačítko, kterým dal najevo, že chce promluvit. O pár minut později ho světlo na jeho panelu informovalo o tom, že předseda mu udělil slovo. McClusky se naklonil k mikrofonu. „Ganymeďané prozatím ani neprohlásili, že chtějí navštívit Zemi, natožpak se tu usadit. Nebyl by dobrý nápad nejprve se jich zeptat, než o tom budeme dál diskutovat?“

Vypukla další debata, během níž se ukázalo, že proti myšlence diplomatického odkladu vlastně nikdo neprotestuje. Nakonec byla celá záležitost *odložena do získání dalších informací*.

Ale na jedné drobné věci se delegáti shodli.

Dělalo jim starosti, že příslušníci VOOSN, důstojníci, vědci a další osoby na Ganymedu nejsou vyškolení v jemném umění diplomacie a přesto musí reprezentovat celou Zemi. Proto vytvořili sadu směrnic, které všem zdůrazňovaly vážnost a důležitost jejich poslání a mezi jiným je nabádaly, aby se „… zdrželi jakýchkoli nepromyšlených nebo impulzivních výroků nebo činů, jež by neznámé bytosti, jejichž povaha a úmysly jsou nejisté, mohly pokládat za provokaci…“

Když tu zprávu zachytili na Ganymedu a přečetli ji všem příslušníkům VOOSN i vědcům, docela je to pobavilo. Pozemšťané si nebyli jistí, co se přesně míní „povahou a úmysly…“, takže ji raději přečetli i Ganymeďanům.

Obři si mysleli, že je docela vtipná.

Kapitola jedenáct

Základna Vršek byla v porovnání s Hlavní základnou malá a spartánsky strohá a nabízela jenom omezené ubytování i pohodlí. Během doby, kdy ganymeďanští experti prováděli intenzivnější průzkum lodi, začaly se obě rasy mísit mnohem volněji než předtím a lépe se poznávat. Hunt měl příležitost pozorovat mimozemšťany z bezprostřední blízkosti a lépe pochopit jejich způsoby a temperament. Vytěžil z té možnosti co nejvíce.

Základní rys, kterým se odlišovali od pozemšťanů, byla, jak už věděl, jejich naprostá nechápavost samotné myšlenky války nebo jakékoli jiné formy záměrného násilí. Na Vršku to nakonec připsal společnému faktoru, který všichni sdíleli – jak si uvědomil, byla to základní odlišnost v jejich mentalitě. Nikdy nespatřil u žádného Ganymeďana ani náznak agresivity. Nikdy se o nic nehádali, neprojevovali netrpělivost a ani nedávali najevo, že by vůbec měli *co* držet na uzdě. To ho samo o sobě nepřekvapilo – od tak duševně pokročilých a civilizovaných lidí by to očekával. Ale co ho opravdu zarazilo bylo, že Ganymeďané neměli, na rozdíl od pozemšťanů, ani žádný způsob, jak dát svým agresivním instinktům společensky přijatelný průchod. Nevykazovali mezi sebou žádnou soutěživost ani rivalitu, dokonce ani takovou tu neškodnou, subtilní a přátelskou, kterou lidé brali jako součást života a často se z ní těšili.

Ztráta důstojnosti neznamenala pro Ganymeďana nic. Pokud se prokázalo, že se v určité věci mýlil, ochotně to připustil; pokud se prokázalo, že měl pravdu, nepocítil žádné zvláštní uspokojení. Mohl stát a dívat se, jak někdo dělá práci, kterou by on sám zvládl lépe, a nic neříkat – což je pro většinu pozemšťanů skoro nemožné. V opačné situaci by promptně požádal o pomoc. Ganymeďané nikdy nebyli arogantní, autoritativní ani přezíraví; ale zároveň nebyli ani ponížení, servilní nebo kajícní. Nikdy se nesnažili nikoho zastrašovat a nikdy by se také nenechali zastrašit někým jiným. Ať řekli nebo

udělali cokoli, zkrátka se v tom neprojevovala žádná instinktivní touha po postavení nebo nadřazenosti. Mnoho psychologů věřilo, že takové sociální chování je v zásadě náhražkový rituál, aby lidé mohli ventilovat agresivní instinkty, které jinak musí ve společnosti potlačovat. Pokud tomu tak bylo, jediný závěr, který z toho mohl Hunt vyvodit zněl, že Ganymeďané z nějakého důvodu takové instinkty prostě nemají.

Zdaleka to neznamenalo, že by byli chladní a bez emocí. Jak ukázala jejich reakce na zničení Minervy, byli srdeční, přátelští a hluboce sentimentální, někdy do takové míry, že to pozemšťanům vychovaným ve „staré škole“ mohlo připadat nepřístojné. A měli rozvinutý, byť velmi subtilní a sofistikovaný smysl pro humor, jak ukazoval například základní design ZORACa. A, jak řekla Shilohin, byli opatrní, ne však bázliví: zkrátka všechny své tahy a akce plánovali dopředu. Když se do něčeho pustili, vždycky přesně věděli, čeho chtějí dosáhnout, proč toho chtějí dosáhnout, jak toho chtějí dosáhnout a co budou dělat, když se to nepovede. Průměrný pozemský inženýr by katastrofu na Iscarisu odbyl mávnutím ruky jako jednu z těch věcí, na které je lepší zapomenout nebo je zkusit znovu a doufat, že tentokrát bude mít větší štěstí. Ganymeďané pokládali za neomluvitelné, že se vůbec něco takového mohlo stát a ani po dvaceti letech se s tím plně nesmířili.

Hunt je viděl jako důstojnou a hrdou rasu umírněné řeči a vznešeného postoje, ale především společenskou a přístupnou. Neprojevovali žádnou podezřívavost ani nedůvěru k cizincům, tak typickou pro většinu pozemšťanů. Byli tiší, zdrženliví, sebejistí a především racionální. Jak řekl Danchekker jednoho dne Huntovi v baru na Vršku: „Kdyby se celý vesmír zbláznil a rozletěl se na kusy, Ganymeďané by tam určitě zůstali do konce, aby ty kusy zase poskládali dohromady.“

# # #

Ten bar se vůbec stal hlavním místem společenských aktivit mezi pozemšťany a malou skupinou Ganymeďanů. Každý den po večeři se tam příslušníci obou ras trousili, dokud nebyla místnost zaplněná a na každém kousku rovného povrchu, včetně podlahy,

který nepokrýval rozvalený pozemšťan nebo Ganymeďan, nestály sklenice. Mluvilo se o všem možném a obyčejně to pokračovalo až do časných ranních hodin, protože ti, kdož netoužili po samotě a soukromí, neměli po práci vlastně co dělat.

Ganymeďanům velmi zachutnala skotská whisky, kterou pili neředěnou po sklenicích. Na oplátku přivezli ze *Shapieronu* svůj vlastní destilát. Mnoho pozemšťanů s ním experimentovalo a došli k závěru, že je jemný, hřejivý, trochu nasládlý… a že má devastující účinky, které se ale projeví teprve za dvě hodiny poté, co ho začnete pít. Ti, kteří se o tom přesvědčili na vlastní kůži, ho nazvali gačab – ganymeďanská časovaná bomba.

A právě během jednoho takového večera se Hunt rozhodl přímo nakousnout téma, které bylo už nějakou dobu záhadou pro víc než jen pár pozemšťanů. V baru byla právě Shilohin, Garuthův zástupce Monchar a čtyři další Ganymeďané, zatímco Zemi zastupoval Danchekker, elektronik Vince Carizan a půl tuctu dalších.

„Je tu něco, co nám všem dělá starosti," začal, protože se už naučil uznávat ganymeďanskou snahu mluvit vždy přímo. „Musíte chápat, že nás velice láká klást otázky lidem, kteří vědí, jak vypadala Země ve vzdálené minulosti, ale vy o tom nikdy nechcete mluvit. Proč?" Jeho otázku podpořily nezřetelné výroky ze všech stran. Místnost najednou ztichla. Ganymeďané vypadali nesví a dívali se jeden na druhého, jako by doufali, že se tomo někdo ujme.

Nakonec to byla Shilohin. „My o vašem světě víme velice málo. Je to delikátní věc. Vy máte svou kulturu a historii, které jsou nám naprosto cizí…" Opět předvedla ganymeďanský ekvivalent pokrčení rameny. „Zvyky, hodnoty, způsoby… dohodnuté formy vyjadřování. Nechceme nikoho urazit tím, že bychom nevědomky řekli něco špatného, a proto se tomuto tématu raději vyhýbáme."

Ta odpověď nebyla zrovna přesvědčivá.

„Všichni si myslíme, že to má nějaký hlubší důvod," řekl otevřeně Hunt. „Náš původ je rozdílný, ale my všichni v této místnosti jsme především vědci. Naší prací je pravda, a proto bychom se neměli vyhýbat žádným faktům. Tohle je neformální setkání a my se už přece dobře známe. Chceme, abyste byli upřímní. Jsme zvědaví."

Ve vzduchu viselo očekávání. Shilohin znovu pohlédla na Monchara, který tiše naznačil souhlas. Pomalu dopila, uspořádala si myšlenky a promluvila k celé místnosti.

„Tak dobrá. Možná máte pravdu, bude lépe, když před sebou nebudeme mít tajemství. Mezi evolucí vašeho a našeho světa byl jeden zásadní rozdíl – na Minervě nebyli masožravci.“ Odmlčela se, jako by čekala na reakci, ale pozemšťané dál tiše seděli; bylo jim jasné, že to není všechno. Shilohin pocítila úlevu. Možná si dělali příliš velké starosti z možných reakcí těchto nepředvídatelných, násilnických trpaslíků.

„Základní důvod spočíval v tom, věřte tomu nebo ne, že Minerva byla mnohem dál od Slunce.“ Pokračovala ve vysvětlování. „Na Minervě by se nemohl život nikdy vyvinout nebýt skleníkového efektu, o kterém už víte. Ale i tak to byla studená planeta, mnohem chladnější než Země.

Ale skleníkový efekt udržel oceány kapalné a stejně jako na Zemi se i na Minervě život poprvé objevil tam – v mělkých oblastech moří. Jenže podmínky na Minervě přály vyšším formám života méně než na Zemi, a proto byl proces evoluce relativně pomalý.“

„Ale inteligentní život se tam objevil mnohem dřív než na Zemi,“ nadhodil kdosi. „To je trochu zvláštní.“

„To proto, že Minerva byla dál od Slunce a vychladla dřív,“ odpověděla Shilohin. „Což znamená, že tamější život měl oproti pozemskému náskok.“

„Rozumím.“

Shilohin pokračovala. „Zpočátku probíhala evoluce na obou planetách pozoruhodně podobným způsobem. Objevily se složité bílkoviny, které časem vytvořily sebereplikující molekuly, a nakonec se zrodily živé buňky. Po jednobuněčných formách života přišly kolonie buněk a nakonec mnohobuněčné organismy se specializovanými orgány – všechno variace na základní mořskou bezobratlou formu.

Bod, ve kterém se obě linie oddělily v reakci na podmínky panující na jejich planetách, bylo objevení mořských obratlovců – kostnatých ryb. Pro minervanské druhy to představovalo slepou uličku, ze které nemohly postoupit dál, dokud nevyřeší problém, se

kterým se jejich protějšky na Zemi potýkat nemusely. Ten problém byl prostý – chladné životní prostředí.

Rozumějte: jak se u minervanských druhů objevovala vylepšení tělesných pochodů a dokonalejší orgány, potřebovaly stále více kyslíku. Ale díky nízké teplotě ho už tak potřebovaly moc. Primitivní oběhový systém raných minervanských ryb nebyl schopen současně dopravovat kyslík do buněk a odvádět z nich odpady a toxiny – tedy, ne pokud se mělo pokročit k nějaké vyšší formě.“ Shilohin se opět odmlčela, aby dala příležitost položit otázky. Ale její posluchači byli příliš zaujatí, než aby ji přerušili.

„Jak se v takových situacích stává vždycky,“ pokračovala, „příroda vyzkoušela mnoho alternativ, jak tento problém vyřešit. Nejúspěšnějším řešením bylo vytvoření sekundárního oběhu, který by ulehčil práci primárnímu – zdvojení všech cév. Zatímco primární systém se soustředil výhradně na oběh krve a zásobování kyslíkem, sekundární převzal odvádění odpadů.“

„To je mimořádné!“ vykřikl Danchekker. Nemohl si po moci.

„Ano, hádám, že když to srovnáte s tím, na co jste zvyklý, profesore, tak je.“

„Ještě jedna věc – jak se zajistilo, aby se každá látka dostala do správného oběhového systému?“

„Osmotické membrány. Mám teď zacházet do detailů?“

„Ne, ééé, děkuji.“ Danchekker zvedl ruku. „To počká na jindy. Prosím, pokračuj.“

„Dobrá. Tedy, jakmile tato základní struktura dospěla k vrcholu a vžila se, mohl pokračovat vývoj k vyšším formám. Objevovaly se mutace, prostředí vyvolávalo selekci a život v minervanských mořích začal divergovat a specializovat se. Vzniklo mnoho různých druhů a za nějaký čas se objevilo i množství masožravců, jak byste čekali…“

„Neříkala jsi, že na Minervě masožravci nebyli?“ zeptal se někdo.

„To až později. Teď mluvím o dávné minulosti.“

„Aha.“

„Objevily se masožravé ryby a přesně podle očekávání začala příroda okamžitě hledat způsob, jak ochránit jejich oběti. Ryby, které měly dvojitý oběhový systém a byly díky tomu pokročilejší,

vymyslely velice účinnou obranu: primární a sekundární oběh se úplně oddělily a koncentrace toxinů v sekundárním oběhu překročila smrtelnou mez. Jinými slovy, ryby začaly být jedovaté. Díky izolaci sekundárního oběhu nemohly toxiny proniknout do primárního – to by přirozeně zabilo i jejich majitele.“

Carizan se zamračil. Podíval se na Shilohin a naznačil jí, aby na chvíli přestala. „To podle mě není zrovna moc dobrá ochrana,“ usoudil. „K čemu je, že otrávíte masožravce *potom*, co vás sežere. To už je stejně pozdě, ne?“

„Pro jedince, který měl tu smůlu, že se setkal s nepoučeným masožravcem, jistě ano,“ souhlasila Shilohin. „Ale nezapomínejte, že příroda si může dovolit jedinci plýtvat; záleží jí pouze na přežití druhu jako takového. Když o tom přemýšlíte, je jasné, že přežití nebo zánik druhu závisí na tom, jestli se objeví predátoři, kteří mu dávají přednost jako potravě. A v této situaci bylo něco takového nemožné; kdykoli se objevil mutant s takovými tendencemi, zahynul, jakmile se pokusil řídit svými instinkty. Nikdy neměl šanci svou mutaci přenést na potomstvo, takže se taková charakteristika nemohla uchytit.“

„A další věc,“ vmísil se do toho jeden z biologů VOOSN. „Mláďata – aspoň na Zemi – imitují jídelní zvyky svých rodičů. Jestli to platilo i na Minervě, mláďata se od svých rodičů naučila vyhýbat jedovatým druhům. Muselo to tak být, protože mutanti, kteří se jim nevyhýbali, nikdy nežili dost dlouho, aby se stali rodiči.“

„Totéž můžete pozorovat například u pozemského hmyzu,“ dodal Danchekker. „Některé druhy napodobují zbarvení vos a včel, i když samy jsou zcela neškodné. A ostatní zvířata je nechávají na pokoji – je to tentýž princip.“

„Dobrá, to dává smysl,“ Carizan pokynul Shilohin, aby pokračovala.

„Takže se minervanské ryby rozdělily do tří velkých skupin: masožravce, nejedovaté nemasožravce se specializovanými mechanismy alternativní obrany a jedovaté nemasožravce, kteří měli nejlepší obranu a mohli pokračovat ve vývoji ze své už tak privilegované pozice.“

„Nepřišly přitom o svoji odolnost proti chladu?“ zeptal se někdo.

„Ne, jejich sekundární oběhový systém stále sloužil i svému původnímu účelu. Jak jsem řekla, jediná změna byla v tom, že se zvýšila koncentrace toxinů a že se systém oddělil od primárního.“

„Rozumím.“

„Výborně. Oba typy nemasožravců musely něco jíst, a tak soupeřily o potravu – rostliny, rudimentární bezobratlé, organické látky rozpuštěné ve vodě a tak dále. Ale Minerva byla studená a potravy na ní nebyl nadbytek – rozhodně ne tolik jako na Zemi. Jedovaté druhy byly úspěšnější a nakonec se staly dominantními. Nejedovatých nemasožravců ubývalo, a protože představovali jediný zdroj potravy pro masožravce, těch ubývalo spolu s nimi. Nakonec se ekosystém rozdělil na dva, které zůstaly od té doby nezávislé: nejedovaté druhy se odstěhovaly do hloubky, kde jejich konkurenti nebyli, a masožravci je přirozeně následovali. Tyto dvě skupiny se vyvíjely jako hlubinné formy a nakonec dosáhly ekologické rovnováhy a stabilizovaly se. Jedovaté druhy zůstaly v mělkých pobřežních vodách a právě z nich se později vyvinuli suchozemští živočichové.“

„Ty chceš říct, že všechny suchozemské druhy, které se objevily, měly dvojitý oběhový systém?“ zeptal se fascinovaně Danchekker. „Všechny byly jedovaté?“

„Přesně tak,“ odpověděla Shilohin. „V té době už byl tento znak jejich nedílnou součástí – tak jako mnoho charakteristik společných *vašim* obratlovcům. Předával se z generace na generaci, v podstatě beze změn…“

Shilohin se odmlčela a posluchači začali překvapeně šeptat – začaly jim docházet plné důsledky toho, o čem Shilohin mluvila. Kdosi vzadu to konečně převedl do slov.

„To vysvětluje, co jsi říkala na začátku – že později už na Minervě nebyli žádní masožravci. Z důvodů, které jsi uvedla, se nikdy nemohli uchytit, i kdyby se občas spontánně objevili.“

„Správně,“ potvrdila Shilohin. „Občas se objevila nějaká divná mutace zaměřená tímto směrem, ale jak jste říkal, už nikdy se nemohla znovu uchytit. Všechna zvířata, která se později objevila, byla výlučně býložravá. Nevyvíjela se stejně jako pozemská zvířata, protože faktory přírodního výběru byly jiné. Neměli žádné instinkty

typu boj-nebo-útěk, protože neměli s kým bojovat ani před kým utíkat. Neměli vzory chování založené na strachu, vzteku nebo agresi, protože takové emoce pro ně neměly žádnou hodnotu a proto je přírodní výběr nepreferoval. Nebyli to rychlí běžci, protože neměli před kým utíkat, a stejně tak se nikdy neobjevilo ochranné zbarvení. Na Minervě nebyli ptáci, protože nic nestimulovalo jejich vývoj.“

„Ty malby v lodi!“ Hunt se otočil k Danchekkerovi, když mu náhle došla pravda. „To nebyly žádné kreslené postavičky, Chrisi. To byla skutečná zvířata!“

„Dobrý Bože, Vicu.“ Profesor překvapením zamrkal a otevřel ústa a přemýšlel, proč mu to nedošlo taky. „Máš pravdu. Jistě… máš naprostou pravdu. To je mimořádné. Musíme je prostudovat lépe…“ Zdálo se, že Danchekker chce ještě něco říct, ale zarazil se, jako by ho právě něco napadlo. Zamračil se a promnul si čelo, ale promluvil teprve tehdy, když šepot trochu utichl.

„Promiňte,“ zavolal, když se situace uklidnila. „Je tu ještě jedna věc… Pokud na Minervě nebyli vůbec žádní predátoři, co omezovalo počet býložravců? Nevidím žádný mechanismus, který by se staral o udržování přírodní rovnováhy.“

„K tomu jsem právě chtěla dojít,“ přikývla Shilohin. „Odpověď je prostá: nehody. Stačil lehký škrábanec nebo oděrka, aby jedy ze sekundárního systému pronikly do primárního. Pro minervanská zvířata byla většina nehod smrtelných. Přírodní výběr dával přednost přirozené ochraně. Druhy, které přežily a dařilo se jim, byly ty s nejlepší ochranou – tvrdou vnější kůží, hustou srstí, šupinami a tak dál.“ Zvedla jednu ruku a předvedla své dlouhé nehty a šupiny na kloubech. Potom si odtáhla límeček a ukázala jemné, překrývající se šupiny, které jí tvořily proužek na rameni. „U dnešních Ganymeďanů je stále možné nalézt mnoho pozůstatků pradávné ochrany.“

Hunt teď pochopil, proč je povaha Ganymeďanů taková, jaká je. Jak to Shilohin popisovala, důvod objevení jejich inteligence nebyl ten, že by potřebovali vyrábět zbraně nebo přelstít nepřátele či kořist. Oni získali inteligenci proto, aby mohli předvídat hrozící zranění a vyhýbat se mu. Učení a sdílení znalostí muselo mít pro primitivní Ganymeďany obrovskou hodnotu. A přírodní výběr v nich posiloval

neustálou opatrnost, rozvážnost a schopnost představit si všechny možné důsledky nějakého činu; uspěchanost a bezhlavost zabíjely.

Jak by mohly být bytosti pocházející z takových předků jiné než instinktivně kooperativní a neagresivní? Ganymeďané neměli žádné zkušenosti s násilnou soutěží jakéhokoli druhu ani s používáním síly vůči protivníkovi, a tedy nepotřebovali vzory chování, které by v pokročilejší civilizované společnosti umožnily ventilovat takové instinkty „normálním“ způsobem. Hunt přemýšlel, co vlastně znamená „normální“. Shilohin, jako by mu četla myšlenky, mu poskytla ganymeďanskou definici tohoto pojmu.

„Můžete si tedy snadno představit, jak se dívali na svět první ganymeďanští myslitelé. Žasli nad tím, jak příroda ve své nekonečné moudrosti zařídila svět: rostliny žijí z půdy a zvířata pojídají rostliny. Staří Ganymeďané to pokládali za přirozený řád vesmíru.“

„Jako boží plán,“ nadhodil někdo poblíž baru. „Připadá mi to jako náboženský pohled.“

„To máte pravdu,“ souhlasila Shilohin a otočila se k němu. „V naší rané historii bylo náboženské cítění velmi rozšířené. Než jsme lépe pochopili vědecké principy, připisovali jsme mnoho záhad, které jsme neuměli rozřešit, nějakému všemocnému hybateli… v určitém směru podobnému vašemu Bohu. Tato raná učení tvrdila, že přirozený řád života je nejvyšším vyjádřením moudrosti přírody… vy byste tomu asi řekli boží vůle.“

„Až na hlubinné ryby,“ poznamenal Hunt.

„No, ty do toho taky docela dobře zapadaly,“ odpověděla Shilohin. „Náboženští učitelé naší rasy to chápali jako trest. Říkali, že v moři, dávno před úsvitem dějin, byl zákon porušen. A za trest byli provinilci navěky vykázáni do nejhlubších a nejtemnějších hlubin oceánů a nikdy už nesměli spatřit sluneční svit.“

Danchekker se naklonil k Huntovi a zašeptal: „To je úplně jako vyhnání z Ráje. Zajímavá paralela, nemyslíš?“

„Hmmm… jenom s biftekem místo jablka,“ zamumlal Hunt.

Shilohin šoupla svou sklenici přes bar a počkala, až jí stevard doleje. V místnosti vládlo ticho, jak si pozemšťané přebírali, co se právě dozvěděli. Konečně usrkla drink a pokračovala.

„A tak, jak vidíte, pokládali Ganymeďané přírodu za dokonalou ve vší své harmonii a krásnou ve své dokonalosti. Později objevili vědy a začali se dozvídat stále více o vesmíru, ve kterém žili. Ale nikdy nezapochybovali o tom, že ať je jejich znalosti dovedou jednoho dne jakkoli daleko mezi hvězdy, ať dojdou jakkoli daleko na své cestě k nekonečnu, všude bude vládnout příroda a její zákon. Proč by si také měli myslet něco jiného? Vždyť si nedokázali ani *představit*, že by tomu mohlo být jinak.“

Na okamžik se odmlčela a pomalu přejela pohledem přes celou místnost, jako by se pokoušela zvážit výrazy v obličejích pozemšťanů.

„Chtěli jste upřímnost,“ chvilenku se rozmýšlela. „Tak dobrá. Nakonec se nám podařilo uskutečnit náš dávný sen – letět do vesmíru a objevovat zázraky jiných světů. Když se Ganymeďané se svým idylickým přesvědčením dostali do džunglí a divočin Země, mělo to na ně strašlivý účinek. Nazvali jsme váš domov Planetou zlých snů.“

Kapitola dvanáct

Ganymeďanští inženýři ohlásili, že z lodi pod Vrškem mohou získat všechno potřebné vybavení pro opravu pohonného systému *Shapieronu*, a že to potrvá tři až čtyři týdny. Mezi Vrškem a Hlavní základnou začaly pravidelně létat raketoplány, protože na tomto projektu spolupracovali technici a vědci obou ras. Ganymeďané měli samozřejmě na starosti technickou stránku věci, zatímco pozemšťané se starali o dopravu, logistiku a vnitřní záležitosti. Skupiny expertů VOOSN byly pozvány na palubu *Shapieronu*, aby vědci mohli pozorovat průběh prací a fascinovaně naslouchat, jak jim Ganymeďané poodhalují některá tajemství své vědy. Jeden odborník na jaderné inženýrství z *Jupiteru pět* později prohlásil, že se cítil jako „nevyučený instalatér provázený po fúzní elektrárně“.

Mezitím pracoval tým specialistů VOOSN na Hlavní základně na tom, aby dal ZORACovi rychlokurz v pozemské počítačové vědě a technologii. Výsledkem tohoto kurzu bylo sestrojení systému propojení a konverze kódů, z velké části navrženého samotným ZORACem, který mu měl umožnit napojit se přímo do komunikační sítě Hlavní základny, a tedy i do počítačového komplexu *J pětky*. Tak získal ZORAC a s ním i všichni Ganymeďané přímý přístup do databank lodi a otevřel se před nimi zlatý důl informací o mnoha aspektech pozemského způsobu života, historie, geografie a vědy – a to bylo něco přesně pro ně.

Jednoho dne vypukla v komunikační místnosti Velícího centra velitelství VOOSN panika, když se z reproduktorů náhle ozval neznámý hlas. Byl to další ZORACův vtip. Vymyslel vlastní pozdrav pozemšťanům a propašoval ho do signálu laserového spoje se Zemí.

# # #

Země byla samozřejmě celá netrpělivá, aby se dozvěděla o Ganymeďanech co nejvíc. Na Ganymedu byla uspořádána tisková konference přenášená do celé světové sítě, při které tým Ganymeďanů odpovídal na otázky vědců a reportérů z mise *Jupiter pět*. Očekávalo se početné publikum, a protože žádná místnost na Hlavní základně nebyla dost velká, Ganymeďané ochotně souhlasili s návrhem uspořádat konferenci v *Shapieronu*. Hunt byl jedním z těch, kdo kvůli tomu přiletěli z Vršku.

První otázka se týkala konceptů a principů skrytých za stroji v *Shapieronu*, především pak za pohonným systémem. Ganymeďané na to odpověděli, že spekulace vědců VOOSN byly částečně správné, ale ne úplné. V motorech byly masivní prstence, ve kterých kroužily po uzavřených drahách malé černé díry. Tento systém opravdu generoval rychlé změny gravitačního potenciálu a ty skutečně vytvářely oblast intenzívní časoprostorové distorze, ale to ještě samo o sobě loď nepohánělo; pouze to uprostřed prstence vytvářelo ohnisko, ve kterém se anihiloval slabý proud obyčejné hmoty. Energie skrytá ve hmotě se projevila jako energie gravitační, i když rozhodně ne v tak jednoduché formě jako síla zaměřená na centrální bod; podle Ganymeďanů výsledný efekt spíše připomínal „napětí ve struktuře časoprostoru obklopujícího loď…“ Právě tato stresová vlna se pohybovala vesmírem a unášela loď s sebou.

Myšlenka, že je možné anihilovat hmotu dle libosti, byla překvapivá, a že je tak možné uměle vytvářet gravitaci, znamenalo přímo zjevení. Ale nejúžasnější bylo, když Ganymeďané prozradili, že tohle všechno je pouze způsob, jak ovládnout jev, k němuž přirozeně dochází v celém vesmíru. Protože takhle zjevně gravitace v přírodě fungovala; jakákoli hmota se časem měnila v nic, i když nezměnitelně pomalu, a právě to malé množství neustále mizejících základních částic vyvolávalo gravitační efekty. Při každé anihilaci vznikal malý, krátký gravitační puls, ale kombinovaný efekt milionů pulsů, ke kterým docházelo každou sekundu, vytvářel v makroskopickém měřítku iluzi stabilního pole. Gravitace tedy přestala být něčím statickým a pasivním, co působilo všude, kde se nacházela nějaká hmota; teď byla stejná jako všechna ostatní pole v tom, že závisela na rychlosti *změny* něčeho – konkrétně změny

hmotnosti. Tento princip a objev způsobu, jak ho uměle vytvořit a ovládat, tvořil základ ganymeďanské gravitační technologie.

Pozemské vědce tato představa dost vyděsila. Hunt se za ně za všechny zeptal, co se stane se základními fyzikálními zákony – například se zákonem o zachování energie nebo hybnosti, když libovolná částice může zmizet, kdykoli se jí zachce. Jak Ganymeďané ukázali, takzvané „základní fyzikální zákony“ nebyly ani základní ani zákony. Stejně jako kdysi Newtonovy zákony mechaniky, i tyto byly pouhým přiblížením, což by se dalo odhalit použitím vyspělejších teoretických modelů a dokonalejších měřících technik, tak jako opatrně prováděné pokusy se světlem ukázaly neudržitelnost klasické fyziky a přispěly k vytvoření speciální teorie relativity. Ganymeďané to ilustrovali tím, že rychlost mizení hmoty je natolik malá, že kilogramu vody by trvalo hodně přes deset miliard let, než by se jeho váha snížila o jediný gram – což je samozřejmě pro současné pozemské přístroje naprosto nezachytitelné. I přesto jsou ale zákony, o kterých Hunt mluvil, naprosto adekvátní, protože chyby, které zavádějí, jsou tak malé, že to v praxi nehraje roli. Stejně tak se dodnes používá newtonovská mechanika, i když teorie relativity popisuje realitu přesněji. Historie přírodních věd na Minervě vypadala podobně. Až by pozemšťané ještě o něco pokročili, nepochybně by museli základy fyziky přehodnotit znovu.

To vedlo k otázce trvalosti vesmíru. Hunt se zeptal, jak může vesmír vůbec existovat, neřkuli vyvíjet se, pokud mizí rychlostí, kterou Ganymeďané uvedli – ta nebyla na vesmírné poměry nijak malá. Už by z něj vlastně nemělo moc zbývat. Dozvěděl se, že vesmír je věčný. Částice se totiž můžou ve vesmíru i spontánně objevovat, nejenom mizet – a pokud mizí, pak hlavně z oblastí velkých koncentrací hmoty – což je docela logické, protože tam jich je nejvíc. A vývoj postupuje od jednoduššího ke složitějšímu – od základních částic přes mezihvězdná mračna, hvězdy, planety, organické látky a samotný život až k inteligenci – v nekončícím cyklu. Vesmír je jako nekonečně velké jeviště, na kterém hra nikdy nekončí, ale jednotliví herci přicházejí a odcházejí. Všechno je řízeno jednosměrným tlakem, který se neustále pokouší vytvořit z nižší úrovně organizace vyšší. Vesmír je vlastně výsledkem zápasu mezi

dvěma základními, protichůdnými procesy: druhým zákonem termodynamiky, který se pokouší zvyšovat neuspořádanost, a evolučním principem, který v omezených oblastech tvoří z chaosu řád. Podle Ganymeďanů se výraz „evoluce“ neomezoval jen na vývoj živých bytostí, ale na všechny děje, při kterých vzrůstala složitost, od tvorby atomového jádra přes hvězdnou plazmu až po návrh superpočítače; vznik života byl jenom drobnou epizodou. Přirovnávali evoluční princip k rybě, která plave proti proudu entropie – ryba a proud symbolizovaly dvě základní síly, které podle Ganymeďanů řídily vesmír. Evoluce fungovala, protože fungovala selekce; selekce fungovala, protože pravděpodobnost fungovala určitým způsobem. Vzato kolem a kolem, vesmír byl záležitost statistiky.

A tak se částice objevovaly, prožily svůj vymezený čas a zase zmizely. Odkud se braly a kam mizely? To byl, zhruba řečeno, problém, před kterým stáli ganymeďanští vědci v době před odletem *Shapieronu*. Celý vesmír vnímatelný smysly se podle nich dal přirovnat ke geometrické rovině, kterou částice procházela, aby nějakou dobu mohla vystupovat v historii galaxií. Ale v jakém super-vesmíru byla ta rovina vnořena? Jaké skutečnější reality byl náš vesmír jenom bledým, nevýznamným stínem? Minervanští výzkumníci teprve začali hledat odpovědi na tyto otázky a sebevědomě tvrdili, že to představuje klíč nejenom k prakticky uskutečnitelnému mezigalaktickému cestování, ale i k proniknutí do domén existence, které si ani nedokázali představit. Vědci ze *Shapieronu* přemýšleli, co asi jejich potomci zjistili za ty roky, desetiletí nebo dokonce staletí, která uplynula po jejich odletu z Minervy. Mohlo náhlé zmizení celé jejich civilizace nějak souviset s navázáním kontaktu s nějakým netušeným vesmírem?

Přítomné novináře nejvíc zajímaly kulturní základy minervanské civilizace, především jak tam probíhaly každodenní obchodní transakce. Ekonomika volné soutěže založená na penězích nějak nešla dohromady s naprosto nesoutěživými Ganymeďany a tak reportéry zajímalo, jaký alternativní systém používali k měření a řízení závazků mezi jedincem a společností.

Ganymeďané potvrdili, že jejich systém fungoval i bez motivační síly zisku a potřeby udržovat si finanční solventnost. Tohle byla další oblast, kde radikálně odlišná psychologie a výchova Ganymeďanů znemožňovaly jasnou domluvu, především proto, že nechápali mnoho životních skutečností, která se na Zemi pokládají za samozřejmé. Připadalo jim divné, že by se mělo nějak dohlížet na to, aby každý dával společnosti alespoň tolik, kolik si od ní bere; stejně tak nechápali, jak se může stanovit nějaký základní poměr „vstup/výstup“, protože, jak říkali, každý jedinec má vlastní poměr vstupu a výstupu, při kterém podává optimální výkon a je jeho základním právem zvolit si ho. Představu finančního tlaku nebo jakéhokoli jiného způsobu, jak donutit někoho vést život, který by si jinak nevybral, považovali za groteskní porušení svobody a důstojnosti. Navíc nechápali, proč by mělo být nutné založit společnost na takových principech.

Co tedy, ptali se jich, zabraňovalo tomu, aby se z nějakého Ganymeďana nestal parazit, který by jen žil ze společnosti, ale nic jí nedával? A pokud tomu nic nebránilo, jak mohla jejich společnost vůbec přetrvat? Ganymeďané to opět nedokázali pochopit. Každý jedinec, řekli, má přece instinkt přispívat do společnosti a jedna ze základních životních potřeb je uspokojení tohoto instinktu; proč by se někdo záměrně připravoval o pocit, že ho ostatní potřebují? To motivovalo Ganymeďany místo peněz – nedokázali prostě žít s vědomím, že nejsou nikomu k užitku. Byli tak prostě stvoření. Jejich nejhorší noční můrou bylo, že se stanou závislými na společnosti a nebudou jí to moci nijak oplatit a každý, kdo takovou existenci záměrně vyhledával, byl pokládaný za sociální anomálii, která potřebuje psychiatrickou péči – a kterou je nutné litovat stejně jako mentálně zaostalé dítě. Zjištění, že mnoho pozemšťanů právě takový život pokládá za svůj konečný cíl, pouze posílilo přesvědčení Ganymeďanů, že druh *Homo sapiens* převzal od Lunarů některé strašné vady. Na druhou stranu se však vyjádřili v tom smyslu, že podle toho, co se dozvěděli o posledních několika dekádách lidské historie, příroda tyto vady pomalu ale jistě napravuje.

Když konference skončila, Hunt zjistil, že ze všeho toho mluvení dostal žízeň. Zeptal se ZORACa, jestli by se tu někde nemohl napít a

dozvěděl se, že když vyjde z hlavních dveří sálu, zahne doprava a půjde kousek po chodbě, dojde k otevřenému prostoru s křesílky, kde je k dispozici občerstvení. Hunt si objednal gačab s kolou – poslední produkt kontaktu mezi oběma kulturami a okamžitý hit u obou – a opustil dav producentů a techniků a vydal se podle ZORACových instrukcí pro drink do výdejové jednotky.

Když se otočil a rozhlédl se, aby si našel židli, mimoděk si všiml, že je tu jediný pozemšťan. Sedělo tu roztroušeno pár Ganymeďanů – jednotlivě nebo v malých skupinkách – ale většina míst zela prázdnotou. Vybral si malý stůl s několika volnými židlemi, přešel k němu a sedl si. Kromě jednoho dvou kývnutí mu Ganymeďané nevěnovali pozornost; člověk by myslel, že je pro ně běžné, aby se jim po lodi potulovali cizinci bez doprovodu. Když uviděl na stole popelník, automaticky sáhl do kapsy pro cigaretové pouzdro. Najednou se zarazil – Ganymeďané přece nekouřili. Prohlédl si popelník zblízka a zjistil, že je to standardní popelník VOOSN. Rozhlédl se. Stejné popelníky byly na většině stolů. Ganymeďané jako obvykle mysleli na všechno – samozřejmě věděli, že tu dnes budou pozemšťané. Povzdechl si, uznale zavrtěl hlavou a sedl si do vypolštářovaného křesla, aby si odpočinul jen se svými myšlenkami.

Ani si nevšiml, že poblíž něj stojí Shilohin, dokud mu ZORAC nepromluvil do ucha hlasem, který pro ni vyhradil. „Doktor Hunt, nemýlím-li se? Dobrý den.“

Hunt sebou trhl a vzhlédl. Potom ji poznal. Usmál se jejímu standardnímu pozdravu a pokynul jí, aby se posadila do jednoho z prázdných křesel. Shilohin si sedla a postavila na stůl vlastní drink.

„Vidím, že nás napadlo totéž,“ řekla. „Je to žíznivá práce.“

„S tím můžu jenom souhlasit.“

„No… jak myslíš, že to šlo?“

„Bylo to skvělé. Myslím, že je to všechny fascinovalo… vsadím se, že to doma způsobilo pár pěkně živých diskusí.“

Zdálo se, jako by Shilohin na okamžik zaváhala, než pokračovala. „Nemyslíš si, že byl Monchar příliš přímý… že příliš otevřeně kritizoval váš způsob života a vaše hodnoty? Například ty věci, které říkal o Lunarech…“

Hunt se na chvíli zamyslel a popotáhl z cigarety.

„Ne, nemyslím. Jestli to vidíte takhle, je mnohem lepší říct to přímo… Jestli se ptáš mě, o těchto věcech se mělo mluvit už dávno. Nenapadá mě pro to nikdo vhodnější; teď si toho možná všimne víc lidí… a to je dobrá věc.“

„Stejně jsem ráda, že to vím,“ náhle zněl její hlas uvolněněji. „Už jsem se začínala trochu bát.“

„Myslím, že z toho si nikdo moc vrásky nedělá,“ poznamenal Hunt. „Rozhodně ne vědci. Ti mají teď dost starostí s tím, že se kolem nich hroutí fyzikální zákony. Myslím, že si ani neuvědomujete, jaké pozdvižení jste způsobili. Musíme změnit některá naše základní přesvědčení – začít zase od startu. Mysleli jsme si, že nám chybí jen posledních pár stránek příběhu – teď to vypadá, že musíme přepsat celou knihu.“

„Myslím, že máš pravdu,“ připustila. „Ale aspoň se nebudete muset vracet tak daleko jako ganymeďanští vědci.“ Všimla si, že ho to zaujalo. „No ano, Viktore, věř mi, že jsme tím prošli taky. Objev teorie relativity a kvantové mechaniky obrátil všechny naše klasické představy naruby stejně jako se to stalo začátkem dvacátého století u vás. A když začaly dávat smysl věci, o kterých jsme mluvili předtím, znamenalo to další velkou vědeckou změnu; všechny koncepty, které přežily první změny a pokládaly se za absolutní, byly najednou špatně – museli jsme změnit všechno, čemu jsme věřili.“

Otočila se k němu s ganymeďanským gestem rezignace. „Vaše věda by se do toho bodu dříve nebo později dostala i bez nás – a pokud můžu soudit, ani by to tak dlouho netrvalo. S vědomostmi, jaké máte teď, se můžete vyhnout nejhoršímu, protože vám většinu můžeme ukázat. Za padesát let budete létat v lodích, jako je tahle.“

„To by mě zajímalo, jestli máš pravdu.“ Hunt mluvil zamyšleně. Znělo to neuvěřitelně, ale potom pomyslel na historii letectví; kolik kolonií by ve dvacátých letech dvacátého století uvěřilo, že za pouhých padesát let budou nezávislé a že budou mít vlastní flotily tryskových stíhaček? Kolik Američanů by uvěřilo, že se za padesát let po dřevěných dvojplošnících dostanou k Apollu?

„A co bude dál?“ zamumlal napůl pro sebe. „Čekají nás další převratné vědecké objevy… o kterých ještě nevíte ani vy?“

„Kdo ví?“ odpověděla. „Popsala jsem, kde byl výzkum, když jsme opouštěli Minervu; potom se mohlo stát cokoli. Ale nemysli si, prosím, že snad víme všechno, třeba jen i v našich oborech. I my jsme zažili pár překvapení, co jsme přišli na Ganymedes. Pozemšťané nás naučili pár věcí, které jsme nevěděli.“

To byla pro Hunta novinka.

„Co tím myslíš?“ zeptal se se zájmem. „Jaké věci?“

Shilohin pomalu usrkla a uspořádala si myšlenky. „No, například ta otázka masožravosti. Jak víš, na Minervě se masožravci nevyskytovali – kromě jistých hlubinných ryb, o které se zajímali jenom vědci a většina ostatních Ganymeďanů by na ně radši zapomněla.“

„Ano, to vím.“

„No, ganymeďanští biologové samozřejmě studovali mechanismy evoluce a odkryli původ naší rasy. I když průměrní Ganymeďané obyčejně věřili na nějaký Bohem nařízený přírodní řád, jak jsem o tom mluvila předtím, mnoho vědců rozpoznalo v systému, který na naší planetě existoval, prvek náhody. Čistě z vědeckého hlediska nemohli najít žádný důvod, proč by to *muselo* být zrovna takhle. A protože to byli vědci, tak si začali klást otázky, co by se mohlo stát, kdyby byly věci jiné… například, kdyby se masožravé ryby neodstěhovaly do hlubších oceánů, ale zůstaly v pobřežních vodách.“

„Jinými slovy, kdyby se vyvinuli obojživelní a suchozemští masožravci,“ dokončil Hunt.

„Přesně tak. Někteří vědci tvrdili, že to byl jenom vrtoch osudu, že Minerva vypadá tak, jak vypadá – žádné božské zákony s tím neměly nic společného. A tak začali vymýšlet hypotetické modely ekologických systémů, ve kterých byli masožravci… předpokládám, že spíš jako intelektuální cvičení než cokoli jiného.“

„Hmmm… zajímavé. A co jim vyšlo?“

„Byli beznadějně vedle,“ Shilohin svá slova zdůraznila gestem. „Většina modelů předpovídala, že se evoluce bude zpomalovat a nakonec se zastaví ve slepé uličce – jako v našich oceánech. Nepodařilo se jim odfiltrovat omezení způsobená prostředím a připsali je fundamentálně destruktivní povaze tamějšího způsobu

života. Představ si jejich překvapení, když první ganymeďanská expedice přistála na Zemi a našla na pevninách právě takový ekosystém v akci! Žasli nad tím, jak jsou zvířata pokročilá a specializovaná… a ptáci! O tom se nikomu z nich ani nesnilo. Teď už rozumíte, proč nás tak ohromila ta zvířata na Vršku? Slyšeli jsme o takových tvorech, ale nikdo z nás je doopravdy *neviděl*.“

Hunt přikývl; konečně tomu začínal rozumět. Pro někoho, kdo vyrůstal ve společnosti Danchekkerových animáků, musel být pohled na *Trilophodona*, chodící tank se čtyřmi kly, nebo šavlozubého *Smilodona* něco neuvěřitelného. Napadlo ho, jaký obrázek si asi Ganymeďané udělali o aréně, ve které se mohli zrodit takoví gladiátoři.

„Takže museli rychle upravit svoje názory.“

„To taky udělali… Kvůli důkazům ze Země přehodnotili všechny své teorie a vypracovali úplně nový model. Ale obávám se, že to zase zpackali.“

Hunt nemohl potlačit uchechtnutí.

„Opravdu? V čem se spletli tentokrát?“

„Ve vaší úrovni civilizace a technologie. Všichni naši vědci si byli jistí, že z ekosystému, který panoval na vaší planetě před pětadvaceti miliony let, nikdy nemůže vzejít rozvinutá civilizace. Tvrdili, že v takovém prostředí se nemůže objevit a přetrvat inteligence, a že i kdyby se objevila, sama by se zničila, jakmile by toho byla schopná. Společný život nebo komunální společnost úplně vylučovali, a protože získávání znalostí závisí na komunikaci a spolupráci, nemohla by taková rasa nikdy objevit vědu.“

„Ale my jsme dokázali, že se mýlili, že?“

„Je to neuvěřitelné!“ Na Shilohin byl vidět obdiv. „Všechny naše modely ukazovaly, že evoluce miocénních forem směrem k vyšší inteligenci by závisela na selekci, která by preferovala chytré jedince, ovládající sofistikovanější metody násilí; z toho by nemohla vzejít žádná fungující civilizace. A přece… vrátili jsme se a našli kulturu, která je nejenom civilizovaná a technicky pokročilá, ale navíc neustále zrychluje svůj vývoj! To vypadalo nemožně. Proto vám trvalo tak dlouho, než jste nás přesvědčili, že opravdu pocházíte ze třetí planety od Slunce – z Planety zlých snů.“

Huntovi její slova lichotila, ale současně si musel vzpomenout, jak blízko k pravdě ganymeďanské prognózy ve skutečnosti měly. „Ale skoro jste se trefili, víš?“ řekl střízlivě. „Nezapomeň na Lunary. Sami se zničili, přesně jak předpokládal váš model, i když i oni zřejmě pokročili dál, než byste mysleli. My tu dnes jsme jenom proto, že jich pár přežilo, ale měli šanci jenom milion ku jedné.“ Potřásl hlavou a vyfoukl obláček dýmu. „Já bych na tvém místě ty modely nezavrhoval; byly až moc blízko pravdě, než abych se jim mohl smát… hrozně blízko. Kdyby se to, co z Lunarů dělalo takové násilníky, trochu nezměnilo a nerozředilo v proudu času, dělali bychom dnes totéž a váš model by znovu prokázal svoji platnost. Ale tuhle krizi jsme snad už překonali.“

„A to je právě ta nejneuvěřitelnější věc,“ chytila se toho okamžitě Shilohin. „Ukázalo se, že právě to, co jsme pokládali za nepřekonatelnou překážku pro jakýkoli pokrok, je vaše největší výhoda.“

„O čem to mluvíš?“

„O vaší agresivitě, vašem odhodlání – nikdy se nenecháte porazit. Máte to ukryté hluboko v sobě. Je to pozůstatek z dávné minulosti, modifikovaný a adaptovaný. Ale starý. Vy si to možná tak neuvědomujete, ale my ano. A ohromuje nás to. Snažte se to pochopit, my jsme nikdy nic takového neviděli. Ani jsme si to nedokázali představit.“

„Danchekker něco takového říkal,“ zamumlal Hunt, ale Shilohin pokračovala – zjevně ho vůbec neslyšela.

„Naše instinkty nás nabádají, abychom se vyhýbali každému nebezpečí, protože takoví byli naši předkové… rozhodně ho nevyhledáváme záměrně. Jsme opatrní. Ale pozemšťané…! Lezou po horách, obeplouvají planetu v malých loďkách, pro zábavu skáčou z letadel! Všechny jejich hry jsou vlastně simulovaný boj; to, čemu říkáte ‘byznys’ je kopie boje o přežití, vlastního vašemu evolučnímu systému, a umožňuje vám ventilovat touhu po boji a po válce; vaše ‘politika’ je založená na principu stavění síly proti síle.“ Na okamžik se odmlčela a potom navázala: „Pro Ganymeďany jsou to úplně nové myšlenky. Představa rasy, která se skutečně tvrdohlavě postaví vážné hrozbě, je… neuvěřitelná. Studovali jsme velkou část historie vaší

planety. Spousta věcí nám připadá hrozná, ale pod povrchem příběhu někteří z nás vidí něco hlubšího – něco, co se tam neklidně hýbe. Překážky, které člověk překonal, jsou úděsné, ale to, jak se vždycky bránil a na konci pokaždé zvítězil – musím přiznat, že mi to připadá podivným způsobem fascinující.“

„Ale proč?“ zeptal se Hunt. „Proč byste si měli myslet, že máme nějakou zvláštní výhodu, hlavně se vším odlišným zázemím? Vy jste dosáhli všeho co my… a ještě víc.“

„Kvůli tomu, jak dlouho vám to trvalo.“

„Jak dlouho?“

„Rychlost vašeho vývoje. Ta je prostě neskutečná! Nikdy jste si to neuvědomili? Ne, myslím, že jste k tomu neměli žádný důvod.“ Znovu se na něj podívala a vypadala, jako by nenacházela slov. „Kdy jste ovládli páru? Naučili jste se létat a ani ne za sedmdesát let poté jste vstoupili na váš Měsíc. Dvacet let po vynálezu tranzistorů řídily počítače polovinu vaší planety…“

„A to je dobré, v porovnání s Minervou?“

„Dobré? To je zázrak! Náš vlastní pokrok vedle toho bledne! A navíc pořád zrychlujete! Je to proto, že útočíte na přírodu se stejnou vrozenou agresivitou, s jakou se vrháte na všechno, co vám stojí v cestě. Ano, už se vzájemně nerozsekáváte na kusy ani si nebombardujete města, ale ten základní instinkt ve vás pořád je, ve vašich vědcích, inženýrech… byznysmenech, politicích. Všichni se rádi poperou. Žijí z toho. To je ten rozdíl mezi námi. My se učíme kvůli znalostem a řešení reálných problémů je jenom vedlejší produkt; vy se pustíte do problému a když ho vyřešíte, zjistíte, že jste se něco naučili, ale na tom nesejde, protože vám jde o ten pocit z boje a z vítězství. Garuth to docela pěkně shrnul, když jsem s ním včera mluvila. Zeptala jsem se ho, jestli si myslí, že pozemšťané opravdu věří v toho Boha, o kterém mluví. Víš, co mi řekl?“

„Co?“

„‘Uvěří, až ho vytvoří’.“

Hunt se musel usmát Garuthovu zmatenému komplimentu. Právě chtěl odpovědět, když se mu v uchu ozval ZORAC svým vlastním hlasem.

„Omlouvám se, doktore.“

„Ano?“

„Seržant Brukhov s tebou chce mluvit. Přijmeš hovor?“

„Omluv mě na minutku,“ požádal Shilohin. „Dobrá, tak mě spoj.“

„Doktore Hunte?“ ozval se jeden z pilotů VOOSN.

„Tady.“

„Promiňte, že vás obtěžuju, ale právě tu dáváme dohromady plán návratu na Vršek. Já letím transportem za půl hodiny a mám tam ještě pár volných míst. A asi o hodinu později odlétá ganymeďanský člun a někteří hoši letí s ním. Vy máte taky letět na Vršek, ale můžete si vybrat, jak.“

„Nevíte, kdo poletí v tom ganymeďanském člunu?“

„Kdo to je, to netuším, ale právě teď přede mnou stojí. Jsem v tom velkém sále, kde byla konference.“

„Můžu dostat obraz?“ zeptal se Hunt.

Aktivoval zápěstní jednotku a podíval se výhledem z Brukhovovy čelenky. Lidi, kteří v něm byli, okamžitě poznal – všichni pracovali v laboratořích Vršku. Byl tam Carizan… a taky Frank Towers.

„Děkuju za nabídku,“ řekl. „Ale poletím s Ganymeďany.“

„Prima… aha… počkejte chvilku…“ Nezřetelné zvuky v pozadí a potom znovu Brukhov. „Jeden z nich chce vědět, kam jste se k čertu ztratil.“

„Řekněte mu, že jsem našel bar.“

Další zvuky.

„Chce vědět, kde to k čertu je.“

„Dobrá, podívejte se na zeď,“ odpověděl Hunt. „Teď se otočte doleva… trochu dál…“ Díval se, jak se obraz pohybuje. „Stop. Teď se díváte na hlavní dveře.“

„Jo.“

„Tak jimi projděte a potom chodbou doprava. Nemůžete to minout. Všechno platí ZORAC, objednávejte si u něj.“

„Dobře, rozumím. Říkají, že tam budou za pár minut. Přepínám, končím.“

„Spojení přerušeno,“ oznámil ZORAC.

„Omlouvám se,“ řekl Hunt Shilohin. „Budeme mít společnost.“

„Pozemšťané?“

„Jen pár opilců ze severu. Omylem jsem jim prozradil, kde jsme.“

Zasmála se – teď už ten zvuk dokázal rozeznat – a potom zase pomalu zvážněla. „Připadáš mi jako velmi rozumný a klidný pozemšťan. Je tu ještě něco, o čem jsme nikdy předtím nemluvili, protože jsme si nebyli jistí vaší reakcí, ale myslím, že tobě to můžu říct.“

„Pokračuj.“ Hunt cítil, že o tom přemýšlela, zatímco mluvil s pilotem. Všiml si také drobných změn v jejím chování; neříkala přímo, že se jedná o přísně důvěrnou informaci, ale spíš jen že je na něm, jak s ní naloží. Koneckonců, on znal vlastní rasu lépe než ona.

„Nastal jeden případ, kdy se Ganymeďané uchýlili k násilí… k záměrné destrukci života.“

Hunt tiše vyčkával, protože si nebyl jistý, co by měl říct.

„Víš,“ pokračovala, „jaký problém měla Minerva – zvyšování hladiny oxidu uhličitého. A jedno z možných řešení se nabízelo hned od začátku – totiž přesídlení na jinou planetu. Ale to bylo ještě v době, kdy neexistovaly lodě jako *Shapieron*… kdy jsme ještě nemohli létat k jiným hvězdám. Mohli jsme tedy uvažovat pouze o planetách Sluneční soustavy. A kromě samotné Minervy jsme mohli žít jenom na jedné z nich.“

Hunt se na ni nechápavě podíval; zatím netušil, co mu chce říct.

„Na Zemi,“ řekl a pokrčil rameny.

„Ano, na Zemi. Mohli jsme tam přestěhovat celou naši civilizaci. Jak víš, vyslali jsme expedice, aby ji prozkoumaly, ale když nám poslaly zpátky detaily o podmínkách, které tam panovaly, věděli jsme, že takhle jednoduché to nebude. Ganymeďané by v takové divočině nemohli přežít.“

„Takže jste ten nápad opustili?“ zeptal se Hunt.

„Ne… ne úplně. Mnoho Ganymeďanů pokládalo celou pozemskou ekologii a tvory, kteří ji tvořili, za zvrácenost – za skvrnu na jinak dokonalém vesmíru, bez které by všem bylo líp.“ Hunt otevřel ústa, když mu došlo, o čem mluví. „A tak někdo navrhl, abychom vyléčili planetu z choroby, která ji zachvátila. Navrhl vyhladit všechen pozemský život a nahradit ho minervanským. Ti,

kdo tuto myšlenku podporovali, tvrdili, že to není nic jiného, než hra podle pozemských pravidel.“

Hunt byl ohromený. Takže Ganymeďané i přes všechno, co se o nich dozvěděl, dokázali vymyslet takový plán?

Shilohin se na něj dívala a zdálo se, že mu čte přímo v mysli.

„Mnoho Ganymeďanů bylo proti tomu návrhu, instinktivně, naprosto a nekompromisně. Úplně to odporovalo jejich povaze. Pravděpodobně vyvolala největší veřejný protest v celé naší historii.

Ale hrozilo nám, že se naše planeta stane neobyvatelnou a někteří členové vlády byli toho názoru, že musí prozkoumat všechny možnosti. A tak tajně založili na Zemi malou kolonii, která měla provádět pokusy v malém měřítku.“ Uviděla, jak se Hunt nadechuje, aby se zeptal, a zarazila ho zvednutou rukou. „Neptej se mě, kde na Zemi se ta kolonie nacházela ani jakým způsobem chtěli dosáhnout cíle; působí mi velké potíže jen o tom mluvit. Řeknu pouze tolik, že následky byly katastrofální. V některých oblastech se úplně zhroutil ekosystém a v období, které nazýváte oligocénem, díky tomu vyhynula řada pozemských druhů. Na některých z těch míst jsou dodnes pouště.“

Hunt nevěděl, co říct, a tak mlčel. To, co mu Shilohin prozradila, bylo šokující – ani ne tak myšlenka samotná, ta lidem rozhodně nebyla cizí, ale spíš to, že to bylo tak nečekané. Pro něj to bylo odhalení, a navíc překvapivé, ale nic víc.

Pro Ganymeďanku, uvědomil si, to byla traumatická zkušenost.

Zdálo se, že Shilohin trochu uklidnila absence násilné emocionální odezvy, a tak pokračovala: „Asi tě nepřekvapí, že emocionální účinky na kolonisty byly stejně hrozné. Celá ta nešťastná záležitost byla rychle ukončena a založena jako jedna z horších epizod naší historie. Nejraději bychom na ni zapomněli.“

Z chodby se ozvaly lidské hlasy přerušované smíchem. Hunt s očekáváním vzhlédl a Shilohin se dotkla jeho rukávu, aby jí ještě chvíli věnoval pozornost.

„Toto, Viktore, je skutečný důvod, proč se stydíme mluvit o oligocénní Zemi a o jejích zvířatech.“

Kapitola třináct

Shapieron byl znovu prohlášen za plně funkční a Ganymeďané ohlásili, že mají v úmyslu podniknout zkušební let do nejvzdálenějších končin Sluneční soustavy. Očekávali, že jim to zabere asi týden.

V jídelně na Vršku, kde se na velké obrazovce promítal přímý přenos ze startu, se shromáždila řada vědců, inženýrů i řadových příslušníků VOOSN. Hunt, Carizan a Towers seděli u jednoho zadního stolu a popíjeli kávu. Jak se odpočítávání přiblížilo k nule, šum utichal a v místnosti zavládla atmosféra napjatého očekávání.

„Všechny lodě VOOSN vyklidily oblast. Máte zelenou," zazněl hlas dispečera z Hlavní základny.

„Potvrzuji," odpověděl ZORACův známý hlas. „Všechny naše předstartovní kontroly jsou v pořádku. Startujeme. *Au revoir*, uvidíme se asi tak za týden, pozemšťané."

„Jasně. Uvidíme se."

Shapieron, který se se zataženou zádí a uzavřenými východy tyčil nad základnou, zůstal několik sekund nehybný. Potom se loď začala pomalu a hladce zvedat; zajížděla do neporušeného hvězdného pozadí a kamera se zvedala, až ze zorného pole zmizel poslední kus ledu. Loď se skoro okamžitě začala rychle zkracovat, jak se měnil zorný úhel. To naznačovalo opravdu děsivou akceleraci.

„Teda, koukněte na to!" ozval se někdo z Hlavní základny. „Máte už radarový kontakt, *J pětko?*"

„Letí jako namydlený blesk z pekla," přitakal další hlas. „Začínáme je ztrácet. Obraz mizí. Museli už zapnout hlavní motory – jejich stresové pole začíná zkreslovat odrazy. Obraz na optických scannerech taky ztrácí koherenci…" A potom: „A je to. Jsou pryč… jako by tam nikdy ani nebyli. Fantastické!"

A to bylo všechno. Ticho v jídelně porušilo několik překvapených hvízdnutí a potom se ozvaly nezřetelné výkřiky a

mumlání. Nakonec útržky různých rozhovorů splynuly a změnily se ve stálý hluk. Na centrální obrazovce se objevila Hlavní základna, která teď bez ganymeďanské lodě v pozadí vypadala jaksi neúplně. Obři byli na Ganymedu teprve krátce, ale život bez nich už působil divně.

„No, tak já půjdu," Hunt vstal. „Chris se mnou chce o něčem mluvit. Uvidíme se později." Jeho dva společníci vzhlédli.

„Jasně. Později."

„Uvidíme se, Viku."

Když Hunt přešel ke dveřím, uvědomil si, že Vršek nevypadá správně, když tu nejsou Ganymeďané. Je zvláštní, pomyslel si, že na ten zkušební let museli letět všichni. Ale… to nebyla věc pozemšťanů. Taky si uvědomil, že si bude muset zvyknout, že tu už není ZORAC. Podvědomě už přijal za samozřejmost, že může komunikovat přímo se všemi ostatními a bavit se s počítačem kde chtěl a ve kteroukoli denní dobu. ZORAC byl průvodce, mentor, učitel a rádce v jednom – vševědoucí a všudypřítomný společník. Hunt se bez něj najednou cítil osamělý. Ganymeďané sice mohli zanechat na Ganymedu speciální přijímač, který by udržoval spojení se ZORACem, ale časová prodleva, způsobená rychlostí a vzdáleností *Shapieronu*, by zanedlouho znemožnila jakoukoli rozumnou komunikaci. Musel si připustit, že ho čeká dlouhý týden.

# # #

Hunt našel Danchekkera v laboratoři, kde pečoval o minervanské rostliny. Ty už rostly ve všech koutech místnosti a zdálo se, že plánují dobýt chodbu. Profesor chtěl s Huntem mluvit o teorii, kterou vymysleli ještě před příchodem Ganymeďanů – teorii nízké odolnosti proti oxidu uhličitému. Podle ní získala všechna suchozemská zvířata na Minervě silnou citlivost na CO_2 jako součást základního systému chemického metabolismu od jakéhosi dávného mořského předka. Poté, co Danchekker o této teorii hovořil se ZORACem a s ganymeďanskými vědci, věděl, že je špatná.

„Ve skutečnosti je pravda taková, že když se na Minervě objevili suchozemští tvorové, vytvořili si velice účinnou metodu, jak se vyrovnat s vysokou hladinou oxidu uhličitého. Způsob, který byl ve

zpětném pohledu naprosto jasný a jednoduchý.“ Danchekker se na okamžik přestal přehrabovat v listí a naklonil hlavu, aby si Hunt mohl tu větu přebrat. Ten ledabyle seděl na jedné stoličce s rukou na kraji pracovního stolu. Neříkal nic; čekal.

„Adaptovali svůj sekundární oběhový systém tak, aby nadbytečný CO_2 absorboval,“ pokračoval Danchekker. „Systém, který měli od počátku hlavně proto, aby odstraňoval toxiny. Když se vynořili z oceánů, byl v nich už k tomu účelu připravený mechanismus.“

Hunt si to chvíli převracel v hlavě a zamyšleně se drbal na bradě. „Takže… celá ta naše teorie, že zdědili nízkou toleranci, byla úplně vedle… byly to nesmysly.“

„Nesmysly.“

„A tahle charakteristika přetrvala, že? Chci říct, všechny pozdější druhy zdědily ten mechanismus… všechny byly dokonale adaptované na svoje prostředí?“

„Ano. Naprosto adekvátně.“

„Ale jedna věc mi pořád není jasná,“ zamračil se Hunt. „Jestli je pravda, co jsi právě řekl, měli by i samotní Ganymeďané mít docela dobrou odolnost. A v tom případě nemohli mít problém s hladinou CO_2 – Ale oni sami tvrdí, že ho měli. Tak jak to?“

Danchekker se k němu otočil a otřel si dlaně do laboratorního pláště. Usmál se a oči mu za brýlemi zazářily.

„Oni ho zdědili… tedy ten mechanismus odolnosti. A měli problém s oxidem uhličitým, to ano. Ale, víš, ten problém nebyl přirozený – byl umělý. Oni si to zavinili sami, mnohem později ve své historii.“

„Chrisi, ty mluvíš v hádankách. Co kdybys začal od začátku?“

„No tak dobrá.“ Danchekker začal utírat nástroje, které používal, a vracet je do zásuvky. „Jak jsem říkal před chvílí: když se na Minervě objevili suchozemští tvorové, jejich sekundární oběhový systém – který způsoboval, že byli jedovatí – se adaptoval na absorpci nadbytečného oxidu uhličitého. I když bylo tedy v minervanské atmosféře víc oxidu uhličitého než v pozemské, zvířatům to nijak nevadilo, neboť takovému prostředí byla dokonale přizpůsobena… což je přesně to, co bys od přírody očekával. Když

se po stovkách milionů let objevily první inteligentní bytosti – primitivní Ganymeďané – měli stejnou, v zásadě nezměněnou základní stavbu. Zatím to chápeš?“

„Říkáš, že byli jedovatí a dobře adaptovaní.“

„Právě tak.“

„A co se stalo potom?“

„Potom muselo dojít k velmi zajímavé věci. Ganymeďané prošli všemi stadii, která bys čekal od primitivní kultury na cestě k civilizaci – výroba nástrojů, pěstování potravy, stavba domů a tak dále. A jistě si umíš představit, že v té době jim byl pradávný systém obrany proti masožravcům spíš ke škodě než k užitku. Nežili žádní masožravci, před kterými by se museli chránit, a brzy bylo jasné, že ani žádní žít nebudou. Na druhé straně, to, že sebemenší zranění vedlo k otravě, se ukázalo jako vážný nedostatek.“ Danchekker zvedl prst a ukázal Huntovi malou náplast kolem druhého kloubu. „Včera jsem se řízl skalpelem,“ vysvětlil. „Kdybych byl jeden z těch dávných Ganymeďanů, byl bych s největší pravděpodobností do hodiny mrtev.“

„Dobrá, pochopil jsem,“ uznal Hunt. „Ale co s tím mohli dělat?“

„Někdy v té době, o které mluvím – úsvitu civilizace – objevili Ganymeďané, že jedovaté látky v jejich sekundárním oběhovém systému se dají neutralizovat tak, že do svého jídelníčku zahrnou určité rostliny a plísně. Odpozorovali to z chování jistých zvířat, která byla schopná přežít i zranění znamenající pro Ganymeďana jistou smrt. Tento krok byl pravděpodobně jejich největším skokem kupředu. V kombinaci s inteligencí jim prakticky zajistil nadvládu nad všemi ostatními minervanskými tvory. Například jim umožnil provozovat lékařskou vědu. Mohli provádět operace. Později objevili jednoduchou chirurgickou metodu, jak trvale vyřadit sekundární oběhový systém bez nutnosti spoléhat se na léky. Brzy se stalo zvykem provádět tuto operaci každému Ganymeďanovi brzy po narození. A ještě později, když pokročili dál, než jsme dnes my, izolovali gen, který byl zodpovědný za vývoj sekundárního systému, a vymazali ho. Doslova ten znak vymýtili. Žádný Ganymeďan, se kterým jsme se setkali, se nenarodil se sekundárním oběhovým

systémem, stejně jako řada generací před nimi. Elegantní řešení, nemyslíš?“

Hunt o tom chvíli přemýšlel a potom v náhlém porozumění luskl prsty. „Ale jistě. Když to udělali, zbavili se i své odolnosti proti oxidu uhličitému.“

„Přesně, Viku. Všechna ostatní zvířata na Minervě byla na vysokou hladinu CO_2 adaptovaná. Ale Ganymeďané ne: obětovali svou adaptaci výměnou za podstatné omezení zranitelnosti.“

„Ale nechápu, jak to mohli udělat,“ zamračil se znovu Hunt. „Chci tím říct, ano, chápu, jak to udělali, ale není mi jasné, jak jim to mohlo projít. Tu odolnost proti CO_2 potřebovali, jinak by se u nich přece vůbec nevyvinula. A oni to museli vědět. Nebyli žádní hlupáci.“

Danchekker kývl, jako by věděl, co chce Hunt říct.

„Ono to pravděpodobně tehdy nebylo tak zřejmé. Víš, složení minervanské atmosféry se s časem měnilo, stejně jako pozemské. Ganymeďanské výzkumy ukázaly, že když se na Minervě život vynořil z moře, bylo právě období nejintenzívnější sopečné činnosti a hladina CO_2 byla velmi vysoká; takže rané druhy si proti ní přirozeně vyvinuly obranný mechanismus. Ale časem ta hladina klesala a v době, kdy žili Ganymeďané, se zdálo, že se stabilizovala. Začali se na svůj mechanismus odolnosti dívat jako na pozůstatek po dávných předcích, jako adaptaci na již neexistující podmínky. Začali si myslet, že by jim bylo lépe bez něj. Mělo to své nevýhody – i tehdy byla hladina CO_2 na naše poměry dost vysoká – ale mohli to vydržet. A tak se rozhodli vyřešit to jednou provždy.“

„Aha, ale potom začala hladina CO_2 zase stoupat,“ hádal Hunt.

„Náhle a katastrofálně,“ potvrdil to Danchekker. „Tedy v geologickém měřítku. Neznamenalo to okamžité ohrožení, ale všechna jejich měření a výpočty ukazovaly, že jestli to tak půjde dál, budou mít oni sami nebo jejich potomci jednoho dne problém. Bez starého ochranného mechanismu nepřežijí, ale přitom se ho už dávno zbavili. Ostatní zvířata by se jednoduše adaptovala, ale Ganymeďané byli tak trochu v koncích.“

Hunt konečně pochopil plnou hloubku problému. Ganymeďané si koupili jednosměrnou jízdenku z pracovního tábora, jen aby zjistili, že trať vede do cely smrti.

„Co tedy mohli dělat?“ položil Danchekker řečnickou otázku a vzápětí si na ni odpověděl. „Za prvé – využít své technologie a uměle udržet hladinu CO_2 dole. Napadlo je to, ale jejich modely jim nemohly zaručit, že se jim to nevymkne z rukou. Hrozilo velké nebezpečí, že celá planeta zmrzne, a jako opatrná rasa se rozhodli nezkoušet to – leda snad jako poslední možnost.

Za druhé – mohli snížit hladinu CO_2 jako v předchozím případě, ale zároveň mít po ruce nějaký způsob, jak ohřát slunce, aby mohli vykompenzovat případnou ztrátu skleníkového efektu. To vyzkoušeli u Iscarisu, ale nepovedlo se to a vědci na Minervě se to dozvěděli ze zprávy, kterou *Shapieron* vyslal těsně před tím, než odletěl.“

Hunt se Danchekkera nijak nepokoušel přerušit, takže ten pokračoval. „Za třetí – mohli se přestěhovat na Zemi. Podnikli nějaké pokusy v tomhle směru, ale ani to se nepodařilo.“ Pokrčil rameny a roztáhl ruce na znamení, že mu došly možnosti. Hunt ještě okamžik počkal, ale profesor evidentně neměl už co říct.

„Tak co teda ksakru udělali?“ zeptal se nakonec Hunt.

„To já nevím. Ani Ganymeďani to nevědí, protože ať vymysleli cokoli, bylo to až potom, co *Shapieron* odletěl z Minervy. Zajímá je to stejně jako nás – řekl bych, že spíš ještě víc. Byl to přece jenom *jejich* svět.“

„Ale co ta pozemská zvířata,“ naléhal Hunt. „Později je tam přece začali vozit. Nemohla nějak souviset s řešením?“

„Ano, jistěže mohla, ale jak přesně, to nemám ponětí. A Ganymeďané taky ne. Jsme si ale jistí, že se nepokoušeli využít pozemský ekosystém k absorpci CO_2. To by jednoduše nefungovalo.“

„Tahle myšlenka byla úplně mimo, co?“

„Přesně,“ řekl rozhodně Danchekker. „Proč přivezli ta zvířata a jestli to nějak souviselo s atmosférickým problémem, je pořád záhadou…“ Odmlčel se a zamžoural přes brýle. „A je tu ještě jedna záhada – nová – která plyne z toho, o čem jsme právě mluvili.“

„Další záhada?“ zeptal se zvědavě Hunt. „Jakápak?“

„Všechna ta ostatní minervanská zvířata,“ odpověděl Danchekker pomalu. „Jestli totiž měla dostatečnou odolnost vůči hladině CO_2, nemohla je vyhubit změna složení atmosféry. Ale proč potom vyhynula?“

Kapitola čtrnáct

Nebyla to zrovna výrazná krajina – jen nekonečná ledová pláň, která na obzoru přecházela do šera věčné noci. Na obloze zářilo miniaturní Slunce, které odsud bylo vidět jenom jako obzvlášť jasná hvězda. Jeho slabé světlo dodávalo scenérii přízračný nádech.

Ve tmě se tyčila obrovská loď a její reflektory vrhaly jasně bílý kužel světla. Ten osvětloval obrovský kruh na ledu. Okolo vnitřního obvodu světelného kruhu nehybně stálo několik set mohutných postav ve skafandrech se skloněnými hlavami a volně sepjatýma rukama. Uvnitř kruhu bylo několik menších, soustředných kruhů a po obvodu každého z nich byly do ledu vytesány pravoúhlé jámy; všechny směřovaly přesně do středu. Vedle každé z nich ležela kovová bedna dva metry sedmdesát dlouhá a metr dvacet široká.

Malá skupina pomalu přešla do středu a začala obcházet vnitřní prstenec. Postavy se zastavily u každé jámy a tiše se dívaly, jak se do ní bedna spouští. Za nimi šla druhá skupina a hadicí plnila jámy teplou vodou; ta okamžitě mrzla. Když skončili s prvním prstencem, přešli ke druhému, a tak pokračovali, dokud nedošli zase na okraj.

Dlouho stáli a dívali se na prostý pomník, který vztyčili uprostřed kruhu – zlatý obelisk s nápisem na každé straně, ozářený světlem, jež bude hořet sto let. A jak se dívali, přemítali o přátelích a známých, které kdysi měli a kteří už nikdy nebudou víc než vzpomínkou. Když pak nastal čas, otočili se a pomalu se vydali ke své lodi. Reflektory zhasly a zůstala jen slabá záře obelisku.

Splnili slib, který kdysi dali, slib, na který mysleli všechna ta léta, co letěli domů, z jiného místa, z jiného času.

Kdesi pod ledovou plání Pluta ležela půda Minervy.

Obři se vrátili domů, aby tam uložili své mrtvé.

Kapitola patnáct

Shapieron se vynořil z vesmíru stejně náhle jako zmizel. Radary *Jupiteru pět* ho zachytily daleko ve vesmíru jako nezřetelný odraz, který rychle jasněl, protože se k nim pohyboval neuvěřitelnou rychlostí. Než stihli připravit optické scannery, byl tam, na oběžné dráze kolem Ganymedu jako předtím. Tentokrát ho ovšem pozemšťané sledovali s úplně jinými pocity.

Dialog zaznamenaný v deníku komunikačního centra *Jupiteru pět* byl nadšený a přátelský.

Shapieron Dobrý den.
J5 Ahoj. Jaká byla cesta?
Shap. Výtečná. Jaké jste měli počasí?
J5 Pořád stejné. A co vaše motory?
Shap. Nikdy nebyly lepší. Nepronajali jste naše pokoje?
J5 Máte je pořád rezervované. Chcete sem dolů?
Shap. Díky. Cestu známe.

Pět hodin poté, co *Shapieron* přistál na ganymedské Hlavní základně, se po chodbách Vršku zase procházely známé dvouapůlmetrové postavy.

# # #

Rozhovor s Danchekkerem probudil Huntovu zvědavost a tak se Vic rozhodl, že si zjistí něco o biologických mechanismech pro boj s toxiny a cizorodými látkami. Dalších několik dní strávil hledáním příslušných materiálů v databankách *Jupiteru pět*. Shilohin se zmínila o tom, že na Zemi se suchozemští živočichové vyvinuli z mořských předků, kteří sekundární oběhový systém neměli, protože ho nepotřebovali – na teplejší Zemi ryby nepotřebovaly tolik kyslíku, takže nebyl důvod, aby se oběhový systém specializoval. Ale právě

tento mechanismus později umožnil minervanským zvířatům adaptovat se na vysokou hladinu CO_2. Pozemská zvířata importovaná na Minervu žádný takový mechanismus zřejmě neměla, a přesto jim nedělalo žádné potíže adaptovat se na nový domov. Hunta zajímalo, jak je to možné.

Ale jeho výzkumy neodhalily nic nového. Na každé planetě se život vyvinul nezávisle a základní chemické systémy, které ho umožňovaly, se od sebe lišily. Minervanská chemie byla velmi jemná a křehká, jak už dávno odvodil Danchekker ze svého studia minervanských ryb objevených v troskách zničené lunarské základny; suchozemská zvířata s takovou chemií by byla velmi citlivá na některé toxiny, včetně oxidu uhličitého, a potřebovala by proti nim specializovaný ochranný systém, aby měla nějakou šanci proti extrémním atmosférickým podmínkám – proto si přizpůsobila svůj sekundární oběhový systém. Pozemská chemie byla drsnější a flexibilnější a umožňovala i bez jakékoli pomoci zvířatům přežít daleko rozsáhlejší změny vnějších podmínek. A tím to haslo.

# # #

Jednou odpoledne Hunt seděl před obrazovkou v jedné z počítačových místností Vršku. Právě dokončil další neúspěšný pokus přijít v předmětu svého zájmu na něco nového. Protože si neměl s kým povídat, aktivoval spojení s ganymeďanskou počítačovou sítí a začal o svém problému diskutovat se ZORACem. Počítač mu naslouchal, ale příliš jeho slova nekomentoval. Teprve když Hunt domluvil, řekl: „Já vážně nevím, co bych k tomu měl dodat, Viku. Přijde mi, že jsi to shrnul docela hezky.“

„Takže tě nenapadá nic, co jsem mohl opomenout?“ zeptal se Hunt. Zdálo se divné položit takovou otázku stroji, ale Hunt dobře znal ZORACovu výjimečnou schopnost rozpoznat chybějící detail nebo drobnou chybu ve zdánlivě nepropustném logickém řetězci.

„Ne. Všechny důkazy nasvědčují tvému závěru: minervanští živočichové potřebovali sekundární oběhový systém, aby se adaptovali na své prostředí, zatímco pozemští živočichové ne. To není dedukce, to je pozorovaný fakt. To znamená, že k tomu nemám mnoho co říct.“

„Ne, to asi ne,“ přiznal s povzdechem Hunt. Vypnul terminál, zapálil si cigaretu a opřel se v křesle. „Asi to stejně nebylo tak moc důležité,“ prohodil po chvíli. „Jenom mě zajímalo, jestli rozdíly mezi pozemskou a minervanskou biochemií neukazují na něco významného. Zřejmě ne.“

„Co jsi doufal, že zjistíš?“ zeptal se ZORAC. Hunt automaticky pokrčil rameny.

„Ale já nevím… něco, co by mohlo vrhnout světlo na otázky, které jsme si kladli… jako co se stalo s minervanskými suchozemskými zvířaty, proč nepřežila, když pozemská zvířata přežila – teď víme, že to nemohl způsobit oxid uhličitý… Takové věci.“

„V podstatě jsi chtěl objevit něco neobvyklého,“ navrhl ZORAC.

„Hmmm… asi ano.“

Uplynulo několik vteřin, než ZORAC odpověděl. Hunt měl podivný pocit, že usilovně přemýšlí o jeho slovech. Nakonec věcným tónem prohlásil: „Možná, že si kladeš špatnou otázku.“

Chvíli trvalo, než to Huntovi došlo. Potom si vytrhl cigaretu z pusy a rychle se posadil.

„Co tím myslíš?“ zeptal se. „Co je na mé otázce špatného?“

„Ptáš se, proč byl život na Minervě a na Zemi odlišný a podařilo se ti pouze dokázat, že odpověď zní ‘protože byl’. To je nepochybně pravda, ale neobjasní ti to nic nového. Je to, jako by ses ptal ‘Proč se sůl ve vodě rozpouští a písek ne?’ a našel odpověď ‘Protože sůl je rozpustná a písek není.’ Je to samozřejmě pravda, ale mnoho ti to neřekne. A právě tohle ty děláš.“

„Chceš tím říct, že se celou dobu motám v bludném kruhu?“ Ještě než Hunt dořekl, pochopil, že ZORAC má pravdu.

„V dost propracovaném bludném kruhu, ale když analyzuješ základní logiku – ano,“ potvrdil ZORAC.

Hunt přikývl a odložil cigaretu do popelníku.

„Dobrá. Jakou otázku bych si tedy měl položit?“

„Zapomeň na chvíli na minervanský život a pozemský život a soustřeď se jenom na ten pozemský,“ odpověděl ZORAC. „A teď se zeptej: Proč se člověk odlišuje od všech ostatních druhů?“

„Myslel jsem, že to víme všichni. Máme větší mozek, protistojné palce a dokonalý zrak – všechny nástroje ke stimulaci zvědavosti a učení pěkně pohromadě. Co je tu nového?“

„Já vím, *jaké* jsou ty rozdíly,“ prohlásil ZORAC. „Moje otázka zněla *proč* jsou?“

Hunt se drbal na bradě, zatímco o té otázce přemýšlel. „Ty myslíš, že je to důležité?“

„Velice.“

„Dobrá. Dám se poddat. Proč se člověk tolik odlišuje od všech ostatních druhů?“

„To nevím.“

„Skvěle!“ Hunt s povzdechem vyfoukl dlouhý proud dýmu. „A jak přesně nám to objasní víc než moje odpověď?“

„Neobjasní,“ přiznal ZORAC. „Ale je to otázka, na kterou se musí najít odpověď. Jestli hledáš něco neobvyklého, můžeš začít tady. Na člověku je něco velice zvláštního.“

„Ale, jak to?“

„Protože podle všeho by člověk neměl existovat. Nemělo by být možné, aby se vyvinul. Člověk jednoduše není možný a přesto existuje. To mi přijde velice neobvyklé.“

Hunt zmateně zavrtěl hlavou. Ten stroj mluvil v hádankách.

„Já ti nerozumím. Proč by nemělo být možné, aby se člověk vyvinul?“

„Spočítal jsem funkce matice interakcí, které popisují odezvy neuronových potenciálů v nervových systémech vyšších pozemských obratlovců. Některé reakční koeficienty silně závisejí na koncentraci a rozdělení jistých mikrochemických agens. Při úrovních běžných u všech druhů s výjimkou člověka by neměly být uskutečnitelné koherentní vzory odpovědí v klíčových oblastech mozkové kůry –“

Ticho.

„ZORACu, o čem to tu mluvíš?“

„Nedává to smysl?“

„Řečeno mírně – ne.“

„Dobrá.“ ZORAC se znovu odmlčel, jako by si to potřeboval promyslet. „Znáš Kaufmannovu a Randallovu práci nedávno

publikovanou na univerzitě v Utrechtu v Holandsku? Je obsažena v databankách *Jupiteru pět*.“

„Ano, našel jsem na ni nějaké odkazy,“ odpověděl Hunt. „Osvěž mi paměť.“

„Kaufmann a Randall provedli intenzívní výzkum toho, jak se pozemští obratlovci chrání proti toxickým látkám a škodlivým mikroorganismům, které proniknou do jejich systémů,“ řekl ZORAC. „Detaily se druh od druhu poněkud liší, ale základní mechanismus je v podstatě stejný – zřejmě pochází už od velmi dávných předků.“

„Ano, už si vzpomínám. Něco jako přirozená autoimunizace, že?“

Mluvil o objevu utrechtských vědců, že si pozemská zvířata vytvářejí v tělech malá množství kontaminantů a toxinů a ty potom vypouštějí do krve – v množství malém, ale dostatečném, aby se stimulovala tvorba specifických protilátek. „Návod“ k produkci protilátek byl tak trvale vtištěn do chemického systému těla, takže v případě průniku nebezpečného množství toxinů do těla stačilo prostě zvýšit jejich produkci.

„Správně,“ odpověděl ZORAC. „To vysvětluje, proč zvířatům vadí nezdravé prostředí, znečištěná potrava a tak dále mnohem méně než lidem.“

„Protože člověk je jiný – nefunguje stejně, mám pravdu?“

„Je to tak.“

„A to nás přivádí zpátky ke tvé otázce.“

„Správně.“

Hunt se chvíli díval na prázdnou obrazovku konzole a zamračil se úsilím pochopit, co se mu ZORAC snaží sdělit. Ať to bylo cokoli, on to nechápal.

„Pořád nevidím, kam se tím dostáváme,“ řekl nakonec. „Člověk je jiný, protože je odlišný. To je stejně nesmyslná otázka jako předtím.“

„Ne tak úplně,“ odporoval ZORAC. „Jde o to, že by nemělo být možné, aby se člověk takhle odlišoval. To je právě to zajímavé.“

„Jak to? Nerozumím ti.“

„Můžu ti ukázat pár rovnic, které jsem vyřešil?“ zeptal se ZORAC.

„Jen do toho.“

„Kdybys aktivoval kanál, pošlu ti je na velkou obrazovku přes komnet VOOSN.“

Hunt rychle stiskl několik kláves. O vteřinku později se obrazovka nad klávesnicí rozzářila barvami a objevily se na ní nahuštěné matematické výrazy. Hunt se na to několik vteřin díval a potom zavrtěl hlavou.

„Co to má vlastně být?“ zeptal se.

ZORAC mu to s radostí objasnil. „Tyto výrazy kvantitativně popisují jisté aspekty chování zobecněného centrálního nervového systému pozemských obratlovců. Konkrétně: udávají, jak bude nervový systém reagovat na přítomnost různých chemikálií v krevním oběhu, včetně různých koncentrací a směsí. Červené koeficienty jsou ty, které jsou u některých druhů upravené, ale dominantní faktory jsou ty zelené.“

„A?“

„Odhaluje to základní nevýhodu způsobu, který si pozemská zvířata vyvinula na ochranu před chemickým prostředím. Ta nevýhoda spočívá v tom, že látky vytvářené autoimunizačním systémem narušují funkci nervového systému. Konkrétně utlumují rozvoj vyšších mozkových funkcí.“

Najednou si Hunt uvědomil, o co ZORACovi jde. Ale než to mohl vyslovit, stroj ho předešel.

„Hlavně jde o to, že inteligence by se na Zemi vůbec neměla vyvinout. Větší a složitější mozek vyžaduje větší dodávku krve; ve větší dodávce krve je větší množství kontaminantů, které se soustředí v mozkových buňkách; kontaminované mozkové buňky nejsou schopné dostatečné koordinace, aby vykazovaly vyšší úroveň aktivity, tedy inteligenci.

Jinými slovy, z pozemské evoluční linie by nikdy neměla vzejít inteligence. Všechna čísla říkají totéž: že život na Zemi se dostal do opravdové slepé uličky.“

Hunt se dlouho díval na symboly na obrazovce a přemýšlel, co to všechno znamená. Ten dávný mechanismus, který se vyvinul u

vzdálených předků obratlovců před stamiliony let, vyhovoval krátkodobé potřebě, ale nepředvídal dlouhodobé důsledky. Ale člověk se autoimunizačního mechanismu někde během svého vývoje vzdal. Tak sice snížil svou odolnost proti vnějším vlivům, ale zároveň si otevřel cestu pro vývoj vyšší inteligence, která mu po čase více než vynahradila počáteční nevýhody.

Důležitá otázka samozřejmě zněla: kdy a jak k tomu došlo? Teorie, kterou vymysleli výzkumníci v Utrechtu předpokládala, že se to stalo během exodu na Minervě, před pětadvaceti miliony až padesáti tisíci lety. Před pětadvaceti miliony let se tam dostalo mnoho druhů obyčejných pozemských zvířat; a skoro za stejně dlouhou dobu se jeden z nich vrátil zpátky – ale k obyčejným zvířatům měl daleko. *Homo sapiens* se v podobě Lunarů vrátil jako ten nejstrašnější bojovník, co se kdy objevil v arénách obou světů. Ovládl Minervu, zatímco pozemští antropoidi se potáceli na hranici sebeuvědomění, a když ji zničil, vrátil se na Zemi, aby zabral své dávné rodiště – a přitom dokonale a nemilosrdně vyhladil vzdálené bratrance.

Danchekker tvrdil, že během vývoje lidí na Minervě došlo k velmi rozsáhlé mutaci.

Tento objev pak ukazoval na to, v čem mutace spočívala; nepokoušel se objasnit, jak k ní došlo. Ale mutace jsou koneckonců náhodné události; nic nenaznačovalo, že by měly nějakou určitou příčinu.

Do této teorie zapadal i vývoj inteligence u Ganymeďanů. Minervanská suchozemská zvířata měla jeden oběhový systém, který přenášel krev, a druhý, který přenášel toxiny. Když se tedy začaly objevovat větší mozky, bylo snadné zajistit štědřejší přísun krve bez většího množství toxinů – jedno krevní řečiště se prostě rozrostlo, zatímco druhé ne. Vyšší mozkové funkce se tam mohly vyvinout bez omezení. Inteligence Ganymeďanů byla přirozeným a logickým výsledkem minervanské evoluce. Ale pozemská evoluce k žádnému takovému výsledku nevedla: člověku se nějak podařilo oklamat systém.

„No," prohlásil konečně Hunt, „je to jistě zajímavé. Ale proč myslíš, že by to mělo být nemožné? Mutace jsou náhodné události. K

téhle konkrétní mutaci došlo na Minervě, u nějakého předka Lunarů a tedy i lidí. Mně to přijde docela jasné. Co je na tom špatně?“

„Myslel jsem, že právě tohle řekneš,“ poznamenal ZORAC a nějak se mu podařilo říci to tónem, který vyjadřoval uspokojení. „To je zřejmá první reakce.“

„Takže – co je na tom špatně?“

„Nemohlo by to fungovat. Ty v podstatě tvrdíš, že kdysi dávno se u nějakého primáta na Minervě musela objevit mutace, která vyřadila jeho autoimunizační mechanismus.“

„Ano,“ souhlasil Hunt.

„Ale v tom je právě ten problém,“ vysvětlil ZORAC. „Víš, já jsem provedl rozsáhlé zpracování jiné sady dat z *Jupiteru pět* – genetických sekvencí v chromozomech obratlovců. U všech druhů jsou sekvence, jež řídí vývoj autoimunizačního procesu u embrya, zkombinované se sekvencemi, které zvířatům umožňují absorbovat přebytečný oxid uhličitý. Jinými slovy, kdybys deaktivoval autoimunizační mechanismus, ztratil bys i schopnost snášet vysokou hladinu CO_2 –“

„Co byla na Minervě,“ doplnil ho Hunt, kterému to konečně došlo.

„Přesně tak. Pokud by došlo k mutaci, o které mluvíš, nemohl by zmutovaný druh na Minervě přežít. Tedy: u předků Lunarů k takové mutaci dojít nemohlo, protože pokud by došlo, vyhynuli by. Nikdy by neexistovali a nikdy bys neexistoval ani ty.“

„Ale já existuju,“ řekl Hunt celkem zbytečně, ale s jistým zadostiučiněním.

„Já vím, ale neměl bys, a to je moje otázka,“ zakončil ZORAC.

Hunt zamáčkl cigaretu a znovu se zamyslel.

„A co ten zvláštní enzym, o kterém Chris Danchekker v jednom kuse mluví? Našel ho ve všech zachovalých oligocénních zvířatech v lodi, že? A v Charliem se taky našla nějaká jeho obměna. Nemyslíš, že by to s tím mohlo nějak souviset? Možná, že něco na Minervě nějak komplikovaně reagovalo a obešlo ten problém a přitom se nějak vytvořil ten enzym. To by vysvětlovalo, proč se nevyskytuje u dnešních pozemských zvířat; jejich předkové nikdy na Minervě nebyli. A proto ho možná nemají ani dnešní lidé – jsou už dlouho

zpátky na Zemi, daleko od prostředí, které by ten enzym stimulovalo. Co si o tom myslíš?“

„Nemohu potvrdit,“ prohlásil ZORAC. „Nemám momentálně dostatek dat o tom enzymu. Je to velice spekulativní. A je tu ještě něco, co to nevysvětluje.“

„A co?“

„Produkty radioaktivního rozpadu. Proč by měl enzym nalezený v oligocénních zvířatech obsahovat radioizotopy a enzym nalezený v Charliem ne?“

„To tedy nevím,“ přiznal Hunt. „To vážně nedává smysl. Ale já samozřejmě nejsem biolog. Promluvím si o tom s Chrisem.“ Potom změnil téma. „ZORACu – k těm rovnicím, co jsi spočítal.“

„Ano?“

„Proč jsi to udělal? Chci říct… ty prostě děláš takové věci sám od sebe… z vlastní iniciativy?“

„Ne. Požádala mě o to Shilohin a někteří další ganymeďanští vědci.“

„A nevíš náhodou proč?“

„Rutina. Ty výpočty byly nutné k jistým výzkumům, které provádějí.“

„Jaké to jsou výzkumy?“ zeptal se Hunt.

„Zkoumají věci, o kterých jsme tu mluvili. Otázku, kterou jsem ti položil, jsem nevymyslel já – tu si kladou oni. Celá ta věc je velice zajímá. Rádi by zjistili, jak to, že lidé existují, když všechna dostupná data tvrdí, že existovat nemůžou a všechny jejich modely tvrdí, že i kdyby existovali, sami by se zničili.“

Hunta zaujalo, že Ganymeďané tak pečlivě studují jeho druh, tím spíš, že se zřejmě dostali dál než tým VOOSN. Také ho překvapilo, že ZORAC mu tak snadno poskytl informace, které by někdo mohl pokládat za… citlivé.

„Překvapuje mě, že přístup k těmto informacím není omezený,“ prohodil.

„Proč?“

Ta otázka zastihla Hunta nepřipraveného.

„No, vlastně nevím. Myslím, že na Zemi by o tomhle mohly vědět jenom oprávněné osoby… rozhodně ne každý, kdo by se jen tak zeptal. Asi jsem… prostě předpokládal, že vy jste stejní.“

„Fakt, že pozemšťané jsou neurotici, není ještě důvod pro to, aby takoví byli i Ganymeďané,“ prohlásil ZORAC.

Hunt se usmál a pomalu zavrtěl hlavou.

„Asi jsem si o to koledoval,“ povzdechl si.

Kapitola šestnáct

První a nejdůležitější úkol, který Ganymeďané měli – oprava lodi – byl úspěšně splněn. A tak se centrum jejich aktivity přesunulo na Vršek, kde intenzívně pracovali na druhém úkolu – rozluštění tajemství počítačového systému ztroskotané lodi. Pořád totiž nebylo známo, jestli Ganymeďané opravdu odletěli k jiné hvězdě, a pokud ano, ke které. Bylo docela dobře možné, že ta informace tam někde byla, pohřbená v důmyslných molekulárních obvodech a databankách, které tvořily lodní komplex na zpracování dat. Komplex vybudovaný v době, kdy odpovědi na všechny tyto otázky byly známy. Loď sama se klidně mohla účastnit stěhování.

Tenhle úkol nebyl ani zdaleka tak jednoduchý jako ten první. I když byla loď pod Vrškem novější a pokročilejší než *Shapieron*, její hlavní motory fungovaly na podobných principech a obsahovaly součástky, které sice byly poněkud upravené a vylepšené, ale v zásadě plnily ty samé funkce jako jejich starší protějšky. Pohon lodi byl produktem vyspělé technologie, která se mezi stavbou obou lodí radikálně nezměnila, a jen proto bylo vlastně možné opravit *Shapieron*.

To ovšem neplatilo pro počítačové systémy. Po týdnu intenzivních analýz a zkoumání museli ganymeďanští vědci přiznat, že zatím neuspěli. Problém spočíval v tom, že součásti systému, které se pokoušeli pochopit, byly ve většině případů naprosto nepodobné čemukoli, co kdy viděli. Samotné procesory tvořily pevné krystalické bloky, ve kterých byly miliony molekulárních obvodů propojených do nepředstavitelně složité trojrozměrné sítě. Jenom někdo, kdo taková zařízení studoval, by mohl doufat, že se mu podaří dešifrovat jejich kódování.

Některé větší procesory měly naprosto revoluční architekturu, dokonce i pro Ganymeďany. Zdálo se, že se jedná o spojení elektroniky s gravitikou; fyzické spoje mezi elektronickými

datovými buňkami bylo možné měnit pomocí proměnných gravitických spojů. Samotná hardwarová konfigurace se dala programovat a mohla se během nanosekundy změnit. Každá buňka mohla sloužit v jednu chvíli jako paměť a ve druhou jako procesor; výpočty se mohly teoreticky provádět v celém komplexu najednou – poslední slovo paralelismu. Jeden zvídavý, ale zmatený inženýr VOOSN to označil za „měkký hardware. Miliardkrát rychlejší mozek…“

A každý subsystém lodě – komunikace, navigace, výpočty, ovládání pohonu, ovládání letu a stovky dalších – sestával ze sítě takovýchto uzlů a všechny sítě se spojovaly do šílené pavučiny, která se táhla po celé lodi.

Bez detailní dokumentace a technických informací se nedalo nic zjistit. Ale žádná dokumentace k dispozici nebyla. Všechny informace byly uložené v systému, do kterého se bez nich nemohli dostat; bylo to jako mít konzervu s otvírákem uvnitř.

A tak při další poradě na palubě *Shapieronu* ohlásil hlavní ganymeďanský počítačový technik, že s tím končí. Když někdo poznamenal, že pozemšťané by se tak rychle nevzdali, popřemýšlel o tom, uznal, že je to fakt, a vrátil se na Vršek. Za další týden se opět vrátil a s konečnou platností prohlásil, že jestli si někdo myslí, že to pozemšťané dokážou líp, tak ať si to klidně zkusí. On že končí.

A to, jak se zdálo, bylo všechno.

# # #

Na Ganymedu už nebylo co dělat. Mimozemšťané proto ohlásili své dlouho očekávané rozhodnutí přijmout pozvání světových vlád a odletět na Zemi. To ovšem neznamenalo, že by přijali i nabídku usadit se tam. Jistě, v okruhu mnoha světelných let nebylo žádné jiné místo, kde by mohli žít, ale mnoho jich mělo pořád poněkud zkreslené představy o tom, co je může čekat na Planetě zlých snů. Ale byly to rozumné bytosti a rozumná věc v tomto případě rozhodně byla podívat se, jak to na Zemi vypadá a nedat na předsudky. Rozhodnutí ohledně budoucnosti může počkat, dokud nebudou moci vycházet z konkrétnějších informací.

Řada členů posádek výprav k Jupiteru měla už odslouženo a měli se vrátit na Zemi, až to dovolí letový řád lodí. Ganymeďané slíbili, že všechny, kdo budou chtít letět na Zemi, vezmou v *Shapieronu* a zájemci je skoro zavalili.

Shodou okolností se Hunt ze svého posledního spojení s Gregem Caldwellem, výkonným ředitelem Skupiny pro navigaci a komunikaci VOOSN a Huntovým přímým nadřízeným dozvěděl, že jeho úkol na Ganymedu je pokládán za splněný a že další práce na něj čeká v Houstonu. Na jeho návratu se pracuje. Bez velkých potíží se mu podařilo vymazat své jméno ze seznamu VOOSN a napsat se na seznam cestujících na *Shapieronu*.

Danchekker letěl na Ganymedes hlavně proto, aby tam zkoumal oligocénní zvířata nalezená v lodi. Profesor přemluvil Monchara, zástupce velitele ganymeďanské expedice, že v *Shapieronu* je dost místa pro všechny zajímavé vzorky; potom přesvědčil svého šéfa ve Westwoodských biologických laboratořích, že výzkum bude pohodlnější provádět na Zemi, kde je všechno potřebné k dispozici na požádání. Výsledek byl přesně takový, jaký očekával: mohl letět taky.

A tak přišel čas, aby si Hunt sbalil věci a naposledy si prohlédl malou místnůstku, která byla tak dlouho jeho domovem. Potom se prošel po důvěrně známé trase do Domácí kopule, kde se připojil k ostatním odlétajícím. Tam si naposledy připili s přáteli, kteří zůstávali, a rozloučili se. Po slibech, že zůstanou ve spojení a že se jednoho dne zase všichni sejdou, se vydali do budovy Řízení operací, kde čekal velitel základny a jeho pobočníci, aby jim dali oficiální sbohem. Přechodovou komorou a přístupovou trubicí za ní přešli do kabiny pásové rolby, která je dovezla ke přistávací ploše. Tam čekal transportér.

Hunt se se smíšenými pocity díval z průzoru rolby na stíny staveb, které se objevovaly a zase mizely ve věčných závanech metano-amoniakové mlhy. Vracet se domů po tak dlouhé době byl samozřejmě vždycky hezký pocit, ale spousta věcí z tohoto života mu bude chybět – zvykl si na sevřenou komunitu VOOSN, kde se všichni navzájem znali a dělili se o problémy. Ten duch přátelství, který zde našel, pocit, že sem patří, společné cíle… všechny tyto věci

propůjčovaly tomuhle malému, kovovému útočišti vybudovanému v nehostinné divočině Ganymedu zvláštní intimitu. Ale pocity, které teď tak intenzívně cítil, se mu po návratu na Zemi, kde bude každý den potkávat bezvýrazné miliony, jež žijí rozličné životy rozličnými způsoby s rozličnými cíli a hodnotami, brzy vytratí z mysli. Tam byly zvykové a umělé sociální bariéry, které sloužily jako demarkační linie, které lidé potřebují k uspokojení své psychologické potřeby ztotožnit se s jasně vymezenými kulturními skupinami. Kolonie na Ganymedu si nemusela budovat žádné umělé zábrany, aby se oddělila od zbytku lidské rasy; příroda a několik set milionů kilometrů prázdného prostoru zajišťovaly dokonalou izolaci.

Možná, pomyslel si, je tohle ten důvod, proč lidé stavějí tábory na jižním úbočí Everestu, plaví se na lodích přes sedm moří a pořádají výroční setkání, kde vzpomínají na staré zlaté časy ve škole nebo v armádě. Výzvy a protivenství, kterým čelili společně, mezi nimi ukovaly pouto, které nemohla ochranná kukla normální společnosti nikdy ani napodobit, a přiměly je uvědomit si vlastní kvality – to se už nedalo zvrátit. Věděl, že i on, tak jako námořník nebo horolezec, se k tomu bude čas od času vracet, aby si připomněl, co tady zažil.

Danchekker byl ovšem mnohem menší romantik.

„Ať si třeba najdou sedmihlavé obludy na Saturnu," řekl, když nastupoval do transportéru. „Až se dostanu domů, zůstanu tam. Už mám dost toho být pořád v nějakém tomhle zatraceném krámu."

„Vsadím se, že až tam dorazíš, zjistíš, že sis tu vypěstoval agorafóbii," řekl mu Hunt.

# # #

Na Hlavní základně je čekalo další loučení a potom se už vydali ve skafandrech do spuštěné vstupní sekce *Shapieronu*. Nemohli totiž zaletět transportérem do hangáru, protože teleskopické trubice, které umožňovaly spojení s loděmi VOOSN, se nedaly připojit k přechodovým komorám ganymeďanských lodí. Členové posádky *Shapieronu* je přivítali u paty nástupní rampy a odvedli je do záďové části, kde už čekal výtah, aby je odvezl do hlavní sekce lodi.

Za tři hodiny nakládání skončilo a poslední předstartovní přípravy byly hotové. Garuth a malá ganymeďanská zadní stráž se formálně rozloučili s velitelem základny a některými jeho důstojníky, kteří přijeli k rampě.

Potom pozemšťané nastoupili do svého vozidla a vrátili se na základnu, zatímco Ganymeďané zmizeli v *Shapieronu* a záďová sekce vyjela nahoru.

Hunt byl sám ve své kabině a naposledy se díval na Hlavní základnu na nástěnné obrazovce, když ZORAC ohlásil, že za okamžik startují. Nepocítil vůbec žádný pohyb; jenom obraz se začal zmenšovat a zplošťovat, jak se země pod nimi propadala. Ganymedská krajina se rychle smršťovala a detaily povrchu se ztrácely v jednolité bělobě, jak loď nabírala výšku. Brzy zmizela i Hlavní základna, zářící odraženým světlem, a přes obrazovku začal postupovat černý oblouk, jak se do zorného pole dostala noční strana měsíce. Nahoře se objevil okraj osvětlené strany a za ním hvězdy. Jasný pruh uprostřed obrazovky se zužoval, až se objevily cípy a odhalily stříbrný srpek. Pořád se zmenšoval a nakonec se srpek i hvězdy rozplynuly v nezřetelné světelné šmouhy, které splývaly, až nebylo vidět nic než bez výrazná jednolitá mlha. Hunt si uvědomil, že se spustil hlavní pohon a tím pádem je loď odříznutá od informací o zbytku vesmíru – tedy alespoň informací ve formě elektromagnetických vln. Přemýšlel, co asi Ganymeďané používají místo nich – například k navigaci. Bude se muset zeptat ZORACa.

Ale to mohlo prozatím počkat. Teď chtěl odpočívat a připravit se na jiné věci. Na rozdíl od cesty s *Jupiterem pět* potrvá cesta na Zemi jen několik dní.

Kapitola sedmnáct

A tak Ganymeďané konečně přišli na Zemi.

Světové vlády se nedokázaly dohodnout, kde by měli mimozemšťané přistát, pokud se rozhodnou Zemi navštívit, ale parlament Spojených států evropských odhlasoval, že přece jenom zahájí přípravy – co kdyby. Místo, které vybrali, byla krásná plochá švýcarská krajina na břehu Ženevského jezera, kde, jak doufali, bude podnebí pro Ganymeďany příznivé. Kromě toho určitě neuškodí, že Švýcarsko je tradičně mírumilovná země.

Zhruba na půl cestě mezi Ženevou a Lausanne bylo oploceno asi dva a půl čtverečního kilometru na břehu jezera. Zde vyrostla vesnice z chatek navržených pro Ganymeďany; s vysokými stropy, velkými dveřmi, pevnými postelemi a mírně kouřovými skly v oknech. Byla tam společná kuchyň a jídelna, zájmová centra, terminály napojené do Světové integrované sítě alias Earthnetu, velký bazén, rekreační oblast a prakticky všechny další vymoženosti, které by mohly Ganymeďanům zpříjemnit život a daly se sehnat v určeném čase. *Shapieron* měl přistát na ohromné betonové ploše, kde mohla zároveň parkovat vozidla i menší lodě. Návrháři pamatovali i na ubytování pro pozemské delegace, konferenční sál a společenské prostory.

Když z Jupiteru došla zpráva, že Ganymeďané plánují odletět na Zemi během několika týdnů a – což bylo ještě překvapivější – že jim cesta zabere jen několik dní, bylo zřejmé, že je rozhodnuto: bude to Ganyville u Ženevského jezera. Když se *Shapieron* vynořil z hlubin vesmíru a přešel na oběžnou dráhu kolem Země, do Ženevy už směřovaly suborbitální letouny, které vezly oficiální představitele a hlavy států ze všech koutů světa – všichni se chtěli zúčastnit narychlo připravovaných uvítacích formalit. Roje VTOL letounů pendlovaly mezi Ženevským mezinárodním letištěm a Ganyville. Dálnice Ženeva-Lausanne se proměnila v jednu velkou dopravní zácpu i

přesto, že byla pro soukromá aeroauta uzavřena. Zelené svahy kolem Ganyville se pokryly barevnými skvrnami, jak dorazili první diváci a rozbili tábory se stany, spacími pytli, pokrývkami a piknikovými vařiči, rozhodnuti získat a udržet si nejlepší výhled. Mezi rychle rostoucím davem a plotem okolo Ganyville udržoval kordon žoviálních, ale přepracovaných policistů dvousetmetrovou mezeru. Švýcarská policie by na to sama nestačila – musela dostat posily z Itálie, Francie a Německa. Na jezeře se flotila policejních člunů snažila udržet v bezpečné vzdálenosti armádu lodí, loděk, jachet a všemožných dalších plavidel. Podnikavější členové obchodnického cechu z okolních měst naložili zboží na náklaďáky a přivezli své obchody k zákazníkům, takže po stranách silnice rychle vyrostlo tržiště. Ten den si mnoho lidí přišlo na malé jmění prodejem čehokoli – od instantního jídla a vlněných svetrů až po turistické boty a super-výkonné dalekohledy.

I když byl *Shapieron* ještě několik tisíc kilometrů nad jejich hlavami, také už ho zasáhly přípravy. Skupina lodí VOOSN se uspořádala do jakési eskorty kolem něj a každých devadesát minut s ním obletěla zeměkouli. Na mnoha lodích byli reportéři a kameramané, kteří živě vysílali ohromenému publiku přes Světovou zpravodajskou síť. Vyměňovali si zprávy se ZORACem a pozemšťany, kteří přiletěli z Jupiteru, uváděli diváky do stavu vytržení záběry zevnitř mimozemské lodi a do toho neustále doplňovali zprávy o posledních událostech u Ženevského ježera. Mezitím komentátoři do omrzení omílali, jak se loď poprvé objevila u Ganymedu, co se stalo potom, odkud Ganymeďané doopravdy pocházeli, proč letěli na Iscaris a co se stalo tam a spoustu dalších věcí, kterými se snažili vyplnit čas do hlavní události. Odhadovalo se, že polovina továren a kanceláří na Zemi raději zavřela, dokud Ganymeďané nepřistanou, protože zaměstnanci, kteří nebyli přilepení k obrazovce někde jinde, byli přilepení k obrazovce placené z firemních peněz. Jak řekl prezident jedné newyorské společnosti reportérovi NBC, který ho zastavil na ulici: „Nebudu přece utrácet tisíce, abych zjistil to, co už před spoustou let dokázal král Canuta – nemůžete zastavit příliv, když se jednou rozhodl. Všechny ‘sem poslal domů, aby si to užili. Letos holt máme jeden svátek navíc.“ Na

otázku, co bude dělat on, překvapeně odpověděl: „Já? Samozřejmě jdu domů! Chci se koukat na přistání!“

# # #

Hunt a Danchekker byli mezitím spolu se smíšenou skupinou Ganymeďanů a pozemšťanů ve velícím centru *Shapieronu* – právě tam, kam Hunta spolu se Storrelem a ostatními Ganymeďané zavedli při jejich památné první návštěvě. *Shapieron* vypustil řadu vajíček, jež měla sestoupit níž a poskytnout mimozemšťanům pohled na různá místa Země z ptačí perspektivy. Pozemšťané museli k některým obrázkům podávat komentář. Ganymeďané už tak vyjeveně zírali na hustotu osídlení ve městech jako New York, Tokio a Londýn, nenacházeli slov při pohledu na arabské pouště a amazonské džungle – na Minervě totiž takové terény nikdy nebyly – a němě, zděšeně přihlíželi zvětšenému výjevu z afrických savan, na kterém lvi lovili zebry.

Huntovi připadal známý obraz zelených kontinentů, vyschlých plání a modrých oceánů po té věčnosti strávené mezi kamením, ledem a vesmírnou temnotou neodolatelný. Jak se na hlavní obrazovce objevovaly a mizely různé části mozaiky zvané Země, všiml si, že i nálada Ganymeďanů se mění. Jejich dřívější obavy a předtuchy se ztratily v téměř nakažlivém nadšení, které bylo čím dál silnější. Začali být neklidní a vzrušení – chtěli vidět víc z neuvěřitelné planety, na kterou je zanesla náhoda – a chtěli to vidět na vlastní oči.

Jedno vejce se vznášelo pět kilometrů nad Ženevským jezerem a přenášelo na *Shapieron* záběry davů na kopcích a loukách kolem Ganyville. Ganymeďané byli příjemně překvapení a současně ohromení, že je o ně takový zájem a že všechny ty rozpoutané emoce jsou jen kvůli nim. Hunt se jim pokoušel vysvětlit, že přílet mimozemské vesmírné lodi není něco, co by se stávalo každý den, nemluvě už o lodi staré pětadvacet milionů let, ale Ganymeďané zjevně nedokázali pochopit, jak by cokoli mohlo dát průchod tak obrovské vlně emocí. Monchar přemýšlel, jestli pozemšťané, se kterými se zatím setkali, nepředstavují „spíše stabilnější, racionální konec lidského spektra než jeho typický vzorek.“ Hunt se rozhodl

raději nic neříkat a nechat ho při tom. Monchar nepochybně velmi brzy na odpověď přijde.

Konverzace začala utichat a všichni sledovali obrazovku, zatímco jeden Ganymeďan řekl ZORACovi, aby vejce spustil o trochu níž a přiblížil obraz. Obraz se zvětšil a zaostřil na malý, travnatý kopec, plný lidí všeho věku, velikosti, chování a oděvů. Lidé tam vařili, pili, hráli i jenom tak seděli; mohl to být den na dostizích, hudební festival, letecký den nebo všechno najednou.

„Jsou tam na tom otevřeném prostoru v bezpečí?“ zeptal se po chvíli s pochybami jeden Ganymeďan.

„V bezpečí?“ Hunt vypadal zmateně. „Jak to myslíš?“

„Překvapuje mě, že u nikoho z nich nevidím zbraně. Myslel bych, že budou mít zbraně.“

„Zbraně? Na co?“ zeptal se poněkud užasle Hunt.

„Proti masožravcům,“ odpověděl Ganymeďan, jako by to bylo naprosto zřejmé. „Co budou dělat, jestli je napadnou masožravá zvířata?“

Danchekker mu vysvětlil, že na Zemi je jen málo zvířat, která by mohla člověka ohrozit a že žijí jenom na několika místech – a všechna ta místa jsou tisíce kilometrů od Švýcarska.

„Aha. Já jsem myslel, že když kolem toho místa vybudovali obranný systém…“ řekl Ganymeďan.

Hunt se zasmál. „To není proti masožravcům. To je proti lidem.“

„Chcete říct, že by nás mohli napadnout?“ V té otázce náhle zazněly obavy.

„Ale ne. Ten plot je tam prostě proto, aby vám zajistil soukromí a nikdo vás neobtěžoval. Vláda si myslela, že byste asi nechtěli, aby se kolem vás pořád motaly davy turistů a zvědavců.“

„To nemohla jednoduše vydat zákon, aby se k nám nepřibližovali?“ zeptala se Shilohin ze druhé strany místnosti. „To mi přijde mnohem jednodušší.“

Hunt se znovu zasmál, asi na něj trochu působilo, že je zase doma. „Ještě jste se s moc pozemšťany nesetkali. Já nemyslím, že by na to brali velké ohledy. Oni nejsou zrovna… snadno disciplinovatelní.“

To Shilohin zjevně překvapilo. „Vážně? Já jsem si vždycky myslela, že je to právě naopak. Chci říct… sledovala jsem staré pozemské zprávy – z archívů počítačů na *J Pětce* – zprávy z doby, kdy ještě byly na Zemi války. Viděla jsem tam tisíce pozemšťanů, jak chodili dozadu a dopředu v řadách, jiní pozemšťané na ně křičeli rozkazy a oni je okamžitě plnili. A potom ty války… když jim rozkázali, aby bojovali ve válce a zabíjeli jiné pozemšťany, udělali to. To podle mě *je* disciplína.“

„Ano… to ano,“ přiznal nejistě Hunt, který doufal, že po něm Shilohin nebude chtít žádné vysvětlení; ono totiž neexistovalo.

Jenže Ganymeďan, který se ptal na masožravce, byl neodbytný.

„Chcete tím říct, že když se jim nařídí něco, co je jasně iracionální, bez váhání to provedou, ale když jim nařídíte něco, co je nejenom zjevně rozumné, ale také zdvořilé, nevěnují tomu pozornost?“

„No… nějak tak,“ přiznal tiše Hunt. „Aspoň to tak často bývá.“

Další Ganymeďan se otočil od své konzole. „Všichni jsou to blázni,“ prohlásil pevně. „Vždycky jsem to tvrdil. Tahle planeta je největší blázinec v celé Galaxii.“

„Ale také jsou to naši hostitelé,“ zasáhl do hovoru Garuth. „A zachránili nám životy – nabídli nám svůj domov. Nedovolím, aby o nich někdo takhle mluvil.“

„Promiňte, pane,“ zamumlal Ganymeďan a začal se opět věnovat své konzoli.

„Prosím, omluv tu poznámku, Viku,“ požádal Garuth.

„Ale to nic,“ pokrčil Hunt rameny. „Sám bych to neřekl lépe… Víte, tohle nás drží při zdravém rozumu,“ dodal bez zřejmého důvodu, čímž způsobil další výměnu zmatených pohledů mezi svými mimozemskými společníky.

V tu chvíli se ozval ZORAC.

„Volá Pozemní dispečink z Ženevy. Mám volajícího znovu spojit s doktorem Huntem?“

Hunt přešel ke komunikační konzoli, u které během předchozích dialogů seděl jako prostředník. Posadil se na obrovské ganymeďanské křeslo a požádal ZORACa, aby otevřel spojení. Na

obrazovce se objevil obličej ženevského dispečera, kterého už Hunt důvěrně znal.

„Znovu zdravím, doktore Hunte. Jak to jde tam nahoře," otázal se se silným německým přízvukem.

„No, pořád ještě čekáme. Co je nového?"

„Australský a čínský premiér jsou v Ženevě. Do Ganyville dorazí za půl hodiny. Dostal jsem příkaz povolit vám přistání za šedesát minut. Dobře?"

„Za hodinu přistáváme," ohlásil Hunt do místnosti. Podíval se na Garutha. „Mám tvoje svolení to potvrdit?"

„Prosím, udělej to."

Hunt se obrátil zpátky k dispečerovi na obrazovce. „Dobrá. Tak tedy šedesát minut. Přistáváme."

Během několika minut se zpráva rozšířila po celé planetě a celosvětová euforie se ještě vystupňovala.

Kapitola osmnáct

Hunt stál v jednom z centrálních výtahů *Shapieronu* a díval se na dveřní panel před sebou, zatímco kolem něj ubíhala zdánlivě nekonečná loď. Za ním byli namačkaní zbývající pozemšťané opouštějící Ganymed, každý momentálně ponořený do vlastních myšlenek, jak se nezadržitelně blížil návrat domů. *Shapieron* byl orientován svisle a sestupoval k Zemi. Ve výtahu bylo i několik Ganymeďanů, kteří měli vystoupit na zemský povrch mezi prvními – jeli se přidat k ostatním v záďové sekci.

Symboly na indikátoru u dveří se náhle přestaly měnit. O vteřinu později se široké dveře otevřely a pozemšťané i Ganymeďané se vyhrnuli do obrovské kruhové místnosti, která zabírala celé jedno patro lodi. Kolem vnějších zdí bylo rovnoměrně rozmístěno šest vstupů do obřích přechodových komor a prostor mezi nimi zaplňoval dav Ganymeďanů. Většina z nich byla podivně potichu. Hunt si všiml Garutha, obklopeného malou skupinou Ganymeďanů, jak stojí u jedné komory. Shilohin a Monchar mu stáli po bocích; Jassilane nebyl daleko. Tak jako všichni ostatní, i oni se dívali na velkou obrazovku umístěnou na stěně centrální trubice, nad dveřmi výtahu. Hunt se prodral mezi Obry ke Garuthovi, stoupl si vedle něj a otočil se k obrazovce.

Díval se na pobřeží jezera z ptačí perspektivy. Obraz byl rozdělený na dvě zhruba stejné poloviny – na jedné byly zelené a hnědé kopce, na druhé se odráželo modré nebe. Barvy byly živé, i když občas zastřené malými bílými obláčky. Mraky vrhaly ostré stíny na zemi dole, což značilo, že panuje jasný, slunečný den. Postupně se objevovalo stále více detailů a jak loď klesala, obraz se roztahoval.

Mraky se změnily z plochých barevných skvrn v nadýchané bílé ostrovy plující nad zemí a potom se ztratily úplně.

Teď byly vidět domy jako tečky, některé osamělé mezi kopci, jiné natlačené kolem točitých silniček, které už se daly rozeznat. A přesně uprostřed obrazovky, v místě, kde osa *Shapieronu* protínala povrch planety, byla bílá skvrnka – betonová přistávací plocha v Ganyville. Už se začaly objevovat i úhledné řady chatek uvnitř ohraničené oblasti. Obvod byl zdůrazněný zelenou čarou – to byla zóna, kde nebyli lidé. Dál měl terén viditelně světlejší odstín – to od tisíců a tisíců tváří obrácených vzhůru.

Hunt si všiml, že Garuth tiše mluví do svého hrdelního mikrofonu a občas se odmlčí, jako by naslouchal odpovědím. Předpokládal, že se seznamuje se zprávami posádky ve velícím centru a rozhodl se ho nevyrušovat. Místo toho aktivoval na zápěstní jednotce svůj vlastní kanál. „ZORACu, jak to jde?“

„Výška dva tisíce devět set metrů, rychlost klesání šedesát metrů za sekundu,“ odpověděl známý hlas. „Zaměřili jsme přibližovací radary. Všechno je pod kontrolou a v pořádku.“

„Vypadá to, že nás čeká pořádné přivítání,“ poznamenal Hunt.

„To bys měl vidět obrázky ze sond. Kopce jsou na kilometry kolem přecpané lidmi a na jezeře jsou asi půl kilometru od pobřeží stovky malých loděk namačkaných na sebe. Prostor nad přistávací zónou a v její blízkosti je čistý, ale všude kolem je spousta aeroaut. Musela se sem sjet polovina vaší planety.“

„Jak to berou Ganymeďané?“ zeptal se.

„Myslím, že jsou až moc překvapení.“

V tu chvíli si Shilohin všimla Hunta a přešla k němu.

„To je neuvěřitelné,“ ukázala na obrazovku. „To jsme opravdu tak významní?“

„Tady se moc mimozemšťanů, co přiletěli od jiné hvězdy, nezastavuje,“ řekl Hunt vesele, „tak se snaží vytěžit z té příležitosti co nejvíc.“ Odmlčel se, když ho napadla další myšlenka, a potom řekl: „Víš, je to legrační… už stovky let jsou mezi námi lidé, co tvrdí, že viděli UFO a létající talíře a takové věci, a celou tu dobu se hádáme, jestli takové věci opravdu existují nebo ne. Řekla bys, že jim dojde, že až se to *doopravdy* stane, nikdo o tom nebude moct pochybovat. No, teď už to určitě vědí.“

„Dosednutí za dvacet sekund," ohlásil ZORAC. Hunt přímo cítil emoce, které vyzařovaly z řad Obrů kolem něj.

Na obrazovce teď nebylo vidět nic než ganyvillské chatky v pravoúhlém vzoru a bílá přistávací plocha. Loď směřovala na jezerní stranu plochy; na druhé straně byly totiž mezi ní a chatkami řady geometricky uspořádaných teček, které se rychle měnily v lidské postavy.

„Deset sekund," ohlásil ZORAC. Hluk konverzace v pozadí okamžitě utichl. Bylo slyšet jen vzdálené svištění vzduchu kolem lodi a tlumený hukot energie v motorech.

„*Kontakt.* Přistáli jsme na planetě Zemi. Očekávám další instrukce."

„Připrav loď k výstupu na povrch," nařídil Garuth. „Pokračuj rutinním vypnutím letových systémů a připrav zprávu ze strojovny."

Hunt sice nepocítil žádný pohyb, ale věděl, že celá sekce lodi, ve které stojí, právě klesá k zemi, jak se z lodi vysouvají výtahové trubice. Hlavní obrazovka vysoko nad jejich hlavami zatím ukazovala kolmý pohled na blízké okolí lodi.

Za oblastí překlenutou ocasními ploutvemi *Shapieronu* stálo v obrovské výseči mezi lodí a řadami chatek v pozadí několik set lidí v pozoru jako na vojenské přehlídce. Ten dojem podtrhovalo i to, že stáli ve skupinách ohraničených jako podle pravítka. Před každou z nich stál vlajkonoš, který nesl vlajku jednoho z pozemských národů; před nimi pak byly hlavy států a jejich doprovod, všichni v tmavých oblecích, napřímení, jako by spolkli pravítko. Čekali. Hunt rozeznal hvězdy a pruhy Spojených států, britskou vlajku a několik dalších emblémů SSE, srp a kladivo Sovětského svazu a čínskou rudou hvězdu. Byly tam mraky dalších vlajek, ale ty takhle bez přípravy nepoznával. Za lodí a po stranách zachytil jasné barvy slavnostních vojenských uniforem a odlesky slunce na mosazi. Pokusil se vžít do situace těch lidí venku. Nikdo z nich se ještě nesetkal tváří tvář s mimozemšťanem. Stáli a dívali se na tu obrovskou věž ze stříbrného kovu, kterou právě viděli sestupit z nebes, a Hunt se pokoušel zachytit jejich pocity a emoce. Byl to jedinečný okamžik; nikdy v historii se nic takového nestalo a nikdy se to už nemůže znovu stát poprvé.

Potom znovu promluvil ZORAC. „Zadní sekce je spuštěná. Tlak vyrovnaný, vnější dveře otevřené a rampy vysunuté. Všechno je připraveno k otevření.“

Hunt cítil, jak kolem něj vře očekávání. Všichni se teď dívali na Garutha. Velitel Ganymeďanů je pomalu přejel pohledem – na okamžik se zastavil na skupině pozemšťanů u dveří výtahu – a potom se podíval na Hunta.

„Vyjdeme ven v dohodnutém pořadí? My jsme však na tomto světě cizinci. Jsou mezi námi mnozí, kdo se vracejí domů. Tento svět patří jim a oni by nás do něj tedy měli uvést.“

Ganymeďané nepotřebovali dál pobízet. Ještě než Garuth domluvil, rozestoupili se a utvořili dlouhou, přímou cestu od skupiny pozemšťanů u výtahu k Huntovi a Garuthovi. Po několika vteřinách pozemšťané s Danchekkerem v čele pomalu vykročili. Když se přiblížili k přechodové komoře, u které čekal Hunt, Ganymeďané ustoupili, aby jim udělali místo před vnitřními dveřmi.

„Všechno v pořádku, Chrisi?“ zeptal se Hunt, když se ocitl tváří v tvář Danchekkerovi. „Ještě chvilička a budeš zase doma.“

„Musím říct, že bez vší té publicity bych se obešel,“ zavrčel profesor. „Cítím se jako nějaký Mojžíš, co vede izraelské kmeny. Ale pokračujme.“

Hunt se postavil vedle Danchekkera, čelem proti dveřím. Podíval se na Garutha a kývl.

„ZORACu, otevři vnitřní dveře, komora pět,“ nařídil Garuth.

Žebrovaný kovový panel se nehlučně odsunul z Huntova zorného pole. Victor vstoupil do komory a vydal se k vnějším dveřím. Skrze záplavu emocí vzdáleně vnímal Danchekkera vedle sebe a zbytek kontingentu VOOSN za nimi. Za vnějšími dveřmi vedla na betonovou plochu široká, mírně skloněná rampa. Vstoupili na ni a ocitli se v jakési nesmírné katedrále ze zakřivených kovových žeber. Byly to linie dolních částí ocasních ploutví *Shapieronu*, které se táhly nahoru a pak se stáčely, dokud se vysoko nad jejich hlavami nesetkaly s bokem lodi. Rampa a část plochy, nad kterou se loď tyčila, ležely ve stínu trupu a ploutví. Ale za lodí zářilo slunce a nadělovalo scenérii kolem nich zářivé barvy – zelenou kopcům a fialovou, modrou a bílou horám a nebi za nimi; všechny barvy duhy

davům lidí na kopcích; pastelové odstíny růžové, zelené, červené, modré a oranžové chatkám; bílou betonu pod nimi a dokonce i košilím delegátů stojících v nehybných řadách.

A potom uslyšeli jásot. Jako pomalý příliv hluku, který zřejmě vznikl daleko odsud na kopcích. Cestou nabíral na síle a hybnosti, až je zaplavil jako řvoucí oceán. Zdálo se, jako by kopce ožily, protože všude, kam oko dohlédlo, to na nich začalo vřít. Desetitisíce lidí byly na nohou a pokoušely se vykřičet napětí a očekávání, které se v nich střádalo během posledních dní, a jak křičeli, mávali – rukama, čepicemi, košilemi, kabáty – vším, co měli po ruce. A za tím vším, hlasitěji, tišeji a znovu hlasitěji, jako by se snažili přehlušit dav, se ozývaly úryvky hudby od nejrůznějších přítomných těles.

Pozemšťané se zastavili asi po metru, na okamžik zahlceni tím útokem na vlastní smysly. Potom šli dál, po rampě a pak na pevnou půdu Země pod vznosnými sloupy ploutví *Shapieronu*. Pochodovali do slunečního svitu k místu, kde stála malá předsunutá skupinka zástupců Země. Šli jako omámení, otáčeli hlavy, aby vstřebali tu scenérii, tu spoustu lidí na kopcích, jezero za nimi… loď, jež se tyčila proti obloze, teď tichá a nehybná. Pár z nich zvedlo ruce a začalo mávat davům na kopcích. Ty odpověděly, což mělo za následek zdvojnásobení řevu. Brzy mávali všichni.

Když se Hunt přiblížil k předsunuté skupině delegátů, poznal Samuela K. Wilbyho, generálního tajemníka Spojených národů. S ním byli Irwin Frenshaw, generální tajemník VOOSN z Washingtonu, a generál Bradley Cummings, nejvyšší velitel uniformované sekce VOOSN. Wilby je uvítal s napřaženou rukou a širokým úsměvem.

„Doktor Hunt, nemýlím-li se. Vítejte doma. Vidím, že jste si přivedl přátele.“ Podíval se vedle něj. „Á – a vy jste profesor Danchekker. Vítejte.“

Danchekker si ani nestihl potřást se všemi rukama, když se hluk kolem nich ještě vystupňoval k nemožnosti. Ohlédli se k lodi.

Ganymeďané vycházeli ven.

První skupina s Garuthem v čele se objevila na rampě. Tam se zastavili a rozhlíželi se kolem sebe v naprostém ohromení.

„ZORACu,“ řekl Hunt, „vypadají trošku ztraceně. Řekni jim, ať sejdou dolů a seznámí se s těmihle lidmi.“

„Však sejdou,“ odpověděl mu ZORAC do ucha. „Jen si na to potřebují chvilku zvykat. Nezapomeň, že dvacet let nedýchali normální vzduch. Tohle je poprvé po celé té době, co jsou na otevřeném prostranství bez skafandrů.“

Kolem dokola zádi lodi se otevřely ostatní východy a v nich se objevili další Ganymeďané. Na Garuthovo pečlivě naplánované pořadí se zapomnělo. Někteří Obři se motali ve dveřích, jiní už sešli kousek po rampách, další jenom nehybně stáli a zírali.

„Jsou trochu mimo,“ řekl Hunt Wilbymu. „Měli bychom jít k nim a krapet jim pomoct.“ Wilby kývl a pokynul své skupině, aby ho následovala. Někteří poradci OSN odvedli hlavní skupinu pozemšťanů z Ganymedu k ostatním národním delegacím, zatímco Hunt, Danchekker a pár dalších se obrátilo zpět, aby doprovodilo Wilbyho skupinu k rampám.

„ZORACu, spoj mě s Garuthem,“ zamumlal Hunt v chůzi.

„Můžeš.“

„Tady Vic Hunt. Tak co, jak se ti to líbí?“

„Mí lidé jsou dočasně mimo,“ odpověděl známý hlas. „Když se to tak vezme, já taky. Očekával jsem, že vyjít na vzduch po takové době bude trochu traumatické, ale rozhodně jsem nečekal něco takového. A všichni ti lidé… ten křik… nenalézám slov.“

„Jsem ve skupině, která se právě blíží ke tvé rampě. Tak je trochu prober a pojďte dolů. Je tu pár lidí, které byste měli poznat.“

Když došli k úpatí rampy, Hunt vzhlédl a uviděl Garutha, Shilohin, Monchara, Jassilanea a pár dalších, jak scházejí k nim. Nalevo i napravo se Ganymeďané, kteří už došli na zem po ostatních rampách, začali soustřeďovat k místu, kde byla Wilbyho skupina.

Garuth sešel z rampy se společníky v těsném závěsu, zastavil se a upřel pohled na generálního tajemníka. Pomalu a vážně si potřásli rukama.

Hunt díky ZORACovi mohl fungovat jako tlumočník a postaral se o výměnu pozdravů mezi oběma skupinami.

„Tohle je jeden z chlápků, co řídí celé VOOSN,“ vysvětlil Garuthovi, když přešli k Irvinu Frenshawovi. „Bez něj bychom se nikdy nedostali tam, kde jste nás našli.“

A obě skupiny se otočily, promísily a začaly odcházet. Za nimi se po rampách hrnuly mraky dvouapůlmetrových postav, jež se k nim přidávaly. Hunt i ostatní vyšli ze stínu a na okamžik se zastavili, aby si prohlédli delegace všech pozemských národů. Na kopcích náhle zavládlo podivné ticho.

A potom Garuth pomalu zvedl pravou ruku v pozdravném gestu. Ostatní Ganymeďané, jeden po druhém, ho napodobili. Stáli tam tiše a nehybně, sto rukou pozvednutých a natažených, aby vyjádřily pozdravy a přátelství všem lidem na Zemi.

V tu ránu se zase ozval křik. Jestli předtím působil jako příliv, tohle byla tsunami. Zdálo se, že se ozvěna mnohokrát odráží přes celé údolí, jako by se samotné hory rozezněly a vítaly návštěvníky.

Wilby se otočil k Huntovi a naklonil se k jeho uchu.

„Myslím, že vaši přátelé jsou tu docela populární.“

„Čekal jsem trochu povyku,“ odpověděl Hunt, „ale tohle ani za milion let. Půjdeme dál?“

„Jdeme.“

Hunt se otočil ke Garuthovi a naladil se na jeho vlnu.

„Tak pojď, Garuthe. Je čas na oficiální setkání. Někteří z těch lidí přicestovali z velké dálky, aby se s tebou setkali.“

A zástup Obrů, veden malou smíšenou skupinkou pozemšťanů a Ganymeďanů, se začal *en masse* valit k čekajícím hlavám všech pozemských národů.

Kapitola devatenáct

Zhruba další hodinu přecházeli Ganymeďané od jedné skupiny reprezentantů ke druhé a vyměňovali si krátké formální proslovy. Jak pokračovali dál, skupiny se rozdělily a vmísily do rostoucího davu pozemšťanů a mimozemšťanů na betonové ploše pod *Shapieronem*. Bylo to úplně jiné přijetí, než jakého se Ganymeďanům dostalo, když poprvé váhavě vystoupili na led u ganymedské Hlavní základny.

„Já tomu pořád tak úplně nerozumím," přitočil se Jassilane k Huntovi, když přecházeli k delegaci z Malajsie. „Říkal jsi, že všichni, s kým jsme se tu setkali, jsou členové vlád. Ale mě by zajímalo, kdo je z *té* vlády?"

„Z *té* vlády?" zeptal se Hunt, který tak úplně nepochopil jeho. „Ze které?" Obr udělal zoufalé gesto.

„Z vlády, která řídí planetu. Kdo to je?"

„Nikdo z nich."

„To jsem si myslel. A kde tedy jsou?"

„Žádná taková vláda není. Planetě vládnou všechny a žádná."

„To jsem mohl tušit," odpověděl Jassilane. ZORACovi se podařilo do překladu vložit slušnou simulaci unaveného povzdechnutí.

Formality pokračovaly celý zbytek dne v téměř karnevalové atmosféře. Garuth a ganymeďanští vůdci strávili trochu času s každou vládní delegací, aby navázali diplomatické vztahy a dohodli oficiální návštěvu dotyčného národa. Ani Hunt a ostatní pozemšťané z Ganymedu to neměli snadné – díky tomu, že Ganymeďany dobře znali, byli jako první na ráně, když někdo hledal prostředníka. Na pozvání evropské vlády bylo v pozemském sektoru Ganyville trvale umístěno oddělení vzájemných vztahů. Večer byla na programu diskuse o různých záležitostech. Probíhala víceméně koordinovaně.

Tu noc se v Ganyville konal velký uvítací banket, pochopitelně vegetariánský, kde volně proudila slova i víno. Po jídle a *dalších*

projevech se obě rasy začaly mísit a seznamovat. Hunt stál se sklenicí v ruce u jedné stěny se třemi Ganymeďany – Valiem a Kralomem, dvěma důstojníky ze *Shapieronu*, a Strelsyou, administrátorkou. Valio se snažil najít nějaký smysl v tom, co se dnes dověděl.

„Emmanuel Crow, tak myslím říkal, že se jmenuje," říkal zrovna. „Byl v delegaci z toho místa, kde žiješ, Viku – z USA. Tvrdil, že je z Washingtonu… ministerstvo vnitra nebo tak. Co mě zarazilo, říkal, že je Rudý Indián."

Hunt se nedbale opřel o stůl za sebou a usrkl ze skotské.

„A v čem je problém?" zeptal se.

„No, potom jsme se setkali s mluvčím indické vlády a ten nám řekl, že Indie je od USA dost daleko," vysvětloval Valio. „Tak jak může být Crow Indián?"

„V Indii žijí Indové, Indiáni jsou… jiní," odpověděl Hunt a začínal se obávat, že se někde zamotá. A taky ano – Kralom měl ještě co dodat.

„Já jsem se setkal s někým, kdo byl západní Ind, ale tvrdil, že pochází z východu."

„No, existuje Východní Indie…" začala Strelsya.

„To vím, ale ta je zase daleko na západě," upřesnil Kralom.

Hunt tiše zaúpěl a sáhl si do kapsy pro cigarety. Než se zmohl na vysvětlení, Valio pokračoval.

„Myslel jsem, že když říkal *Rudý* Indián, mohl by být z Číny, protože tam prý jsou rudí a navíc to není ani daleko od Indie, ale ukázalo se, že ti jsou žlutí."

„Třeba to byl Rus," navrhl Kralom. „Někdo mi říkal, že jsou taky rudí."

„Ne, ti jsou růžoví," řekla pevně Strelsya. Pokynula hlavou k malému, robustně stavěnému muži v černém obleku, který k nim stál zády a bavil se s jinou smíšenou skupinkou. „Támhle – na toho si vzpomínám. Podívejte se sami."

„S tím jsem se setkal," přikývl Kralom. „Je to Bílý Rus. Aspoň mně to říkal, ale nepřipadá mi bílý."

Tři mimozemšťané se obrátili k Huntovi, aby jim to vysvětlil.

„Ale to nic – to jsou jenom takové bolehlavy z dávných časů. Celý svět je dneska tak promísený, že si myslím, že na tom už ani nesejde," řekl chabě.

V časných ranních hodinách sice na kopcích ještě blikaly tisíce světélek, ale všude bylo ticho kromě občasných nárazů a tupých úderů, jak Obři nejistě, ale spokojeně procházeli uličkami do svých chatek a postelí.

Druhý den ráno začali srpnoví návštěvníci ze všech koutů světa odjíždět, aby si mohla Ganyville užít týden nerušeného klidu a odpočinku. Na programu byly pouze lehké diskuse s různými skupinami pozemšťanů, především vědců. Stavěly se také nové budovy. Většinu času měli ale Obři volno a mohli si v klidu užívat pocity, že zase mají pod nohama pevnou půdu.

Spousta jich trávila čas natažená na trávě a užívala si tepla, které jim připadalo přímo tropické. Jiní celé hodiny chodili po obvodu Ganyville a každou chvíli se zastavovali a nasávali vzduch, jako by se chtěli ujistit, že se jim to nezdá. S nelíčeným potěšením se dívali na jezero, na kopce a na zasněžené vrcholky vzdálených Alp. Jiní se zhlédli v terminálech Earthnetu v chatkách a s neuhasitelnou zvědavostí se vrhli na všechny dostupné informace o Zemi, její historii, geografii a o všem ostatním, co se dalo zjistit. Aby to šlo lépe, napojil se na Earthnet i ZORAC, což umožnilo obrovské výměny znalostí mezi oběma civilizacemi.

Ale nejlepší pohled skýtaly reakce ganymeďanských dětí. Narodily se na *Shapieronu* během jeho neuvěřitelné cesty z Iscarisu a nikdy neviděly modré nebe, krajinu ani hory, nikdy nedýchaly přírodní vzduch a nikdy je ani nenapadlo, že by mohly opustit loď jen tak bez ochrany. Mrtvá prázdnota mezi hvězdami pro ně byla jediným prostředím, jež existovalo.

Mnoho se jich zprvu zdráhalo vůbec vylézt z lodě, protože se obávaly následků, které jim celý život vštěpovali a které přijímaly jako nezpochybnitelné pravdy. Když se konečně pár dětí, které byly důvěřivější nebo měly dobrodružnější povahu, opatrně připlížilo ke dveřím na přístupové rampy a vyhlédly ven, strnuly v naprosté nevíře a zmatku. Z toho, co jim vyprávěli dospělí a ZORAC, získaly jakousi představu o planetách a světech – místech větších než *Shapieron*, kde

se žilo *venku* místo *uvnitř* – tolik pochopily, i když tomu nikdy úplně neporozuměly. A pak přiletěly na Ganymedes; tohle je určitě planeta, myslely si.

Ale teď tohle! Mimo loď se pohybovaly stovky lidí jen v tričkách; jak je tohle možné? Jak tam mohou dýchat a proč je neroztrhá dekomprese? Vesmír měl být všude, ale tady najednou nebyl; co se s ním stalo? Jak se mohl vesmír najednou rozdělit na dvě poloviny – „nahoře“ a „dole“, když takové výrazy mohly mít význam jen uvnitř lodi? Proč bylo „dole“ celé zelené; kdo vyrobil něco tak velikého a proč to vyrobil v takových divných tvarech, které se táhly, kam až oko dohlédlo? Proč bylo „nahoře“ celé modré a proč tam nebyly žádné hvězdy? Odkud se bralo všechno to světlo?

Nakonec se po dlouhém přemlouvání odvážily sejít na zem. Nic zlého se jim tam nestalo. Brzy sebraly odvahu a začaly zkoumat toto nové, úchvatné okolí. Beton pod rampami, trávu za ním, dřevěné zdi chatek – všechno pro ně bylo nové a mělo vlastní kouzlo. Ale nejúžasnější pro ně byl pohled na jezero na druhé straně lodi – víc vody, než si mysleli, že je v celém vesmíru.

Zanedlouho už dováděly a radovaly se ze svobody – větší, než jakou kdykoli předtím poznaly. Korunu tomu nasadila švýcarská policie, která začala pořádat vyjížďky po pobřeží nebo doprostřed Ženevského jezera a zase zpátky. Brzy bylo zřejmé, že jenom dospělí se svými problémy stojí v cestě tomu, aby se Ganymeďané usadili na Zemi; děti už byly pevně rozhodnuté.

\# \# \#

Dva dny po přistání si Hunt právě užíval přestávku v ganyvillské jídelně, když jeho ganymeďanská náramková jednotka zabzučela – někdo ho volal. Stiskl aktivační tlačítko a ZORACův hlas mu okamžitě oznámil: „Koordinační kancelář v Úředním bloku se s tebou pokouší spojit. Přijmeš hovor?“

„Dobře.“

„Doktore Hunte?“ Hlas zněl mladě a tak nějak… pěkně.

„To jsem já.“

„Tady koordinační kancelář. Omlouvám se, že vás obtěžuji, ale mohl byste přijít sem? Potřebovali bychom vaši pomoc.“

„Ne dokud neslíbíte, že si mě vezmete.“ Byl prostě v rozverné náladě. Možná to bylo tím, že se vrátil po takové době domů.

„Co…?“ V hlase zaznělo překvapení a zmatek. „Já ne… totiž, já to myslím vážně…“

„Proč myslíte, že já ne?“

„Vy jste cvok. Takže, co kdybyste přišel…? Obchodně.“ No, pomyslel si Hunt, vzpamatovala se docela rychle.

„Kdo jste?“ zeptal se lehce.

„Už jsem vám to říkala – koordinační kancelář.“

„Ne oni – *vy*.“

„Yvonne… proč?“

„No, můžeme se dohodnout. Vy potřebujete, abych vám pomohl. Já potřebuju někoho, kdo by mě provedl po Ženevě, než se vrátím do Států. Neměla byste zájem?“

„To je něco jiného,“ odpověděl hlas, i když v něm zazněl náznak úsměvu. „Já dělám svou práci pro OSN. Vám jde o soukromou akci. Takže – přijdete už?“

„A vy souhlasíte?“

„No… možná. Potom se uvidí. Prozatím – co ten náš problém?“

„A jaký je to problém?“

„Je tu pár vašich ganymeďanských přátel a chtějí jít ven. Někdo se domníval, že by nebyl špatný nápad, kdybyste šel s nimi.“

Hunt si povzdechl a zavrtěl hlavou. „Dobrá,“ řekl nakonec. „Řekněte jim, že jsem na cestě.“

„Rozumím,“ odpověděl hlas a potom se náhle ztišil a důvěrnějším tónem dodal: „Mám volno v neděli, v pondělí a v úterý.“ Potom se linka s cvaknutím přerušila. Hunt se sám pro sebe zašklebil, dopil kávu a vstal od stolu. Najednou ho něco napadlo.

„ZORACu,“ zamumlal.

„Ano, Viku?“

„Jsi napojený na lokální komunikační síť Earthnetu?“

„Jistě. Jinak bych ti ten hovor přece nemohl přepojit.“

„Ano, to já vím… Chtěl jsem říct, ona mluvila přes standardní obousměrný vi-terminál?“

„Ano.“

„S videosignálem?“

„Ano.“

Hunt si promnul bradu.

„Nepředpokládám, že bys ten videosignál nahrál, co?“

„Nahrál. Chceš to pustit?“

ZORAC nečekal na odpověď a přehrál část konverzace na displeji zápěstní jednotky. Hunt kývl a tiše hvízdl. Yvonne byla modrooká atraktivní blondýnka, jejíž krásu ještě zvýrazňovalo pečlivě udržované světle šedé sáčko VOOSN a bílá blůzka.

„To takhle nahráváš všechno?“ zeptal se Hunt cestou ke dveřím.

„Ne, všechno ne.“

„Proč jsi tedy nahrál tohle?“

„Věděl jsem, že si o to řekneš,“ odpověděl ZORAC.

„Nemám rád, když někdo poslouchá moje hovory. Ber to jako napomenutí.“

ZORAC to ingoroval. „Zaznamenal jsem i číslo její přípojky,“ dodal, „protože tebe nenapadlo se zeptat.“

„Nevíš, jestli je vdaná?“

„A jak bych to mohl vědět?“

„No, já vlastně nevím… Jak tě znám, mohl by ses asi Earthnetem nebo tak dostat přes přístupová hesla do osobních záznamů OSN.“

„To bych sice mohl, ale neudělám to. Jsou věci, které pro tebe dobrý počítač udělá, a věci, které neudělá. Odteď jedeš na vlastní pěst.“

Hunt vypnul spojení, zavrtěl hlavou, vyšel z jídelny a zahnul k Úřednímu bloku.

O pár minut později se objevil v koordinační kanceláři v prvním patře, kde už čekali Garuth a několik dalších Ganymeďanů ve společnosti pozemských úředníků.

„Cítíme, že musíme lidem Země oplatit jejich uvítání,“ řekl Garuth. „Proto bychom se rádi vydali mimo Ganyville, abychom se s nimi setkali.“

„Můžou?“ zeptal se Hunt tělnatého muže se stříbrnými vlasy, který vypadal, že má nejvyšší postavení.

„Jistěže. Jsou hosté, ne vězni. Ale říkali jsme si, že by bylo lepší, aby s nimi šel někdo, koho znají.“

„Beze všeho,“ kývl Hunt. „Pojďme.“ Jak se otáčel ke dveřím, zahlédl u vi-konzole v zadní části místnosti Yvonne a rozpustile na ni mrkl. Lehce se začervenala a sklopila oči na klávesnici pod obrazovkou. Potom vzhlédla, s letmým úsměvem mu mrknutí oplatila a znovu se začala věnovat práci.

Před budovou se k nim přidali další Ganymeďané a oddíl švýcarské policie vedený poněkud znepokojeným náčelníkem. Sešli na silnici, zahnuli doleva a prošli mezi řadami chatek k bráně z ocelových mříží, zasazené do obvodového plotu. Když se dostali mimo chatky a vydali se po mírně skloněné cestě k bráně, začalo to na okolních kopcích vřít. Lidé vyskakovali a dívali se k plotu. Vzrušení zesílilo, když se Ganymeďané zastavili u brány a švýcarští konstáblové ji odemkli a odsunuli.

Hunt, s Garuthem a náčelníkem švýcarské policie po boku, je provedl branou a povyk před nimi zesílil a změnil se v jásot. Lidé se k nim rozběhli a natlačili se na policejní kordon. Mávali a křičeli, když skupina pozemšťanů a Ganymeďanů pokračovala po silnici skrz bezpečnostní zónu.

Kordon se rozevřel, aby mohli projít, a lidé namačkaní na silnici se náhle ocitli tváří v tvář majestátním tvorům z jiného světa. I když hluk neutichl, řady těsně před Obry podivně umlkly a ustoupily, jako by si chtěly uchovat určitý odstup. Garuth se zastavil a pomalu přehlédl polokruh lidských tváří. Jak se díval z jednoho na druhého, lidé odvraceli zrak. Hunt jejich nejistotu celkem chápal, ale zároveň chtěl, aby gesto, které Obři udělali, nezůstalo bez odpovědi.

„Jsem Vic Hunt,“ zavolal hlasitě do davu. „Cestoval jsem s těmito lidmi až z Jupiteru. Toto je Garuth, velitel ganymeďanské lodi. On a jeho společníci vyšli na vlastní žádost ven, aby se s vámi všemi mohli setkat osobně. Ať se tu cítí jako doma.“

Lidé přesto couvali. Zdálo se, že někdo chce udělat uvítací gesto, ale všichni čekali, až první krok udělá někdo jiný. A potom se jeden chlapec, který stál úplně vpředu, vytrhl své matce, vystoupil z řady a odvážně se postavil proti vysokému Garuthovi. Bylo mu asi dvanáct let, měl světlé vlasy a pihovatý obličej a byl oblečen do alpských kožených kalhot a pohorek. Jeho matka instinktivně vystartovala za ním, ale muž vedle ji zadržel.

„O ně já se nestarám, pane Garuthe,“ oslovil chlapec velitele, „ale chtěl bych vám potřást rukou.“ Sebevědomě napřáhl ruku a Obr se sklonil s výrazem, který nemohl znamenat nic jiného než úsměv, chytil ji a srdečně mu s ní potřásl. Napětí v davu zmizelo a lidé se začali hrnout k mimozemšťanům.

Hunt se rozhlédl a uviděl, že se scéna najednou úplně změnila. Tady jeden Ganymeďan pózoval s rukou kolem ramen rozesmáté starší paní, zatímco její manžel je fotografoval; támhle druhý Obr pil z nabídnutého šálku kávy, zatímco za ním se třetí s pochybami díval na alsaského pejska jedné rodiny, který na něj vytrvale vrtěl ocáskem. Obr ho několikrát na zkoušku poplácal a potom si dřepl k němu a začal mu čuchat srst, za což byl po zásluze odměněn důkladným olízáním špičky svého protáhlého obličeje.

Hunt si zapálil cigaretu a přešel k náčelníkovi policie, který si právě utíral kapesníkem z čela hojný pot.

„Tak vidíš, Heinrichu. Ani to nedopadlo tak špatně. Říkal jsem ti, že se není čeho bát.“

„Možná, doktore Hunte,“ odpověděl Heinrich, ale neznělo to moc šťastně. „Ale já budu stejnak mnohem šťastnější, až odsud budeme moct, jak říkáte v Americe, ‘vypadnout’.“

# # #

Hunt strávil ještě několik dní v pozemšťanském sektoru Ganyville, kde pomáhal organizovat práci úřadu pro vzájemné vztahy a užíval si svůj díl odpočinku a relaxace.

Potom si vybral speciální dovolenou za účelem, o kterém si byl jistý, že nepatří do jeho pracovní náplně, vyzvedl Yvonne, sehnal místa na VTOL letounu do Ženevy a vrhl se do víru velkoměsta. O tři dny později se oba vypotáceli z auta směřujícího na východ, které zastavilo na hlavní dálnici vedoucí kolem plotu. Byli poněkud neupravení, dělalo jim značné potíže udržet rovnováhu a byli šíleně šťastní.

Zatím – už to byl celý týden, co *Shapieron* přistál – měl úřad pro vzájemné vztahy všechno pevně pod kontrolou a Ganymeďané už začali v malých skupinkách odjíždět na návštěvy a konference po

celém světě. Některé skupiny byly už vlastně nějaký čas pryč a přicházely první zprávy o jejich cestách.

Nikoho už nepřekvapovalo, když uviděl skupinku dvouapůlmetrových mimozemšťanů s jejich vždy bdělou policejní eskortou, jak se procházejí po Times Square, Rudém náměstí, Trafalgar Square nebo Champs-Elysées, i když běžné to zatím nebylo. Obři s uznáním naslouchali Beethovenově koncertu v Bostonu, se směsí úžasu a hrůzy si prohlíželi londýnskou ZOO, účastnili se bohatých recepcí v Buenos Aires, Canberry, Kapském městě a Washingtonu a vyjádřili svou úctu ve Vatikánu. V Pekingu byla ganymeďanská společnost oceněna jako dokonalé ztělesnění komunistických ideálů, v New Yorku jako dokonalé ztělesnění demokratických ideálů a ve Stockholmu jako dokonalé ztělesnění liberálních ideálů. A ať šli kamkoli, hrnuly se tam davy lidí, aby se s nimi setkaly.

Zprávy z celého světa dokumentovaly, jak mimozemšťané žasnou nad různorodostí života, barev, vitality a veselí, kterou kolem sebe vidí, kamkoli se hnou. Zdálo se jim – jak řekli – že každý člověk na Zemi se snaží prožívat celý život za jediný den, jako by se bál, že mu nezbývá dost času, aby viděl a udělal všechno, co chce. Města na Minervě byla větší, co se týče staveb a architektury, ale neměla nic, co by se byť i jen vzdáleně mohlo srovnávat s rozmanitostí, energií a čirým nadšením, jimiž se to hemžilo v pozemských metropolích. Ganymeďané měli pokročilejší technologii, ale její vývoj ve srovnání s explozí pozemské civilizace, způsobenou základním neklidem vlastním lidské rase, která se z téhle neuvěřitelné planety šířila stále dál, postupoval hlemýždím tempem.

Jeden Ganymeďan řekl svému publiku na vědecké konferenci v Berlíně: „Ganymeďanská teorie počátku vesmíru popisuje stálou rovnováhu, ve které se hmota objevuje, tiše odehraje roli, která jí přísluší a potom tiše zmizí – pomalá, tolerantní evoluce, která dobře ladí s naší povahou a našimi zkušenostmi. Jenom člověk mohl vymyslet katastrofickou diskontinuitu, kterou nazýváte Velkým třeskem. Věřím, že až blíže prozkoumáte naše vlastní teorie, pak teorii Velkého třesku opustíte. Přesto však pokládám za nanejvýše příhodné, že právě člověk vytvořil tuto teorii. Protože, dámy a

pánové, když si člověk představil kataklyzmatickou expanzi obsaženou v modelu Velkého třesku, vůbec neviděl vesmír; viděl sám sebe.“

Po deseti dnech pobytu na Zemi kontaktovali Hunta z VOOSN a vyjádřili naději, že si dovolenou užil. Ale někteří lidé v Houstonu ho znali lépe, než si myslel a navrhli mu, že by možná nebylo špatné začít přemýšlet o návratu.

Co víc, VOOSN se skrze úřad pro vzájemné vztahy dohodlo s Ganymeďany, že malá vědecká delegace navštíví velitelství Navikomu v Houstonu; především proto, aby se dozvěděla víc o Lunarech. Ganymeďané z nějakého důvodu projevovali velký zájem o bezprostřední předky člověka a protože výzkum Lunarů probíhal v Houstonu, kde se dospělo k většině výsledků, bylo jasné, že by Ganymeďané měli přiletět právě tam. VOOSN navrhlo, že když se má Hunt beztak vrátit do Houstonu, může delegaci dělat organizátora a kurýra a zajistit jí bezpečný přílet do Texasu. Danchekker, který se měl také vrátit, aby pokračoval ve své práci ve Westwoodském biologickém institutu, se rozhodl letět s nimi.

A tak se Hunt na konci svého druhého týdne na Zemi ocitl ve známém prostředí: uvnitř letounu Boeing 1017 směřujícího na západ, osmdesát kilometrů nad severním Atlantikem.

Kapitola dvacet

„Když jsem tě poslal na Ganymedes, chtěl jsem jenom, abys o těch chlapících něco málo zjistil. Nečekal jsem, že se vrátíš a budeš jich mít s sebou plnou loď.“ Gregg Caldwell kousl do doutníku a podíval se přes stůl s výrazem, ve kterém se zračilo napůl pobavení a napůl předstírané podráždění. Hunt, rozvalený v židli proti němu, se zasmál a znovu usrkl skotskou. Bylo dobré být zase zpátky ve známém prostředí velitelství Navikomu. Vnitřek Caldwellovy luxusní kanceláře s nástěnnými obrazy a jednou zdí věnovanou celé baterii obrazovek; panoramatický pohled přes duhové houstonské věže – vůbec nic se nezměnilo.

„Prostě jsi dostal lepší výsledky za stejné peníze, Greggu,“ odpověděl. „Nestěžuješ si, že ne?“

„Sakra, to ne. Nestěžuju si. Jak to vypadá, odvedl jsi další dobrou práci. Jde jen o to, že pokaždé, když ti zadám nějaký úkol, mají věci takovou tendenci… vymknout se z ruky. Vždycky dostanu víc, než o co jsem žádal.“ Galdwell vytáhl doutník z úst a krátce naklonil hlavu. „Ale jak říkáš, nestěžuju si.“ Výkonný ředitel Hunta několik vteřin pozorně sledoval. „Takže… jaká byla tvoje první cesta mimo Zemi?“

„No, byl to… zážitek,“ odpověděl automaticky Hunt, ale když zvedl pohled, uviděl v Caldwellových očích pod hranatým obočím nezbedné jiskření. To znamenalo, že ta otázka je víc než jen náhodná. Měl to vědět. Caldwell nikdy nic neříkal ani nedělal bezdůvodně.

„‘Poznej sám sebe’,“ zacitoval tiše Caldwell. „A možná i ostatní, co?“ Pokrčil rameny, jako by tím na celou věc vrhl nové světlo, ale oči mu jiskřily dál.

Hunt na okamžik svraštil obočí a potom pomalu doširoka otevřel oči, jak začal chápat, co tahle tajemná poznámka znamenala. Když začal výzkum Lunarů a Hunt přijel z Anglie do Houstonu, jeho vztah

s Danchekkerem byl pěkně výbušný. Na cestě k rozluštění záhady vzniklo více než jen pár zádrhelů jen proto, že oba vědci svou energií bezúčelně plýtvali na osobní spory. Ale později, v měsíční pustině a v prázdnotě mezi Zemí a Jupiterem, se na to všechno tak nějak zapomnělo. Začali spolupracovat a před jejich zkombinovanými schopnostmi se obtíže rozpadaly v prach – právě to bylo třeba k vyřešení lunarského problému. Hunt to najednou viděl docela jasně. A taky pochopil, že to nebyla náhoda. Zadíval se na Caldwella s novou úctou a pomalu, bez hněvu, přikývl.

„Greggu," řekl hraně vyčítavým tónem. „Ty jsi zase tahal za drátky. Ty jsi námi manipuloval."

„Vážně?" Caldwell nasadil nevinný tón.

„S Chrisem a se mnou. Teprve tam venku jsme začali jeden druhého vidět jako lidi a naučili jsme se dát hlavy dohromady. To rozluštilo lunarskou hádanku. Ty jsi věděl, že se to stane…" Hunt ukázal prstem přes stůl. „Proto jsi to udělal."

Caldwell na chvilku stiskl rty a vykouzlil na tváři spokojený úsměv. „No, tak jsi dostal lepší výsledky za stejné peníze," prohlásil. „Nestěžuješ si, ne?"

„Intrikán hladký jako had," Hunt uznale pozvedl sklenici. „Dobrá, oba jsme z toho vyšli dobře. Tak by to v byznysu mělo být vždycky. Ale teď přejděme k přítomnosti a k budoucnosti – copak jsi pro mě připravil dalšího?"

Caldwell se naklonil dopředu a opřel lokty o stůl. Vyfoukl dlouhý proud modrého dýmu. „A co ta parta ufounů, kterou jsi přitáhl z Evropy; pořád ti zabírá většinu času dohlížet na ně?"

„Teď už je ve Westwoodu znají. Zajímají se o Lunary a hlavně se chtějí podívat na Charlieho. Tohle má na starosti Chris Danchekker, takže jsem momentálně celkem volný."

„Fajn. Co bych od tebe potřeboval je, abys udělal předběžný přehled ganymeďanské vědy. Od toho jejich ZORACa a ze všech těch konferencí a diskusí dostáváme víc informací, než můžeme zvládnout. Až trochu utichne celé to vzrušení, dá pěknou fušku se tím probrat. Když jsi koordinoval tu záležitost s Charliem, pracoval jsi se slušnou sítí kanálů do většiny špičkových vědeckých institucí a ústavů po celém světě. Teď bych chtěl, abys ty kanály znovu využil a

začal katalogizovat a vyhodnocovat všechno nové, hlavně věci, které by se mohly hodit VOOSN – třeba tu jejich gravitiku. Možná budeme chtít přehodnotit hodně našich vlastních výzkumných programů ve světle toho, co nám ti velcí hoši povědí. Teď je na to stejně vhodná chvíle jako jindy.“

„Takže skupina zůstane prozatím netknutá?“ zeptal se Hunt.

Myslel na tým, který vedl při řešení lunarského problému a který pod velením jeho zástupce dodělával nerozluštěné podrobnosti během jeho pobytu na Ganymedu.

„Jo,“ kývl Caldwell. „Při tom, jak pracují, to vypadá, že se na tu práci hodí. Už jsi je byl pozdravit?“

Hunt zavrtěl hlavou. „Vrátil jsem se teprve dneska ráno a šel rovnou sem.“

„No tak za nimi běž teď. Zřejmě tu najdeš spoustu starých známých, co se s tebou chtějí setkat. Vem si na zbytek týdne volno, aby sis tu zase zvykl. A potom, v pondělí, začneš dělat na tom, o čem jsme právě mluvili. Platí?“

„Platí. Ze všeho nejdřív se půjdu podívat na partu a předvedu jim, v čem spočívá náš úkol. Myslím, že se jim to bude líbit. Kdo ví… když o tom začnou přemýšlet, možná pro mě budou mít v pondělí už půlku zorganizovanou.“ Vrhl na Caldwella pátravý pohled. „Nebo mě platíš, abych to udělal já?“

„Platím tě proto, abys myslel chytře,“ zabručel Caldwell. „Tomu se říká delegování. Jestli chceš ty delegovat někoho jiného, podle mě to *je* chytré. Udělej to.“

Zbytek dne Hunt strávil se svým vlastním týmem a seznamoval se s detaily toho, co dělali – obecné věci věděl, protože s nimi byl v kontaktu skoro každý den – a načrtl úkol, který jim zadal Caldwell. Potom už nebylo úniku; celé hodiny se ho vyptávali na každý útržek informací o ganymeďanských vědeckých teoriích a jejich technice, který Hunt kdy pochytil. Nutili ho mluvit během celého oběda a nakonec z něj vymámili slib, že zařídí, aby za nimi přišli jeden dva ganymeďanští vědci a poskytli jim intenzívní zaučovací kurz. Přinejmenším, pomyslel si, když konečně v devět večer odcházel domů, nebude mít žádné problémy s jejich motivací.

Druhý den dopoledne se pečlivě vyhýbal té části velení Navikomu, kde byly jeho kanceláře, a raději zavolal jinému starému příteli – Donu Maddsonovi, řediteli lingvistické sekce. Právě Donův tým, ve spolupráci s několika univerzitami a výzkumnými instituty, sehrál jednu z nejdůležitějších úloh v lunarské sáze, protože rozluštil záhadu lunarského jazyka z dokumentů nalezených u Charlieho a z knihovny textů na mikrotečkách, vyzvednuté z trosek lunarské základny poblíž Tycha. Bez překladů by se nedalo ani nezvratně dokázat, že Lunarové a Ganymeďané pocházeli z téže planety.

Hunt se zastavil přede dveřmi Maddsonovy kanceláře, lehce zaťukal a vstoupil, aniž by čekal na odpověď. Maddson seděl za stolem a studoval jeden papír z obrovského stohu, bez kterého by jeho pracovna jaksi nebyla úplná. Vzhlédl, na okamžik se zatvářil nevěřícně a potom se mu tvář rozzářila úsměvem od ucha k uchu.

„Viku! Co to…“ Napůl vstal ze židle a silně stiskl Huntovu nabízenou ruku. „Je skvělý zase tě vidět… skvělý. Věděl jsem, že jsi na Zemi, ale nikdo mi neřekl, že už jsi ve Státech…“ Zavedl Hunta k prosté židli na druhé straně stolu. „Sedni si, sedni si… Kdy jsi dorazil?“

„Včera ráno,“ odpověděl Hunt a pohodlně se opřel. „Musel jsem za Greggem a zbytek času mi zabrala skupina L. Gregg chce, abychom začali přemýšlet o sestavení sborníku ganymeďanské vědy. Všichni jsou na to celí natěšení… včera v noci v baru Oceán jsem jim musel vykládat, co vím, skoro donekonečna.“

„Ták Ganymeďani, co?“ zasmál se Maddson. „Myslel jsem, že jsi možná nějakýho přivez’ s sebou.“

„Ve Westwoodu u Chrise Danchekkera je jich celá skupina.“

„Jo, o tom vím. Tady se mají stavit taky. Všichni jsou celí napjatí, nemůžou se dočkat.“ Maddson se opřel a na pár vteřin se na Hunta zadíval přes sepjaté prsty. Nakonec potřásl hlavou. „No, Viku, já nevím, kde začít. Celá ta doba… je tu tolik otázek… asi bysme o tom mohli mluvit celej den, že? Nebo tě už unavujou lidi, co se pořád ptají dokola na to samý?“

„Ale vůbec ne. Ale proč si to neschovat až k obědu? Možná, že někteří z ostatních se k nám budou chtít přidat a pak to budu muset

povídat jenom jednou; jinak by mě to *mohlo* začít unavovat a to bychom neradi.“

„Skvělej nápad,“ souhlasil Maddson. „Tak si to necháme na oběd. Mezitím hádej, na čem děláme teď?“

„Kdo?“

„No my… naše sekce… lingvistika.“

„Na čem?“

Maddson se zhluboka nadechl, zadíval se Huntovi přímo do očí a vychrlil ze sebe řadu naprosto nesmyslných slabik hlubokým hrdelním hlasem. Potom se opřel a pyšně se usmál, jako by Hunta vyzýval, aby si to jen zkusil.

„Co to mělo sakra být?“ zeptal se Hunt, jako by nevěřil vlastním uším.

„Ani *ty* jsi to nepoznal?“

„Proč bych měl?“

Maddson se zjevně dobře bavil. „Tohle, příteli, byla ganymeďanština.“

„Ganymeďanština?“

„Ganymeďanština!“

Hunt se na něj užasle podíval. „Jak ses to proboha naučil?“

Maddson se ještě chvíli pásl na Huntově překvapení, a potom ukázal na monitor na jedné straně stolu.

„Napojili jsme se na ZORACa. Od chvíle, co se připojil do Earthnetu, se s ním chtěl spojit skoro každej, ale jak určitě chápeš, jako VOOSN máme pěkně vysokou prioritu. Je to parádní mašina.“

Na Hunta to opravdu udělalo dojem. „Takže ZORAC vás učil ganymeďansky, co?“ řekl. „To pasuje. Mělo mě napadnout, že si nenecháš ujít takovou šanci.“

„No, je to zajímavý jazyk,“ konstatoval Maddson. „Očividně se vyvíjel hodně dlouho a za tu dobu ho pořádně zracionalizovali – nejsou v něm skoro žádný nepravidelný tvary ani mnohoznačnosti. Totiž, naučit se gramatiku není vlastně ani tak těžký, jenomže ty hluboký zvuky a vokální inflexe nejsou prostě pro lidi přirozený. To je na tom to nejhorší.“ Mávl rukou. „No, hádám, že je to zajímavý jenom akademicky… ale jak říkáš, my jsme takový šanci nemohli odolat.“

„A co lunarské texty z Tycha?“ zeptal se Hunt. „Už jste s nimi taky pokročili?“

„To si piš.“ Maddson mávl rukou ke stohům papíru na svém stole a na stolku u protější stěny. „Měli jsme tu docela napilno.“

Nato Maddson začal vysvětlovat, co přesně jeho lingvistický tým zjistil během Vikovy nepřítomnosti o lunarské kultuře a o její organizaci na Minervě před padesáti tisíci lety. Byl to malý ždibec válkami zmítané historie lunarské civilizace; detailní mapy povrchu planety s vyznačenými geografickými, klimatickými, zemědělskými a průmyslovými charakteristikami; pojednání o závazcích a povinnostech občanů v totalitní pevnosti-továrně, kterou byla Minerva; popis domorodých minervanských tvorů rekonstruovaných z fosilních nálezů a spekulace o tom, proč před pětadvaceti miliony let vymřeli. Byla tam spousta odkazů na původní rasu, která obývala Minervu předtím, než se tam objevili samotní Lunarové; civilizace jako byla ganymeďanská zjevně nemohla zaniknout, aniž aby po ní nezbyly zřetelné stopy. Lunarové žasli nad troskami ganymeďanských měst, zkoumali jejich úchvatné stroje, aniž by jim příliš porozuměli a rekonstruovali skoro úplný obraz toho, jak kdysi vypadal jejich svět. Lunarové ve většině svých záznamů nazývali Ganymeďany prostě Obři.

Potom, víc než hodinu od chvíle, co Hunt přišel, vytáhl Maddson zpod papírů několik archů a rozložil je po stole. Byl to pohled na noční oblohu, ale hvězdy byly uspořádány do souhvězdí, která se nedala na první pohled poznat. Po celé mapě byly roztroušené nápisy, které Hunt rozpoznal jako lunarské, a pod každým nápisem byl menším písmem uveden anglický překlad.

„Tohle by tě mohlo zajímat, Viku,“ Maddson stále překypoval nadšením. „Jsou to hvězdný mapy, jak je nakreslili lunarští astronomové před padesáti tisíci lety. Když se na ně budeš chvíli koukat, najdeš tam všechny známý souhvězdí. Jsou trochu zkreslený oproti tomu, co vidíme dneska, protože relativní polohy hvězd se samozřejmě za tu dobu trochu změnily. Dokonce jsme ty mapy poslali astronomům do Halu a ti dokázali z těch změn vypočítat, kdy přesně vznikly. Vychází to docela blízko k padesáti tisícům let.“

Hunt nic neříkal, ale naklonil se a pozorně se na mapy zadíval. Bylo to fascinující – hvězdná obloha zakreslená v době, kdy lunarská civilizace dosáhla vrcholu, těsně před jejím katastrofálním úpadkem. Jak řekl Maddson, byla tam všechna známá souhvězdí, ale vypadala trochu jinak. Bylo obtížné je rozeznat, mimo jiné i proto, že jasnější hvězdy byly pospojované čarami do tvarů, které vůbec nepřipomínaly známá souhvězdí; lidé měli tendenci si jich příliš všímat a neviděli známější vzory. Tak třeba Orion: sice tam byl, ale nebyl součástí jediné konfigurace; jedna část byla zvlášť a druhá byla připojena k normálně zřetelnému rovnoběžníku Zajíce a tvořila s ním úplně jiný tvar. Dalo dost práce obě části Oriona najít a v duchu si je zase spojit dohromady.

„Aha," řekl konečně Hunt. „Oni viděli na nebi obrazy, stejně jako my, ale jiné. To chvíli trvá, než si na to člověk zvykne, co?"

„Jo – zajímavý, co?" souhlasil Maddson. „Nejenom, že viděli jiný tvary; oni měli hvězdy i jinak seskupený. Teda ne že by mě to překvapovalo; já jsem vždycky říkal, že Velký pes je víc v oku pozorovatele než na obloze. Stejně, je pěkný vědět, že mysleli stejně jako my… i když byli stejně náchylný k autosugesci."

„Co je tohle?" zeptal se Hunt po několika dalších vteřinách. Ukázal na obrazec na levé straně mapy, kterou právě studoval. Lunarové tam vytvořili z Herkula, Hada, Severní koruny a části Vozky velké souhvězdí ve tvaru hvězdice. Anglický překlad jeho názvu zněl prostě *Obr*.

„Zajímalo mě, jestli si toho všimneš," kývl Maddson. „Jak už víme, Lunarové věděli, že Ganymeďané žili na Minervě před nima. Museli po nich asi pojmenovat jedno souhvězdí… na uctění jejich památky nebo tak." Přejel rukou nad mapou. „Jak vidíš, pojmenovávali svoje souhvězdí po všem možným, ale hlavně po zvířatech, tak jako my. Asi to bude nějakej přirozenej sklon." Ukázal na souhvězdí, které našel Hunt. „Když máš dobrou představivost, můžeš v tom obrázku fakt uvidět něco, co vzdáleně připomíná Ganymeďana… teda aspoň mně ano. Chci říct… hele, Herkules, to je hlava a dvě zvednuté paže… Had je kapku zahnutá noha natažená dozadu… a ty čáry skrz Severní korunu a potom dolů k Arkturu

dávají druhou nohu. Vidíš, co myslím? Vypadá to kapku jako postava v běhu nebo ve skoku.“

„To vypadá, to ano,“ souhlasil Hunt. Na okamžik se mu zamžil zrak, ale potom pokračoval: „Tohle nám prozrazuje ještě jednu věc, Done: Lunarové věděli o Ganymeďanech už na úsvitu svých dějin – ne až později, když objevili vědu.“

„Jak jsi na to přišel?“

„No, podívej se na ta jména souhvězdí. Jak jsi říkal, všechno to jsou normální, každodenní věci – zvířata a tak dál. Taková jména by mohli vymyslet prostí, primitivní lidé… jména věcí, která viděli kolem sebe. Vždyť právě tak dostala jména naše souhvězdí.“

„Chceš tím říct, že ta jména se předávala spoustu generací,“ pochopil Maddson. „Celou tu dobu… od časů, kdy Lunary teprve začalo napadat, že by se měli civilizovat. Jo, to může být pravda.“ Na okamžik se zamyslel. „Už chápu, co tím myslíš… To souhvězdí *Obra* dostalo asi jméno ve stejnou dobu jako zbytek. A protože ten zbytek Lunarové pojmenovali, když byli ještě primitivní, museli i *Obra* pojmenovat, když byli ještě primitivní. Závěr: Lunarové věděli o Ganymeďanech už od začátku. Jo – to beru… Není to vlastně zas tak překvapivé. Chci říct, z těch obrázků ganymeďanský civilizace, co jsme viděli, je jasný, že po Obrech musela na Minervě zbýt spousta věcí. A Lunarové – ať už primitivní nebo ne – si jich nemohli nevšimnout. Stačilo mít oči.“

„To potom není divu, že jejich zápisy a legendy byly plné zmínek o Obrech. Muselo to mít obrovský dopad na vývoj jejich myšlení. Představ si, jak by to dopadlo, kdyby Sumerové všude kolem sebe viděli důkazy o přítomnosti dávno zmizelé technicky vyspělé rasy… Mohli by – hej, co je tohle?“ Hunt během řeči prohlížel zbývající mapy, ale najednou se zarazil, pozorně se zadíval na jedno místo a ukázal prstem na jeden nápis. Tentokrát neoznačoval souhvězdí, ale jedinou hvězdu, osamělou a slabou. Ale nápis byl vytištěn tučnými lunarskými znaky. Anglický ekvivalent zněl: Hvězda Obrů.

„Stalo se něco?“ zeptal se Maddson.

„Ne… jen je to trochu divné,“ Hunt se zamyšleně zamračil. „Podívej na tuhle hvězdu – není nikde poblíž toho souhvězdí. Je

úplně na opačné straně oblohy, poblíž Býka… ale oni jí dali takové jméno. Proč to asi udělali?“

„A proč ne?“ pokrčil Maddson rameny. „Proč by jí neměli dát takové jméno? Je to stejně dobré jméno jako každé jiné. Možná, že jim jména už docházela.“

Hunt pořád vypadal rozrušeně.

„Ale je tak slabá,“ řekl pomalu. „Done, jsou na těch mapách nějak vyznačené jasnosti hvězd? Myslím, jestli zobrazovali jasnější hvězdy větší, tak jako my?“

„Vlastně ano,“ odpověděl Maddson. „Ale co? Záleží na tom…“

„Která je tohle hvězda?“ zeptal se s velkým zájmem Hunt, který ho vůbec neslyšel.

„Netuším.“ Maddson rozhodil rukama. „Nejsem astronom. Je to tak důležité?“

„Možná je to zatraceně důležité.“ Hunt mluvil podivně tiše a na tváři měl vzdálený výraz.

„Jakto?“

„Podívej se na to takhle. Mně to přijde jako hrozně slabá hvězda – čtvrtá, pátá magnituda nebo ještě slabší. Zajímalo by mě, jestli je vůbec ze Sluneční soustavy viditelná pouhým okem. Kdyby nebyla, tak by ji Lunarové nemohli objevit, dokud nevynalezli dalekohled, že?“

„To je jasný,“ souhlasil Maddson. „A?“

„No, teď se vrátíme k tomu jménu. Víš, to jméno – Hvězda Obrů – dobře ladí s těmi ostatními. Takové jméno by klidně mohli vymyslet dávní předkové Lunarů. Ale co když dávní předkové o téhle hvězdě nevěděli – protože ji nikdy neviděli? To znamená, že musela dostat jméno později, když se rozvinula astronomie, a to znamená, že ji pojmenovali příslušníci pokročilé civilizace. Ale proč by jí příslušníci pokročilé civilizace dali právě tahle jméno?“

Na Maddsonově tváři se objevil výraz rostoucího pochopení. Ohlédl se na Hunta, ale byl příliš ohromený, než aby cokoli řekl. Hunt mu ale porozuměl a přikývl.

„Přesně tak. My musíme tápat ve tmě, abychom zjistili něco o tom, co zbylo po Ganymeďanech. Ale lunarští vědci takový problém neměli, protože měli něco, co my nemáme – planetu Minervu,

nedotčenou, přímo pod nohama, kde bylo tolik stop, aby je to zaměstnalo na celé generace.“ Znovu kývl, zatímco Maddson jen zíral. „Museli mít pěkně úplný záznam o všem, co Ganymeďané udělali, to ano. Ale všechno zmizelo spolu s nimi.“

Hunt se odmlčel a pomalu vytáhl z vnitřní kapsičky vesty pouzdro na cigarety. Přitom si procházel svůj logický řetězec.

„Copak asi věděli o té hvězdě, co my nevíme,“ pronesl nakonec velmi tiše. „Co o ní asi věděli, že jí dali takové jméno? Už dlouho máme podezření, že Obři odletěli k jiné hvězdě, ale nikdy jsme to nedokázali ani nepřišli na to, která hvězda by to mohla být. A teď najdeme tohle…“

Hunt se zarazil se zapalovačem na půli cesty k ústům. „Done, nenapadlo tě někdy, že každou chvíli zasáhne osud a trochu nám pomůže?“

„Nikdy jsem o tom nepřemýšlel,“ připustil Maddson. „Ale teď, když o tom mluvíš, musím s tebou souhlasit.“

Kapitola dvacet jedna

Jak šel čas, ganymeďanští vědci se sblížili s pozemskou vědeckou komunitou. V několika oborech znalosti mimozemšťanů výrazně přispěly k pokrokům v lidských vědách.

Mapy ze ZORACových databank ukazovaly, jak vypadala Země v pozdním oligocénu, v době ganymeďanských výprav. Atlantik na nich byl sotva zpoloviny tak široký, což znamenalo, že Amerika se oddělila před mnohem kratší dobou. Středozemní moře bylo mnohem širší a Itálie napůl otočená – později ji měl nezadržitelný posuv Afriky na sever zarazit do Evropy a vytvořit tak Alpy. Indie se teprve nedávno setkala s Asií a začala vrásnit Himaláje; Austrálie byla mnohem blíž k Africe. Měření z těchto map umožnila ověřit platnost současných teorií o deskové tektonice a vrhla úplně nové světlo na mnoho aspektů věd o Zemi.

Jednu věc ovšem Ganymeďané odmítli prozradit – kde přesně ležely jejich experimentální pozemské kolonie a které oblasti byly ovlivněny ekologickými katastrofami, jež vyvolali. Jak řekli, takové věci bylo lepší nechat minulosti, kam patřily.

Ve fyzikálních institutech a univerzitách po celém světě Ganymeďané seznámili vědce se základními koncepty teoretických základů rozšířené vědy, která vedla k jejich gravitické technologii. Neposkytli jim ovšem přesné plány pro konstrukci gravitických zařízení, jejichž principům by pozemšťané nerozuměli; nabídli pouze obecné vedení s tím, že až nastane čas, lidé už si detaily doplní sami.

Ganymeďané také představili krásnou a slibnou vizi budoucnosti a vykládali, jak neomezenou hojnost zdrojů nabízí vesmír. Všechny látky, tvrdili, se skládají ze stejných atomů a se správnými znalostmi a dostatečnou energií je možné syntetizovat cokoli – kovy, krystaly, organické polymery, tuky, cukry a bílkoviny – z materiálů, kterých je všude k dispozici ohromné množství a zdarma. Energie, jak lidé začínali objevovat, bylo všude spousta a jenom čekala, až ji někdo

spoutá. Země dostává ze Slunce méně než jednu biliontinu jeho energie. Z této energie se skoro polovina odrazí zpátky do vesmíru a jenom zlomek z toho zbytku, který pronikne až na povrch, se podaří nějak užitečně využít. Tady si Ganymeďané vypůjčili pozemský obchodní žargon a označili malé balíčky energie uvězněné v té či oné formě na povrchu planety jako počáteční kapitál člověka. Budoucí generace, prohlásili, se budou na program Apollo dívat jako na složení zálohy pro nejlepší dlouhodobou investici, jakou kdy lidstvo udělalo.

# # #

Jak šly měsíce, obě kultury se stále víc prolínaly a naučily se spolu žít tak dobře, že to mnoha lidem připadalo, jako by tu Obři byli odjakživa. *Shapieron* cestoval po celé planetě a strávil den nebo dva na téměř všech velkých světových letištích, kde přitahoval desetitisíce návštěvníků; několikrát dokonce vzal vybrané skupiny na hodinovou cestu kolem Měsíce a zpátky! Každý, kdo měl přístup na Earthnet a dokázal se připojit na neustále obsazenou veřejnou linku, mohl mluvit se ZORACem a několik kanálů s vysokou prioritou bylo trvale přiděleno školám. Mnoho mladých Ganymeďanů, našlo i přes svůj původ zalíbení v baseballu, fotbalu a jiných podobných sportech – takové kratochvíle ve svém dřívějším životě na palubě lodi nikdy nepoznali. Netrvalo dlouho a vytvořili vlastní ligu, aby mohli zápasit se svými pozemskými protějšky. Starší Ganymeďany to zprvu trochu zneklidňovalo, ale nakonec si řekli, že zřejmě právě soutěživost dokázala dostat lidstvo tak daleko za tak krátký čas a že naroubování malé dávky pozemské vůle zvítězit na ganymeďanskou schopnost spočítat si, jak toho nejlépe dosáhnout, nemusí být zase tak špatné.

# # #

Šest měsíců Ganymeďané navštěvovali všechny národy světa; učili se jejich způsobům, absorbovali jejich kulturu, setkávali se s jejich lidmi – s elitou i spodinou, s bohatými i chudými, s obyčejnými i slavnými. Zanedlouho už to nebyli „mimozemšťané“. Stali se jednoduše novým faktorem v pozemském prostředí – lidé

byli zvyklí, že se neustále měnilo. Hunt si znovu povšiml, tentokrát v globálním měřítku, stejné věci jako na Vršku během toho týdnu, kdy Ganymeďané odletěli na Pluto – zdálo se, že na Zemi patří. Kdyby tu nebyli, kdyby denně nezářili v titulcích zpráv, Země by tak nějak nepůsobila normálně.

A potom se jednoho dne rozneslo, že Garuth se brzy objeví na Earthnetu a přednese závažné oznámení, určené všem lidem Země. Nikdo neprozradil, čeho se bude týkat, ale něco v náladě té chvíle dávalo tušit, že to bude důležité. Když přišel večer, kdy měl Garuth promluvit, celý svět se díval a vyčkával u miliardy obrazovek.

Garuth dlouho mluvil o událostech, které se staly od příletu Ganymeďanů. Řekl něco o většině věcí, které on a jeho společníci viděli, o místech, která navštívili, a o věcech, které se naučili. Znovu vyjádřil úžas, který Ganymeďané pociťovali tváří v tvář neúnavnosti, temperamentu a netrpělivému shonu, které prostupovaly celý, – jak řekl – „ten váš fantastický svět, svět, o jakém se nám nikdy ani nesnilo.“ A jménem celé své rasy vyjádřil svou vděčnost světovým vládám i všem lidem na planetě, že se k nim chovali s takovým přátelstvím, pohostinností a štědrostí a nabídli rozdělit se s nimi o svůj domov.

Celou tu dobu byl dost vážný, ale teď se opravdu zasmušil. „Jak většina z vás, milí přátelé, ví, už dlouho existuje domněnka, že před dávnými časy, poté, co jsme se *Shapieronem* odletěli z Minervy, naše rasa tuto planetu navěky opustila a vydala se hledat nový domov jinde. Jisté stopy ukazují na to, že tímto domovem mohla být planeta vzdálené hvězdy – hvězdy, jež dostala jméno Hvězda Obrů.

Obě tyto domněnky jsou však pouhé spekulace a nic víc. Naši i vaši vědci už mnoho měsíců spolupracují; studují lunarské záznamy a zkoumají každou stopu, která by je mohla potvrdit. Musím vám říct, že až dosud byly tyto snahy neúspěšné. Nevíme s jistotou, zda je Hvězda Obrů opravdu novým domovem naší rasy. Nemůžeme si dokonce ani být jisti tím, že naše rasa odešla z Minervy.

Ale stále existuje šance, že je to pravda.“

Garuth se odmlčel a pevně se zadíval do kamery. Zdálo se, že to trvá celou věčnost, skoro jako by věděl, že diváci po celém světě začínají tušit, co přijde dál.

„Nyní vám musím oznámit, že jsem o těchto otázkách dlouho hovořil se svými staršími důstojníky. Rozhodli jsme se, že jakkoli malá se zdá být naděje na úspěch, musíme se pokusit nalézt odpověď. Sluneční soustava byla kdysi naším domovem, ale dnes už jím není. Musíme se znovu vydat do vesmírné prázdnoty a pátrat po svých bratřích.“

Znovu se odmlčel, aby jeho slova patřičně zapůsobila.

„Toto rozhodnutí pro nás nebylo nijak snadné. Mí lidé strávili velkou část svých životů putováním v hlubinách vesmíru. Naše děti nikdy nepoznaly domov. Víme, že cesta ke Hvězdě Obrů potrvá mnoho let. Přirozeně, že jsme smutní, ale stejně jako vy i my musíme uposlechnout své instinkty. Hluboko uvnitř bychom nikdy nemohli nalézt klid, dokud se nedozvíme odpověď na otázku Hvězdy Obrů.

A tak vám, moji přátelé, dávám sbohem. Vezmeme si s sebou krásné vzpomínky na čas, který jsme prožili tady, na modrozelené Zemi. Nikdy nezapomeneme na přívětivost a pohostinnost lidí tohoto světa ani na to, co pro nás udělali. Ale bohužel to musí skončit.

Ode dneška za týden odletíme. Pokud však v našem úkolu neuspějeme, pak se vrátíme – buď my, nebo naši potomci. To vám slibuji.“

Obr zvedl ruku jako poslední pozdrav a lehce naklonil hlavu.

„Děkuji vám – vám všem. A nashledanou.“

Zůstal tak několik sekund. Potom přenos skončil.

# # #

O půl hodiny později Garuth vyšel z hlavních dveří ganyvillského konferenčního centra. Na chvíli se zastavil a zhluboka se nadechl horského vánku, ve kterém už začínala být cítit zima. Všude vládlo ticho a klid, jen občas někdo prošel kalužemi teplého oranžového světla, které proudilo z oken chatek obrácených do uličky. Nebe bylo křišťálově jasné a Garuth dlouho jen tak stál a díval se na hvězdy. Potom se pomalu vydal po cestě a mezi řadami chatek, zahnul k obrovské rozsvícené věži – k lodi jménem *Shapieron*.

Prošel kolem jedné přistávací nohy a ocitl se v prostoru překlenutém čtyřmi ohromnými ploutvemi, které ovšem bledly před

kovovým obrysem lodi samotné. Došel až k rampě, která vedla do spuštěné záďové sekce, a vstoupil do kruhu světla kolem ní. Ze stínů vstalo asi půl tuctu dvouapůlmetrových postav. Hned je poznal – byli to členové jeho posádky, kteří tu nepochybně odpočívali a užívali si klidné noci. Když přišel blíž, vycítil z toho, jak stáli a jak se na něj dívali, že se něco změnilo. Normálně by od nich očekával nějakou veselou poznámku nebo uvítací gesto, ale nic takového neudělali. Jenom tam stáli, tiší a odtažití. Když Garuth došel k rampám, rozestoupili se, aby mohl projít, a pozvedli ruce na znamení úcty k jeho hodnosti. Garuth jim pozdrav oplatil a prošel mezi nimi.

Nikdo nepromluvil. Věděl, že sledovali ten přenos, a věděl také, jak se cítí. Nebylo nic, co by k tomu mohl říct.

Z rampy prošel otevřenou přechodovou komorou a pokračoval doprostřed velké místnosti k výtahu, který mu ZORAC přistavil. O pár vteřin později už letěl nahoru, do vlastního *Shapieronu*.

Vystoupil z výtahu výš než sto padesát metrů nad zemí a krátkou chodbou dorazil ke dveřím své soukromé kajuty. Tam už na něj čekali Shilohin, Monchar a Jassilane, porůznu rozesazení v místnosti. Na chvíli se zastavil a zadíval se na ně, zatímco dveře se za ním neslyšně zavřely. Monchar a Jassilane se nejistě dívali jeden na druhého. Jenorh Shilohin mu oplatila pohled, nic však neřekla. Garuth si dlouze povzdechl a potom pomalu přešel mezi ně. Chvíli tam stál a díval se na kovovou tapisérii zavěšenou na protější stěně. Pak se znovu obrátil k nim; Shilohin ho stále sledovala.

„Pořád nejste přesvědčení, že musíme odejít," promluvil konečně.

Ta poznámka byla zbytečná, ale někdo musel něco říct. Jakákoli odpověď byla rovněž zbytečná.

Shilohin odvrátila zrak a řekla kamsi k nízkému stolku mezi ní a druhými dvěma Ganymeďany: „Tady jde o ten způsob, jakým jsi rozhodl. Oni ti celou tu dobu bezmezně věřili. Celou tu cestu z Iscarisu… všechny ty roky… Ty…"

„Počkej chvíli." Garuth přešel k malému ovládacímu panelu u dveří. „Myslím, že tento rozhovor by v záznamech být neměl."

Stiskem přepínače úplně přerušil veškeré spojení, které měl ZORAC – a tedy i lodní záznamy – s touto místností.

„Dobře víš, že žádná ganymeďanská civilizace není, ani na Hvězdě Obrů ani jinde,“ pokračovala Shilohin. Její hlas měl tak blízko vyčítavému tónu, jak jen bylo u Ganymeďana možné. „Procházeli jsme lunarské záznamy – pořád dokola – ale důkazy žádné. Chceš své lidi odvézt někam mezi hvězdy, aby tam zemřeli. Nikdo už se nevrátí. Ale ty je necháváš věřit fantaziím, aby tě následovali, kamkoli je povedeš. To jsou způsoby pozemšťanů, ne Ganymeďanů.“

„Nabídli nám svou planetu jako domov,“ Jassilane potřásl hlavou. „Dvacet let tví lidé snili o jediné věci – o návratu domů. A teď, když je ten cíl konečně na dosah ruky, zase je odvážíš do nicoty. Minerva je pryč; nic, co uděláme, to nezmění. Ale my jsme díky nějakému vrtochu osudu našli nový domov – tady. To už se nikdy nebude opakovat.“

Garuth najednou vypadal velice unaveně. Opřel se ve sklápěcím křesle u dveří a podíval se na ty tři vážné obličeje. Neměl k tomu co dodat. Ano, všechno to byla pravda; pozemšťané je přivítali jako své dávno ztracené bratry. Ano, nabídli jim všechno, co měli. Ale za těch šest měsíců, které tu Garuth strávil, nahlédl hluboko pod povrch věcí. Díval se; poslouchal; sledoval; viděl.

„Dnes nás pozemšťané přivítali s otevřenou náručí,“ začal. „Ale oni jsou v mnoha ohledech dosud děti. Ukazují nám svůj svět jako dítě ukazuje novému kamarádovi své hračky. Ale kamarád, který občas přijde na návštěvu, je jedna věc; někdo, kdo se nastěhuje a má stejná práva na vlastnictví hraček, je úplně jiná záležitost.“

Garuth viděl, že jeho posluchači chtějí, aby je přesvědčil, aby pochopili nevyhnutelnost jeho myšlenkových řetězců… ale to nebylo možné – zkoušel to tucetkrát a nepřesvědčil ani sám sebe. Neměl ale na vybranou, musel pokračovat.

„Lidská rasa se stále pokouší naučit se žít sama se sebou. Dnes jsme jenom pár cizinců – novinka; ale jednoho dne by nás jistě bylo mnohem víc. Země není dostatečně vyspělá ani stabilní, aby dokázala unést koexistenci na takové úrovni. Jen se podívejte na jejich historii. Jsem si jistý, že jednoho dne toho schopni budou, ale čas ještě nenadešel.

Zapomínáte na jejich hrdost a soutěživé instinkty. Nikdy by nemohli pasivně přijmout situaci, ve které by je ty instinkty nutily vidět sebe sama jako podřadné a nás jako dominantní rivaly. Až by se to stalo, museli bychom odejít tak jako tak, protože bychom nikdy nemohli vnucovat sami sebe nebo naše způsoby hostitelům, kteří o to nestojí. Ale stalo by se to až po mnoha potížích a nepříjemnostech. Takhle je to lepší.“

Shilohin ho slyšela a rozuměla mu, ale všechno se v ní bouřilo proti verdiktu, který Garuthova slova znamenala.

„Takže kvůli tomuhle jsi ochoten oklamat vlastní lidi,“ zašeptala. „Abys zajistil téhle cizí planetě stabilní vývoj, obětoval bys vlastní rasu – pár ubohých zbytků naší civilizace. Co je tohle za logiku?“

„To není moje logika, ale logika času a prostoru,“ odpověděl Garuth. „Sluneční soustava byla kdysi nezpochybnitelným územím naší rasy, ale to už je příliš dávno. Teď jsme tu vetřelci – anachronismus; trosky vyplavené na břeh oceánu času. Sluneční soustava dnes podle práva náleží člověku. My sem už nepatříme. To není závěr, který bychom mohli udělat my, to je závěr, ke kterému nás donutily okolnosti. My ho můžeme pouze přijmout.“

„Ale tví lidé…“ protestovala Shilohin. „Nemají právo vědět? Nemají právo…?“ Zoufale rozhodila rukama. Garuth zůstal chvíli potichu a pak pomalu zavrtěl hlavou.

„Já jim nehodlám prozradit, že nový domov u Hvězdy Obrů není nic než mýtus,“ řekl pevně. „Toto břemeno musíme nést pouze my, kdo velíme a vedeme. Oni to nemusí vědět… zatím ještě ne. Byla to jejich naděje a jejich víra v účel, co jim dalo sílu přežít od Iscarisu ke Slunci. A nějakou dobu to tak může být znovu. Jestli je bereme na smrt, aby zemřeli neopěvovaní a neoplakávaní někde ve studených, nezmapovaných hlubinách kosmu, zaslouží si aspoň tolik, než jim budeme muset říct pravdu. Aspoň tohle pro ně můžeme udělat.“

Dlouho vládlo pochmurné mlčení. Shilohin se zamžily oči, jak stále dokola probírala věci, které Garuth vyslovil. A potom se její pohled pomalu změnil v zamračení. Oči se jí projasnily a pomalu se podívaly na Garutha.

„Garuthe.“ Hlas měla podivně klidný a vyrovnaný. Všechny stopy emocí se z něj vytratily. „Nikdy předtím jsem ti to neřekla,

ale… já ti nevěřím.“ Jassilane a Monchar překvapeně vzhlédli. Garuth se tvářil, jako by ho to ani nepřekvapovalo, skoro jako by čekal, že to řekne. Opřel se a znovu se zadíval na svou tapisérii. Potom se podíval na Shilohin.

„Čemu nevěříš, Shilohin?“

„Tvým důvodům… tomu všemu, co jsi říkal posledních pár týdnů. To prostě není… nejsi to ty. Je to jenom racionalizace něčeho jiného… něčeho hlubšího.“ Garuth neřekl nic, jenom se na ni dál díval. „Země *dospívá* rychle,“ pokračovala. „Přišli jsme mezi ně a oni nás přijali způsobem, který daleko předčil naše nejdivočejší naděje. Pro tvé předpovědi nejsou žádné důkazy. Nejsou důkazy, že by koexistence s pozemšťany byla nemožná, dokonce i kdyby náš počet vzrostl. Ty bys nikdy neobětoval vlastní lidi jen kvůli tomu, že by to jinak nemuselo dopadnout dobře. Napřed bys to zkusil… aspoň na nějaký čas. Musíš mít ještě jiný důvod. Nemohu podpořit tvé rozhodnutí, dokud ten důvod nebudu znát. Mluvil jsi o tom, že břemeno musíme nést my, kdo velíme a vedeme. Pokud ho máme nést, máme jistě právo vědět proč.“

Když domluvila, Garuth se na ni dlouho zamyšleně díval. Potom se se stejným zamyšleným výrazem podíval na Jassilanea a Monchara. Bylo jim vidět na očích, že souhlasí se Shilohin. A pak, jak se zdálo, se Garuth rozhodl.

Beze slova vstal z křesla, přešel k ovládacímu panelu a stiskl přepínač, kterým se obnovovala normální komunikace.

„ZORACu,“ zavolal.

„Ano, veliteli?“

„Pamatuješ se na tu diskusi, kterou jsme vedli zhruba před měsícem? Tu diskusi o datech, která lidští vědci získali z DNA oligocénních druhů nalezených v lodi na Vršku?“

„Ano.“

„Chtěl bych, abys nám ukázal výsledky své analýzy. K této informaci nebude mít přístup nikdo kromě mě a tří lidí, kteří se právě nacházejí v této místnosti.“

Kapitola dvacet dva

Davy, které navštívily Ganyville, aby viděly odlet *Shapieronu*, si v ničem nezadaly s těmi, které vítaly jeho přílet, ale jejich nálada byla úplně jiná. Tentokrát nezněl žádný jásot ani divoké vzrušení. Lidé Země dávali najevo, jak moc jim budou chybět něžní Obři, které tak dobře poznali.

Pozemské vlády znovu vyslaly své zástupce a na betonové ploše pod lodí se skupina pozemšťanů a Ganymeďanů setkala naposledy. Po výměně posledních formalit a pronesení posledních projevů si mluvčí obou ras předali dary na rozloučenou.

Předseda Spojených národů předal jménem všech lidí i národů Země Ganymeďanům dvě ornamentální kovové skříňky, pokryté rytinami a ozdobené drahokamy. V první z nich byla vybraná semena mnoha pozemských druhů stromů, keřů i kvetoucích rostlin. Ve druhé, o něco větší skříňce byly vlajky všech států světa. Semena, jak řekl, ať Ganymeďané zasejí na vybraném místě, až najdou svůj nový domov; rostliny, které z nich vyrostou, nechť symbolizují všechen pozemský život a zpečetí skutečnost, že oba světy budou navždy domovem pozemšťanům stejně jako Ganymeďanům. Vlajky ať vyvěsí v den – dosud neznámý – kdy první loď ze Země dosáhne Hvězdy Obrů. Až se člověk konečně vydá do mezihvězdného prostoru, bude tak vědět, že na druhé straně na něj čeká malá část Země.

Garuth daroval Zemi znalosti. Předal lidem velkou bednu plnou knih, tabulek, map a diagramů, které, jak řekl, umožní lidem ovládnout ganymeďanskou genetiku.

Ganymeďané se tímto darem pokoušeli jediným možným způsobem odčinit svou vinu za vyhubení oligocénních zvířat, která zahynula při jejich hrozných vyhlazovacích experimentech. Garuth dále řekl, že pomocí technik vysvětlených v těchto textech je možné získat DNA z jakékoli zachované živočišné buňky a uměle

vypěstovat živý duplikát organismu, kterému ta buňka náležela. Z kostního odštěpku, ze stopy tkáně nebo z úlomku rohu je možné syntetizovat nové embryo a vypěstovat z něj celé zvíře. Pokud tedy po vyhynulém druhu zůstaly nějaké pozůstatky, bude ho možno vzkřísit zpět k životu. Ganymeďané doufali, že tímto způsobem budou zvířata, která zahynula jejich vinou, znovu moci svobodně žít.

A potom poslední skupina Ganymeďanů zůstala chvíli stát a mávala lidem na kopcích, než se pomalu vrátila do lodě. Spolu s nimi šlo několik pozemšťanů, kteří letěli na Ganymedes – tam se měl totiž *Shapieron* zastavit, aby se Ganymeďané mohli rozloučit se svými přáteli z VOOSN.

ZORAC vyslal přes pozemskou komunikační síť poslední zprávu od Ganymeďanů a potom se spojení přerušilo. *Shapieron* zatáhl záď do letové polohy a chvíli tiše stál, zatímco svět se díval. A potom začal stoupat, pomalu a majestátně, až nakonec zmizel na nebi a vrátil se do svého živlu. Zbylo po něm jenom moře tváří obrácených k obloze, houfce malých postaviček rozestavených kolem prázdného prostoru uprostřed betonové plochy a řady nezvykle velkých, prázdných dřevěných chatek.

I uvnitř *Shapieronu* panovala neveselá nálada. Ve velícím centru stál Garuth na podlaze pod pódiem, obklopený svými staršími důstojníky, a tiše se díval, jak se modré a bílé skvrny na obrazovce zmenšují, až se z nich stala zeměkoule. Shilohin stála vedle něj, zamlklá a pohlcená vlastními myšlenkami.

Potom promluvil ZORAC; zdálo se, že jeho hlas vychází z okolních stěn. „Průběh startu normální. Všechny systémy zkontrolované a normální. Požaduji potvrzení rozkazů.“

„Současné rozkazy potvrzeny,“ odpověděl tiše Garuth. „Naším cílem je Ganymedes.“

„Nastavuji kurz na Ganymedes,“ odpověděl počítač. „Přílet podle plánu.“

„Nezapínej hlavní motory,“ požádal náhle Garuth. „Rád bych ještě chvíli viděl Zemi.“

„Udržuji tah pomocných motorů,“ zněla odpověď. „Hlavní motory připraveny ke spuštění. Očekávám další rozkazy.“

Ubíhaly minuty a koule na obrazovce se pomalu zmenšovala. Ganymeďané se na ni tiše dívali.

Nakonec se Shilohin obrátila ke Garuthovi. „Když si pomyslím, že jsme jí říkali Planeta zlých snů…“

Garuth se mírně usmál. Myšlenkami byl pořád daleko odsud.

„Oni se už ze zlého snu probudili. Je to mimořádná rasa. Nepochybně jedinečná v celé Galaxii.“

„Pořád nemůžu uvěřit, že všechno, co jsme tam viděli, se vyvinulo z takových počátků,“ řekla. „Nezapomínej, že mě ve škole učili, že něco takového se nikdy nemůže stát. Všechny naše teorie a modely dokazovaly, že v takovém ekosystému je vývoj inteligence vysoce nepravděpodobný a jakákoli forma civilizace absolutně vyloučená. A přesto…“ udělala bezmocné gesto, „podívej se na ně. Sotva se naučili létat a už mluví o hvězdách. Před dvěma staletími nevěděli o elektřině nic; dnes ji vyrábějí pomocí jaderné fúze. Kde se zastaví?“

„Já myslím, že se nezastaví,“ řekl pomalu Garuth. „Nemůžou. Musí pořád bojovat, tak jako jejich předkové. Jejich předkové bojovali mezi sebou; oni místo toho bojují s problémy, které jim klade do cesty vesmír. Vezmi jim problémy a budou chřadnout, až zemřou.“

Shilohin znovu pomyslela na tu neuvěřitelnou rasu, která se probojovala nahoru přes všechny představitelné obtíže a překážky, včetně jejich vlastní zvrácenosti, a teď triumfálně vládne Sluneční soustavě, která kdysi patřila Ganymeďanům.

„Jejich historie je v mnoha ohledech příšerná,“ řekla. „Ale zároveň je na nich něco podivně vznešeného a hrdého. Na rozdíl od nás dokáží snášet nebezpečí, protože vědí, že ho mohou přemoci. Dokázali si věci, které my nikdy nepoznáme a právě tyto vědomosti je dovedou tam, kam my bychom váhali vkročit. Kdyby před pětadvaceti miliony let obývali Minervu pozemšťané, určitě by to dopadlo jinak. Oni by to po Iscarisu nevzdali; našli by způsob, jak zvítězit.“

„Ano,“ souhlasil Garuth. „Určitě by to dopadlo úplně jinak. Ale myslím, že nebude dlouho trvat a poznáme, co by se stalo. Už velice

brzy se pozemšťané vydají do celé Galaxie. A víš, já myslím, že už nikdy nebude stejná.“

Konverzace uvázla a oba Ganymeďané se znovu obrátili k obrazovce a naposledy se zadívali na planetu, která odporovala všem jejich teoriím, zákonům, principům a očekáváním. V následujících letech se budou nepochybně často dívat na tenhle obraz, vyvolaný z paměťových bank lodi, ale už to nikdy nebude takhle působivé.

Nakonec Garuth nahlas zavolal: „ZORACu.“

„Veliteli?“

„Je čas vydat se na cestu. Aktivuj hlavní motory.“

„Přepínám z připraveného módu. Zahajuji náběh na plný výkon.“

Kotouč Země se rozplynul do záplavy barev, které se roztekly po obrazovce a začaly blednout. Za pár minut splynuly do jednotvárné šedavé mlhy. Dokud nedorazí na Ganymedes, nebude na obrazovce vidět nic jiného.

„Monchare,“ zavolal Garuth. „Musím si vyřídit pár věcí. Mohl bys to tady převzít?“

„Ano, pane.“

„Velmi dobře. Kdyby mě bylo potřeba, budu ve své kajutě.“

Garuth se omluvil, oplatil podřízeným pozdravy a odešel z velícího centra. Pomalu procházel chodbami, které vedly k jeho soukromé kajutě. Hlavou se mu honily myšlenky a ani nevnímal okolí. Když za sebou zavřel dveře, dlouho se díval na svůj odraz v nástěnném zrcadle, jako by hledal nějaké viditelné známky toho, co udělal. Potom se zabořil do jednoho sklápěcího křesla a nevidoucí pohled upřel do stropu. Seděl tam, dokud neztratil pojem o čase.

Nakonec aktivoval nástěnnou obrazovku ve svém salonku a vyvolal mapu hvězdné oblohy – přesněji té její části, kde leželo souhvězdí Býka. Dlouho se bez hnutí díval na slabý bod, který bude během příštích roků nabývat na jasnosti. Dosud existovala naděje, že se mýlí. Vždycky ještě zbývala naděje. Jestli tam Ganymeďané skutečně *odletěli*, jakou civilizaci asi měli po všech těch milionech let? A jakou vědu? Jaké zázraky, které si on neuměl ani představit, pro ně byly samozřejmostí? Soustředil se na tu slabou hvězdičku a pocítil náhlý příliv naděje. Začal si představovat svět, který tam čeká,

aby je přivítal, a pocítil netrpělivost, když pomyslel na to, jak dlouho potrvá, než se tam dostanou.

Věděl, že optimismus pozemských vědců nezná hranic. Ohromné radioteleskopy na odvrácené straně Měsíce vysílaly ke Hvězdě Obrů silný paprsek se zprávou v ganymeďanském komunikačním kódu. Ta zpráva mluvila o návratu *Shapieronu* – potrvá jí sice celá léta, než se dostane k cíli, ale i tak tam bude dřív než *Shapieron*.

Garuth se sesul do křesla, zoufalý a deprimovaný. Věděl, stejně jako pár jeho důvěryhodných společníků, že je tam nikdo nepřivítá. Lunarské záznamy nedokazovaly vůbec nic. Všechno to byla jenom zbožná přání pozemšťanů.

Jeho myšlenky se znovu stočily k těm neuvěřitelným pozemšťanům – rase, která celá tisíciletí bojovala, aby překonala tak příšerné překážky a která teď konečně nechávala svou minulost za sebou a čekal ji příslib trvalé prosperity a moudrosti… ale jen pokud ještě chvíli zůstanou sami, aby mohli dokončit věci, o které se tak odvážně snažili. Vybudovali svůj svět z chaosu, navzdory všem teoriím a předpovědím minervanských mudrců i vědců. Zasloužili si, aby je nechali na pokoji; aby si mohli užívat svůj svět bez vměšování zvenčí.

Protože Garuth stejně jako Shilohin, Jassilane a Monchar věděli něco, co zůstalo před ostatními utajeno: že to byli Ganymeďané, kdo stvořil lidskou rasu.

To oni byli přímou příčinou všech defektů, handicapů a problémů, díky nimž se všechny pravděpodobnosti tak drasticky obracely v neprospěch člověka. Ale člověk je všechny překonal. A spravedlnost si žádala, aby teď mohl zdokonalovat svůj svět svým vlastním způsobem, bez dalších zásahů Ganymeďanů.

Už se vměšovali dost.

Kapitola dvacet tři

Profesor Danchekker a Victor Hunt stáli v Danchekkerově kanceláři vysoko v hlavní budově Westwoodského biologického institutu na předměstí Houstonu a dívali se na *Shapieron*, snímaný teleskopickou kamerou na satelitu vysoko nad povrchem Země. Obraz se pomalu zmenšoval a pak náhle poskočil, jak kamera přepnula na větší zvětšení. Potom se znovu začal zmenšovat.

„Jen tak křižují," poznamenal Hunt z křesla na jedné straně místnosti. „Vypadá to, jako by se na nás chtěli ještě naposledy podívat." Danchekker, který seděl za svým stolem, neřekl nic; jenom přikývl. Komentář k obrazu potvrdil Huntovo pozorování.

„Podle radaru loď stále letí poměrně pomalu v porovnání s tím, co jsme viděli předtím. Zdá se, že nepřechází na oběžnou dráhu… jen se stále vzdaluje od Země. Tohle je poslední příležitost sledovat toto fantastické plavidlo v přímém přenosu, tak se všichni dobře dívejte. Je to poslední stránka v nejúžasnější kapitole historie lidské rasy. Jak by mohl být svět někdy stejný?" Krátké odmlčení. „Haló, právě mi řekli, že se něco děje… Loď začíná zrychlovat. Teď už opravdu uhání pryč a pořád nabírá rychlost…" Obraz začal rychle střídat zvětšování a zmenšování. Velice rychle.

„Zapnuli hlavní motory," řekl Hunt, zatímco komentátor pokračoval.

„Obraz se začíná ztrácet… stresové pole je už zřetelné… Mizí… bledne… A je to. No, já myslím, že to je zhruba tak –" Hlas a obraz odumřely společně, když Danchekker stiskl tlačítko a obrazovku vypnul.

„Tak jsou tedy pryč a letí vstříc vlastnímu osudu," řekl. „Přeji jim hodně štěstí." V krátkém tichu, které následovalo, Hunt zalovil v kapsách a vytáhl zapalovač a cigaretové pouzdro. Znovu se opřel v křesle a prohodil: „Víš, Chrisi, když se nad tím zamyslíš, těch pár posledních let bylo opravdu pozoruhodných."

„Přinejmenším.“

„Charlie, Lunarové, loď ve Vršku, Ganymeďané… a teď tohle.“ Ukázal na prázdnou obrazovku. „Jakou lepší dobu jsme si mohli vybrat k životu? Vedle tohohle vypadá celý zbytek historie trochu nudně, nemyslíš?“

„To ano… vskutku velmi nudně.“ Zdálo se, že Danchekker odpovídá automaticky, jako by část jeho mysli byla ještě pořád ve vesmíru se *Shapieronem*.

„Ale v některých ohledech je to škoda,“ prohlásil po chvíli Hunt.

„Co je škoda?“

„No, Ganymeďané. Některým zajímavým otázkám jsme vlastně nikdy nepřišli na kloub, co? Škoda, že se nemohli zdržet trochu déle – jen dokud bychom neodhalili pár odpovědí. Vlastně, když se to tak vezme, dost mě to překvapuje. V jednu chvíli jsem měl dojem, že je některé věci zajímají ještě víc než nás.“

Zdálo se, že o tom Danchekker dlouze přemýšlí. Potom se podíval na Hunta a podivně si ho změřil. Když promluvil, zazněla v jeho hlase podivná výzva.

„Ale, skutečně? Odpovědi na jaké otázky, mohu-li se ptát?“

Hunt se na něj na okamžik zamračil, pokrčil rameny a vyfoukl obláček kouře.

„Však víš jaké otázky. Co se stalo na Minervě po odletu *Shapieronu?* Proč tam vozili všechna ta pozemská zvířata a co vyhubilo ta minervanská? Takové věci… Má to sice jen akademický význam, ale bylo by stejně prima to vědět, i kdyby jen proto, abychom se zbavili pár otevřených problémů.“

„Ach, tohle.“ Danchekker byl mistrem v hrané nonšalanci. „Domnívám se, že na tyto otázky ti mohu poskytnout všechny odpovědi, které požaduješ.“ Ta věcnost v jeho hlase vzala Huntovi dech. Profesor naklonil hlavu a tázavě se na něj zadíval. Nepodařilo se mu ovšem úplně potlačit pobavení, které přitom cítil.

„No… Dobrý Bože, tak jak zní?“ podařilo se Huntovi nakonec promluvit. Uvědomil si, že mu cigareta vyklouzla z prstů a rychle ji zvedl z opěradla.

Danchekker tiše sledoval jeho pantomimu a potom odpověděl. „Tak se podívej, odpovědět přímo na otázky, které jsi položil, by

nebylo příliš přínosné, protože všechny ty odpovědi spolu souvisejí. Většina z nich vyplývá z výzkumu, který jsem prováděl po návratu z Ganymedu; ten v tom udělal dost jasno. Možná by bylo nejjednodušší, kdybych prostě začal od začátku a pak pokračoval dál.“

Hunt čekal, zatímco Danchekker se opřel, propletl si prsty pod bradou a zadíval se do zdi.

Konečně pokračoval. „Vzpomínáš si na ten výzkum z Utrechtu, na který jsi mě upozornil brzy po našem návratu – o tom, jak si zvířata vytvářejí v tělech malá množství toxinů a kontaminantů, aby si utužovala imunitu?“

„Autoimunizační proces. Ano, na to si vzpomínám. ZORAC na to někde narazil. Zvířata ho mají, lidé ne. A co dál?“

„Přišlo mi to velice zajímavé a tak jsem po té diskusi strávil nějaký čas tím, že jsem se to pokoušel sledovat dál. Mezi jinými to zahrnovalo velmi dlouhé, detailní rozhovory s profesorem Tathamem z Cambridge, mým starým přítelem, který se na takové věci specializuje. Především jsem chtěl vědět více o genetických sekvencích, které zodpovídají za vytvoření tohoto autoimunizačního mechanismu u embrya. Zdálo se mi, že jestli se chceme pokusit odhalit příčinu tohoto radikálního rozdílu mezi námi a zvířaty, měli bychom hledat na této úrovni.“

„A?“

„A výsledky byly výjimečně zajímavé… přímo pozoruhodné.“ Danchekker teď skoro šeptal a zdůrazňoval každou slabiku. „Jak ZORAC zjistil, u téměř všech současných pozemských zvířat jsou genetické sekvence řídící autoimunizační mechanismus úzce propletené se sekvencemi odpovídajícími za jiný proces; dalo by se říci, že oboje jsou části stejného programu. Ten druhý proces reguluje vstřebávání a vylučování oxidu uhličitého.“

„Chápu…“ přikývl Hunt pomalu. Nevěděl ještě, kam Danchekker přesně míří, ale začal cítit, že je to důležité.

„Vždycky mi říkáš, že nemáš rád náhody,“ pokračoval Danchekker. „Ani já ne. A tohle by byla příliš velká náhoda. Takže jsme do toho začali s Tathamem vrtat trochu hlouběji. Když jsme prohlíželi výsledky pokusů provedených na Vršku a na palubě

Jupiteru pět, zjistili jsme druhou pozoruhodnou věc, která zapadala do toho, o čem jsem právě mluvil – týkalo se to oligocénních zvířat nalezených v tamější lodi. Všechna ta zvířata měla jisté genetické sekvence stejné, ale odlišné od dnešních. Konkrétně: podprogramy, ovládající ty dva procesy, o nichž jsem mluvil, jsou u nich oddělené; leží vedle sebe na jednom řetězci DNA. To je velice pozoruhodné, nemyslíš?“

Hunt o tom několik vteřin přemýšlel.

„Chceš říct, že dnešní zvířata mají oba procesy, ale pomíchané dohromady, zatímco oligocénní druhy je měly oddělené.“

„Správně.“

„*Všechny* oligocénní druhy?“ zeptal se Hunt po chvíli přemýšlení. Danchekker s uspokojením přikývl; Hunt byl na správné stopě.

„Přesně tak, Viku. *Všechny*.“

„To ale nedává smysl. Chci říct, napřed by člověka napadlo, že došlo k nějaké mutaci, která změnila jednu formu ve druhou – pomíchanou a oddělenou. Mohlo k tomu dojít v obou směrech. Buďto byla pomíchaná forma ta ‘přirozená’ pozemská a na Minervě zmutovala, což by vysvětlovalo, proč ji mají tamější zvířata, ale ne potomci zvířat, která zůstala tady. Na druhou stranu to mohlo být tak, že před pětadvaceti miliony let byla standardní oddělená forma, což vysvětluje, proč se vyskytuje u zvířat z té doby, ale během dalšího vývoje se tady na Zemi změnila v pomíchanou.“ Podíval se na Danchekkera a rozhodil rukama. „Ale v obou těch možnostech je základní nedostatek – nevysvětlují, proč se to stalo u tolika různých druhů a navíc najednou.“

„Správně,“ přikývl Danchekker. „A zdálo by se, že podle všech principů selekce a evoluce, které uznáváme, je vyloučená jakákoli taková mutace – tedy *přírodní* mutace. Je nemyslitelné, že by ta samá náhodná událost nastala spontánně a současně u mnoha různých, nepříbuzných druhů… naprosto nemyslitelné.“

„*Přírodní* mutace?“ Hunt vypadal zmateně. „Co tedy tvrdíš?“

„Je to naprosto jednoduché. Právě jsme se dohodli, že to nemohla být obyčejná přírodní mutace, ale přesto se to stalo. Zbývá jediné vysvětlení – že ta mutace *nebyla* přírodní.“

Huntovi proběhly hlavou nemožné myšlenky. Danchekker přečetl výraz na přítelově obličeji a vyslovil ty myšlenky nahlas.

„Jinými slovy, nestalo se to náhodou; bylo to zařízeno. Ty genetické sekvence byly přeskupeny *záměrně*. Mluvíme tu o *umělé* mutaci.“

Hunt byl na okamžik omráčený. Slovo „záměrně“ znamenalo vědomé úsilí a to zase znamenalo inteligenci.

Danchekker znovu kývl a potvrdil tak jeho myšlenky.

„Pokud mohu trochu upravit tvou otázku, ptáme se, která zvířata se změnila – jestli ta, která byla odvezena na Minervu, nebo ta, která zůstala na Zemi? Teď do této rovnice dosaď nový fakt – že tu změnu *někdo* záměrně vyvolal – a vychází jediné řešení.“

Hunt to dokončil za něj.

„Za posledních pětadvacet milionů let nebyl na Zemi nikdo, kdo by to mohl udělat, takže se to muselo stát na Minervě. A to znamená…“ Zmlkl, když si uvědomil všechny důsledky.

„Ganymeďané!“ zvolal Danchekker. Nechal to patřičně zapůsobit a potom pokračoval. „Ganymeďané změnili genetické sekvence pozemských zvířat, která přivezli k sobě domů. Jsem si skoro jistý, že zvířata nalezená v lodi pod Vrškem byli potomci zmutovaného rodu a věrně v sobě tu mutaci nesli a šířili dál. Je to jediný logický závěr, který lze vyvodit z našich důkazů. A navíc ho silně potvrzuje další zajímavý důkaz.“

Teď už byl Hunt připravený na cokoli.

„Ale? A co to je?“

„Ten podivný enzym, co se našel ve všech oligocénních zvířatech. Už víme, k čemu sloužil.“ Hunt ani nemusel klást otázky; jeho pohled se ptal za něj. Danchekker pokračoval: „Ten enzym měl jediný specifický účel. Přerušoval řetězec DNA přesně v místě, kde byly obě sekvence spojené – pochopitelně pouze u druhů s oddělenou formou. Jinými slovy, izoloval právě ty genetické sekvence, které zajišťovaly odolnost proti vysoké hladině CO_2.“

„Dobrá,“ Huntovi to pořád úplně nedocházelo. „Tohle ti budu muset věřit… Ale jak to potvrzuje to, co jsi říkal o Ganymeďanech? Nechápu úplně –“

„Ten enzym nebyl výsledkem žádného *přírodního* procesu! Byl vyráběný a injikovaný uměle. Proto ty rozpadové produkty; enzym byl uměle vytvořen a obsahoval radioizotopy, aby se dalo vysledovat a měřit jeho rozšíření v těle. My při lékařském a fyziologickém výzkumu často používáme stejnou techniku.“

Hunt zvedl ruku, aby Danchekkerovi zabránil pokračovat. Narovnal se, na okamžik zavřel oči a přehrál si profesorovu myšlenkovou linii.

„Ano… dobrá… Tys říkal, že chemické procesy nemohou rozlišovat mezi radioizotopem a normálním izotopem. Jak do sebe tedy ten enzym mohl zabudovat radioizotopy? Odpověď: nemohl; někdo je tedy musel vybrat a enzym tudíž musel být umělého původu. Proč použili radioizotopy? Odpověď: kvůli snazšímu sledování.“ Hunt se znovu podíval na profesora. Ten povzbudivě přitakával. „Ale ten enzym provádí velmi specializovaný úkon na modifikovaném řetězci DNA a ty už jsi určil, že u zvířat převezených na Minervu byla DNA uměle modifikována… Aha, chápu… Už vidím, jak to do sebe zapadá. V zásadě tvrdíš, že Ganymeďané změnili genetické sekvence pozemských zvířat a potom vytvořili enzym, který pracoval na pozměněné DNA.“

„Přesně tak.“

„A k čemu to všechno bylo?“ Hunt byl viditelně vzrušený. „To netušíš?“

„Ale ano,“ odpověděl Danchekker. „Myslím, že tuším. Vlastně – věci, které jsme právě uvážili, nám sdělují všechno, co potřebujeme, abychom uhádli, oč jim šlo.“ Opřel se a znovu si propletl prsty. „Když se ten enzym choval tak, jak se choval, je cíl celého toho cvičení nadmíru jasný, aspoň já si to myslím… Pokud by někdo vstříkl ten enzym zvířeti s modifikovanou DNA, mohl by změnit chromozomy v jeho pohlavních buňkách. Tak by bylo možné vypěstovat kmen zvířat, která by měla odolnost proti CO_2 zakódovanou v genech jako samostatnou, kompaktní jednotku, se kterou by se dalo manipulovat a ‘dostat se k ní’ relativně snadno. Pokud tomu dáváš přednost, umožňovalo by to tuto charakteristiku vydělit, možná jako ústřední bod dalších experimentů s pozdějšími generacemi…“ Posledních pár slov Danchekker vyslovil podivným

tónem, jako by naznačoval, že se blíží hlavní výsledek celé této disputace.

„Rozumím, o čem mluvíš," řekl mu Hunt. „Ale nerozumím pořádně proč. O co jim tedy *šlo?*"

„*Tak* chtěli vyřešit svůj problém, když všechno ostatní selhalo," řekl Danchekker. „Muselo je to napadnout někdy během pozdního období ganymeďanského pobytu na Minervě – až po odletu *Shapieronu* k Iscarisu, jinak by o tom Shilohin a ostatní věděli."

„Ale jak to chtěli vyřešit? Promiň, Chrisi, obávám se, že jsem tě ještě úplně nepochopil."

„Tak si tedy rychle zrekapitulujme situaci," navrhl Danchekker. „Věděli, že hladina CO_2 na Minervě se začala zvyšovat a že jednoho dne dosáhne hodnoty, kterou nebudou schopni snášet; ostatní minervanské druhy nebudou nijak ovlivněny, ale Ganymeďané budou zranitelní díky tomu, že se své odolnosti zřekli výměnou za schopnost přežívat nehody. Přišli o ni, když se rozhodli trvale zbavit sekundárního oběhového systému. Globální kontrolu klimatu jako řešení odmítli a pokusili se o přesídlení na Zemi a o iscariský experiment, obojí však selhalo. Zdá se tedy, že později zkusili něco jiného."

Hunt byl jedno ucho. Udělal gesto naprosté kapitulace a řekl jenom: „Pokračuj."

„Jednou z věcí, které našli na Zemi, byl život, který se vyvíjel v teplejším prostředí, než panovalo na Minervě a který nemusel čelit problému se zátěží oběhové soustavy – problému, který na Minervě dohnal ryby k vývoji dvojitého krevního oběhu. A co bylo především zajímavé, pozemský život si vyvinul zcela odlišný systém, jak se vypořádat s oxidem uhličitým – systém, který žádný sekundární oběh nevyžadoval."

Hunt se tvářil nevěřícně. Na okamžik se díval na Danchekkera, zatímco profesor čekal na jeho odpověď.

„Nechceš snad říct snad se nám ho nepokoušeli štípnout?"

Danchekker kývl. „Jestli jsou má podezření jen trochu oprávněná, tak přesně o to se pokusili. Přivezli na Minervu pozemská zvířata za účelem rozsáhlých genetických experimentů. Domnívám se, že tyto experimenty měly trojí cíl: za prvé modifikovat sekvence

DNA tak, aby se odolnost proti oxidu uhličitému vydělila z té pomíchané formy – jak jsi ji nazval – která se vyvinula na Zemi; za druhé zdokonalit prostředek – enzym – který by tyto sekvence izoloval a předal je potomkům jako nedotčenou, provozuschopnou jednotku; za třetí – tady jen hádám – implantovat tyto sekvence do *minervanských* zvířat a zjistit, jestli je možné upravit minervanskou formu života tak, aby získala mechanismus odolnosti vůči oxidu uhličitému nezávislý na sekundárním oběhovém systému. Máme důkazy, že prvních dvou cílů se jim podařilo dosáhnout; co se třetího týče, ten musí, alespoň prozatím, zůstat pouhou spekulací.“

„A kdyby dosáhli i třetího cíle, další krok by byl…“ Huntovi se znovu vytratil hlas. Genialita ganymeďanského plánu byla tak velká, že mu dělalo problémy ji vůbec přijmout.

„Kdyby se to podařilo a neobjevily by se žádné nežádoucí vedlejší účinky, nepochybně měli v úmyslu ty sekvence vložit sami do sebe,“ potvrdil Danchekker. „Tak by získali odolnost, kterou by automaticky předávali svým potomkům a zároveň by jim zůstaly všechny výhody, jež získali likvidací sekundárního oběhového systému. Fascinující příklad toho, jak může inteligence vylepšit přírodu, když má přírodní řešení k dokonalosti daleko, nemyslíš?“

Hunt vstal a začal pomalu přecházet z jedné strany kanceláře na druhou. Žasl nad samotnou smělostí toho plánu, nad tím, že se ho vůbec někdo odvážil vymyslet.

Ganymeďané se divili lidskému odhodlání utkat se s přírodou vždy přímo, ale tohle bylo něco, co by lidé určitě odmítli. Ganymeďany jejich základní instinkty nutily vyhýbat se zranění, konfliktům a takovým věcem, ale jejich žízeň po intelektuálních dobrodružstvích a logických šarvátkách byla, zdálo se, neuhasitelná; právě to je dohnalo ke hvězdám. Danchekker se tiše díval a čekal na další otázku – věděl, jaká bude. Hunt se nakonec zastavil a otočil se ke stolu.

„Ano, byl to pěkný plán, to jistě,“ souhlasil. „Ale nefungoval, že ne, Chrisi?“

„Bohužel ne,“ přiznal Danchekker. „Ale myslím, že oni za to nemohli. Možná, že nám ještě chvíli potrvá, než je doženeme v technice, ale já si přesto myslím, že vím, kde udělali chybu.“ Teď ani

na otázku nečekal, ale rovnou pokračoval. „My totiž víme o životě na naší planetě mnohem víc, než kdy mohli vědět oni. Máme přístup k pracím tisíců vědců, kteří se tím zabývali celá staletí – to Ganymeďané před pětadvaceti miliony let neměli. Konkrétně nemohli vědět to, co nedávno objevil profesor Tatham a jeho cambridgeský tým.“

„Máš na mysli to o pomíchání sekvencí pro autoimunizaci a pro odolnost proti CO_2?“

„Ano, přesně to myslím. To, co ganymeďanští genetičtí inženýři nemohli vědět bylo, že když izolují druhou funkci, ztratí tím tu první. Díky jejich metodám byli potomci pokusných zvířat ideální pro další výzkum odolnosti proti CO_2, ale zároveň ztratili schopnost autoimunizace. Jinými slovy, Ganymeďané stvořili a vypěstovali celou řadu nových zvířecích druhů, které neměly ani náznak pradávného mechanismu stimulování vlastních obranných procesů vyplavováním malých množství kontaminantů do krve – mechanismus, který dodnes vidíme u potomků zvířat, co zůstala na Zemi a vyvíjela se dál přirozenou cestou.“

Hunt přestal přecházet a zadíval se na Danchekkera.

Začal se pomalu mračit, jako by ho právě něco napadlo.

„Ale je v tom ještě něco, že?“ řekl. „Autoimunizační proces přece nějak souvisel s vyššími mozkovými funkcemi… Říkáš to, co si myslím, že říkáš?“

„Myslím, že ano. Jak víš, toxiny, které dnešní zvířata vypouštějí do svého krevního oběhu v rámci autoimunizace, utlumují vývoj vyšších mozkových center. A další věc – Tathamova poslední práce naznačuje, že pozemští živočichové se vyvinuli tak, že jejich schopnost násilí a agrese úzce souvisí s vývojem právě těchto center. Ganymeďané tedy zjistili, že nemohou vyprodukovat varianty, které potřebovali, aniž by zároveň neodstranili překážku dalšího vývoje vyšších mozkových funkcí a *navíc* posílili agresivní tendence. Když uvážíme, jací Ganymeďané jsou, nedovedu si představit, že by v těch experimentech pokračovali. Nikdy by neriskovali zavést si do genů něco takového, ať by to bylo jakkoli nutné. Nikdy.“

„A tak to celé odepsali jako omyl a odešli hledat nové pastviny,“ dořekl Hunt.

„Možná ano, ale na druhou stranu možná také ne. Nemůžeme to nijak zjistit. Kvůli Garuthovi a jeho přátelům doufám, že ano.“ Danchekker se naklonil nad stůl a okamžitě zvážněl. „Ale ať už zní odpověď na tuhle otázku jakkoli, máme alespoň zřejmou odpověď na další z těch otázek, cos mi položil na začátku.“

„A to?“

„No, uvaž, jaké podmínky musely na Minervě panovat v době, kdy Ganymeďané zjistili, že se jejich ambiciózní genetické řešení dostalo do potíží. Teď už mohli jenom odletět k jiné hvězdě nebo zůstat a vyhynout. Ať tak či onak, dny jejich života na Minervě byly sečteny. A teď je odstraň z rovnice a co ti zbude? Odpověď – dvě populace zvířat, obě dobře přizpůsobené okolním podmínkám. Za prvé tu máme domorodé minervanské typy, za druhé uměle zmutované potomky importovaných pozemských zvířat, kteří byli po odchodu Ganymeďanů volní. A teď do rovnice započítej další faktor, který jsem zjistil až po dlouhém vysedávání u ZORACových archívů – totiž, že domorodé minervanské druhy *nebyly* jedovaté pro pozemské masožravce – a co vychází?“

V Huntových očích se objevilo zděšení.

„Kristepane!“ vydechl. „Nastala by tam hotová jatka.“

„Ano, vskutku. Představ si planetu obývanou jenom těmi směšnými animáky vybarvenými jako od Technicoloru, co jsme našli na stěnách té lodi uvnitř Vršku – zvířata, která se nikdy nespecializovala na obranu, maskování ani únik a která nikdy nepotřebovala instinkty typu boj-nebo-útěk. Teď mezi ně vhoď typickou směsici predátorů ze Země – každý z nich je konečným produktem milionů let zdokonalování umění dravosti, skrývání a vychytralosti… a navíc se u nich teď vyvíjí vyšší úroveň inteligence, což předtím nešlo, a jejich už tak děsivá agresivita je ještě posílena. Co vidíš?“

Hunt jen zděšeně zíral do ticha, jak se mu před očima promítal hrozivý obraz.

„*Tohle* je vyhubilo,“ řekl nakonec. „Ty ubohý zatracený minervanský zvířátka neměly žádnou šanci. Není divu, že všechny ty potvůrky vyhynuly pár generací potom, co Ganymeďané zmizeli ze scény.“

„A mělo to ještě další důsledky,“ dodal Danchekker. „Pozemští masožravci se soustředili na nejsnáze dostupnou kořist – domorodé druhy – a tak dali býložravcům možnost nerušeně se množit a zabrat životní prostor. Když úplně vyhubili minervanské druhy, museli se vrátit ke svým starým zvykům, ale v té době se už situace stabilizovala. Pozemská zvířata se zařadila do nového, vyváženého ekosystému…“ Profesor mluvil tišeji a jeho hlas nabyl zvláštního zabarvení. „A tak to muselo zůstat… až do doby Lunarů.“

„Charlie…“ Hunt vycítil, že Danchekker se konečně dostává k tomu, na co se celou dobu připravoval. „Charlie,“ opakoval Hunt. „V něm jste přece taky našli ten enzym, ne?“

„To ano, ale byl už poněkud degenerovaný… jakoby v poslední fázi před úplným vymizením. A samozřejmě vymizel, protože dnešní člověk už ho nemá… Ale zajímavé je, jak jsi říkal, že ho měl Charlie a pravděpodobně i zbytek Lunarů.“

„A mohl pocházet jen z jediného místa…“

„Přesně.“

Hunt si přiložil ruku na čelo, když ho to odhalení zasáhlo naplno. Pomalu se podíval do Danchekkerových vážných očí a ztěžka se posadil na opěradlo nejbližšího křesla. Tvář měl staženou do masky nevěřícnosti, jež se pokoušela popřít to, co odhalila logika. Danchekker neříkal nic, čekal, až si to Hunt přebere sám.

„Mezi těmi zvířaty, která se dostala na Minervu, byli i poslední oligocénní primáti,“ řekl Hunt po chvíli. „Byli skoro jistě pokročilejší než ostatní druhy té doby a měli největší potenciál pro další vývoj. Ganymeďané nechtěně odstranili překážku dalšího vývoje jejich mozku…“ Podíval se na Danchekkera a střetl se s jeho neproniknutelným pohledem. „Odtamtud už pokračovali pořád dál. Nic je nemohlo zastavit. A se zvýšenou agresivitou… byla to rasa uprchlých mutantů… psychologických Frankensteinových příšer…“

„A z těch se časem vyvinuli Lunarové.“ Danchekkerův hlas byl smrtelně vážný. „Podle všech pravidel neměli přežít. Všechny teorie a modely ganymeďanských vědců říkaly totéž: že nakonec se nevyhnutelně sami zničí. Skoro to udělali. Proměnili celou planetu v jednu obrovskou pevnost a než získali vyspělou technologii, žili už v nekonečných válkách a v pevném odhodlání zničit všechny

nepřátelské státy. Nebyli schopni přijít na jiný způsob, jak řešit své problémy. Nakonec se opravdu zničili a Minervu vzali s sebou… tedy, zničili svou civilizaci. Měli zničit i sebe, ale díky náhodě milion ku jedné někteří přežili…“ Danchekker se podíval na Hunta a nechal ho, aby to doplnil.

Ale Hunt jenom seděl a díval se. Byl zahlcený emocemi. Po nukleárním holocaustu způsobeném dvěma zbývajícími minervanskými superstáty, který rozmetal Minervu a trvale změnil povrch jejího měsíce, začal měsíc padat ke Slunci, kde ho zachytila Země. Malá skupinka trosečníků, která na něm přežila, měla prostředky na poslední zoufalou cestu – na povrch nového světa, který jim visel nad hlavami. Čtyřicet tisíc let bojovali jejich potomci o přežití na Zemi, ale nakonec se rozšířili po celé planetě a stali se stejně důstojnými protivníky všemu ostatnímu jako jejich předkové na Minervě.

Nakonec začal Danchekker znovu mluvit. „Už nějaký čas si pohráváme s myšlenkou, že Lunarové – a tedy i lidé –, vznikli díky nějaké nevídané mutaci, ke které došlo v linii primátů izolované na Minervě. Také jsme si všimli, že někdy během této doby se člověk zbavil autoimunizačního mechanismu, který mají všechna zvířata. A teď víme nejen, že jsme měli pravdu, ale navíc i jak k tomu došlo. Po té cestě se vydala řada druhů, ale všechny až na jeden zanikly, když byla Minerva zničena. Jenom jeden z nich – člověk v podobě Lunarů – se vrátil zpátky.“ Danchekker se zhluboka nadechl. „Na Minervě skutečně došlo k nevídané mutaci, ale nebyla to přirozená mutace. Dnešní člověk v sobě naštěstí nenese tolik extrémů, které znamenaly zkázu Lunarů, ale odkaz našich předků je zapsaný na stránkách celé naší historie. *Homo sapiens je výsledkem neúspěšné série ganymeďanských genetických experimentů!*

Ganymeďané věří, že se pomalu, ale jistě vzpamatováváme z nestability a násilného nutkání, které zničilo Lunary. Doufejme, že mají pravdu.“

Dlouho ani jeden z nich nepromluvil. Byla to ironie, pomyslel si Hunt, že po tom všem, co Ganymeďané říkali, byli právě oni hlavní příčinou všeho, co se stalo za posledních pětadvacet milionů let. A celou tu dobu, zatímco se na Minervě vyvíjeli primáti, zatímco se

objevila lunarská civilizace a zase zmizela, celou tu dobu byl *Shapieron* tam někde venku, uchovaný díky tajemným zákonům, které zakřivují čas a prostor.

„Neúspěšná série ganymeďanských genetických experimentů," opakoval Hunt. „Oni to celé začali. Vrátili se a našli nás tady, jak létáme ve vesmírných lodích a stavíme fúzní elektrárny, a mysleli si, že rychlost našeho vývoje je zázračná. A přitom to byli celou tu dobu oni, kdo to všechno začal, ve svých vlastních laboratořích před pětadvaceti miliony let… a oni to zavrhli jako neúspěch! Je to legrace, Chrisi, když se nad tím zamyslíš. Je to vážně legrace. A teď jsou nadobro pryč. Zajímalo by mě, co by tomu jenom řekli, kdyby o tom věděli."

Danchekker neodpověděl hned, ale chvíli se zamyšleně díval na desku svého stolu, jako by zvažoval, jestli má vyslovit, co se mu honí hlavou. Nakonec natáhl ruku a začal si hrát s perem. Když konečně promluvil, nedíval se Huntovi do očí, ale dál pozoroval pero, které otáčel mezi prsty.

„Víš, Viku, v posledních pár měsících před odletem se Ganymeďané začali zajímat o všemožné aspekty pozemské biochemie, včetně všech dostupných dat o Charliem, lidech a oligocénních zvířatech z Vršku. Dost dlouho přímo přetékali zvědavostí a ZORAC ani nemohl přijít na dost otázek, které by k tomu mohl položit. A potom, asi před měsícem, to všechno najednou utichlo. Od té doby se o tom nezmínili."

Profesor vzhlédl a s výrazem naprosté upřímnosti se podíval Huntovi do očí.

„Já myslím, že vím, proč," řekl velmi tiše. „Víš, Viku… oni to zjistili. Věděli to. Věděli, že přivedli do nepřátelského vesmíru patetické zrůdičky a nechali je tam, aby se bránily proti beznadějné přesile, a potom se vrátili a uviděli, co se z těch tvorů stalo – hrdí a triumfující dobyvatelé, kteří se vysmívají všemu, co jim vesmír postaví do cesty. Proto odešli. Věří, že to lidem dluží; že lidé si zaslouží, aby sami zdokonalovali svět, který si vydobyli, ať už to budou dělat jakkoli. Vědí, co jsme byli, a vidí, co se z nás od té doby stalo. Myslí si, že už jsme museli snášet dost vměšování a že jsme

prokázali, že našemu osudu se daří mnohem lépe v našich vlastních rukou.“

Danchekker odhodil pero, podíval se k obloze a řekl: „A víš, Viku, já si nemyslím, že je zklameme. Nejhorší už máme za sebou.“

Epilog

Signál vyslaný obrovskou rádiovou anténou z observatoře na odvrácené straně Měsíce se řítil ven ze Sluneční soustavy, do nesmírné prázdnoty mezihvězdného prostoru. Cestou se jemně otřel o senzory strážce, který už velmi dlouho držel hlídku daleko za Plutem. Okruhy uvnitř robota rozpoznaly, že se jedná o zprávu. Zprávu v ganymeďanském kódu.

Robot pomocí dalšího vybavení převedl signál do vibrací sil a polí, které se řídily fyzikálními zákony lidem neznámými, a vyslal ho do roviny existence, ve které byl náš prostor a čas pouhými stíny. V jiné části stínového vesmíru, na teplé, jasné planetě obíhající kolem zářivé hvězdy, jiné stroje zprávu zachytily a rozluštily.

Stroje informovaly své stavitele a ti užasli nad tím, co se dozvěděli.

Strážce zachytil jejich odpověď ze superstruktury časoprostoru, převedl ji zpátky na elektromagnetické vlny a odeslal je zpátky, k oběžnici třetí planety od Slunce.

Astronomové na měsíční observatoři nedokázali nijak vysvětlit data, která na ně vychrlily přístroje připojené k přijímačům; po celé světelné roky nebylo v tom směru nic, co by mohlo odpovědět, ale přesto odpověď přišla jen několik hodin po zahájení vysílání. Členové představenstva VOOSN byli stejně zmatení a tak šel čas, zatímco vědci využili informací ze ZORACových databank a přeložili zprávu z ganymeďanského komunikačního kódu do ganymeďanštiny. Stále jí ovšem nerozuměli.

Potom někoho napadlo zavolat doktora Hunta z Navikomu. Hunt si ihned vzpomněl na Dona Maddsona a jeho výzkum ganymeďanštiny a poslal mu text zprávy, aby se s ní pokusili něco udělat. Maddson a jeho asistent na tom pracovali čtyřicet osm hodin. Tenhle úkol se vůbec nepodobal těm, co řešili předtím, a bez ZORACovy pomoci to ani zdaleka nebylo lehké. Ale zpráva byla

stručná a nakonec nevyspalý, ale vítězný Maddson předal Huntovi list papíru, na kterém stálo:

Příběh těch, kdo se před dávnými časy vydali k Iscarisu, se mezi námi předával po mnoho generací už od doby, kdy naši předkové přišli z Minervy. Ať už jste se tam dostali jakkoli a ať už jste nás našli jakkoli, pojďte domů. Nyní je nová Minerva. My, vaši synové a dcery, čekáme, abychom vás přivítali.

Dál tam byla čísla a matematické symboly, které dešifrovali jiní pracovníci Navikomu a které identifikovaly jako zdroj signálu Hvězdu Obrů podle její spektrální třídy a relativní polohy vzhledem k snadno lokalizovatelným pulsarům v sousedních oblastech Galaxie.

Jakým způsobem mohla být zpráva přenesena, to se Hunt ani nepokoušel hádat, ale na takové spekulace stejně nebyl čas. Ganymeďané se museli dozvědět o tom, co se stalo a *Shapieron* nebylo možné nijak kontaktovat, když byl hlavní pohon zapnutý. Jediná šance byla chytit ho na Ganymedu.

Zpráva z Hvězdy Obrů byla rychle odeslána na Velitelství operací VOOSN do Galvestonu, odtamtud na orbitální komunikační stanici a konečně laserem na *Jupiter pět*. Hodiny plynuly, zatímco Hunt, Danchekker, Maddson, Caldwell a všichni ostatní úzkostlivě čekali v Houstonu na odpověď. Konečně se obrazovka rozsvítila. Zpráva zněla:

Shapieron odletěl sedmnáct minut předtím, než jsme zachytili vaši zprávu. Naposledy jsme ho viděli, jak míří do volného vesmíru a stále zrychluje. Veškerý kontakt se přerušil. Omlouváme se.

Nebylo nic, co by se k tomu dalo dodat.

„Přinejmenším," shrnul Hunt, když se unaveně odvrátil od obrazovky a uviděl skleslé tváře v Caldwellově kanceláři, „je hezké vědět, že tu cestu nepodnikají nadarmo. Aspoň teď víme, že je na konci nečekají žádná nepříjemná překvapení." Znovu se otočil k obrazovce a nostalgicky se na ni zadíval. Potom dodal: „No, předpokládám, že by bylo ještě hezčí, kdyby to věděli taky."

James P. Hogan
Něžní obři z Ganymedu

Překlad Marek Čtrnáct
Odpovědný redaktor Michael Bronec
Korektury Helena Šebestová
Sazba LASER books s.r.o.
Obálka Darrell K. Sweet
Grafické zpracování obálky Mirek Dvořák, Dataprint
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Vydalo nakladatelství ***Straky na vrbě***
jako svou 21. publikaci,
svazek 7 edice Západní fantastika
Vydání první, Praha 2001
Náklad 2.000 výtisků
Cena 135 Kč

ISBN 80-86428-10-9